

SÖKANDET EFTER EN HVIT BUFFEL

eller

Jagtäfwentyr å prairierna.

Af

KAPITEN MAYNE REID.

*Förf. till De unga flodfaranne. Växtjägarne. Björnjägarne. En sjöresa i
mörker. Flyktingarne i skogen. De unga jägarne i Kaplandet.*

Med 5 planscher.

STOCKHOLM,
SIGFRID FLODINS FÖRLAG.

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

FÖRETAL.

Denna bok är skriven för gossar. Då man försöker att intressera det unga sinnet, är det nödvändigt att behandla *fysiska* snarare än *moraliska* fakta. Derföre har författaren varit hindrad att begagna sig af fantasien, hvilket måhända skulle bevisat att han gjort anspråk på litterär förmåga; men för närvarande gör han det icke. Framställning och stil hafva blifvit nedlagda på anspråkslöshetens altare — åtminstone har detta varit afsigten.

Utan att ikläda sig något ansvar för berättelsens sanning, anhåller författaren till »Jägargossarne» att afseende må fästas på sanningen af det material, hvaraf den är sammansatt, och hvilket han, i brist af bättre uttryck, tager sig friheten kalla hans lilla dramas *mise en scène*. Författaren är stolt att kunna intyga verkligheten af här förekommande scenerier och naturhändelser, och han har icke på sitt samvete att hafva tillåtit sig någon frihet för att höja effekten af naturens lagar, dess fauna eller dess flora. Hvarken en planta eller ett träd, en fogel eller insekt hafva blifvit använda utöfver gränserna af deras geografiska ordning, ehuru författaren, vid beskrifningen af Guds vilda skapelse, ofta framställt deras mest sällsynta egenskaper.

Antingen sammansättningen finner nåd för kritiken eller icke, hoppas man att hon skall erkänna materialiernas godhet; men det är icke sagdt att templet blir beundradt, fastän det är byggt af den renaste marmor.

I. Naturforskarens hem.

Följ med mig till den stora floden Mississippi. Det är den längsta flod i verlden. En linie lika lång med floden, vore just tillräcklig att nå jordens medelpunkt — eller med andra ord, floden innehåller fyra tusen milEngelska

mil. En svensk mil lika med 6,6 engelska. i längd. Följ med mig till denna majestätiska flod.

Jag önskar icke att ni skall söka dess källor, res endast så långt upp som till Point Coupée, omkring trehundra mil från dess mynning. Der skola vi stanna något litet — ja, helt litet — ty vi hafva en ganska lång resa att göra. Vår väg går långt bortåt Vestern, öfver Texas' vidsträckta prairier, och från Point Coupée skola vi börja vår resa.

Vid Point Coupée är en by, rätt nätt men gammal, med träbyggnader i fransk stil. Byn *är* verkligen fransysk, emedan de första nybyggarna voro fransmän, hvilka, jemte spaniorerna, anlade de första kolonierna i vestra Amerika. Ännu i dag finna vi fransmän och spaniorer, med fransyska och spanska namn och plägseder, utefter hela Mississippidalen och vester om densamma.

Vi hafva icke mycket att göra dermed för närvarande och ganska litet att säga om Point Coupée. Föremålet för vår uppmärksamhet är ett gammalt hus, hvilket för många år sedan stod på vestra stranden af floden, omkring en mil nedanom byn. Jag säger det stod der för många år sedan, men det är ganska troligt att det ännu qvarstår, ty det var ett fast, välbyggt hus af hugget timmer, omsorgsfullt hopdrifvet och rappadt i fogningarne med kalkbruk. Huset var täckt med cederbräden, hvilka sköto framom takfoten och afledde regnet, så att väggarne höllos torra. Det var hvad man der i landet kallade ett »dubbelhus» — det vill säga, tvärs igenom detsamma gick en stor gång, så hög och bred att man derigenom kunnat köra ett hölass. Denna gång var täckt och planerad likasom det öfriga af huset och belagd med tjocka plankor. Golfvet höjde sig en fot öfver marken, utsköt några fot i midten och hvilade på pelare, hvilka sträckte sig upprätt och på hvars öfre ändar låg utbredt ett lättare tak af cederträd, som bildade en portik eller veranda. Kring dessa pelare och på gallerverket som omslöt verandan, slingrade sig vinrankor, rosenbuskar och convolvulus, hvilka växter vissa tider voro nästan öfversållade af blommor.

Huset vette åt floden och stod, som nämnt är, på dess vestra strand, på samma sida som Point Coupée. Framför huset låg en gräsplan, något öfver tvåhundra alnar lång, som sträckte sig ned till floden och slutade med en ojemn kant vid stranden. Denna gräsplan var omsluten af ett högt stängsel, mellan hvilket tjocka busksnår och prydliga träd stucko fram. De flesta af dessa voro inhemska, men der funnos också främmande. Man kunde icke undgå att fästa uppmärksamhet vid den storblommiga magnolian (*Magnolia grandiflora*), det röda mulbärsträdet (*Morus rubra*), Catalpans blekgröna blad, det höga tulpanträdet (*Liriodendron*) och orangeträdets glänsande löfverk.

En motsats till denna hjerta grönska bildades af mörka korsformiga cedrar och pyramidlikaidegranar. På stranden växte palmträd och tårpilar, hvars grenar behagfullt sträckte sig öfver floden. Man upptäckte äfven andra växter och träd från ett sydligare klimat, såsom den stora mexikanska aloen (*Agave Americana*), maniokträdet med sina bajonettlika blad och dvärgpalmen, hvars blad likna utspända solfjädrar. Vackra foglar af många slag syntes i småskogen och hvimlade öfver den mjuka gräsvallen.

I den stora gången, hvarom vi förut talat, framstälde sig; en besynnerlig tafla. På båda sidor utmed väggarne voro upphängda åtskilliga jagtverktyger, såsom reffelbössor, skjutgevär, väskor, kruthorn, jagtknivar, med ett ord hvarje slags giller, nät eller verktyg som kunde upptänkas för att fånga vilda varelser på jorden, i luften eller vattnet. På tråklossar, inslagna i väggarne, hade man fästat hjort- och elghorn, och på dess greniga kronor hängde tagelbetsel och högtoppiga sadlar af mexikansk eller spansk modell. Sällsynta foglar och djur, skickligt uppstoppade, voro placerade på ställningar kring träväggarne. Der funnos äfven glaslådor, innehållande fjärilar och andra insekter, spetsade på nålar och systematiskt ordnade. I korthet, detta ställe liknade ett litet museum.

Om vi inträda och undersöka det inre af huset, finna vi tre eller fyra lagom stora rum, bekvämt möblerade och alla försedda med föremål ur naturhistorien. I ett af rummen se vi barometer och thermometer hänga på väggen, en gammal klocka sitter öfver kaminfrisen, vidare se vi en sabel, pistoler och ett bokskåp, innehållande många utvalda och värderika arbeten.

I den bakre delen af huset finna vi ett litet kök, byggt af ohuggna stockar och innehållande vanliga kökssaker. Ännu längre bakom se vi en instängdgård, med förrådshus och stall vid ena ändan. I stallet stå fyra hästar, och några mulåsnor befinna sig inom en särskild inhägnad. En stor, rödaktig hund med långa öron, snarlik en

stöfvare, springer omkring på gården och kan icke undgå vår uppmärksamhet. Den som ser detta hus på afstånd, skall taga det för en välmående plantageegares residens, men vid närmare påseende finner man att det icke kan vara något sådant. Der finnas inga negerkojor, inga stora sockerqvarnar, inga tobaksmagasin er, hvilka man alltid ser nära en plantageegares boning. Ingenting af allt detta; ej heller finnes något stort uppodladt land gränsande intill huset. Den mörka cypress-skogen i bakgrunden kastar sin skugga nästan upp på husets väggar. Det är tydligen icke någon boning för en plantageegare. Hvad är det då och hvem bor der? Det är *naturforskarens* hem.

II. Naturforskaren och hans familj.

År 1815 utkämpades den beryktade bataljen vid Waterloo, och samma år blef Napoleon Bonaparte landsförvist till öklippan S:t Helena. Mången fransysk officer, som hade deltagit i den store äfventyrarens segrar, emigrerade vid denna tid till Amerika. De flesta af dem sökte helt naturligt de fransyska nybyggena vid Mississippi, och beredde sig der ett hem för lifstiden. Ibland dem var en vid namn Landi, som hade varit öfverste vid chasseurerne i Napoleons armé. Han var född korsikanare, och det var i anledning af hans vänskap och tidigare bekantskap med en medlem af bonapartiska familjen, som han kom att gå in som officer i fransyska arméen - ty gård, med förrådshus och stall vid ena ändan. I stallet stå fyra hästar, och några mulåsnor befinna sig inom en särskild inhägnad. En stor, rödaktig hund med långa öron, snarlik en stöfvare, springer omkring på gården och kan icke undgå vår uppmärksamhet. Den som ser detta hus på afstånd, skall taga det för en välmående plantageegares residens, men vid närmare påseende finner man att det icke kan vara något sådant. Der finnas inga negerkojor, inga stora sockerqvarnar, inga tobaksmagasin er, hvilka man alltid ser nära en plantageegares boning. Ingenting af allt detta; ej heller finnes något stort uppodladt land gränsande intill huset. Den mörka cypress-skogen i bakgrunden kastar sin skugga nästan upp på husets väggar. Det är tydligen icke någon boning för en plantageegare. Hvad är det då och hvem bor der? Det är *naturforskarens* hem.

II. Naturforskaren och hans familj.

År 1815 utkämpades den beryktade bataljen vid Waterloo, och samma år blef Napoleon Bonaparte landsförvist till öklippan S:t Helena. Mången fransysk officer, som hade deltagit i den store äfventyrarens segrar, emigrerade vid denna tid till Amerika. De flesta af dem sökte helt naturligt de fransyska nybyggena vid Mississippi, och beredde sig der ett hem för lifstiden. Ibland dem var en vid namn Landi, som hade varit öfverste vid chasseurerne i Napoleons armé. Han var född korsikanare, och det var i anledning af hans vänskap och tidigare bekantskap med en medlem af bonapartiska familjen, som han kom att gå in som officer i fransyska arméen - ty sin ungdom hade han starkare böjelse för vetenskaperna än för soldatlifvet.

Under fälttåget i Spanien hade Landi gift sig med ett fruntimmer från Biscaya, med hvilken han hade tre barn, alla söner. Deras moder dog före slaget vid Waterloo, så att då Landi emigrerade till Amerika bestod hans familj endast af hans tre söner.

Han begaf sig först till S:t Louis, men efter någon tid flyttade han nedåt floden till Point Coupée i Louisiana, der han köpte det hus vi hafva beskrifvit och gjorde det till sitt hem.

Tillåt mig säga er att han icke var i några klena omständigheter. Litet före hans afresa till Amerika hade han sålt sina egendomar på Korsika, för en summa penningar, tillräcklig att utan arbete kunna uppehålla honom i hvilket land som helst, men särdeles i detta fria land, med billiga lifsmedel och små utskylder — det land han adopterat. Han var derföre icke nödsakad att egna sig åt något yrke i sitt nya hem, och han började icke heller något. Hur använde han då sin tid? Jag skall säga er det Han var en bildad man, och före sitt inträde i franska arméen hade han studerat naturvetenskapen. Han var naturforskare. En naturforskare kan finna sysselsättning hvar som helst, kan förskaffa sig både vetande och nöje, der andra skulle dö af ledsnad och sysslolöshet. Kom ihåg, det »finns predikningar i stenar och böcker i rinnande bäckar.» Han var icke någon kammar-naturforskare. Likt den ryktbare

Audubon älskade han den yttre sidan af världen. Han tyckte om att hemta sin lärdom från naturen sjelf. Han förenade passion för jagt med den finare smaken för kunskapers förvärfvande, och hvar kunde han hafva bättre tillfälle till dessa njutningar, än i den vidsträckta Mississippidalen, öfverfylld afintressanta föremål för både jägaren och naturforskaren? I min tanke hade han gjort ett godt val af hem.

Sysselsatt mod jagt, fiske, uppstoppning af foglar och djur, plantering, ympning af träd, sina barns undervisning, hundars och hästars dresserande, var Landi långt ifrån sysslolös. Hans gossar hjälpte honom naturligtvis i dessa sysselsättningar så mycket de kunde. Men han hade äfven en annan medhjelpare, Hugot.

Hvem var Hugot? Jag skall beskrifva honom för er.

Hugot var en fransman, — en ganska liten fransman, icke öfver fem fot och fyra tum i längd. Han var flink och vig, hade en stor örnäsa och ett par respektabla mustacher, hvilka böjde sig öfver munnen och nästan betäckte densamma. Dessa gåfvo honom ett något vildt utseende, hvilket i förening med hans upprädda hållning och raska mekaniska rörelser, ögonblickligen skulle säga er att Hugot hade varit — fransk soldat. Han var verkligen en för detta korporal vid chasseurerna. Landi hade varit hans öfverste. Det öfriga kan ni lätt gissa till. Han hade följt sin gamle förman till Amerika och var nu hans allt i allom. Det var icke ofta man såg naturforskaren utan att man äfven vid hans armbåge såg Hugots stora mustacher sticka fram. Det skulle hafva dödat Hugot, att för en längre tid vara skild från sin gamla öfverste.

Naturligtvis åtföljde Hugot sin herre på alla hans jagtfärder. Så gjorde äfven gossarne, så snart de kunde sitta på hästryggen. Vid dessa tillfällen stängdes huset, ty det fanns ingen tillsyningsman eller någon annan domestik vid gården. Huset förblef då stängdt i dagar, stundom i veckor, emedan naturforskaren med sitt sällskap ofta företog långa utfärder i den kringliggande skogen. De brukadeåtervända, försedda med byte, foglar och djur. växter och sällsynta geologiska species. Sedan kunde hela dagar användas att ordna den förvärfvade egendomen. Få detta sätt tillbragte Landi och hans familj tiden.

Hugot var kock, betjent, stalldräng, taffeltäckare och springpojke. Jag har redan förut sagt, att ingen annan domestik, manlig eller qvinlig, bodde i huset: Hugot var derföre kammarpiga också. Hans många förrättningar voro dock icke så svåra att fullgöra, som de vid första påseendet kunde synas. Öfversten var en man af enkla vanor. Dessa hade han insupit såsom soldat, och han uppfostrade sina söner till samma enkla lefnadssätt, som han sjelf förde. Han åt enkel mat, drack endast vatten och sof på hårda marken, med en mantel af buffelhud utbredd under sig och ett ylletäcke öfver sig. En tvätterska i Point Coupée höll linnet rent och Hugot var på långt när icke så sysselsatt med husliga göromål, som man kunde förmoda. Han gjorde dagliga färder till byn, torget och postkontoret, från hvilket han ofta förde bref, många deribland med stora sigill och furstliga vapen på. Stundom då en ångbåt hade lagt till vid hamnen, anlände paketer, innehållande vetenskapliga böcker eller besynnerliga instrumenter. Oaktadt allt detta, fanns ingenting hemlighetsfullt i naturforskarens lif. Han var ingen misanthrop. Han besökte ofta byn och pratade gerna med gamla jägare och andra som bodde der. Byfolket kände honom såsom den »gamle öfversten», och respekterade honom. De kunde icke förstå hans smak för naturen, hvilken för dem syntes besynnerlig och de undrade äfven på huru han kunde hjälpa sig utan någon qvinlig betjening. Men öfversten lät sig icke besväras af dessa gissningar. Han skrattade endast åt deras nyfikna frågor och förblef på lika god fotsom någonsin förut med dem. Hans gossar blefvo äfven under det de växte upp allas favoriter. De voro de bästa skyttarne af deras ålder, kunde rida i kapp med hvem som helst, simma i Mississippi, ro en kanot, kasta en lasso, hugga en katthaj likasåväl som om de varit fullvuxna män. De voro verkliga *gosskarlar*, och såsom sådana betraktades de af det simpla byfolket, som instinktmesstgt kände den öfverlägsenhet, som bildning och uppfostran gifvit dessa ynglingar öfver deras eget oupplysta förstånd. Oaktadt dessa fördelar sällskapade gossarne mycket med byfolket, ehuru de allmänt njöto högt anseende.

Ingen af grannarne besökte öfversten utan särskildt ärende. Han hade verkligen inga besök af något slag, om vi undantaga en eller två af hans fordna militära bekantskaper, hvilka bodde i New Orleans och kommo upp till hans hus, en eller två gånger om året, för att samspråka om gamla tider och smaka på villebrådet. Vid sådana tillfällen var »Napoleon den store» hufvudämnet för konversationen. Lik kejsardömet alla gamla soldater,

dyrkade Landi Napoleon; men det var en af den bonapartiska familjen, för hvilken naturforskaren hyste en ännu större känsla af aktning, gränsande till varm vänskap. Denne var Charles Lucien, prins af Musignano.

Icke alla bonaparter hade varit dåliga. Några medlemmar af den ansenliga familjen hade bevisat verlden att de egde ädla dygder. Prinsens af Musignano fredliga forskningar i naturhistorien må betraktas såsom lika många segrar i naturens rike, och fastän de hafva blifvit bortskymda af kejsarens mera lysande triumfer, gifva de honom dock större rätt till människors tacksamhet och aktning. *Han* var naturforskaren Landis verkliga ideal.

I många år förde öfverste Landi ett sådant lifsom vi beskrifvit. Omsider tilldrog sig en händelse, som var nära att förorsaka öfverstens död. Under sitt fälttåg på halfön hade han blifvit sårad i benet. Ett fall från hästen bröt upp såret på nytt och amputation blef oundviklig. Detta frälste hans lif, men han kunde icke längre deltaga i jagtens nöjen, fastän han ännu var i stånd att njuta af de mera behagliga forskningarna i naturen. Med sitt träben kunde han linka omkring huset och gräsvallen, ansa träden och tillse sina samlingar, hvilka talrikt förökat sig, medan Hugot vid alla tillfällen följde honom likt hans skugga. Emellertid begåfvo gossarne sig på jagtexpeditioner och samlade species alldeles som förut, och lifvet för dem alla förflöt nästan som vanligt.

Så förhöll det sig, då jag blef bekant med naturforskaren, hans trotjenare Hugot och hans tre söner — *jägargossarne*, hjeltarne i vår lilla bok.

Unge läsare, tillåt mig göra dig närmare bekant med dessa gossar. Jag hoppas du skall tycka om dem alla tre, och för någon tid känna dig belåten med deras sällskap.

III. Prinsens bref.

Det är en behaglig vårmorgon, då vi nalkas deras bostad. Vi inträda på gräsplanen genom en grind. Vi behöfva icke stiga in i huset, ty der finns ingen inne. Vädret är dertill för vackert, men alla äro ändock hemma; de äro på gräsplanen midtför huset och i verandan.

De hafva olika sysselsättningar. Öfversten är upptagen med att mata lammen, Hugot biträder honom och bär en korg, innehållande deras föda.

Ni skulle tycka att öfversten ser bra ut. Hans hår är hvitt som snö; så äro äfven mustacherna.

som vi beskrifvit. Omsider tilldrog sig en händelse, som var nära att förorsaka öfverstens död. Under sitt fälttåg på halfön hade han blifvit sårad i benet. Ett fall från hästen bröt upp såret på nytt och amputation blef oundviklig. Detta frälste hans lif, men han kunde icke längre deltaga i jagtens nöjen, fastän han ännu var i stånd att njuta af de mera behagliga forskningarna i naturen. Med sitt träben kunde han linka omkring huset och gräsvallen, ansa träden och tillse sina samlingar, hvilka talrikt förökat sig, medan Hugot vid alla tillfällen följde honom likt hans skugga. Emellertid begåfvo gossarne sig på jagtexpeditioner och samlade species alldeles som förut, och lifvet för dem alla förflöt nästan som vanligt.

Så förhöll det sig, då jag blef bekant med naturforskaren, hans trotjenare Hugot och hans tre söner — *jägargossarne*, hjeltarne i vår lilla bok.

Unge läsare, tillåt mig göra dig närmare bekant med dessa gossar. Jag hoppas du skall tycka om dem alla tre, och för någon tid känna dig belåten med deras sällskap.

III. Prinsens bref.

Det är en behaglig vårmorgon, då vi nalkas deras bostad. Vi inträda på gräsplanen genom en grind. Vi behöfva icke stiga in i huset, ty der finns ingen inne. Vädret är dertill för vackert, men alla äro ändock hemma; de äro på gräsplanen midtför huset och i verandan.

De hafva olika sysselsättningar. Öfversten är upptagen med att mata lammen, Hugot biträder honom och bär en korg, innehållande deras föda.

Ni skulle tycka att öfversten ser bra ut. Hans hår är hvitt som snö; så äro äfven mustacherna.

Något skägg bär han icke. Hans ansigte är omsorgsfullt rakadt och företer en något bronsfärgad hy. Ansigtstuttrycket är mildt, fastän bestämdt. Han är mycket affallen emot hvad han brukat vara, en följd af amputationen å det ena benet, som ofta framkallar denna verkan. Hans klädsel är enkel; en jacka af gult nankin, en randig bomullsskjorta med löst sittande bomullsbyxor af ljusgrå färg. En panamahatt med ansenlig bård beskuggar hans ögon, och skjortan är uppknäppt vid halsen, ty dagen är varm. På detta sätt är öfversten utrustad. Hugot är klädd ungefär på samma sätt, men jackan och byxorna äro gröfre och hatten är gjord af dvergpalmblad.

Betrakta Basil, den äldste af gossarne. Han är sysselsatt ined att fästa läderremmar på en jagtsadel, som ligger på gräset bredvid honom. Basil är precist sjutton år gammal. Han ser bra ut, fastän han icke är hvad man kallar vacker. Hans ansigte har ett modigt utseende och hans figur vittnar om styrka. Håret är sträfft, svart som gagat. Han liknar mera en italienare än någon af de andra bröderna. Han är i sanning sin fars son — en verklig korsikanare. Basil är en »väldig jägare», han älskar jagten mer än något annat, han tycker om den för dess egen skull och är förtjust i dess faror. Han är redan ur den åldern då han fångade foglar och skjöt ekorrar. Hans stolthet kan icke tillfredställas med något mindre än en panter-, björn- eller buffeljagt.

Huru olik honom är icke Lucien, den andre i ordningen, olik i nästan allting! Lucien är spensligt formad, med ljus hy och ganska ljust hår. Han liknar mera sin moder, ty hon var en blondine, likasom många af hennes landsmaninnor från Biscaya. Lucien har passion för böcker och läsning. Han är just nu der på verandan sysselsatt med en bok. De allmänna grunderna af naturalhistorien har han inhemtat, men botanik och geologi äro hans favoritämnen och han har gjort ansenliga framsteg i båda. Han åtföljer Basil på alla hans jagtfärder, men under den hetaste jagten kan Lucien hoppa ned från hästen, om en sällsynt växt eller blomma, eller en besynnerlig klippa skulle visa sig för honom. Lucien talar sällan — icke hälften så mycket eom andra gossar — men fastän han vanligtvis är tyst, eger han utmärkta kunskaper, och när han på någons förfrågan meddelar råd, upptagas de af de andra vanligtvis med aktning. Det är kunskapens och bildningens hemliga inflytande.

Den yngsta af gossarne är François, en qvick, mörklockig skalk, glad ända till galenskap, munter vid alla tillfällen, ombytlig i smak och tycke, ombytlig i naturanlag, med ett ord, mera fransman än någon af dem alla. François är en stor fogelfångare. Vid detta tillfälle är han sysselsatt att laga sina giller, och hans dubbelbössa, som han nyss rengjort, hvilar bredvid honom. François är allas favorit, men en stor plåga för Hugot, hvilken han gör otaliga spratt.

—

Under det naturforskaren och hans familj äro på detta sätt sysselsatta, höres ett starkt, häftigt ljud på något afstånd utmed floden. Stundom liknade det en ordenlig kanonsalfva, fastän skotten icke voro så skarpa och ljudlo mera ihåliga.

»En ångbåt!» utropade François, hvars öra först uppfångade ljudet.

»Ja» mumlade Basil, »från New Orleans, förmodar jag och på väg till S:t Louis.»

»Nej, bror», sade Lucien, lugnt uppresande sig från sin bok. »Det är en ohioabåt.»

»Hur kan du veta det, Lucien?» frågade François.

»Af ljudet från hvisselpipan naturligtvis. Det är »Bockögat,» postbåten från Cincinnati.»

Inom en liten stund sväfvade de hvita ångmolnen öfver träden, och det ståtliga fartyget kom gungande i en krökning af floden, klyfvande den bruna strömmen under farten. Snart var det midt för gräsplanen och visade sig vara just hvad Lucien förutsagt, postbåten »Bockögat.» Detta var en triumf för Lucien, fastän han bar den med karakteristisk blygsamhet.

Båten hade icke gått många minuter, förrän ett skarpt ljud af ångan hördes i riktningen af Point Coupée. Deraf kunde man höra att den lade till der.

»Hugot!» ropade öfversten, »kanhända ångbåten har något med sig åt oss. Gå och se efter.»

Utan att afvakta vidare befallning gick Hugot åstad. Han var en rask fotgängare och kom tillbaka på ögonblicket. Han medförde ett större bref.

»Från prins Lucien!» utropade François, som bestämdt skulle hafva första ordet i allting. »Det är från prinsen, pappa! jag känner igen sigillet.»

»Tyst, François! tyst!» sade fadren tillrättavisande, under det han linkade till verandan och begärde sina glasögon.

Brefvet var snart öppnadt och genomläst.

»Hugot!» ropade öfversten efter slutad läsning,

Hugot svarade icke, men stälde sig midt framför sin herre, med handen lyftad till ögonbrynet à la militaire.

»Hugot, du skall gå till S:t Louis.»

»Ja, min öfverste!»

»Du skall gå med första ångbåt.»

»Ja, min öfverste!»

»Du skall skaffa mig en hud af en *hvit buffel*.»

»Det blir icke svårt, monsieur.»

»Mera svårt än du tror, fruktar jag.»

»För penningar monsieur?»

»Ja, äfven för penningar, Hugot. Det är en *hud* jag vill ha, ser du — icke en mantel — men ett helt skinn med hufvud, fötter och allt, och dugligt till uppstoppning.»

»Ah! min öfverste! det var helt annat.»

»Ja, det må du väl säga. Jag fruktar att det blir ganska svårt,» sade öfversten för sig sjelf, med en tankfull min.

»Jag tviflar ganska mycket på att vi kunna få det alls; men jag måste ha det, *kosta hvad som helst* — ja, *kosta hvad som helst*.»

»Jag skall göra mitt bästa, öfverste.»

»Försök i hvarje pelsbutik i S:t Louis; hör efter bland jägare och djurfångare — du vet hvar man finner dem. Om detta misslyckas, så annonsera i tidningarne, både på engelska och fransyska. Gå till M. Choteau — någonstädes. Spara inga kostnader, men skaffa mig huden.

»Var lugn, min öfverste; jag skall göra allt detta.»

»Gör dig i ordning att resa. Det kommer kanhända en ångbåt innan aftonen, ty jag hör en just nu! Det är kanhända en båt från S:t Louis.»

Alla stodo för ett ögonblick tysta och lyssnade. Man hörde tydligt att en annan båt kom upp för strömmen.

»Det är en af S:t Louis' båtar,» sade Lucien. »Det är »Ungmönen från Vestern».»

Lucien som hade en riktig talang i denna väg, kunde af ljudet från ångpipan urskilja nästan hvarje båt som plöjde Mississippis vågor. Inom en halftimma kom ångaren i sigte och man såg att Lucien åter gissat rätt. Det var en af S:t Louis' båtar och »Ungmönen från Vestern» äfven.

Hugot hade icke många tillredelser att göra, och innan båten hade kommit midt framför huset, var han i ordning, hade af sin herre emottagit ytterligare instruktioner jemte en penningebörs, och var på väg till Point Coupée, för att möta ångaren då denna lade till.

IV. En stor jagt.

Det dröjde tre veckor, innan Hugot återvände. Dessa veckor voro långa för den gamle öfversten, som plågades af aningar, att Hugot icke skulle lyckas i sitt ärende. Han hade svarat på prinsens bref och lofvat att *om möjligt* skaffa en hvit buffelhud, ty det var derom prinsens bref handlade, och öfversten skulle icke för halfva sin egendom hafva åsidosatt att anskaffa det önskade. Ej under då att han var otålig och orolig öfver Hugots frånvaro.

Ändtligen återkom Hugot en afton. Öfversten gaf sig icke ro till dess han kommit in, utan mötte honom i dörren, med ljuset i handen. Han behöfde icke göra någon fråga, ty Hugots ansigte svarade tydligt på frågan, innan den var uttalad. I det ögonblick ljusskenet föll på detsamma, kunde hvem som helst ha sagt att Hugot hade kommit tillbaka *utan buffelhuden*. Han var fullkomligt nedslagen och hans stora mustacher hängde helt bleka.

»Du har icke fått den?» frågade öfversten med darrande stämma.

»Nej, öfverste,» mumlade Hugot till svar.

»Du försökte öfverallt?»

»Öfverallt.»

»Du annonserade i tidningarne?»

»I alla tidningar, monsieur.»

»Du erbjöd ett högt pris?»

»Det gjorde jag, men förgäfvets. Jag skulle var han i ordning, hade af sin herre emottagit ytterligare instruktioner jemte en penningebörs, och var på väg till Point Coupée, för att möta ångaren då denna lade till.

IV. En stor jagt.

Det dröjde tre veckor, innan Hugot återvände. Dessa veckor voro långa för den gamle öfversten, som plågades af aningar, att Hugot icke skulle lyckas i sitt ärende. Han hade svarat på prinsens bref och lofvat att *om möjligt* skaffa en hvit buffelhud, ty det var derom prinsens bref handlade, och öfversten skulle icke för halfva sin egendom hafva åsidosatt att anskaffa det önskade. Ej under då att han var otålig och orolig öfver Hugots frånvaro.

Ändtligen återkom Hugot en afton. Öfversten gaf sig icke ro till dess han kommit in, utan mötte honom i dörren, med ljuset i handen. Han behöfde icke göra någon fråga, ty Hugots ansigte svarade tydligt på frågan, innan den var uttalad. I det ögonblick ljusskenet föll på detsamma, kunde hvem som helst ha sagt att Hugot hade kommit tillbaka *utan buffelhuden*. Han var fullkomligt nedslagen och hans stora mustacher hängde helt bleka.

»Du har icke fått den?» frågade öfversten med darrande stämma.

»Nej, öfverste,» mumlade Hugot till svar.

»Du försökte öfverallt?»

»Öfverallt.»

»Du annonserade i tidningarne?»

»I alla tidningar, monsieur.»

»Du erbjöd ett högt pris?»

»Det gjorde jag, men förgäfvets. Jag skulle icke kunnat anskaffa en hvit buffelhud, om jag hade erbjudit tio gånger så mycket. Jag kunde icke ha fått en för tusen dollars.»

»Jag ville gifva femtusen!»

»Det skulle varit detsamma, monsieur. Det står icke till att få någon i S:t Louis.»

»Hvad sade monsieur Choteau?»

»Att det är ganska svag utsigt att få det ni vill ha. Man kan få resa öfver alla prairierna utan att möta en enda *hvit* buffel. Indianerna värdera dem öfver allt annat, och låta aldrig någon undkomma, då de råka på den. Jag upptäckte två eller tre bland skinnhandlandenas packor, men de voro icke sådana som den ni ville hafva, monsieur. De voro mantlar, och äfven för dem begärdes stora summor.»

»De skulle icke duga till något. Huden skall vara till ett helt annat ändamål, till ett *stort museum*. Ah! Jag är rädd att jag icke kan få den. Om den icke kan fås i S:t Louis, hvar då?»

»Hvar då, pappa?» inföll François, som, tillika med sina bröder, hade lyssnat till förestående samtal. »Hvar då, om icke i prairierna?»

»I prairierna!» upprepade hans fader mekaniskt.

»Ja, pappa. Skicka i väg Basil, Lucien och mig. Vi skola finna en hvit buffel åt dig, det försäkrar jag.»

»Hurra, François!» ropade Basil; »du har rätt, bror. Jag ämnade sjelf föreslå detsamma.»

»Nej, nej, mina gossar, ni ha hört hvad monsieur Choteau säger. Det är icke värdt att tänka derpå; det kan icke fås. Och jag som skrifvit till prinsen och så godt som lofvat honom!»

Då den gamle öfversten yttrade dessa ord, kunde man i hans anletsdrag läsa bekymmer och sviket hopp.

Lucien, som med en smärtsam känsla märkte detta, inföll:

»Pappa, det är sannt att monsieur Choteau har stor erfarenhet i fråga om skinnvaror, men verkliga förhållandet öfverensstämmer icke med hvad han uppgifvit.» (Som man ser var Lucien en skarp observator.) »Hugot har sett två eller tre af dessa hudar i S:t Louis. Någon måste hafva funnit de djur, hvilka de tillhört. Vidare har jag hört monsieur Choteau påstå det de äro högt värderade bland indianhöfdingarne, hvilka nyttja dem som mantlar, och att de ofta äro sedda bland stammarna. Detta visar ju att det *finnes* hvita bufflar i prairierna, och hvarföre skulle vi icke kunna stöta på dem, lika väl som andra? Jag säger som François och Basil, låtom oss gå och söka dem,»

»Kommen in, mina gossar, kommen in!» sade fadren, synbarligen belåten och till någon del lugnad af sina gossars förslag. »Kommen in, vi kunna talas vid bättre sedan vi ätit.»

Med dessa ord linkade den gamle öfversten in i huset, åtföljd af sina tre gossar, medan Hugot, som var både trött och hungrig, slutade tåget.

Under och efter aftonmåltiden afhandlades ämnet med alla dess detaljer. Fadren var till hälften böjd att samtycka till sina söners från början väckta förslag, medan de, isynnerhet Basil och François, med entusiasm sökte bevisa dess utförbarhet. Slutligen gaf öfversten sitt samtycke, *expeditionen skulle företagas*.

Naturforskaren var storligen intagen af sin önskan att göra sin vän prinsen ett nöje, men han kände äfven en hemlig glädje af den raskhet och företagsamhet hans barn ådagalade, och han var icke den, som slog kallt vatten öfver den eld som livvade dem. Han skröt till och med ofta för sina grannar och vänner öfver huru han uppfostrat sina gossar till män, kallande dem sina »dugtiga pojkar» och sina »ungachasseurer». Han hade, så långt i hans förmåga stod, lärt dem att lita på sig sjelfva; lärt dem att rida, att simma och dyka i djupa floder, att kasta lasso, att klättra upp i höga träd, att bestiga branta klippor, att med pilar eller den ofelbara reffelbössan skjuta foglar i

flykten och djur under deras väldigaste språng. Han hade vant dem att sofva ute på marken, i den mörka skogen, på den ohägnade prairien, på den hvita snöbädden, hvar som helst, med skydd af blott ett ylletäcke eller en buffelmantel. Han hade lärt dem att lefva på den enklaste kost, och den kunskap i botanik, som han meddelat dem, särdeles Lucien, satte dem i stånd att, i händelse af behof, hämta näring från växter och träd, från rötter och frukter, och att finna utvägar, der okunnige män nödgats svälta. De förstodo att uppgöra eld utan både flinta, stål och krut. De kunde hitta vägar utan kompass, och sågo af klipporna, träden och himmelens tecken hvart de borde ställa kosan. Till allt detta hade de äfven lärt så mycket som den tiden var känt af geografin öfver den vidsträckta ödemark, hvilken sträckte sig från deras hem till kusterna af Stilla hafvet.

Öfversten visste att han utan fara kunde låta gossarne vistas i prairierna, och det var verkligen med en känsla, mera af stolthet än oro, som han samtyckte till expeditionen. Men ännu ett annat motiv, kanske det mäktigaste af alla, ledde honom. Han hyste naturforskarens ärelystnad. Han tänkte på den triumf han skulle vinna, genom att skicka ett förträffligt tillskott till det stora europeiska muséet. Min unge läsare, om du någonsin skulle blifva naturforskare, skall du förstå huru stark denna känsla kan blifva; och med vår naturforskare var det så.

Till en början föreslog han att Hugot skulle åtfölja dem. Detta ville gossarne icke höra talas omoch alla tre satte sig högeligen deremot. De kunde icke tänka på att taga Hugot med sig; deras fader skulle behöfva honom hemma och för dem vore Hugot af ingen nytta. De skulle hjälpa sig lika så bra, om icke bättre, utan honom.

Sanningen att säga, voro dessa unga, äregiriga jägare angelägna att icke frånrofvas någon del i äran af deras företag, hvilket de visste skulle blifva händelsen, om Hugot skulle åtfölja dem. Hugot var icke alls någon beryktad jägare, fullkomligt motsatsen, icke någon hjelte heller, fastän han hade varit en *chasseur à cheval*, och bar sådana fruktansvärda mustacher. Detta visste öfversten förut ganska väl och gjorde derföre icke mycket påstående om att Hugot skulle medfölja dem.

Hugots egenskaper lyste bättre i en annan verkningsskrets, i *köket*. Der var Hugot hemma. Han kunde tillaga en omelett, frikassera en kyckling eller anrätta en *canard aux olives*, som mr Soyer sjelf. Fastän Hugot under många år följt sin gamle herre och sina unga herrar på jagt, hade han icke den ringaste smak derför. Han hade en helsosam fruktan för björnar, pantrar, och hvad beträffar indianerna ... hu, *indianerna!*

Min unge vän, när du kommer att tänka på dessa indianer, när du påminner dig att femtio stridslystna stammar af dem lefva och ströfva omkring i prairierna, att många af dem äro svurna fiender till hvita män, hvilka de döda hvarhelst de möta dem, liksom du skulle vilja göra med en galen hund eller en giftig spindel; som jag sagt, då du tänker härpå, förvånar det dig att den gamle fransyske eller korsikanske fadren skulle samtycka att låta sina söner anträda en så farlig färd. Det ser onaturligt ut, eller hur? Det ser verkligen så ut, då vi betänka att öfversten innerligt älskade sina tre söner, likahögt som sitt eget lif. Och ändock kunde man tycka att det knappt fanns ett säkrare medel att blifva dem qvitt, än att sålunda skicka dem ibland vildarne. Hvarpå litade han då för deras säkerhet? På deras ålder? Nej, han kände indianerne bättre än så. Han visste ganska väl att intet afseende skulle fästas på deras ålder, i händelse de skulle råka ut för en mot de hvita fiendtlig stam. Sannolikt är att vildarne icke skulle skalpera dem, då de voro endast gossar, men de skulle utan tvifvel föra dem i en fångenskap, från hvilken de måhända aldrig komme att återvända. Kanske förutsåg deras fader att ströftåget icke skulle utsträckas bortom gränsen af de fredliga stammarnes område? Han hoppades icke på något sådant. Hade detta varit deras afsigt, så skulle företaget sannolikt aflupit fruktlöst. I ett sådant landskap skulle de icke hafva påträffat bufflar, ty det är väl bekant, att bufflar endast träffas i mängd å sådana ställen af prairierna, som benämnas »stridsplatser», det vill säga, der åtskilliga stammar, hvilka äro i strid med hvarandra, gå på jagt. Detta är orsaken till att dessa djur äro så talrika der, emot å andra ställen, emedan högst få jägare våga sig dit i anseende till faran af att komma i beröring med fiendtliga horder. I ett distrikt, som uteslutande tillhör en särskild stam, äro bufflarne snart dödade eller bortskrämda af jagten. Det är derföre ganska väl känt af jägarne i prairierna, att der bufflarne äro talrika, äro det äfvenledes talrika faror, fastän motsatta förhållandet icke alltid eger rum. På neutral mark eller på indianernas »stridsplatser» kan man möta en vänligt sinnad stam den ena dagen, och den påföljande, eller till och med nästa timma, kan man påträffa ett band af vildar, hvilka genast äro färdiga att skalpera en. Nu visste fadren till dessa tre

jägargossar allt detta, lika väl som jag vet det. Huru kunna vi då förklara hans, till utseendet onaturliga handlingssätt att tillåta dem våga lifvet i ett så äfventyrligt företag? Det vore verkligen fullkomligt oförklarligt, om dermed icke vore förenad någon *hemlighet*, som jag framdeles skall yppa för er. Allt hvad jag nu kan säga är, att då de tre gossarne sutto i ridsadeln och voro färdiga att sätta af, den gamle öfversten linkade upp till dem och drog ur sin ficka en liten läderpung eller ett fodral, prydt med färgade piggsvinstaggar, hvilket han öfverlemnade till Basil, sägande: »*Tag noga vara på detta, Basil; du vet huru det skall begagnas. Skilj dig aldrig från det; edra lif kunna bero derpå. Herren vare med er, mina tappra gossar. Farväl!*»

Basil tog fodralet, kastade snöret öfver halsen, stoppade pungen inom jagtskjortan, tryckte fadrens hand. sporrade hästen och red hastigt sin väg. Lucien helsade fadern med en kyss, viftade behagfullt med handen åt Hugot och följde efter. François dröjde ett ögonblick efter de andra, red fram till Hugot, tog fast i hans stora mustacher, gjorde en ryckning som kom ex-chasseuren att visa tänderna, hvarefter han under ett högljudt skratt sporrade sin klippare och galopperade efter sina bröder.

Öfversten och Hugot stodo för några ögonblick stilla och sågo efter dem. Då jägargossarne upphunnit kanten af skogen, gjorde alla tre halt, vände sig i sadlarna, svängde hattarna och höjde ett ljudeligt afskedsrop. Öfversten och Hugot ropade tillbaka. Då ljudet bortdött, hördes François' röst, ropande tillbaka:

»Var icke rädd, pappa! vi skola skaffa dig den *hvita buffeln!*»

V. Jägargossarnas läger.

Våra unga äfventyrare vände sig åt vester och redo snart i skuggan af majestätiska skogar. Vid denna tid funnos få hvita nybyggare vester om Mississippifloden. De små städerna vid dess stränder, här och der en nybyggares odling och en backstugusittares koja, voro de enda tecken af civilisation som mötte ögat. En enda dags ridt åt vester till skulle befria den resande från allt detta och ögonblickligen föra honom i en labyrint af moras och skogar, som på en yta af hundradetals mil utbredde sig för honom. Det är sannt, det fanns några strödda nybyggen vid hafsviken längre vesterut, men större delen af landet emellan dem var vildt.

Inom en timma eller något mera hade våra resande tillryggalagt vägen förbi nybyggena omkring Point Coupée och följde skogsstigen, sällan beträdd af någon annan än kringdrifvande indianer eller hvita jägare från det närgränsande landet. Gossarne igenkände väl denna stig. De hade ofta gått den under fordna jagtexpeditioner.

Jag skall icke för omständligt beskrifva de händelser, hvilka tilldrogo sig under deras färd. Detta skulle trötta er och upptaga för stort utrymme. Jag vill direkte föra er till deras läger, der de hade gjort halt för natten.

Det var en liten uthuggning eller öppning, sådan man ofta påträffar i vesterns skogar kring Mississippi. Den bestod af omkring ett tunnland röjd mark, betäckt med gräs och blommor, bland hvilka man såg solrosen och den blå lupinen. Höga träd växte rundt omkring och man kunde af bladen skilja de olika slagen; så ock af trädstammarne, ty äfven de voro olika hvarandra. Somliga voro släta, medan på andra barken var sprucken och böjde sig utåtträdet i stora flagor, en fot eller mera i längd. Det vackra tulpanträdet (*liriodendron*) urskildes lätt genom sin raka, kolonnlika stam. Namnet tulpanträd kommer af dess blommor, hvilka i storlek och form mycket likna tulpaner och hafva en gröngul färg, kantad med orange. Der funnos många andra också, och mest anmärkningsvärd för sina vaxlika blad och blommor var *magnolia grandiflora*. Den höga sockerlönnen (*acer saccharinum*) syntes äfven, längre bort det löfviga bockögat (*aesculus flava*) med sina vackra orangeblommor, och det hvita valnöträdet, (*juglans alba*). Höga klängväxter sträckte sig från träd till träd eller slingrade sig uppåt, och vid ena sidan af uthuggningen varseblef man det tjocka rörträdet (*arundo gigantea*), växande likt högt gräs. Skogen på andra sidan var glesare, hvilket otvifvelaktigt härledde sig från någon eld, som fordomdags uppbränt småskogen åt det hållet. De solfjäderlika bladen af dvärgpalmen och maniokträdet gåfvo åt det hela ett sydländskt och tropiskt utseende.

De unga jägarne gjorde halt, nära två timmar före solnedgången, för att hinna ordna sitt nattläger. Omkring en

half timme sedan de stannat, framställde den lilla uthuggningen en tafla, som vi här gå att beskrifva. Nära kanten stod ett litet kamfastält, likt en hvit kägla eller pyramid. Framsidan eller öppningen var tillbakaviken, emedan aftonen var vacker och ingen ville vara inomhus. Litet derifrån på ena sidan om tältet lågo tre sadlar på gräset. De voro af mexikansk fason, med hög sadelknapp, och framtill ett »horn» med märla och ring, stadigt fastgjorda. Några läderremmar voro fästade vid ringar i sadelns bakstycke; men stigbyglorna voro af stål och icke af dessa klumpiga träblock, hvilka så mycket vanställa den amerikanska sadeln. Utom sadlarna fanns ett sällsamt föremål. Det liknade en stor bok, till hälften uppslagen och stående på kant. Det var en packsadel, också af mexikansk fason och der i landet kallad »alpareja». Den var försedd med en stark sadelgjord med remmar som hindrade den från att framskrida till bogarna på det kreatur som skulle bära den. Ett litet stycke från sadlarna lågo på gräset några röda och gröna filter, ett björnskin och ett par buffelmantlar; på en gren öfver dem hängde piskor, tyglar, vattenflaskor och spjut. Emot stammen af ett tulpanträd, som reste sig öfver tältet, stodo tre bössor lutade. Två af dem voro reffelbössor, af hvilka den ena var mycket större än den andra; den tredje var en dubbelbössa. Krutpungar och kruthorn svängde från mynningarna på alla tre bössorna, och voro upphängda på de utskjutande ändarna af laddstockarne.

Midt emot tältet brann en eld. Den var nyligen upptänd och sprakade under det den flammade. Man skulle lätt kunnat se af den stora, röda lågan, att man brände det hvita valnötträdet — det bästa bränsle som finnes — fastän torra stickor af någon finare ved hade blifvit nyttjade vid upptändningen. Få båda sidorna om elden var en käpp, upptill formad som en gaffel, nedstucken i marken; härpå hvilade horisontelt ett ungt träd. En jernkittel af två kannors rymd hängde derpå öfver elden, och vattnet i kitteln började just att koka. Andra husgerådssaker voro strödda rundtomkring. Der funnos en stekpanna, några koppar af tenn, åtskilliga små paketer, innehållande mjöl, rökt kött och kaffe, en kaffepanna af starkt tenn, en liten spade och en lätt yxa, med sitt skurna valnötsskaft.

Dessa voro taflans liflösa föremål. Nu till de levande.

Främst se vi våra hjeltar, de tre jägargossarne: Basil, Lucien och François. Basil var sysselsatt med att fastgöra tältstickorna. Lucien skötte elden, gom han nyss tändt, medan François plockade fjädern af ett par vilddufvor, som de skjutit på vägen. Icke två af de tre voro lika klädde. Basil var helt och hållet klädd i bockskinn, utom mössan, hvilken var gjord af ett gräfsvinsskin med en ringlande svans, som hängde öfver axlarna, lik en nedfallande plym. Han bar en jagtskjorta med fransad krage och vackert prydd med perlor. I ett bälte kring lifvet hängde hans jagtknif och slida, tillika med ett litet hölster, hvarur framtittade kolfven af en pistol. Han hade damasker af rådjursskin, fransade utmed sömmarna, och moccasiner på fötterna. Hans klädsel liknade en skogvaktares, utom att underkläderna syntes finare och renare och jagtskjortan var mera smakfullt arbetad, än som var vanligt ibland jägare till yrket.

Luciens klädnad var af himmelsblå färg. Den bestod af hälften blus, hälften jagtskjorta, af starkt bomullstyg, jemte byxor af samma sort. Han hade snörkängor på fötterna och en bredbrämad panamahatt på hufvudet. Luciens beklädnad såg ut att vara något mera i civiliserad smak, än hans äldre broders. Liksom Basil bar han dock en lädergördel med slida och knif vid ena sidan, och, i stället för pistol, en liten tomahawk på den andra sidan. Lucien hade visst icke för afsigt att begagna den på någon; nej, han medförde sin lilla bila för att krossa klippor, icke skallar — Luciens tomahawk var en geologisk tomahawk.

François gick ännu i rundskuren jacka och byxor. Han hade damasker ofvanpå byxorna och moccasiner på fötterna, samt en klädesmössa, prydligt sittande öfver de rika lockarna. Äfven han bar ett libbälte med jagtknif och slida, och en utmärkt liten pistol hängde vid hans venstra sida. Ungefär midt på platsen voro tre hästar tjuvdrade med lasso, på det sätt att de under betandet icke skulle hindra hvarandra. De voro till utseendet ganska olika. Den ena hästen var en stor, svartbrun halfarab, synbart begåfvad med mycken styrka och mod. Det var Basils häst och hans favorit. Han kallades »Svarta höken», efter en ryktbar indianchef, en vän till den gamle öfversten, och som en gång hade herbergerat honom under ett besök bland dessa indianer. Den andra var en god kastaniebrun häst, af det slaget som man vanligen kallar »cob». Han var stillsam och egde i sitt utseende intet som påminde om jagt eller krig; dessutom var han slät och skinande, likt en välfödd stadsbo. Derföre kallade

man honom också »Borgaren». Han reds naturligtvis af den lugne Lucien. Den tredje hästen skulle man hafva kallat en pony, om man dömt efter storleken, ty han var mycket mindre än de andra. Det var likväl en riktig häst, en af dessa små, men lifliga djur, hvilka de spanska segrarne förde in till nya verlden, och som nu öfver allt i vestern äro kända under namnet »mustangs». Som jag snart får skäl att tala mera om dessa vackra kreatur, vill jag endast här nämna att den ifrågavarande hästen var fläckig lik en panter och lyssnade till namnet »Katten», isynnerhet då François ropade honom, ty det var hans häst.

Ett litet stycke från hästarna såg man ett annat djur af en smutsaktig skifferfärg, med några hvita fläckar på ryggen och i bringan. Det var en äkta mexikansk mulåsna, bångstyrig och envis som någon af sitt slägte; det var en åsninna, som kallades »Jeanette». Hon var tjudrad utom hästarnes sparkningsområde; ty emellan henne och mustangen rådde ingen vänskaplig känsla. Jeanette var egare till den besynnerliga packsadeln, och hennes göromål var attfortskaffa tältet, provianten, verktygen och husgerådet.

Men ett annat lefvande föremål bör äfven bemärkas, det var hunden »Marengo». Af hans storlek och rödbruna färg skulle man kunnat taga honom för en panther, en kuguar. Hans långa, svarta nos och breda, hängande öron gäfvom honom likväl ett helt annat utseende, och utvisade att det var en jagthund. Det var i sjelfva verket en kroisering af blodhund och bulldogg, ett kraftfullt djur. Han sprang och nosade omkring François, för att få afskrädet af fogeln.

Nu, min unge läsare, har jag skildrat jägargossarnes nattläger.

IV. En räf-ekorre i lifsfara.

François, som snart slutat att tillreda sina dufvor, lade dem i det kokande vattnet. Ett stycke torrt kött, något salt och peppar, framtaget ur proviantpåsen, lades dertill, ty det var François' mening att koka dufsoppa. Derefter vispade han tillsammans litet mjöl och vatten, för att göra klimpar till soppan.

»Hvilken skada,» sade han, »att vi icke hafva några grönsaker!»

»Håll!» ropade Lucien, som hörde honom. »Det ser ut som det skulle finnas allehanda grönsaker i denna trakt. Låt se hvad man kan göra.»

Sägande detta gick Lucien omkring uthuggningen, med ögat fästadt på marken. Han tycktes icke finna någonting dugligt bland gräset och örterna, utan trängde sig genast in bland träden, samt gick till stranden af en liten å, som flöt nära intill. Inom få minuter återvände han, med händerna fulla af grönsaker. Han gjorde ingen anmärkning, men kastade fortskaffa tältet, provianten, verktygen och husgerådet.

Men ett annat lefvande föremål bör äfven bemärkas, det var hunden »Marengo». Af hans storlek och rödbruna färg skulle man kunnat taga honom för en panther, en kuguar. Hans långa, svarta nos och breda, hängande öron gäfvom honom likväl ett helt annat utseende, och utvisade att det var en jagthund. Det var i sjelfva verket en kroisering af blodhund och bulldogg, ett kraftfullt djur. Han sprang och nosade omkring François, för att få afskrädet af fogeln.

Nu, min unge läsare, har jag skildrat jägargossarnes nattläger.

IV. En räf-ekorre i lifsfara.

François, som snart slutat att tillreda sina dufvor, lade dem i det kokande vattnet. Ett stycke torrt kött, något salt och peppar, framtaget ur proviantpåsen, lades dertill, ty det var François' mening att koka dufsoppa. Derefter vispade han tillsammans litet mjöl och vatten, för att göra klimpar till soppan.

»Hvilken skada,» sade han, »att vi icke hafva några grönsaker!»

»Håll!» ropade Lucien, som hörde honom. »Det ser ut som det skulle finnas allehanda grönsaker i denna trakt.

Låt se hvad man kan göra.»

Sägande detta gick Lucien omkring uthuggningen, med ögat fästadt på marken. Han tycktes icke finna någonting dugligt bland gräset och örterna, utan trängde sig genast in bland träden, samt gick till stranden af en liten å, som flöt nära intill. Inom få minuter återvände han, med händerna fulla af grönsaker. Han gjorde ingen anmärkning, men kastadedem ned framför François. Det var två sorter — den ena liknade en liten rofva och var verkligen den indianska rofvan (*psoralea esculenta*); den andra var vild lök, som finnes på många ställen i Amerika.

»Ha!» utropade François, som genast såg hvad det var; »hvilken lycka! *pomme blanche*, och vild lök också, så sannt jag lefver! Nu skall jag tillaga en soppa, värd att smaka på!»

Och han började att med stor glädje sönderskära grönsakerna och kasta dem i den rykande kitteln.

Inom en kort stund voro dufvorna kokta och soppan färdig. Kitteln togs från ställningen, och de tre bröderna satte sig ned på gräset, fyllde sina tennskålar och började äta. De hade fört med sig ett förråd af hårdt bröd, tillräckligt för några dagar. När det tog slut skulle man anlita mjölpåsen, och när den också blef tom, tänkte de att lefva utan bröd, liksom de ofta förut hade gjort under dylika ströftåg.

Under det de förtärde dufsoppan och gnagde på de feta fogelbenen, fängslades hastigt deras uppmärksamhet af en rörelse nära den ena sidan af uthuggningen. De hade sett en skymt af något som liknade en gnista af ett gulaktigt sken, uppskjutande i en rak linie från marken.

Alla tre gissade hvad det var — en ekorres blixtrande språng uppför stammen af ett träd. Och der sågo de djuret sjelft, fasthållande sig tätt intill barken och hvilande sig ett ögonblick, som ekorrar bruka göra, innan de företaga ännu ett hopp uppåt.

»Åh!» utropade Lucien, med dämpad röst, »det är en räf-ekorre, och så vacker se'n! Se, han är tecknad som en spansk katt! Pappa skulle gerna betala tjugu dollars för ett sådant skinn!»

»Han skall få det för mycket mindre,» svarade François, smygande sig efter sin bössa.

»Stanna, François!» sade Lucien. »Låt Basil försöka med sin reffelbössa; han är säkrare skytt än du.»

»Gerna,» svarade François; »men om han skulle skjuta bom, så skadar det icke att jag är tillreds.»

Basil hade redan rest sig upp och tyst närmat sig gevären. Så snart han räckte dem, tog han den långa reffelbössan och sigtade åt det håll der villebrådet fanns. I samma ögonblick beväpnade François sig med dubbelbössan.

Trädet uppför hvilket ekorren hade sprungit, var hvad man kallar ett »dödt träd». Det var ett uttorkadt tulpanträd, splittradt af åska eller storm, och stod något afsides från de andra träden ute på öppna marken. Det fanns ganska litet kvar utom den nakna stammen, som likt en kolonn reste sig till en höjd af sextio fot. Alla grenarne, utom en enda, hade blifvit bortsopade af vinden. Denna gren var lång och sträckte sig diagonalt uppåt från toppen af stammen. Fastän krokig och på sina ställen gaffelformig, var grenen dock icke mycket tjock. Den var utan qvistar och löf, och förtorkad liksom sjelfva trädet.

Under det Basil och François gjorde i ordning sina gevär, hade ekorren gjort ett hopp till toppen af denna gren, der han satte sig ned i en klyka och tycktes betrakta den nedgående solen. De kunde icke hafva önskat sig bättre tillfälle för ett skott, förutsatt att de kunde komma nog nära, och det syntes de kunna göra, ty det lilla djuret tycktes icke ha märkt hvarken dem eller deras hästar, hvilket bevisade att det aldrig varit jagadt. Med sin yfviga och upprättstående svans, utbredd likt en solfjäder, sattekorren på sina bakben, njutande, som det tycktes af de varma solstrålarne från vester.

Gossarne rörde sig sakta omkring uthuggningen; Basil gick i spetsen. Kommen inom skotthåll, som han trodde, upplyfte han sitt gevär och var i begrepp att trycka af, då ekorren, som till detta ögonblick icke hade gifvit akt på honom, gjorde ett oförmodadt hopp, sänkte svansen och sprang utför grenen, liksom om han varit skrämmd. Han stannade icke förrän han i det närmaste uppnått trädets topp, der han gjorde halt och tryckte sig tätt intill barken.

Hvad kunde hafva uppskrämt honom? Icke gossarne, ty han hade icke brytt sig om dem förut; och han höll sig till och med åt den sidan af trädet, der de voro, erbjudande den bästa skottafla man kunde önska sig. Hade han varit rädd för dem, skulle han, likt alla ekorren, hafva gömt sig bakom stammen. Men det var icke dem han fruktade, ty der han låg horisontalt utmed barken, med hufvudet vändt uppåt, utvisade han genom en besynnerlig rörelse, att han hade någon fiende ofvanför sig; detta var äfven händelsen, ty högt upp och rätt öfver trädet syntes en stor roffogel göra sina kretsar i luften.

»Håll!» hviskade Lucien, läggande handen på Basils arm, »håll, broder! det är den rödstjertade falcken. Se, han ämnar slå ned. Låt oss se hur han bär sig åt.»

Basil sänkte reffelbössan och alla tre intogo en afvaktande ställning. En löfrik gren befann sig öfver deras hufvuden, så att fogeln icke kunde se dem, eller ock, besluten att nedslå på sitt rof, brydde han sig icke för ögonblicket om deras närvaro.

Lucien hade knappast talat ut, då falcken, som hittills med utspända vingar seglat i luften, oförmodadt minskade farten, indrog vingarne och kom ned med ett ljudeligt »vitch-sch-sch-sch!» Han nedföllnästan perpendikulärt, snuddande så tätt till ekorren, att alla tre gossarne sågo efter om denne befann sig i hans klor då han åter flög upp. Så var det dock icke. Ekorren hade varit på sin vakt, och då falcken flög ned, hade han med blixstens hastighet svängt sig omkring trädet. Med tillhjälp af sin roderlika stjärt, styrde falcken snart tillbaka och flög rundt omkring den plats på trädet, ekorren nu hade intagit. Några få slag med de starka vingarne hjälpte honom snart att uppnå passande höjd, och åter slog han ned på sitt tilltänkta rof. Ekorren undvek honom som förut, och kom tillbaka på den andra sidan af stammen. Återigen seglade falcken förbi, höjde sig, slog ned mot sitt offer, sköt miste och flög upp igen. Ett fjerde försök hade samma resultat och fogeln flög än en gång upp i luften, beskrifvande stora kretsar omkring trädet.

»Det är besynnerligt att den gamle skälmen icke flyr till ett annat träd,» mumlade Francois; »ett, som har nog stora grenar att dölja honom, eller till sitt eget träd, der han har sitt bo. Der skulle han vara i säkerhet.»

»Det är just hvad han önskar göra,» återtog Lucien. »Men se! hans fiende är rätt öfver honom. Det finnes intet träd nog nära, och om han försökte att springa utmed den öppna marken, skulle falcken komma på honom likt ett skott. Du såg hur hastigt han sköt ned förut.»

Sådan var i sjelfva verket den ställning, hvaruti ekorren befann sig. Det var tydligt att han betraktade träden på afstånd med en längtande och ängslig blick, ty fastän han hade lyckats undvika sin fiende, syntes han ännu lida af ovisshet och fruktan.

Så snart falcken höjt sig omkring ett dussin alnar öfver trädet, började han åter flyga i kretsar, höjande ett sällsamt läte under det han flög. Det varicke ett skrik, sådant som man ofta hör från dessa foglar, det var ett skri af helt annan art, likasom ett ropande på en kamrat. Så var det ock, ty inom ett ögonblick blef det besvaradt från ett aflägsset ställe i skogen, och nästa ögonblick syntes en annan falk — rödstjertad som den första, men mycket större — sväfva uppåt. Det var tydligen hans maka, ty honorna bland dessa foglar äro alltid mycket större än hanarne. De båda foglarne kretsade snart tillsammans öfver trädet, korsade hvarandras banor och sågo nedåt. Ekorren syntes nu dubbelt förskräckt, ty han förstod väl foglarnes afsigt. Han begynte springa omkring stammen och såg emellanåt utåt, som om han ämnat hoppa ned och taga sin tillflykt till den tjocka skogen.

Falkarne gånge honom icke lång besinningstid. Den mindre slog först ned, men förfelade målet liksom förut, jagande ekorren rundt omkring stammen. Der hade det uppskrämda djuret knappt stannat, förrän den stora falkhonan rusade mot honom med ett hvisslande läte och dref honom tillbaka till andra sidan. Hanen hade i detsamma återvändt och nedslag nu med sådan snabbhet och säkerhet, att ekorren, ur stånd att ännu en gång svänga sig; kring trädet, gjorde ett språng i luften. Begagnande sin breda stjärt som styre, följde falcken, och innan ekorren kunde nå marken, syntes fogeln slå ned. Med ett högljudt skri höjde han sig i luften, med ekorren som vred sig i hans klor.

Segern blef af kort varaktighet. Smällen från en bössa hördes, och både falk och ekorre föllo tungt till jorden. En

annan smäll följde nästan samtidigt, och hans maka, den stora falkhonan, kom nedtumlande med en bruten vinge och flaxade öfver gräset, skrikande likt en katt, Hon blef snart nedtystad af ett slag från kolfven af François' bössa, hvars båda pipor nu voro toma. Det var nämligen François som hade skjutit rödstjertarne.

Det mest förvånande af allt var att ekorren icke blef dödad, hvarken af skottet eller fallet. Tvärtom då Lucien varsamt böjde sig ned för att upptaga ekorren, under tiden lyckönskande sig sjelf till sitt byte, gjorde denne ett oväntadt hopp, skakade sig fri ur den dödade falkens klor och satte af inåt skogen, och sprang upp i ett högt träd. Alla tre gossarne följde så fort de förmådde springa; men vid ankomsten till trädet — en fem fot tjock ek — sågo de, till sin förargelse, ekorrens håla omkring femtio fot från, marken, hvilket naturligtvis gjorde slut på ekorrjagten.

VII. François gör ett svårt fall.

Våra jägares nästa lägerplats förlades till krokodilbayen. Denna, liksom alla bayer i Louisiana, är en långsamt flytande ström, hvilken här och der vidgar sig till stora dammar eller sjöar. Den kallas krokodilbayen, i anseende till den mängd alligatorer som fylla dess vatten, fastän den i detta fall ganska litet skiljer sig från Louisianas andra floder.

Den fläck de valt till lägerplats var en öppen slätt vid stranden, på ett ställe der bayen vidgade sig till en liten sjö. På denna plats hade man utsigt af sjöns stränder rundt omkring — en i sanning sällsam utsigt. Jättelika träd reste sig öfver vattnet, jemte frodiga ekar och cypresser, och från deras utsträckta grenar hängde den spanska mossan, slingrande sig likt långa vimplar af silfvertråd. Detta gaf den öfre delen af skogen ett något gråaktigt utseende och skulle hafva gifvit scenen en nästan melankolisk prägel, om icke det lysande löfverket hade hvars båda pipor nu voro toma. Det var nämligen François som hade skjutit rödstjertarne.

Det mest förvånande af allt var att ekorren icke blef dödad, hvarken af skottet eller fallet. Tvärtom då Lucien varsamt böjde sig ned för att upptaga ekorren, under tiden lyckönskande sig sjelf till sitt byte, gjorde denne ett oväntadt hopp, skakade sig fri ur den dödade falkens klor och satte af inåt skogen, och sprang upp i ett högt träd. Alla tre gossarne följde så fort de förmådde springa; men vid ankomsten till trädet — en fem fot tjock ek — sågo de, till sin förargelse, ekorrens håla omkring femtio fot från, marken, hvilket naturligtvis gjorde slut på ekorrjagten.

VII. François gör ett svårt fall.

Våra jägares nästa lägerplats förlades till krokodilbayen. Denna, liksom alla bayer i Louisiana, är en långsamt flytande ström, hvilken här och der vidgar sig till stora dammar eller sjöar. Den kallas krokodilbayen, i anseende till den mängd alligatorer som fylla dess vatten, fastän den i detta fall ganska litet skiljer sig från Louisianas andra floder.

Den fläck de valt till lägerplats var en öppen slätt vid stranden, på ett ställe der bayen vidgade sig till en liten sjö. På denna plats hade man utsigt af sjöns stränder rundt omkring — en i sanning sällsam utsigt. Jättelika träd reste sig öfver vattnet, jemte frodiga ekar och cypresser, och från deras utsträckta grenar hängde den spanska mossan, slingrande sig likt långa vimplar af silfvertråd. Detta gaf den öfre delen af skogen ett något gråaktigt utseende och skulle hafva gifvit scenen en nästan melankolisk prägel, om icke det lysande löfverket hade upplifvat den. Här och der glänste i solen en grön magnolia med sina breda, hvita blommor, stora som tallrikar. Derunder växte det tjocka spanskrörträdet (*arunda gigantea*), med sina långa blekgröna rörstammar stående bredvid hvarandra och slutande i linsformiga blad, liksom stråen af ett gigantiskt hveteslag, innan dess ax hunnit skjuta fram. Öfver dessa åter reste sig de grå grenarne af korkträdet (*nyssa aquatica*), med sina ljusa blad och sitt tunna bladverk. Den vackra dvergpalmen (*chamaerops*) lyftade sina solfjäderlika grenar, likasom för att skydda jorden för de

heta solstrålarne, som brände derpå, och här och der syntes dess besynnerliga skapnad afspeglad i vattnet. Från träd till träd sträckte sig likt kabelråg höga slingerväxter, vinrankor och lianas samt åtskilliga slags convolvulus. Somliga af dessa voro betäckta af tjockt löfverk, medan andra företedde en yta af präktiga blommor. De skarlakansfärgade kalkarne på trumpetdrufvan (*bignonia*), de hvita stjernlika blommorna på cypressrankan och de blekröda blommorna på den vilda althean eller bomullsrosen (*Hibiscus grandiflora*), allt blandade tillsammans sina färger, inbjudande de stora praktfulla fjärilarne och rödhalsade colibris att leka bland de silkeslena blomkronorna. Liksom i motsats till dessa lysande punkter af landskapet, funnos äfven andra, hvilka syntes mörka och dystra. Man kunde se genom långa öppningar i skogen, der träden växte ur grön, gyttjig mark. Här fanns ingen småskog, hvarken af rör eller dvergpalm; cypressträdens svarta, kala stammar reste sig till nära hundra fot och från deras glesa grenar hängde den gråa tårn mossan. Höga »knän» sköto upp likt kägler eller träd som blifvit afbrutna, lemnande de bräckta stammarne kvar i jorden. Stundom sträckte sig i dessa dystra gångarett ofantligt krypdyr af en fot eller mer i diameter? liksom hade en vidunderlig orm gått från träd till träd.

Sjön hvimlade af alligatorer, som solade sig utmed de låga stränderna eller krälade bort till det mörka och skuggiga moraset. Några flöto sakta på vattnet, der deras långa kammar och uddiga ryggar stucko fram öfver vattenbrynet. — Då de icke äro i rörelse, likna dessa fasaväckande djur liflösa trädstockar. — De flesta af dem lågo stilla, dels af naturlig motvilja för rörelse, dels väntande på rof, De som solade sig på stranden höllo kåkarne vidöppna, men stundom slöto de dem tillsammans med en hård smäll. De roade sig med att fånga de flugor, hvilka, lockade af mysklukten, flögo rundt omkring deras förskräckliga gap och satte sig på deras slemmiga tungor. Några fiskade i strömmen och slog då och då stjertarna i vattnet, sa att det kunde höras på en half mils afstånd. Deras låte ljud genom skogen nästan likt grodornas qvåkande, men starkt och fruktansvärdt som en tjurs bölande. De framstälde en fasaväckande syn, men våra jägare voro vana dervid och fruktade icke dessa djur.

Andra föremål, mera behagliga att se på, funnos också omkring sjön. På ett aflägsset ställe syntes en hop flamingos, uppställda i ordning likt ett kompani soldater, med deras röda plymer glänsande i solen. En flock af skrikande tranor, stora som fullvuxna män, syntes nära derintill och hördes understundom utstöta sina ljudliga trumpettoner. Den stora silfverhägern med sin snöhvita plym och orangegula näbb fanns också der, äfvensom den fint formade louisianahägern, tillika med skaror af ökentranor, hvilka på afstånd sågo ut som hopar af hvita får.

Pelikaner, med sina påsiga halsar och lieformade näbbar, stodo i melankoliska ställningar; utomdem såg man äfven den hvita och röda ibis samt purpurhönan. Den rosenfärgade skedgåsen vadade i grundet, sträckande sin besynnerliga näbb efter krabbor och kräftor, och på utskjutande grenar hvilade den svarta anhingan, med sin långa, ormlika hals begärligt utsträckt öfver vattnet. En skara skränande qvidfoglar och gamar sväfvade långsamt i luften, och ett par roffoglar »seglade» öfver sjön, då och då slående ned på sitt fjälliga byte.

Sådan var omgifningen kring jägargossarnes läger — en anblick som ofta erbjöd sig bland de vilda morasen i Louisiana.

Tältet var nedsatt nära stranden af bayen, der marken befanns torr och upphöjd. Platsen var öppen och fri, endast några få spridda dvärgpalmer växte här och der. Djuren gingo och betade i gräset. Det fanns villebråd till aftonmåltiden. Basils aldrig felande bössa hade, just då de ämnade att göra halt, fällt en dofhind, och som Basil var en skicklig slagtare af sådant byte, blef hindens hud snart afdragen och så många af de bästa styckena utskurna, som behöfdes för att tjena till qvällsvard och frukost följande morgon. Lårstyckena hängdes på en gren för att medföras, i fall nästa dags jagt icke skulle blifva så lycklig. Det var ändå kvar tillräckligt, för att blifva en präktig aftonmåltid åt Marengo, och detta hungriga djur begagnade sig så mycket som möjligt af det fördelaktiga tillfället. Hunden visste att på ett sådant ströftåg, som detta, var det icke alla dagar som en fet hind visade sig, eller, om hon det gjorde, en sådan portion af köttet föll på hans lott.

Det var ännu tidigt, fulla två timmar före solnedgången, då jägarne slutade sin aftonmåltid eller, rättare sagdt, sin middag, ty med undantag af några torra munsbitar vid deras middagsrast, hade de icke ätit något sedan frukosten. När måltiden var slutad, började Basil att laga mulåsnans selyg, som under marschen kommit i olag,

under det Lucien framtog sin anteckningsbok och satte sig på en buffelmantel samt började att teckna upp sina observationer för dagen. François, som icke hade någon sysselsättning, beslöt att krypa utmed stranden af bayen för att skjuta på flamingos, i fall han kunde lyckas att komma dem nog nära. Detta visste han skulle icke blifva någon lätt sak, men han hade föresatt sig att försöka det, och efter att hafva underrättat bröderna om sin afsigt, lade han bössan på axeln och begaf sig å väg.

Han försvann snart ur sigte, sedan han gått förbi några tjocka träd, som växte utmed kanten af vattnet, der det fanns en stig, tydligen trampad af rådjur och andra vilda djur. Han följde denna stig och dolde sig bakom träden, så att flamingos, hvilka voro några hundra alnar längre bort vid bayen, icke skulle se att han nalkades.

Han hade icke varit utom synhåll mer än fem minuter, då Basil och Lucien öfverraskades af att höra ett skott och strax derpå åter ett. De visste att skotten kommo från François' fogelbössa, men hvad hade han väl skjutit på? Icke på flamingos, ty han kunde ej hafva hunnit komma dem inom skotthåll. Dessutom kunde man från läget se foglarne på den aflägsna stranden, och hela skaran, uppskrämd af skotten, flög nu sin väg öfver trädens toppar. Nej, det kunde icke hafva varit på flamingos François hade skjutit. På hvad då? Det var den fråga Basil och Lucien gjorde hvarandra, icke utan en känsla af oro. Kanske, tänkte de, hade François sparat ett rådjur eller jagat upp en flock kalkoner. Så försökte bröderna fåfängt att gissa, men deras gissningar ändades snart af François sjelf, hvilken hördes skrika af alla krafter långt bort i skogen.

Basil och Lucien fattade sina bössor och sprungo framåt för att söka honom, men innan de hade hunnit till de tjocka träden, syntes François på stigen mellan träden, springande som för lifvet. Framför honom syntes ett föremål, som såg ut som en stock, liggande tvärs öfver stigen. Det kunde icke vara hvad det först syntes, ty det rörde sig sakta. Det var ett lefvande djur — en alligator!

Det var till och med en af det största slaget och nära tjugu fot i längd. Basil och Lucien varseblefvo honom i samma ögonblick som de kommo midtför öppningen. De funno äfven att det icke var detta, som påskyndade François' lopp, ty han sprang rakt deråt. Något bakom honom upptog alla hans tankar, och han märkte icke ens alligatoren, ty oaktadt brödernas varnande rop, sprang han vidare, rusande framåt, och föll framstupa öfver det krälände djurets rysliga kropp, dervid bössan gled ur hans hand. Han skadade sig dock icke, utan reste sig igen och fortsatte sitt lopp. ropande, i det han nästan andlös trängde sig genom buskarne: »En björn! en björn!»

Basil och Lucien ordnade sina bössor och sågo framåt stigen. Der kom verkligen en björn springande, så fort han kunde. Det var på honom François hade skjutit. Skotten hade endast tjenat att uppreta björnen, och då han såg för sig en så liten motståndare som François, hade han börjat jagten.

I början tänkte de alla att taga till flykten och sätta sig i säkerhet genom att bestiga hästarne, men björnen hade kommit dem för nära, och den ena eller andra af dem kunde blifva fasttagen, innan de hunnit lösgöra hästarna. De beslöto derföre attstanna. Basil, som förut dödat en svart björn, var icke så rädd för en strid; han och Lucien höllo således sina bössor i ordning för att gifva Nalle ett varmt emottagande.

Denne kom luffande framåt, tills han uppnått stället der alligatoren låg. Reptilen hade vändt sig och stod på sina små ben längs stigen, pustande likt en smedsbälg. Björnen, som var i full fart med att förfölja François, såg icke alligatoren, förrän han tumlade rakt på honom, och då tog han ett hopp åt sidan, utstötande ett starkt fnysande. Detta var för alligatoren det mest gynnande tillfälle han kunde önskat sig, och nästa ögonblick slängde han sin starka stjert med en sådan kraft emot björnen, att dennes refben hördes knaka under slaget.

Björnen, som eljest skulle hafva lemnat alligatoren i fred, blef så uppretad af detta oväntade anfall, att han vände sig om och sprang på sin nya fiende, fattande honom rundt omkring kroppen i ett stadigt famntag. Båda brottades på stridsplatsen, den ena brummande och fnysande, medan den andra uppgaf ett ljud likt en tjurs vrålände.

Huru länge denna strid skulle varat och hvilkendera som blifvit den segrande, om de lemnats åt sig sjelfva, vet man icke; ty Basil och Lucien sköto båda på björnen och sårade honom. Detta förmådde björnen att lossa sitt tag och nu tycktes han vilja lemna stället, men alligatoren hade omfattat en af hans fötter med sina starka käkar och höll honom sålunda fast, under hela tiden krypande och släpande honom ned till vattnet. Björnen märkte tydligt

sin motståndares afsigt och uppgaf högljudda och klagande jemmerrop, stundom skrikande likt ett svin under slagtarens knif. Det var emellertid fåfängt; hans obevekliga fiende närmade sig stranden och drog honom med sig samt plumsade ned i det djupa Alligatorn och björnen.

vattnet. Båda kommo ned tillsammans och försvunno helt och hållet för åskådarnes blickar. Fastän gossarne väntade nära en timme, syntes hvarken björnen eller alligatorn komma upp till vattenytan. Björnen hade utan tvifvel genast drunknat, och alligatorn hade troligen dolt hans kropp i gyttjan eller släpat den utmed sjöbottnen till någon annan del af bayen, för att der i beqvämlighet göra sig ett mål.

VIII. Om alligatorer.

Gossarne återvände nu till tältet, intagna af rätt egendomliga känslor, i anledning af den scen de nyss bevittnat. De lade sig ned på gräset och började ett samtal, för hvilket björnar och alligatorer utgjorde ämnet. De senare, med deras besynnerliga och afskyvärda vanor, blefvo likväl till största delen föremål för reflexionerna. Många gamla historier om alligatorerna voro bekanta för dem alla, till och med för den lille François, och Basil, som var gammal jägare i moras och bayer, kände till många af dessa djurs vanor; men Basil var icke någon stark observatör och hade endast uppmärksammat sådana egenheter, som tid efter annan tvingat sig på honom i jagtens äfventyr. Deremot hade Lucien mera noga tagit vara derpå och hade också studerat alligatorerna i böcker. Han var derföre väl bekant med allt hvad naturforskarne känna om dessa djur, och på uppmaning af sina bröder samtyckte han att fördrifva skymningens timmar genom att meddela dem hvad han sjelf visste om dessa reptiler.

»Alligatorerna,» började han, »tillhöra ordningen *Sauri* eller ödlorna. Denna ordning är indelad i åtskilliga familjer, af hvilka den ena kallas *Crocodylus*

vattnet. Båda kommo ned tillsammans och försvunno helt och hållet för åskådarnes blickar. Fastän gossarne väntade nära en timme, syntes hvarken björnen eller alligatorn komma upp till vattenytan. Björnen hade utan tvifvel genast drunknat, och alligatorn hade troligen dolt hans kropp i gyttjan eller släpat den utmed sjöbottnen till någon annan del af bayen, för att der i beqvämlighet göra sig ett mål.

VIII. Om alligatorer.

Gossarne återvände nu till tältet, intagna af rätt egendomliga känslor, i anledning af den scen de nyss bevittnat. De lade sig ned på gräset och började ett samtal, för hvilket björnar och alligatorer utgjorde ämnet. De senare, med deras besynnerliga och afskyvärda vanor, blefvo likväl till största delen föremål för reflexionerna. Många gamla historier om alligatorerna voro bekanta för dem alla, till och med för den lille François, och Basil, som var gammal jägare i moras och bayer, kände till många af dessa djurs vanor; men Basil var icke någon stark observatör och hade endast uppmärksammat sådana egenheter, som tid efter annan tvingat sig på honom i jagtens äfventyr. Deremot hade Lucien mera noga tagit vara derpå och hade också studerat alligatorerna i böcker. Han var derföre väl bekant med allt hvad naturforskarne känna om dessa djur, och på uppmaning af sina bröder samtyckte han att fördrifva skymningens timmar genom att meddela dem hvad han sjelf visste om dessa reptiler.

»Alligatorerna,» började han, »tillhöra ordningen *Sauri* eller ödlorna. Denna ordning är indelad i åtskilliga familjer, af hvilka den ena kallas *Crocodylus*

eller krokodiler, och dessa äro åter indelade i tre släkten, af hvilka hvar och en har flera arter.»

»Huru många arter finnes det tillsammans?» frågade Basil.

»Icke flera än tolf af hela krokodil släktet — åtminstone äro icke flera kända af naturforskarne.»

»Jag undrar hvartill de skola tjena, alla dessa afdelningar och underafdelningar i klasser, familjer släkten och arter, för ett dussin varieteter af samma djur, alla så lika hvarandra i skapnad och vanor — eller äro de icke det?»

»Jo,» svarade Lucien, »de äro ganska lika till sin natur.»

»Hvarför då denna klassificering? Det tyckes vara alldeles onyttigt.»

»Ändamålet dermed är att göra studiet af deras naturalhistoria mera lätt och enkel. Men I hafven rätt, bröder, i närvarande fall; det tyckes här vara alldeles onyttigt och endast göra saken mera oklar och invecklad. Der det finnes många arter eller species af ett släkte eller en klass af djur, och der dessa arter skilja sig vida från hvarandra i utseende och vanor, der är en sådan klassificering nödvändig, för att komma minnet till hjälp; men jag säger ännu en gång, I hafven rätt i närvarande fall. De talrika afdelningar och underafdelningar, i hvilka man indelat krokodilsläktet, behöfvas icke.»

»Hvem har uppställt dem då?» frågade François.

»Hvem!» utropade Lucien med värme; »hvem, om icke *kammarnaturforskare*, museernas gamla mumiejägare! Bah! det kan förarga en människa!»

Då Lucien sade detta, antog hans eljest milda ansigte ett uttryck af på en gång missnöje och förakt.

»Hur kan det förarga någon!» frågade Basil, betraktande sin broder med någon förundran.

»När man vet,» svarade Lucien, »att dessa samma kammarnaturforskare hafva skapat sig stora namn, genom att sitta i sina bekväma stolar och mäta, räkna och i torra kataloger klassificera föremål, hvilka de ganska litet kände till, och detta lilla blott genom andras iakttagelser — andra, hvilka voro verkliga naturforskare, män som t. ex. den store Wilson, män, hvilka arbetat och rest och blottställt sig för oräkneliga faror och mödor, för att praktiskt inhämta naturvetenskaperna, för att sedan beröfvas frukten af sitt arbete och få detta senare bortfuskadt i torra arithmetiska termer af dessa katalogmakare!»

»Håll, broder! Wilson fråntröfvades icke frukterna af sina arbeten. Han blef ryktbar.»

»Ja, och han dog af de strider och ansträngningar, som gjorde honom namnkunnig. Det påminner mig om fabeln om svanens sång, broder. Han qvad sin sköna saga och dog. Ah! stackars Wilson, han var en *äkta* naturforskare!»

»Hans namn skall lefva evigt.»

»Ja, det skall lefva, då många af de nu så mycket prisade filosofiska naturforskare skola förgätas eller endast ihogkommas för sina konstiga teorier och fabulösa beskrifningar, värda att skratta åt. Lyckligtvis var Wilson för fattig och för anspråkslös, att komma under deras beskydd innan hans bok blef publicerad. Lyckligtvis kände han ingen grefve Buffon eller någon annan stor naturalie samlare, eljest skulle de rika förråd, han haft så mycken möda att samla, blifvit skänkta verlden under ett annat namn. Tänk endast på Bartram till exempel!»

»Bartram!» utropade François; »hvem är det? jag har aldrig hört det namnet, Lucien.»

»Icke jag heller,» tillade Basil.

»Så är det, sen I; få känna till hans namn, och

ändock har denne samme John Bartram, en farmer i Pennsylvanien som lefde för hundra år sedan, gjort mera för att sprida, icke allenast kunskap om amerikanska växter, utan äfven växterna sjelfva, än någon annan som lefvat sedan dess. De flesta af trädgårdarne i England — Kew's bland andra — äro i skuld hos de[nne mycket kunni]ge botanist för deras amerikanska flora, och det var få af den tidens botanister — Linné icke undantagen — som icke hade honom att tacka för sitt vetande och sitt rykte. De togo hans, under flitiga, mödosamma och farliga resor samlade växter och profver, gåfvo dem namn — förnäma och kungliga namn, ty de flesta af dessa naturforskare voro smickrare, — de *beskrefvo* växterna, som *de* kallade det — hvilken beskrifning! — och adopterade dem sedan som deras egna upptäckter. Och hvad gåfvo de John Bertram för all hans möda? Jo! konungen af England gaf honom femtio pund till att resa öfver tusende mil i obebodda trakter, för att uppsöka sällsynta växter, af hvilka många vid ankomsten till England voro värda sina hundra pund hvardera. Delta var allt hvad den stackars botanisten fick för att han riktat Kew's trädgårdar och sändt dit de största magnolier och

tulpanträd, som någonsin blommat i England. Hvad gjorde de lärda naturforskarna för honom? De stulo hans upptäckter och beskrifningar och kungjorde dem under sina egna namn. Nå, bröder, hvad tanken i derom? Är det icke tillräckligt att förstöra ens goda lynne, då man tänker på sådan orättvisa?»

Basil och François medgafvo detta.

»Det är sådana män som Hearne, Bartram och Wilson, hvilka vi hafva att tacka för allt hvad vi veta af naturhistorien, åtminstone allt hvad som är värdt att veta. Hvad nytta gör oss den torrakunskapen om lärda klassifikationer? För min del tror jag att författarna dertill snarare hafva förvecklat än förenklat kännedomen om naturhistorien. Se här ett exempel — I hafven det för ögonen: I sen dessa långa vimplar, som hänga på de friska ekarna?»

»Ja, ja,» svarade François, »den spanska mossan.»

»Ja, spansk mossa, som vi kalla det här, eller *gubbens skägg*, som man kallar det på andra ställen. Det är dock ingen mossa, utan en regelbundet blommande växt, fastän af sällsynt slag. Enligt dessa lärda naturforskare är denna långa, trådaktiga slingerväxt, som ganska mycket liknar en gammal mans skägg, af samma familj som tallkotten.»

»Ha! ha! ha!» utbrast François; »spansk mossa samma slags växt som tallkotten! De likna icke mera hvarandra, än min hatt liknar spiran på ett kyrktorn.»

»De äro olika», fortfor Lucien, »till alla delar, till utseende, egenskaper och nytta; och ändock, om man rådfrågar dessa kammarnaturforskarens torra böcker, får man veta att den spanska mossan (*Tillandsia*) tillhör en viss familj bland växterna och några få likartade upplysningar, hvilket är allt hvad man får lära derom. Hvad är en sådan kunskap värd? Den är icke att jemnföra med kunskapen om utseende och karakter hos en växt, om dess egenskaper och ändamålet med naturens framalstrande deraf, om dess nytta för foglar och djur, om dess nytta för människan, om att den duger till madrasser att sofva på, stoppning till soffor, sadlar och stolar lika väl som det bästa tagel, om att den äfven kan tjena till föda åt hästen, i brist på annat! I min tanke är detta värdt att veta, och hvem kungör sådant för verlden? Icke kammarnaturforskarna, efter hvad jag tror.»

»Sannt, ganska sannt, broder; men låtom oss icke förarga oss öfver sådana saker. Fortsätt att berätta oss hvad du vet om krokodilerna.»

»Välän då», sade Lucien, återtagande sin vanliga röst; »som jag redan sagt, krokodilerna äro delade i tre släkten: *krokodiler*, *gavialer* och *alligatorer*. Det är baron Cuvier, som uppställt denna teori och han stöder den mer på hufvudets skapnad och tändernas ställning, än på någon verklig olikhet i utseende och egenheter hos dessa djur. Krokodilerna hafva långa, spetsiga, smala nosar, och på hvardera sidan af den nedra käken en stor tand, som, då munnen tillslutes, passar in i en fördjupning i den öfre käken. Dessa äro de rätta krokodilerna, säger M. Cuvier. Gavialerna hafva också långa, spetsiga, nosar, men deras tänder äro jemna och sitta midtför hvarandra. Alligatorerna deremot hafva breda, gäddformiga hufvuden, med ganska ojemna tänder och en stor tand på hvardera sidan i den nedra käken, som, då munnen tillslutes, passar, icke i en fördjupning, som på krokodilen, utan i ett hål eller ett rör i den öfra käken. Sådan är M. Cuviers beskrifning, hvilken han har all möda i verlden att påpeka och bevisa. Han kunde, enligt min tanke, gerna sparat sig besväret, ty det finnes i verkligheten så få varieteter af dessa djur, att de kunnat behandlas med mera enkelhet, betraktade såsom arter af släktet »*Crocodilus*».

»Af de verkliga krokodilerna äro fem arter kända. Fyra af dessa finnas i de afrikanska floderna och den femte lefver i Vestindien och södra Amerika. Gavialen finnes i Asien, särdeles i Ganges och andra indiska floder, och utgör dessa traktens krokodil. Alligatorn hör till Amerika, der han finnes i stor mängd, både i norra och södra Amerika. I de spanska besittningarna kallas han kajman, och man känner två arter deraf, nämligen glasögonkajmanen från Guiana och alligatorn från Mississippi. Då de stora floderna i södra Amerika blifva riktigt undersökta, komma utan tvifvel flera arter än dessa i dagen. Jag har hört att i sjön Valentia i Venezuela skall finnas en art, gom skiljer sig från de båda amerikanska arterna jag redan nämnt. Den är mindre än de andra,

och mycket eftersökt af indianerna för sitt kött, hvilket de äta och anse som en läckerhet. Det är också ganska möjligt att nya, okända krokodilarter kunna upptäckas i Afrika och på öarne i Indiska hafvet.

»Nu tror jag att det är en allmänt känd sak, att dessa varieteter af krokodiler öfverensstämmer i egenheter och skilja sig endast i sådant som beror af olika klimat, föda eller andra omständigheter. Hvad jag kommer att berätta er om alligatorerna, kan i allmänhet gälla för alla deras fjälliga kusiner. I känna till alligators färg, ofvantill mörkbrun och under smutsaktigt gulhvit. I veten att han öfverallt är betäckt med fjäll och i hafven äfven sett att dessa fjäll resa sig upp på ryggen likt små pyramider, samt att en rad af fjäll utmed öfre kanten af stjerten gifva den ett såglik utseende. I hafven märkt att stjerten är platt, och icke lik bäfverns stjärt, hvilken är hoptryckt horisontelt. I veten att benen äro korta och mycket muskulösa, att framfötterna hafva fem tår, förenade medelst en tunn hinna, och bakfötterna fyra mycket längre tår, förenade genom en tjockare hinna. I hafven sett att djurets hufvud nästan liknar en gäddas, att näsborrarna sitta nära i slutet af nosen, att ögonen äro utstående och att öronen sitta tätt bakom dem. Ögonen hafva mörka pupiller med en citronfärgad iris; pupillerna äro icke runda, som på människans ögon, utan hafva en oval form, nästan liknande ögonen på en get.

»Allt detta kunna I observera genom att betrakta en alligator. Men det finnes något angående djurets skapnad, som I vid första påseendet kanske icke upptäcken. Som I veten, är djurets gap öppet långt bakåt, till och med bakom öronen, der käkarna äro förenade med hvarandra. Detta är en egen skapnad, som gör att då alligatoren öppnar sin mun, böjes halsen något uppåt, så att det ser ut som om djuret rörde den öfra, i stället för den nedra käken.»

»Jag har ofta hört att han gör så,» anmärkte François.

»Många hafva trott så och sagt så, ända sedan Herodotus, hvilken först dref denna orimliga sats. Det är likväl icke så. Det är den nedra käken som rör sig, liksom hos andra ryggradsdjur; men den egenhet jag nyss beskrifvit, leder till misstaget, som blifvit gjordt af mindre noggranna betraktare. Det finnes äfven en annan sak, som är värd att anmärka. Alligators öron äro försedda med ett par klaffar, hvilka han tillsluter i samma ögonblick han går under vattnet. Näsborrarna äro äfven försedda med luckor, hvilka han kan tillsluta efter behag. Hans ryggrad är äfven besynnerlig; ryggbenen äro så förenade med hvarandra, att han icke kan vända sig utan att med kroppen bilda en cirkel. Han kan endast helt litet röra hufvudet åt ena eller andra sidan, och detta är en ganska lycklig omständighet, om icke för honom sjelf, åtminstone för hans fiender. Kunde han vända sig lätt eller slingra sig som ormarne göra, skulle han vara ett af de farligaste djur man kunde påträffa. Alligators långa kropp, i förening med de korta benen och omöjligheten för honom att göra hastiga vändningar, gör honom till en lätt motståndare på land, förutsatt att man icke

kommer för nära hans stora käkar eller inom den cirkel han kan bilda med sin starka stjärt. Denna är djurets bästa vapen, så till anfall som till försvar, och som stjerten icke är försedd med ryggben, kan han bruka den med sådan styrka, att han med ett enda slag deraf kan döda en man. Många af alligators egenheter äro er bekanta, såsom huru honan lägger ägg, stora som gåsägg, och begraver dem i sanden, der de utkläckas af solens hetta. Men stundom kan hon icke finna en sandbank, passande derför. Vid sådana tillfällen bildar hon en rund och platt hög af dyjord, blandad med gräs och qvistar. Härpå nedlägger hon ett hvarf ägg och öfvertäcker dem flera tum högt med dy och gräs. Derpå lägger hon åter ett hvarf med ägg, betäcker dem med dy och fortsätter så till dess hon lagt hela kullen, hvilken ofta kan belöpa sig till nära tvåhundra ägg, af en smutsaktig grönhvit färg. Till slutet öfvertäcker hon alltsammans med jord och slätar denna med stjerten, tills högen får utseende af en jordugn eller ett bäfverbo. Allt detta arbete gör hon sig för att skydda sina ägg för tvättbjörnar och sköldpaddor, såväl som gamar och andra foglar, hvilka äta dem med begärlighet. För att skydda dem för dessa fiender, uppehåller hon sig nära intill der hon lagt äggen, medan de äro under kläckning. Då ungarne blifvit utkläckta, är det modrens första omsorg att föra dem ut i vattnet, der de äro fria från dessa faror. Detta synes också vara ungarnes första instinkt, ty så snart de lemnat sina skal, löpa de till vattnet, eller följa modren, då många af dem krypa upp på hennes rygg.»

»Men, broder,» afbröt François, »är det sannt att de gamla hanarne äta sina egna ungar?»

»Så ohyggligt det låter, så är det likväl sannt, Francois; jag har sjelf sett det.»

»Och jag också, flera, gånger,» sade Basil.

»Modrens första omsorg ar att föra ungarna i vattnet, der hon äfven lättare kan gömma dem för deras onaturliga fader; men oakadt all hennes försiktighet, falla många af dem offer, både för de gamla alligatorerna och de större sköldpaddorna och foglarne. Så snart ungarna kommit till litet förstånd, om jag så må säga, undgå de sina glupska fäder och onklar, ty de äro snabbare i sina rörelser och kunna hålla sig utom omfånget för deras stora käkar och stjertar. Jag har ofta sett små alligatorer rida på ryggen af de stora, väl vetande att de senare icke kunde nå dem i denna ställning.»

»Alligatorerna tyckas äta hvad helst som kommer i deras väg,» anmärkte Francois.

»De äro icke mycket nogräknade i detta fall Fisk är deras älsklingsföda, tror jag, men de äta äfven hvad slags djur på land, som de kunna döda, och det tros att de tycka mest om dem i förruttnadt tillstånd. Detta är dock tvifvelaktigt. Man vet att de hafva dödat stora djur i vattnet och lemnat dem på sjöbottnen några dagar; men detta kunde hafva händt emedan de icke varit hungriga och velat för tillfället gömma rofvet till dess de skulle få aptit. Matmälningen hos dem, likasom hos alla reptiler, föregår ganska långsamt, derföre behöfva de ej så mycken föda som djur med varmt blod, däggdjur och foglar. Alligatorerna gräfvat sig i gytjan och ligga sofvande under hela vintern utan föda.»

»Du säger att fisk är deras älsklingsföda, Lucien,» sade Basil; »men jag tror att de tycka mera om hundar, än om något annat. Jag har ofta sett dem komma dit der de hört en hund skälla, för att uppsluka honom, och jag har sett en alligator taga en stor hund, som kom simmande öfver Oxbayen, och draga ned honom, lika lätt som en flundra skulle tagit en fluga. Hunden kom aldrig upp.»

»Det är ganska sannt,» återtog Lucien, »att de äta hundar, lika så väl som de äta andra djur, men om de särskildt tycka om dem eller icke, är en punkt hvori naturforskarna äro af olika mening. Det är sannt, att de nalkas sådana ställen der de höra hundskall, men somliga säga att det härleder sig deraf, att hundarnes tjut så mycket liknar lätet från deras egna ungar, och att det är dem de söka.»

»Men jag har sett både hanar och honor gå mot hundar.»

»Just så. Hanarne gå för att sluka upp ungarna, som de tro sig höra, och honorna följa för att försvara dem. Stora strider äro ofta å bane emellan hanar och honor af just denna orsak.»

»Men huru kommer det till, Lucien,» frågade Francois, »att de kunna fånga fisk, som tyckes vara så mycket snabbare än de?»

»Ganska få slag af fiskar äro snabbare än alligatoren, som med tillhjälp af sina simfötter och i synnerhet sin flata stjert — hvilken gör samma tjenst som en akteråra eller ett roder — kan röra sig i vattnet lika snabbt som de flesta fjälliga varelser. Det är dock icke genom att jaga utan genom list, som alligatoren försäkrat sig om en fisk för sin mage.»

»Genom hvilken list?»

»I hafven ju ofta sett en alligator flyta på vattenytan, med kroppen böjd i en halfcirkel och utan att röra en lem?»

»Ja, ja, jag har sett det många gånger.»

»Välän, om I då hadn kunnat se under vattnet, så skullen I varseblifvit en fisk någonstades på den konvexa sidan af halfcirkeln. Fisken ligger utan tvifvel och spanar på vattenytan efter rof, såsom flugor eller majbaggar, som han kan komma öfver. Sysselsatt dermed ser han icke den stora, mörka massa, som sakta glider emot honom och icke ser farlig ut, ty alligatorns hufvud är då vänt från det tillämnade offret. Fastän han ser ut som om han sof, vet alligatoren ganska väl hvad han ämnar göra. Han flyter tyst framåt, till dess han fått fisken inom den krets han kan nå med sin stjert, hvilken han hela tiden håller böjd som en båge. Då tager han säkert mått och slår det intet ondt anande offret ett slag, som genast dödar det, och stundom kastar det direkte in i hans gap, stundom

slänger det flera fot ur vattnet.

»På land slår alligatoren sitt byte på samma sätt. Då han gifver slaget, har han hufvudet vändt mot stjärten, så att kroppen bildar en halfcirkel. Skulle rofvet icke dödas genom slaget af stjärten, kastas det rakt in i odjurets gap, der det är säkert att finna sin död i en handvändning.»

»Men, broder,» frågade Basil, »hvarföre äta alligatorerna stenar och sådana ämnen? Jag har sett en, som blef öppnad, och hans mage var nära till en fjerdedel full af stenar, stora som min knytnäve, och stycken af qvistar och glas. Det såg ut som om de legat der en ganska lång tid, ty kanterna voro afnötta. Detta kan jag icke förstå.»

»Det är icke underligt, ty större naturforskare än vi äro okunniga om skälet härtill. Somliga tro att det är af samma orsak som foglar och andra djur svälja grus och jord, nämligen för att underlätta matsmältningen. Andra hafva påstått att det är för att fylla magen, så att reptilen må kunna uthärda sin långa fasta under vinterdvalan. Detta sista skäl anser jag dock vara orimligt och endast hänförligt till fablerna. För min del tror jag att det skräp, man vanligen påträffar i alligators mage, är ditkommet utan afsigt, slukadt tid efter annan af misstag eller tillsammans med rofvet, ty hans smakorganer äro långt ifrån fina och han sväljer hvad helst som kastas i vattnet, om det än vore en butelj. Dessa ämnen qvarstanna naturligtvis i hans mage, samla sig kanske under hela hans lifstid, och som hans mage, liksom de flesta reptilers, är ganska stark, göra de honom liten eller ingen skada. Vi få icke betrakta en alligators mage, icke heller någon af hans organer, på samma sätt som en människas. Om vår hjerna svårt skadas, så dö vi; men en alligators hjerna kan borttagas helt och hållet, äfven på det mest våldsamma sätt, och djuret skall kräla och lefva flera dagar derefter. Man vet tillfällen, då alligatoren fått sin hjerna bortskjuten och ändå flera timmar derefter varit färdig att anfälla hvem helst som nalkats honom. Hans hjerna, i likhet med alla reptilers, är ytterligt liten, hvilket bevisar att han tillhör en lägre grad i skapelsen än foglar och däggande djur.»

»Men, Lucien, du säger oss att egenskaperna hos krokodilarerna äro lika, eller nästan lika; hur kommer det då till att, som det påstås, den afrikanska krokodilen är så mycket fruktansvärdare och ofta anfaller och uppslukar innevånarne vid Senegal och öfra Nilen? Våra alligatorer äro icke så. Det är sannt att de stundom bita benen af våra negrer, och vi hafva också hört omtalas att åtskilliga gossar blifvit dödade af dem; men det var genom vårdslöshet som de råkade ut för dessa djur. Om de lemnas för sig sjelfva, anfälla de ingen. Vi, till exempel, frukta ju icke det minsta att nalkas dem, med endast en käpp i handen.»

»Det är emedan vi veta att de äro för oviga på land, att komma åt oss, då vi lätt kunna hoppa utom omkretsen af deras stjärter och käkar. Men hvad skulle du tycka om att nu simma öfver dennabay? Jag är öfvertygad om att du icke vågar försöka det.»

»För ingen del, deri har du fullkomligt rätt.»

»Och om du gjorde det, skulle du, med all säkerhet, blifva anfallen, innan du hunne den motsatta stranden. Men våra alligatorer äro icke nu hvad de voro för hundra år tillbaka. Vi känna genom de säkraste källor, att de då voro mycket mera fruktansvärda och farliga samt ofta utan anledning anföllo människor. De hafva blifvit rädda för oss, emedan de veta att vi äro farliga för dem, och de kunna lätt skilja oss från andra varelser, genom vår upprätta form och skapnad. Tänk efter huru de blifvit jagade af människor, under vurmen för alligatorskinn, och tänk huru många af dem ännu dödas för deras fett! Det är då helt naturligt att de skola frukta oss, och I kunnen gifva akt på att de äro mycket mera rädda i närheten af plantager och nybyggen, än i de vilda trakterna. Jag betviflar icke, och jag har äfven hört berättas, att det finnes trakter i de stora morasen, der de ännu äro ganska farliga att nalkas. De som påstå att den afrikanska krokodilen är mera fruktansvärd, draga icke sina slutsatser från fakta. Kajmanerna i södra Amerika — och dessa äro alligatorer — äro lika så fruktansvärda som krokodilerna. Jag har läst många beskrifningar om att de anfallit infödingarne i Guyana och Brasilien, och slukat dem också. Mycket deraf är utan tvifvel osannt; men det finnes några väl bestyrkta berättelser af detta slag, och jag har hört en, om hvars sanning jag är öfvertygad. Jag skall berätta densamma, om I så önsken, fastän den är ganska ryslig och mycket sorglig, och jag skulle gerna önska att den icke vore sann.»

»Ack! berätta, berätta den för oss!» utropade François. »Vi kunna tåla att höra derpå; hvarken Basil eller jag hafva svaga nerver, eller hur, Basil?»

»Nej,» svarade Basil. »Jag tror att vi kunna stå oss, François. Gå på du, Lucien!»

»Nå väl då,» sade Lucien, »jag skall omtala händelsen, efter som berättelsen icke är lång och således ej kan hinna trötta er.»

IX. Indianskan och kajmanen.

»Det finne kanske ingen del af Amerika, der alligatorerna äro så stora och så fruktansvärda, som i Magdalena eller de andra stora floderna, som falla ut deri. Dessa floder flyta genom ett lågt land i tropikerna; der är det hetaste och följaktligen mest passande klimat för utvecklingen af de stora reptilerna. Den sorglösa karakteren hos infödingarne, till hälften indianer, till hälften spaniorer, hindra dem att anfalla och döda dessa djur med den energie, infödingarne i vårt land utveckla. Följden är att dessa djur å sin sida mindre frukta menniskan och ofta göra henne till sitt rof. Magdalenaalligatoren eller kajmanen, som han der kallas, dödar ofta infödingar, som genom en olycklig händelse råkat falla i de vatten der han vistas. Det händer icke sällan att båtmän (bogadores), som i sina bogas eller flata båtar befara floden Magdalena, falla öfverbord och blifva kajmanens byte, liksom ofta seglare på oceanen blifva hajens offer. Dessa båtmän medföra stundom bössor för att skjuta kajmaner, men endast få dödas på detta sätt, emedan båtmännen äro för mycket sysselsatta med att manövrera sina fiskarbåtar; och dessutom är det en ganska svår sak att döda en alligator med ett skott. Man kan endast göra det genom att skicka honom en kula i ögat, François. »Vi kunna tåla att höra derpå; hvarken Basil eller jag hafva svaga nerver, eller hur, Basil?»

»Nej,» svarade Basil. »Jag tror att vi kunna stå oss, François. Gå på du, Lucien!»

»Nå väl då,» sade Lucien, »jag skall omtala händelsen, efter som berättelsen icke är lång och således ej kan hinna trötta er.»

IX. Indianskan och kajmanen.

»Det finne kanske ingen del af Amerika, der alligatorerna äro så stora och så fruktansvärda, som i Magdalena eller de andra stora floderna, som falla ut deri. Dessa floder flyta genom ett lågt land i tropikerna; der är det hetaste och följaktligen mest passande klimat för utvecklingen af de stora reptilerna. Den sorglösa karakteren hos infödingarne, till hälften indianer, till hälften spaniorer, hindra dem att anfalla och döda dessa djur med den energie, infödingarne i vårt land utveckla. Följden är att dessa djur å sin sida mindre frukta menniskan och ofta göra henne till sitt rof. Magdalenaalligatoren eller kajmanen, som han der kallas, dödar ofta infödingar, som genom en olycklig händelse råkat falla i de vatten der han vistas. Det händer icke sällan att båtmän (bogadores), som i sina bogas eller flata båtar befara floden Magdalena, falla öfverbord och blifva kajmanens byte, liksom ofta seglare på oceanen blifva hajens offer. Dessa båtmän medföra stundom bössor för att skjuta kajmaner, men endast få dödas på detta sätt, emedan båtmännen äro för mycket sysselsatta med att manövrera sina fiskarbåtar; och dessutom är det en ganska svår sak att döda en alligator med ett skott. Man kan endast göra det genom att skicka honom en kula i ögat, ty den öfriga delen af kroppen är ogenomtränglig, till och med för en muskötkula. Att träffa ögat erfordrar naturligtvis säkert sigte och ett godt tillfälle, då djuret ligger stilla på stranden eller på vattnet. På land kan man skjuta en kajman i den mjuka elastiska huden bakom framskuldran, men detta är ett ganska osäkert sätt att döda honom, och man misslyckas ganska ofta. Innevånarne vid Magdalena fånga stundom kajmaner med lassos, och efter att hafva släpat dem upp på stranden, nedhugga de dem med yxor och spjut. Detta oakadt öfversvämna kajmaner floderna och störas sällan af innebyggarne, utom vid sådana tillfällen då någon förskräcklig händelse inträffat, när något olyckligt offer blifvit uppsnappadt af dem, slitet i stycken och uppätet.

Då vaknar folket upp ur sin vanliga känslolöshet, af deltagande för grannens olycka; man kommer tillsammans och dödar ett stort antal af dessa farliga reptiler. Den berättelse jag lofvat eder skildrar en händelse af detta slag.

»En *vaquero* (herde) bodde vid Magdalena, några mil ofvanom staden nya Cartagena. Hans palmbetäckta *rancho* eller hydda stod ett litet stycke från stranden af floden, vid ett ställe der den var mycket besökt af kajmaner, ty trakten deromkring var vild och glest bebyggd. Vaqueron hade hustru och ett barn — en dotter — som var omkring sex eller sju år gammal, och som hon var en liten vacker flicka och enda barnet, är det naturligt att föräldrarna älskade henne outsägligt.

»Vaqueron var ofta borta från hemmet, ty vårdnaden om boskapen förde honom långt bort i skogarna. Hans hustru tänkte icke på att hon var lemnad allena; hon var en indiansk qvinna och van vid faror, som skulle förfärat de qvinnor, hvilka lefva i stora städer.» En dag, då hennes man som vanligt var frånvarande för att efterse sin boskap, tog hans hustru några kläder med sig till flodstranden, för att tvätta dem. Floden var det enda vatten som fanns nära *rancho'n*, och genom att föra kläderna med sig, besparade hon sig besväret att bära vattnet ett godt stycke; dessutom fanns vid stranden en bred, slät sten, på hvilken hon brukade klappa sin tvätt. Hennes lilla flicka följde henne, bärande ett af klädbyltena.

»Då de kommo fram till stället, fyllde qvinnan sina kärl med vatten och började sitt arbete, under det barnet, som icke hade något annat att sysselsätta sig med, började plocka några mogna guavas på ett träd, som växte utmed stranden och sköt ut något öfver vattnet. Under det modren sålunda var sysselsatt, spratt hon häftigt till vid ett vildt skri och ett plumsande, som hördes nästan på samma gång, och seende sig om, såg hon sitt barn sjunka ner i vattnet. I samma ögonblick märkte hon ett förskräckligt föremål — en stor kajman — som närmade sig stället. Uppfylld af fasa, släppte qvinnan kläderna och rusade till stranden. Hon tvekade icke ett ögonblick, utan hoppade i vattnet, hvilket räckte henne upp till halsen. I detta ögonblick kom barnet åter upp på vattenytan. Modren fattade det i armarna och höll på att lyfta det öfver vattnet, då kajmanen kom rusande framåt med öppet gap, grep om den lilla flickans ben och, med ett hugg af sina starka käkar, skilde dem från kroppen. Den lilla flickan skrek ånyo, men det var hennes sista skrik. Då modren arbetat sig till stranden och lagt den stympade kroppen på marken, hade barnet upphört att andas.

»För några ögonblick satt den förkrossade modren och stirrade på de ännu skälfvande kvarlevorna af barnet. Emellanåt böjde hon sig ned och kysste de bleknade läpparne. Hon gret icke: jag har förut sagt att hon var en indianska. De bära sig icke åt som de hvita; men huru som helst, var hennes sorg för djup att tillåta henne att gråta. Hon skrek icke, hon ropade icke på hjälp; det skulle också nu hafva tjänat till intet. Det var för sent. Hon visaste att ingen enda människa fanns i närheten — ingen enda på flera mils omkrets. Då hon lyftade ögonen från det stympade liket, var det endast för att låta dem hvila på det mörka vattnet; och der, under skuggan af guavaträdets grenar, samm den förskräckliga reptilen fram och tillbaka! Han hade sväljt en munsbiter och längtade begärligt efter mera.

»Qvinnans drag förrådade att blandadt uttryck af sorg och hämnd. Plötsligt syntes hon fattad af en tanke — ett hastigt beslut. Hon reste sig, och kastande en blick först på den döda kroppen och sedan på kajmanen, skyndade hon till huset. Om få minuter kom hon tillbaka, förande med sig ett långt spjut. Det var hennes mans jagtspjut, ofta brukadt af honom i strider mot den brasilianska tigern och andra skogens fruktansvärda djur. Hon hade också med sig åtskilliga andra saker — en lasso, några pita-rep och ett par knifvar.

»Kommen till stranden, såg hon sig ängsligt omkring. Kajmanen var ännu der. Hon vände sig om och stod för ett ögonblick liksom begrundande livad hon skulle göra. Hennes beslut var snart fattadt; hon lutade sig framåt och stötte spjutet längsigenom lemningarna af sitt barns kropp! Det var en fasansfull handling, men känslan af hämnd var obeveklig inom henne. Derefter fattade hon spetsen af spjutet, nu röd af blod, satte knifvarna längsefter densamma, så att de skulle tjena till hullingar, och band dem stadigt fast med pitarepet. Tätt intill dem framsköt hon den stympade kroppen och gjorde en snara af lassons ena ända, som hon starkt drog till om spjutskaftet. Den andra ändan fastgjorde hon vid stammen af guavaträdet, ty hon visste ganska väl att hennes egen styrka blott föga skulle förslå mot ett sådant odjur som kajmanen.

»När allt var färdigt, vägde hon spjutet i handen och kastade det med kroppen och allt i vattnet. Derpå fattade hon om repet med handen och gömde sig bakom buskarne, för att afvakta utgången.

»Hon behöfde icke vänta länge. Reptilen, törstande efter mera blod, såg den lockande munsbiten, och störtande framåt, grep han den med sitt ofantliga gap och krossade den i detsamma. Qvinnan förblef orörlig, afbidande sin tid.

»Kajmaner tugga icke sin föda; deras tänder äro icke skapade dertill. De äro endast gjorda art hugga med, och tungan, hvilken de icke kunna sträcka ut, tjénar endast till att medverka vid sväljningen. Inom få ögonblick hade kroppen försvunnit ned i odjurets rymliga strupe. Då hon såg detta, sprang qvinnan hastigt upp och ryckte våldsamt på repet. Kasta ögonblick underrättade henne ett vildt skrik att hon lyckats i sitt företag. Hullingarne hade fastnat och kajmanen var tillfångatagen!

»Då han kände sig fångslad, dök den ofantliga reptilen till botten, reste sig åter med ett starkt vrål och piskade vattnet till skum, under det blodet rann från hans käkar och näsborrar. Han rusade från ett ställe till ett annat, alltid häftigt tillbakahållen af den starka råhjortshudlasson, som kom trädets att skaka vid hans starka ryckningar. På sådant sätt fortfor han en lång stund; men hans rörelser blefvo mattare och svagare, och till slut låg han orörlig på vattnet. Under hela denna scen satt modren på flodstranden, stundom i djup, tyst förtviflan, under det att hennes ansigte emellanåt klarnade upp i ett hämndfullt uttryck, då hon kastade sina blickar på rofdjuret, som frånörfvat henne barnet.

»Slutligen väcktes hon ur sin tankfullhet genom galopperandet af en häst. Hon såg sig omkring. Det var hennes make!

»Den sorgliga tilldragelsen var snart omtalad och kort derefter kungjord för dem som bodde närmast derintill. Sorgen var allmän, och deltagandet, som sedan följde derpå, blef orsaken till en allmän resning i grannskapet, så att under flera dagar derefter fördes ett utrotningskrig emot kajmanerne.

»Bröder,» sade Lucien till slut, »detta är en sann berättelse, och det är endast ett eller två år sedan den sorgliga händelsen egde rum.»

»Och en sorglig händelse var det!» utropade Basil med rörelse. »Dunder och blix! det kommer mig att hata dessa odjur. Jag känner mig just nu vilja skjuta på ett; dessutom behöfver jag en tand till ett kruthorn.» Med dessa ord tog han sin reffelbössa och steg ut till kanten af vattnet. Ingen af alligatorerna syntes nu inom skotthåll, fastän man såg dussintals af dem röra sig i bayen.

»Håll, broder!» ropade François. »Vänta litet, så skall jag laga att de komma tillräckligt nära. Ställ dig i bakhåll, medan jag lockar på dem.»

En af François' egenskaper var en ovanlig skicklighet i härmningskonsten. Han kunde efterhärma allt, från tuppens galande till tjurens bölande, och så naturligt att djuren sjelfva blefvo bedragna. Springande nedåt stranden, hukade han sig ned bakom några yuccabuskar och började skrika och skälla likt en ung valp. Basil gömde sig också bland buskarne.

Inom några sekunder syntes flera alligatorer simma öfver bayen, kommande från alla sidor på en gång.

Det dröjde icke länge innan de upphunno stranden, der François låg gömd. Främst bland dem alla var en stor hane, som räckte upp sin nos och krälade upp ur vattnet. Han räknade utan tvifvel på att göra sig ett godt mål, men var dömd att misslyckas, och värre än det, ty en skarp smäll från Basils bössa ljöd i luften och den fruktansvärda reptilen rullade omkring i gyttjan. Efter att hafva ryckt på sig en stund, låg han orörlig. Han var fullkomligt död, ty den väl riktade bössan hade skickat en kula rätt igenom djurets öga.

Basil och François kommo nu fram från sina gömställen. De ville icke förstöra sin ammunition genom att skjuta någon mera, och då de öfriga alligatorerna varseblefvo dem, summo de bort fortare än de hade kommit. Med tillhjälp af Luciens handyxa blefvo de största tänderna huggna ur käkarne på det dödade djuret, och det ohyggliga kadavret lemnades der det låg, till föda åt vargar och gamar, eller några andra djur, som behagade

deraf göra sig en måltid.

Sedan de kokat sig kaffe och tillredt vildbrådssteken till aftonmåltiden, utbredde våra äfventyrare sina buffelmantlar inuti tältet och gingo till hvila för natten.

Nästa morgon voro de uppe vid daggryningen, och efter en dugtig frukost sadlade de sina hästar och började åter sin resa.

X. Silkesmaskens föda.

Efter att hafva lemnat krokodilbayen, reste våra unga jägare rakt åt vestern öfver Opelousas' prairier. På dessa stora slätter väntade de icke att träffa någon buffel. Bisonoxarne hade för länge sedan Det dröjde icke länge innan de upphunno stranden, der François låg gömd. Främst bland dem alla var en stor hane, som räckte upp sin nos och krälade upp ur vattnet. Han räknade utan tvifvel på att göra sig ett godt mål, men var dömd att misslyckas, och värre än det, ty en skarp smäll från Basils bössa ljöd i luften och den fruktansvärda reptilen rullade omkring i gyttjan. Efter att hafva ryckt på sig en stund, låg han orörlig. Han var fullkomligt död, ty den väl riktade bössan hade skickat en kula rätt igenom djurets öga.

Basil och François kommo nu fram från sina gömställen. De ville icke förstöra sin ammunition genom att skjuta någon mera, och då de öfriga alligatorerna varseblefvo dem, summo de bort fortare än de hade kommit. Med tillhjälp af Luciens handyxa blefvo de största tänderna huggna ur käkarne på det dödade djuret, och det ohyggliga kadavret lemnades der det låg, till föda åt vargar och gamar, eller några andra djur, som behagade deraf göra sig en måltid.

Sedan de kokat sig kaffe och tillredt vildbrådssteken till aftonmåltiden, utbredde våra äfventyrare sina buffelmantlar inuti tältet och gingo till hvila för natten.

Nästa morgon voro de uppe vid daggryningen, och efter en dugtig frukost sadlade de sina hästar och började åter sin resa.

X. Silkesmaskens föda.

Efter att hafva lemnat krokodilbayen, reste våra unga jägare rakt åt vestern öfver Opelousas' prairier. På dessa stora slätter väntade de icke att träffa någon buffel. Bisonoxarne hade för länge sedan öfvergifvit betesmarkerna i Opelousas och begifvit sig långt åt vestern. I deras ställe ströfvade öfver dessa slätter långhornig boskap till tusental, som, fastän vild nog, likväl hade sin egare och var märkt och vallad af ridande herdar. På Opelousas' prairier funnos hvita nybyggare, men våra äfventyrare ville icke vika af från sin väg för att besöka dem. Deras afsigt var att gå långt framåt, och de ville för ingen del förlora tiden.

De passerade flera bayer och floder, af hvilka de flesta gingo söderut och utföllo i mexikanska viken. De vadade genom de grunda vattendragen, och sådana som voro för djupa att vada öfver, läto de sina hästar simma öfver med dem. De fruktade dervid ingenting, ty deras hästar, så väl som mulåsnan Jeannette och hunden Marengo, voro alla vana att simma som fiskar.

Efter många dagars resa uppnådde de stranden af floden Sabina, som skiljer Louisiana från Texas, hvilket då tillhörde mexikanska området. Landets utseende var här mycket olika med större delen af det de förut tågat igenom. Det var mera backigt och högländt, och vegetationen var helt och hållet förändrad. Den stora, mörka cypressen hade försvunnit, och tallar funnos mera talrikt. Skogarna voro ljusare och glesare.

Sabina hade stigit något öfver sina bräddar, men de summo öfver denna, likasom de hade gjort öfver andra floder, och stannade för att slå läger på flodens vestra strand. Det var ännu endast litet efter middagen, men som de under simmandet hade fått sina saker våta, beslöto de att stanna vid floden under det återstående af dagen. De

slogo sig ned på en öppen plats, midt i en lund af låga träd. Der funnos många öppna platser, ty träden stodo långt ifrån hvarandra, och lunden liknade ganska mycket enöfvergifven trädgård. Här och der höjde en stor magnolia sin kägelformiga topp högt öfver de andra träden, och en högstammig sådan, utan löf eller grenar, syntes på något afstånd, stående likt ett gammalt förfallet torn.

Marken var betäckt med blommor af många slag. Der funnos blå lupiner, gyllene solrosor, malvas, purpurroda monardas, blommor af bomullsrosen, fem tum i diameter, blommande vinrankor och krypväxter, som slingrade sig omkring träden eller sträckte sig genom bladverket från den ena grenen till den andra, vindrufvan, med sina hvita klasar, och racoondrufvan, hvars ljufva vällukt uppfyllde luften; men det skönaste af allt var dock den storblommiga bignonian, hvars trumpetlika blomkronor öfvertäckte bladverket och utvecklade en bred yta af glänsande skarlakan.

Midt ibland dessa blommor slogo sig våra jägare ned, fastbundo sina djur och satte upp sitt tält som vanligt.

Solen sken klart och de började att utbreda sina våta mantlar och täcken.

»Det förefaller mig,» sade Lucien, sedan de slutat sina anordningar, »som om vi befunne oss på ett ställe, der en gammal indiansk stad fordom stått!»

»Hvarför tror du det?» frågade Basil.

»Jag ser det af dessa skräphögar här, som äro betäckta med ogräs och törne. Det är indianska grafvar eller pålar af murkna stockar, der hus fordom stått. Jag kan se det af träden också. Sen er omkring! finnen I ingenting märkvärdigt med dessa träd?»

»Ingenting,» svarade Basil och François på en gång. »Ingenting, utom att de för det mesta äro små och låga.» »Upptäckten I icke något besynnerligt i trädslagen?»

»Nej,» sade Basil. »Jag tror att jag har sett dem alla förut. Här ser jag mulbärsträdet och svarta valnöten, chिकासawplommon och pawpaws, osageorangen och hvita valnöten, pekans och sockerärtträdet. Jag ser inga flera, utom vinrankan och dessa stora magnolier. Jag har sett alla dessa träd förut.»

»Ja,» återtog Lucien, »men har du någonsin sett dem alla växa på samma ställe, som här?»

»Ah! det var en annan sak, det tror jag icke.»

»Det är just af denna orsak,» fortfor Lucien, som jag drager den slutsats, att detta ställe en gång varit bebodt af indianer.»

»Men, broder Lucien,» afbröt François, »jag har aldrig hört att indianerna i dessa trakter hade sådana kolonier, som denna måste hafva varit. Denna låga skog sträcker sig utmed floden flera mil. De måste hafva haft en anseelig del att odla.»

»Jag tror,» återtog Lucien, »att de indianer, som för närvarande bebo dessa trakter, icke planterat dessa träd. Det liknar mera en koloni från den gamla stammen Natchez' tid.»

»Natchez! Det är ju namnet på en stad vid Mississippi; jag trodde icke att det fanns indianer af samma namn.»

»Det finnes det icke heller nu, men en gång fanns det en ganska mäktig stam med detta namn, hvilken innehade hela Louisianas område. Det påstås att de, så väl som mexikanerna och peruanerna, hade gjort stora framsteg i civilisation och kände till huru kläder skulle väfvas och jorden brukas. Stammen är nu utdöd.»

»Huru kommer det sig?»

»Det vet ingen. Några af de gamla spanska författarne säga att de blefvo utrotade af indianerna från södra Amerika. Detta är dock mycket otroligt, liksom det mesta som blifvit skrifvet af dessa gamla spanska författare, hvilkas böcker mera likna alster af barn än af tänkande män. Det är mycket sannolikare att Natchez blefvo besegrade af Creeks och Chicasaws, hvilka kommo från sydvest af deras land, och att återstoden af stammen blandades och sammansmälte med segervinnarne. I min tanke är det på detta sätt de blifvit utrotade. Hvarföre

skulle icke detta då kunna vara ett af deras gamla nybyggen, och dessa träd, som återstå af deras trädgårdar, kunna icke de varit odlade af dem för sina frukter och till andra ändamål?»

»Men vi hafva ganska liten nytta af sådana träd,» anmärkte François.

»Hvad säger du?» rtropade Basil. »Du, François, som hvar år äter sådan mängd valnötter, pecans och röda mulbär också! du, som suger dadlar likt en pungråtta — har du ingen nytta af dem, hvad?»

»Det är sannt nog,» medgaf François, »men vi odla i alla fall icke dessa träd för deras frukter, vi finna dem växande vilda i skogarne.»

»Emedan,» afbröt Lucien, »vi hafva den förmånen framför indianerna att idka handel, och således kunna skaffa oss andra och bättre frukter från alla delar af verlden. Vi hafva säd också, såsom hvete, ris och många andra sorter, som de icke hade. Derföre kunna vi umbära dessa träd. Med indianerna var det annorlunda. Det är sannt, de hade det indianska kornet eller majsplantan (*Zea maiz*), men de, liksom annat folk, tyckte om omvexling, och dessa träd förskaffade dem sådan. De indianska stammarne, hvilka bodde inom tropikerna, hade nog tillfälle till omvexling. Intet folk, utan handel, kunde vara bättre försedt med fruktbärande växter och träd, än Natchezoch andra stammar i södern. Natchez och den tempererade zonens stammar hade äfven sina träd och växter, sådana som vi se framför oss, och genom dem förskaffade de sig både nödig föda och läckra frukter och drycker. Så gjorde äfven de första kolonisterna, och många nybyggare i aflägsna trakter göra sig ännu i dag till nytta dessa rika alster, som naturen villigt frambringar.»

»Skulle det icke vara roligt, Basil,» sade François, vädjande till sin äldre broder, »om Lucien ville gifva oss en botanisk beskrifning öfver alla dessa träd, och säga oss hvad de duga till? Han känner till allt detta.»

»Jo,» svarade Basil, »jag skulle tycka om att få höra något sådant.»

»Det skall jag med nöje göra,» sade Lucien; »dock icke en *botanisk* beskrifning, i enlighet med den linnéska skolan, emedan den snart skulle trötta er, utan att mycket öka edert kunskapsförråd. Jag skall endast omtala hvad jag vet om trädens egenskaper och nytta, och jag vill här anmärka, att det icke finnes ett träd eller en växt, som icke är ämnad till någon nytta i naturens hushållning. Om botanisterna hade använt sin tid till att söka upptäcka denna nytta, i stället att förslösa den med onödiga klassifikation, skulle menskligheten haft mera nytta af deras arbeten.

»Låtom oss nu börja med mulbärsträdet, hvaraf så många växa häromkring. Om jag för er skulle berätta allt om detta värdefulla träd, så behöfde jag dertill minst en dag: men jag vill endast uppehålla mig vid de fakta som äro af mesta intresse.

»Mulbärsträdet tillhör släktet *morus* — ty under detta namn var det känt af de gamla grekerna. Af detta släkte finnas flera välbekanta arter. Utan tvifvel finnas äfven andra arter, som växa i vilda länder och ännu icke äro kända af botanisterna; detta kan man äfven säga om andra träd, ty hvarje dag höra vi talas om nya varieteter, som upptäckas af företagsamma forskare.

»Först hafva vi således hvita mulbärsträdet (*Morus alba*). Det är den förnämsta af de arter som hittills äro kända. Detta skolen I säkert inse, då jag säger er att derifrån kommer allt vårt silke, spunnet af silkesmasken (*Bombyx mori*). Det kallas hvita mulbärsträdet, i anledning af färgen på dess frukt, hvilken likväl icke alltid är hvit, utan stundom purpurfärgad eller svart. Det skulle blifva ganska svårt att gifva en noggrann beskrifning på det hvita mulbärsträdet, ty af detta, liksom af äpple- och päronträdet, kunna samma frön frambringa olika arter i olika jordmån och klimat. Det blir likväl alltid ett litet träd, som sällan växer öfver fyratio fot i höjd, med tjocka blad och talrika grenar. Bladen utgöra den vigtigaste delen af trädet, ty af dem lefva silkesmaskarne, hvilka spinna sina fina trådar af en mjölkaktig vätska, som till sin egenskap liknar saften af kautschuträdet. Det är sannt, att silkesmasken kan lefva af andra arter mulbärsträd, och äfven, fast med svårighet, på almar, fikonsträd, laktuk, beta, endivia och många slags löf; men det silke som arbetas från dessa blad är af en underordnad beskaffenhet. Olika arter af hvita mulbärsträdet frambringa till och med olika kvaliteter af detta ypperliga ämne.

»Detta träd har andra egenskaper. Dess ved är fast och tung, — hvarje kubikfot väger fyratiofyra skålpund. I Frankrike begagnas det mycket till svarfning, och man gör vinfat deraf, emedan det åt hvitt vin gifver en fin och angenäm arom. Man begagnar dess grenar till spalierer och stängsel omkring vinrankan, och af barken kan man, genom en process, hvilken jag icke nu har tid att beskrifva, tillverka ett tyg, nästan så fint som silke. Frukten af det hvita mulbärsträdet, när det växer i varmt klimat, är mycket god att äta, och man kan deraf göra en ypperlig sirap.

»Det hvita mulbärsträdet tros först hafva kommit från Kina, der det ännu växer vildt. Kineserna odlade det till föda åt silkesmasken, redan 2700 år före kristna tidräkningen. Trädet finnes nu i hvarje civiliseradt land, antingen växande såsom en prydnadsväxt eller ock odladt till föda åt silkesmasken.

»Den andra arten är det svarta mulbärsträdet (*Morus nigra*), så kalladt i anledning af färgen på dess frukt, hvilken är mörkt purpurröd, nästan svart. Denna art kom ursprungligen från Persien, men finnes nu, liksom det hvita mulbärsträdet, i alla civiliserade länder. Detta träd odlas mera såsom prydnadsväxt och för den skugga det gifver, än som föda för silkesmasken, ehuru det på somliga ställen odlas för detta ändamål, isynnerhet i kallt klimat, der de andra arterna icke trivas. Det skiljes lätt från de andra genom barken, som på det svarta mulbärsträdet är mycket gröfre och mörkare. Veden af det svarta mulbärsträdet är hvarken så fast eller tung som af det hvita, men den är likväl ganska bastant och nyttjas i England till tunnband, hjul och äfven till smärre skepp. I Spanien, Italien och Persien föredragas löfven af det svarta mulbärsträdet till föda åt silkesmasken. Bladen ätas också af nötkreatur, får och getter. Rötterna prepareras till ett medel att utrota maskar. Frukten har en behaglig aromatisk smak och ätes både rå och inlagd; cider försatt med denna frukt är en behaglig dryck. Grekerna göra ett klart, svagt brännvin af mulbär, och i Frankrike gör man vin deraf, hvilket dock måste drickas medan det är färskt, ty det surnar snart. Frukten är äfven nyttig mot febrar och rheumatism, och är mycket eftersökt af foglar och allt slags fjäderfä, som slukar den med begärlighet.

»Så mycket angående det hvita och svarta mulbärsträdet; vi komma nu till den tredje arten, det röda (*Morus rubra*).

»Der hafven I det röda mulbärsträdet midt för edra ögon,» fortfor Lucien, pekande på de träd, han redan angifvit. »Det kallas så efter sin frukt, hvilken, som I veten, har en mörkröd färg och mycket liknar röda hallon. Några af dessa träd äro, som I sen, nära sjuttio fot höga. ehuru trädet vanligtvis icke når denna höjd. Se på bladen: de äro hjertformiga, omkring tio tum långa och nästan lika breda. De hafva en mörkgrön färg, äro grofva, och till föda åt silkesmasken fullkomligt obrukbara, der det hvita mulbärsträdet finnes. De skänka likväl en behaglig skugga, och detta är en af de goda egenskaperna hos detta vackra träd. Frukten är i min tanke — och jag hoppas François håller med mig derom — lika god som de bästa hallon. Hvad veden angår, användes den mycket vid skeppsdockorna i sydstaterna. Den har en blek citronfärg och anses mera varaktig till pligg och tränaglar, än något annat träd, med undantag af locusträdet.

»Af det röda mulbärsträdet, så väl som af det hvita och svarta, finnas flera varieteter, som ansenligt skilja sig från hvarandra.

»Vi hafva ännu en fjerde art af detta slägte, nämligen pappersmulbärsträdet (*Morus papyrifera*). Detta har dock af botanisterna blifvit afskildt och anses utgöra ett eget slägte, men det förtjenar ett ord här, emedan det är ett ganska sällsamt och värdefullt träd, eller snarare en stor buske, ty det växer icke så högt som någotdera af de andra träden. Det härstammar från Kina, Japan och öarne i Stilla hafvet; men liksom de öfriga, odlas det som prydnadsväxt både i Europa och Amerika. Dess frukt, som har en skarlakansröd färg, är globformig, icke aflång som på de andra mullbär-träden; detta är ett af skälen hvarföre det blifvit ansedt som ett slägte för sig. Dess löf duga icke till silkesberedning, men äro ypperliga som föda för boskap; och emedan trädet växer hastigt och har stora massor af löf, påstå somliga att det skulle förslå bättre än gräs till kreatursfoder och derföre borde odlas till bete. Jag vet icke om detta har blifvit försökt ännu. Det intressantaste af pappersmulbärsträdet är dess bark, hvaraf tillverkas papper både i Kina och Japan. Det vackra kinesiska papperet, som nyttjas för gravyrer,

tillverkas af denna bark, likaså det fina, hvita tyg, som bäres af infödingarne på Sällskapsöarne, och hvilket så mycket förvånade européerna, då de först sågo det. Det skulle vara intressant att beskrifva detaljerna vid tillverkningen af så väl detta tyg som af papperet, men det skulle upptaga alltför mycket af vår tid nu.

»Det finnes ett annat trädslag, som ganska mycket liknar mulbärsträdet. Det värderas för sin ved, som frambringar en fin gul färg, känd under namnet »gulholts». Det träd som frambringar den bästa gulholts är *Morus tinctoria*, som växer i Vestindien och södra Amerika, men i södra delen af Förenta Staterna finnes en sämre art deraf, som frambringar den i handeln tillgängliga oäkta gulholtsen.

»Så mycket angående mulbärsträdet, men jag fruktar, bröder, att jag lemnat alltför liten tid att beskrifva de öfriga.»

»Åh! nog är det tid,» sade Basil; »vi hafva ingenting annat att göra. Det är bättre vi lära något af dig, än att lättjefullt ströfva omkring här, och, på mitt hedersord, Lucien, du kommer mig att börja blifva intresserad af botaniken.»

»Det gläder mig,» återtog Lucien, »ty jag anser det vara en kunskap, som frambringar mycket godt, icke allenast i anseende till dess nytta i fråga om konster och handel, utan för den studerandes eget sinne, ty enligt min tanke har den ett förädlande inflytande.»

Och Lucien ämnade fortsätta sin beskrifning öfver träden, då en serie af händelser inträffade, hvilka gjorde slut på samtalet, åtminstone öfver detta ämne.

Dessa händelser äro upptecknade i följande kapitel.

XI. En kedja af förstörelse.

Midt framför tältet och icke långt från detsamma sträckte sig emellan två träd ett tjockt nät af vinrankor. Det var ett par stora tupelos, emellan hvilka vinrankorna slingrade sig från stam till stam, så att de med sina mörkgröna blad bildade en ogenomtränglig mur. Deröfver växte så fullt med blommor, att bladen nästan voro dolda, och det såg ut som om en lysande grann matta varit spänd från det ena trädet till det andra och hängde ned emellan dem. Blommorna voro af olika färger, somliga hvita och stjernformade, men största delen utgjordes af bignonians stora skarlakansröda kalkar.

Under det François lyssnade till sin broders ord, hade han för en stund haft sina blickar fästade i denna riktning, som om han beundrat blommorna. På en gång afbröt han Lucien och utropade:

»*Voilà!* se dit — honungsfoglar!»

Åsynen af honungsfoglar är icke så vanlig i Amerika, som resande måhända vilja inbilla eder. Äfven i Mexiko, der detta species är talrikt, får man

»Det gläder mig,» återtog Lucien, »ty jag anser det vara en kunskap, som frambringar mycket godt, icke allenast i anseende till dess nytta i fråga om konster och handel, utan för den studerandes eget sinne, ty enligt min tanke har den ett förädlande inflytande.»

Och Lucien ämnade fortsätta sin beskrifning öfver träden, då en serie af händelser inträffade, hvilka gjorde slut på samtalet, åtminstone öfver detta ämne.

Dessa händelser äro upptecknade i följande kapitel.

XI. En kedja af förstörelse.

Midt framför tältet och icke långt från detsamma sträckte sig emellan två träd ett tjockt nät af vinrankor. Det var

ett par stora tupelos, emellan hvilka vinrankorna slingrade sig från stam till stam, så att de med sina mörkgröna blad bildade en ogenomtränglig mur. Deröfver växte så fullt med blommor, att bladen nästan voro dolda, och det såg ut som om en lysande grann matta varit spänd från det ena trädet till det andra och hängde ned emellan dem. Blommorna voro af olika färger, somliga hvita och stjernformade, men största delen utgjordes af bignonians stora skarlakansröda kalkar.

Under det François lyssnade till sin broders ord, hade han för en stund haft sina blickar fästade i denna riktning, som om han beundrat blommorna. På en gång afbröt han Lucien och utropade:

»*Voilà!* se dit — honungsfoglar!»

Åsynen af honungsfoglar är icke så vanlig i Amerika, som resande måhända vilja inbilla eder. Äfven i Mexiko, der detta species är talrikt, får man

icke se dem hvarje dag, och det kan till och med hända att man icke alls märker dem, så vida man ej särskildt söker att upptäcka dem. De äro sådana små varelser och flyga snabbt som en pil från blomma till blomma, från träd till träd, att man kan gå förbi dem utan att se dem, eller ock kanske taga dem för bin. I Förenta staterna, der endast ett species hittills blifvit bemärkt, är åsynen af en honungsfogel ganska sällsynt, och alltid intressant. Derföre uttryckte François' utrop lika mycken förvåning som glädje.

»Hvar äro de?» frågade Lucien intresserad och störtade upp.

»Der,» svarade François, »vid trumpetblommorna. Jag ser flera, tror jag.»

»Sakta, bröder,» sade Lucien; »nalkens dem varsamt, så att de icke skrämmas bort — jag önskar göra några iakttagelser angående dem.»

Med dessa ord gick Lucien försigtigt framåt, åtföljd af Basil och François.

»Ah», utropade Lucien, under det de kommo närmare, »nu ser jag en. Det är en *Trochilus colubris* Han suger på en bignonia; de tycka mer om dem än om andra blommor. Se! han har gått upp i blommans pistill. Ha! nu är han borta igen! Hör huru han surrar med vingarna som ett stort bi. Det är derföre han fått namn af »honungsfogel». Se hans hals, huru den glittrar, alldeles som en rubin!»

»Der är en till!» utropade François; »se uppåt! Den är icke på långt när så vacker som den första. Är det en annan art?»

»Nej,» svarade Lucien, »det är honan af samma släkte, men hennes färg är icke så lysande, och sen I, hon har icke en sådan der rubinhals.»

»Jag ser inga andra,» sade François efter en stund.»Jag tror att de icke äro flera än två,» anmärkte Lucien, »en hane och en hona. Det är deras parningstid nu. Utan tvifvel ha de sitt bo här i närheten.»

»Skola vi försöka att fånga dem?» frågade François.

»Det kunna vi icke göra, då vi icke hafva ett nät.»

»Jag kan skjuta dem med små hagel.»

»Nej, nej,» sade Lucien, »de minsta hagel skulle slita dem i stycken. Stundom skjuter man dem med vallmofrön och stundom med vatten. Men det är icke att bry sig om; jag vill hellre observera dem som de äro. Jag önskar att få förvissa mig om en sak. I som hafven goda ögon, kunnen söka efter boet. Det bör finnas nära härintill, på någon naken gren, icke bland qvistar och löf.»

Basil och François började se sig omkring efter boet, medan Lucien fortfor att bevaka de fina små varelsernas rörelser. Den »sak», hvarom vår unga naturforskare önskade förvissa sig, var huruvida honungsfoglarne äta insekter lika väl som de suga honung — en sak som blifvit mycket omtvistad bland ornitologer.

Medan han stod och såg på dem, kom en stor humla (*Apis bombylicus*) surrande förbi och satte sig i en af

blommorna. Hennes ben hade knappt vidrört de glänsande blombladen, förr än den »rubinhalsade» hanen nedslog derpå och anföll henne likt en liten furie. Båda kommo tillsammans ut ur blomman, i flygten fortsättande deras lilla strid, men efter en kort kamp vände humlan stjerten till och flög sin väg, under ett vresigt surrande, utan tvifvel förorsakadt af vingarnes snabbare rörelser.

Ett rop från François gaf tillkänna att boet var upptäckt. Det satt i en klyka på en låg gren, menvar ännu utan ägg, eljest hade icke båda foglarne varit ute. Boet undersöktes af alla tre, fastän de icke rubbade det ur sitt läge. Det var byggt af fina trådar af den spanska mossan (*Tillandsia*), hvarmed det var fastbundet vid grenen, och inuti var det beklädt med det silkeslika fjunet af sippor. Det bildade ett halfklot, öppet ofvantill och blott en tum i diameter. Hela boet var så litet, att hvilken som helst utom den skarpögde François, van att fånga foglar och leta nästen, skulle hafva tagit det för att vara en knöl i barken på trädet.

Alla tre återvände nu för att se på foglarne, hvilka icke hade sett dem vid boet och ännu fortforo att flyga fram och åter bland blommorna. Gossarne smögo sig så nära dem som möjligt, dolda bakom en massa hängande vinrankor. Lucien var närmast och hans ansigte var endast några få fot från de små varelserna, så att han kunde iakttaga hvarje deras rörelse. Han blef snart tillfredsställd att se något, som gaf honom den visshet han önskade erhålla. En svärm af små flugor med blå vingar ådrog sig hans uppmärksamhet. De flögo bland blommorna, än hvilande på dem, än fladdrande från den ena blomman till den andra. Han såg att foglarne flera gånger slog ned på dem med öppna näbbar och nappade dem, då de suto och hvilade sig. Den frågan var således afgjord — honungsfoglarne voro insektätare.

Efter en stund flög honan bort till boet, lemnande hanen ännu bland blommorna.

Gossarnes nyfikenhet var nu tillfredsställd och de ämnade återvända till tältet, då Lucien hastigt gjorde en rörelse, hviskande till de andra att hålla sig tysta. François såg först det föremål, som föranledt broderns beteende, sedan såg Basil det — och ett styggt föremål var det! Ett otäckt djur, som än krälade åt sidan, än gjorde korta hopp och så gömde sig, kom krypande bland löfven. Det var ungefär lika stort som en af foglarne, men mycket olika till utseendet. Dess kropp bestod af tvänne stycken, sammanlänkade i midten och öfverallt betäckta med rödbrun ull eller hår, som stod upprätt likt borst. Det hade tio långa ben, krokiga och betäckta med hår liksom kroppen, två böjda klocklika antenner eller spröt i pannan och två bakåt utskjutande horn, så att om icke djurets skarpa, eldiga ögon varit, skulle man haft svårt att veta hvilkendera delen som var hufvudet. Dess rostiga färg, dess fula kropp och håriga ben, i förening med den genomträngande blicken, gaf åt detta djur det mest gemena utseende — något som mer eller mindre tillhör alla af detta slägte, ty det var ett species af släktet *aranea* eller spindlarne.

»Den hoppande taranteln!» hviskade Lucien till sina bröder. »Se,» fortfor han, »han smyger sig på »rubinhalsen!»»

Detta var påtagligt. Steg för steg och hopp efter hopp nalkades spindeln blomklasarne, der honungsfogeln för ögonblicket befann sig. Spindelns ögon voro begärligt fästade på fogeln, och då denna flög upp från blommorna och sorglöst fladdrade omkring, smög sig taranteln nära intill, döljande sig bakom vinrankornas blad eller stänglar. Hvilade fogeln åter ett ögonblick och tycktes flitigt sysselsatt att söka föda, då nalkades det lurande djuret ett steg närmare, antingen genom ett hastigt språng eller ett qvickt hopp, hvarefter det återigen dolde sig, afvaktande ett nytt tillfälle. Som fogeln ganska ofta flyttade sig, måste spindeln ideligen förändra riktning vid sitt förföljande. Efter en af sina små utflygter stannade fogeln vid en trumpetblomma, midt framför derspindeln låg gömd. Fogeln flög icke ned i blomkalken, utan stannade vid dess brädd, hållande sig uppe med de surrande vingarne, under det han med sin långa gripande tunga uppsög honungen. Han hade knappt ett ögonblick innehaft denna ställning, då taranteln sprang fram och med sina antenner grep rundt om hans kropp. Med ett vildt qvitter, liksom från en fastnad syrsa, flög fogeln upp. Hans vingar voro ännu fria, och man väntade att han skulle flyga sin väg med spindeln, som klängt sig fast vid honom, men det förhöll sig dock icke så. Då han kommit några fot från blomman, syntes hans flygt hastigt hämmad, och fastän fogeln ännu höll sig uppe i luften, flygande än åt ena, än åt andra sidan, var det tydligt att någonting återhöll honom från att blifva fri. Vid närmare påseende

befanns en fin silkeslik tråd sträcka sig från träden till den flaxande fogeln. Det var spindelns tråd, och det var denna som hindrade hans offer att föra honom bort i luften.

De små vingarne slutade snart att röra sig, och både fogel och spindel föllo ned till ändan af tråden, der de för ett ögonblick hängde orörliga. Gossarne kunde se att fogeln var död och taranteln mandibler voro begrafna i hans glänsande hals!

François ville rusa fram för att döda odjuret, men Lucien, som var en alltför ifrig naturforskare, för att på detta sätt vilja blifva afbruten i sina observationer, återhöll sin mera otålige broder, och alla tre förblefvo stilla som förut.

Taranteln började nu rulla upp sig på sin tråd, i ändamål att föra sitt rof upp ibland grenarne, der han hade sitt bo. Gossarne sågo uppåt för att upptäcka det, och der satt verkligen spindelväfven i ett skuggigt hörn, utsträckande sina maskor från en stor liana till stammen af en tupelo, och till denna punkt skred nu spindeln långsamt med sitt liflösa offer. Under det de bevakade hans rörelser, drogos deras blickar till ett glänsande föremål, som rörde sig utmed den skrofliga barken af lianan. Som vinträdet var nästan en fot i diameter och hade en djupt jerngrå färg, afstack detta föremål så mycket bjertare emot den mörka grunden, ty det var en varelse med ett lysande skinn. Det var ett species af ödla, och om någon ödla kunde kallas vacker, så borde det vara en af detta slag. Men ödlornas ohyggliga, halfmenschliga skapnad, deras genomträngande blickar, deras tjufaktiga och rofgiriga natur, och, framför allt, kännedomen om att bettet hos flera af dem är giftigt, gör att de snarare blifva föremål för afsky och fruktan, än för beundran.

Denna ödla var, som vi redan sagt, af den mest lysande färg. Hela hennes öfre kropp var guldgrön, glittrande som en smaragd; under buken var hon grönaktigt hvit. Men denna del af kroppen kunde man icke se, då djuret låg utmed lianan, utan hela djuret såg ut att hafva en rent helgrön färg, likväl med ett märkbart undantag, nämligen halsen. Denna var tjock som om den varit svullen, hade den klaraste skarlakansfärg och glänste i solskenet, som om den varit målad med den grannaste cinober. Djurets ögon flammade som eld, och likt klart guld glänste den yttersta ringen, i hvars midt de små pupillerna gnistrade som diamanter. Dess armar och ben voro af samma färg som kroppen, och dess greniga fötter hade små knölar eller tuberkler vid tåändarne. Dessa knölar, tillika med den tjocka, hängande halsen, betecknade hvilket slägte djuret tillhörde; det var nämligen en *anolius* af familjen *Iguanidæ*, och det enda species af *anolius*, som finnes på Förenta staternas område.

Dessa underrättelser meddelade Lucien sina bröder hviskande, under det de betraktade djuret på lianan. Basil och François hade förut ofta sett detta species, och kände det under namn af »gröna ödla» eller »kameleonten», hvilka båda namn i dagligt tal användas för detta djur. Det var icke öfver sex tum i längd, hvaraf dess långa, likkistformiga hufvud och dess smidiga, pisklika stjert utgjorde minst två tredjedelar. Då de först märkte kameleonten gick han uppför lianan, som något sluttade uppåt emellan träden. Han såg icke gossarne, eller brydde sig åtminstone icke om deras närvaro, ty kameleonten är ett litet modigt djur, som icke fruktar menniskan. Hittills hade han icke heller sett taranteln, men som han nu gick framåt, föllo hans ögon på spindeln, under det denne klättrade upp på sin silkesstege. Kameleonten stannade ögonblickligt i en ihopkrupen ställning, och hans färg förändrades hastigt. Den cinoberröda halsen blef först hvit, sedan askgrå, och kroppens lysande gröna färg öfvergick till mörkbrun eller rostfärgad, så att det till slut blef svårt att urskilja djuret från barken på lianan. Hade åskådarnes ögon icke redan varit fästade på djuret, skulle de hafva trott att det alldeles försvunnit. Efter att ha sutit hopkrupen några sekunder, tycktes kameleonten hafva uppgjort sin anfallsplan, ty det var tydligt att han hade för afsigt att anfalla spindeln, såsom varande hans naturliga föda, liksom flugor och andra insekter. Kameleonten gled till motsatta sidan af lianan och gick uppåt, närmande sig taranteln näste. Han upphann denna punkt med ett enda språng, fastän hans rygg var nedåtvänd under det han klättrade. Detta gick lätt med tillhjälp af tuberklerna på tårna, hvilka göra ödlor af slägtet *anolius* i stånd att gå på lodräta väggar, uppför glasfönster och utmed de slätaste taklister.

För några ögonblick låg han stilla ihopkrupen, väntande på spindeln, hvilken, sysselsatt med sina egna affärer, icke anade att han hade en lurande fiende så nära sig. Taranteln var utan tvifvel vid godt lynne i detta ögonblick,

och fröjdade sig öfver utsigten af det kalas han skulle få, då han fört »rubinhalsen» till sin mörka silkesgrotta. Men det var bestämdt att han aldrig skulle upphinna denna grotta. Då han var några tum från dess öppning, sprang kameleonten ut från grenen, fattade spindeln i sitt vida gap, och alla tre, ödlan, spindeln och fogeln, föllo tillsammans ned på marken. Fogeln släpptes i fallet och skildes sålunda från de andra, mellan hvilka uppstod en kort strid, ty taranteln kämpade fruktansvärdt, men han var icke nog stark för denna motståndare, hvilken inom få ögonblick med sina starka käkar bitit af hans ben, så att af spindeln endast återstod en hjälplös och orörlig klump. Nu fattade kameleonten sitt offer i hufvudet, sänkte sina skarpa, kägellika tänder deri, och dödade det på detta sätt.

Det märkvärdigaste var, att i det ögonblick kameleonten anföll sitt byte, återkommo hans lysande färger likt en blix, och han syntes åter med sin gröna rygg och röda hals, om möjligt mera glänsande än förut.

Nu började han att släpa spindelns kropp öfver gräset, synbarligen ämnande sig till en murknad trädstubbe, till hälften betäckt af vinrankor och törne. Här var utan tvifvel djurets fristad.

Denna gång försökte icke François att komma emellan. Han betraktade tarantelns död såsom ett rättvist straff; dessutom är kameleonten, för sin vackra färg, sitt lekfulla sätt och sin oskadlighet hvad menniskan beträffar, i allmänhet omtyckt. François så väl som hans bröder, hvilka ofta hade sett detta lilla djur springa ibland löfven och äta flugor och andra små insekter, hade aldrig sett det utveckla såmycken grymhet som nu. Emellertid gladdede sig åt den fasliga tarantelns död, och om det berott på gossarne, så hade kameleonten fått föra bytet till sin håla utan att blifva störd. Likväl mötte ett hinder från annat håll. François, hvars lifliga ögon spelade omkring, utropade hastigt:

»Se, bröder, se! En *skorpionödlan*!»

Basil och Lucien blickade åt det håll, dit François pekade, nämligen upp till stammen af ett träd, som reste sig öfver det ställe der kameleonten kröp. Omkring tjugu fot från marken var ett mörkt, rundt hål, synbarligen ett som tillhört en hackspett (*Picus Carolinus*). De foglar, som byggt detta näste, hade emellertid lemnat detsamma, ty nu var det bebodt af en varelse af ett helt annat slag, en skorpionödlan, hvars röda hufvud och bruna framdel i detta ögonblick stucko fram ur hålet.

Alla, som rest genom de stora amerikanska skogarne, hafva sett sådana djur, och en mera obehaglig syn kan knappast möta ögat. Skorpionödlan, med sitt röda hufvud och sin olivbruna kropp, ser faslig ut, men när hon sålunda tittar fram från sin mörka håla och vänder sitt spetsiga hufvud från den ena sidan till den andra, under det hennes mörka ögon blixtra af ett vildt, elakt uttryck, då är det svårt att upptäcka ett mera vidrigt djur.

Skorpionödlans hufvud var i rörelse, och det var detta som fästade François' uppmärksamhet. Det rörde sig från den ena sidan till den andra, med ögonen på marken nedanför. Djuret beredde sig synbarligen att gå ut och komma ned, ty kameleonten, som prasslade bland de vissnade löfven, hade ådragit sig dess uppmärksamhet.

Hastigt som en blix syntes hela skorpionödlans kropp liggande med hufvudet nedåt, tätt utmed barken på trädet. Här stannade hon för ett ögonblick, derefter rusade hon hastigt ned för stammen och sprang på kameleonten. Denne, som så oförmodadt blef anfallen, släppte spindeln och tycktes till en början vilja fly undan. Om han gjort det, skulle skorpionödlan säkert icke förföljt honom vidare, ty hennes afsigt var endast att främtaga honom hans byte. Kameleonten är dock ett litet tappert djur, och då han såg att hans förföljare icke var mycket större än han sjelf, vände han om igen. Hans hals svällde ut till sin största tjocklek och syntes mera glänsande än vanligt.

Båda stodo nu i hotande ställningar midt emot hvarandra. Deras ögon gnistrade, deras klufna tungor sköto fram, deras hufvuden höjde och sänkte sig ömsom, och de manövrerade likt ett par boxare, som stå färdiga att »hugga till».

Efter en kort stund sprungo de på hvarandra med öppna gap, slingrade sig om hvarandra ett ögonblick, med svansarne svängande i luften, derefter släppte de hvarandra och intogo åter en hotande ställning samt började manövrera som förut. På detta sätt möttes de och åtskildes flera gånger, dervid ingendera syntes hafva vunnit

någon fördel öfver den andra.

Kameleontens ömtåligaste del är hans svans. Så skört är detta tillbehör, att det lättaste slag af ett litet spö kan skilja det från kroppen. Skorpionödlan tycktes hafva kännedom derom, ty hon sökte åtskilliga gånger att komma bakom sin motståndare, och det var tydligt att hon ämnade anfalla svansen. Detta fruktade kameleonten och var således lika ifrig att icke få skorpionödlan bakom sig, så att hur än denna manövrerade, mötte kameleonten henne alltid med sin skarlakansröda framsida.

Under några minuter rasade striden, hvarvid dessa små djur utvecklade lika mycket raseri och vildhet, som om de varit ett par stora krokodiler. Slutligen tycktes likväl kameleonten börja gifva vika. Halsen blef blekare, det gröna blef mindre bjert, och det var tydligt att han var den svagaste. Skorpionödlan rusade nu på honom och kastade honom på ryggen. Innan kameleonten kunde komma upp, fattade hans motståndare honom i svansen och bet af den tätt intill kroppen. Det lilla stackars djuret, som kände att det förlorat mer än hälften af sin längd, sprang sin väg och gömde sig bland trädstubbarne.

Som det sedan visade sig, var det lyckligt för kameleonten att han sprang sin väg, äfven sålunda stympad, och det hade varit bättre för skorpion ödla, om hon stannat kvar i sitt håll. Striden emellan dessa två hade fört dem ett litet stycke från det ställe, der den först började, och under de lummiga grenarne af ett mulbärsträd. Medan striden pågick, hade en sakta rörelse i löfven ofvanföre ådragit sig gossarnes uppmärksamhet. Nästa ögonblick sågo de ett rött föremål som sköt nedåt, till dess omkring en fot deraf syntes hänga nedanför grenarne. Det var ungefär så tjockt som en spatserkäpp, men det glänsande skinnet och de smidiga, slingrande rörelserna utvisade att detta besynnerliga föremål var en orm.

Han förblef icke stilla. Sakta och småningom sänkte han sig ned, ty hvart ögonblick blef mer och mer synligt af hans kropp, till dess en full aln deraf hängde ut från löfven. Det öfriga doldes bakom det tjocka bladverket, der han utan tvifvel hade stjerten virad omkring en gren. Den synliga delen af ormens kropp hade en blodröd färg, fastän buken eller undersidan var ljusare.

»Voilà!» mumlade François, »sådan röd orm! jag har aldrig sett en sådan förut.»

»Icke jag heller,» tillade Basil.

»Icke jag heller,» sade Lucien, »men jag har hört den omtalas. Jag känner igen honom på beskrifningen, det är blodsnoken (*Coluber testacea*).»

»Ah,» sade Basil, »jag har hört djurfångare tala om honom.»

»Ja,» tillade Lucien. »Det är ett sällsynt species och finnes endast i den aflägsna Vestern. Se! Skorpionen har segrat; kameleonten har sprungit bort — och utan svans, så sannt jag lefver!»

I detta ögonblick varseblef skorpionödla ormens långa röda kropp, hängande öfver sig, och som hon af erfarenhet visste att det var en farlig fiende, sprang hon undan, sökande att gömma sig i gräset. I stället att fly till ett träd, der hon kunde hafva undkommit genom sin öfverlägsna vighet, sprang hon i sin förvirring och förskräckelse ut på öppna marken. Snoken föll ned från mulbärsträdet och gled efter, med hufvudet högt i luften och käkarne vidöppna. Han upphann ödla inom ett par sekunder och slog ihjel henne på stället.

Lucien var förtjust öfver de intressanta iakttagelser, han hade tillfälle att göra, och hindrade ännu en gång François att rusa fram. Emellertid smögo de sig litet närmare, för att så mycket bättre kunna observera ormens vidare rörelser. De dolde sig så väl som möjligt bakom löfven och buskarne.

Sedan ormen dödat ödla, sträckte han ut sig på gräset och beredde sig att sluka sitt rof. Ormar tugga icke sin föda; deras tänder äro icke skapade dertill, utan endast till att bita och döda. Blodsnoken är icke giftig och saknar derföre tagg, hvarmed giftiga ormar äro försedda. Han har i dess ställe en dubbel rad af skarpa tänder, och liksom den »svarta ormen», tagelormen och andra species af släktet »coluber», är han utomordentligt snabb och eger en viss förmåga att sammantrycka och krossa, hvilken egenskap eljest är mest vanlig bland ormar af det giftiga slaget. Liksom de, sväljer han sitt offer helt, alldeles som han dödat det. Så gjorde äfven den ifrågavarande

ormen. Efter att hafva fått ödlans hufvud midt emot sin egen mun, öppnade han sina käkar till deras fulla vidd och gapade om hufvudet, hvarefter hela skorpionödlan så småningom försvann genom ormens hals. Gossarne följde med intresse denna sällsamma operation.

Men andra ögon voro äfven fästade på ormen. Hans ljusa, blodfärgade kropp, som låg utsträckt på gräset, hade blifvit upptäckt af en långsynt, skarpögd fiende, hvars mörka skugga nu rörde sig öfver marken. Då gossarne blickade uppåt, sågo de en stor fogel kretsande i luften. Hans snöhvita hufvud och bröst, de utspridda, smalnande vingarne, men framför allt den långa klufna stjerten, läto dem vid första ögonkastet se hvad slags fogel det var. Det var söderns stora glada (*Falco furcatus*).

Då fogeln först syntes, flög han i cirklar, eller snarare i en spiral, hvars ringar beständigt minskades och drogos nedåt. Centern af denna spiral utgjordes af det ställe der ormen befann sig.

Det var vackert att se denna varelse genomskära den tunna luften. Hon flög med den utomordentligaste lätthet och behag, ty deruti kan ingen fogel öfverträffa gladan. Icke ett slag af de långa spetsiga vingarne tillkännagaf att hon behöfde deras hjälp, och det såg ut som om hon fröjdade sig öfver att utan dem kunna plöja luften; dessutom kunde en rörelse af vingarne hafva upptäckt henne för det tillämnade offret och varnat det för faran. Det var, som vi sagt, en skön anblick att se henne simma i luftiga ringlar. Det ena ögonblicket syntes hon helt och hållet hvit, då hennes bröst var vändt åt åskådarne, och nästa ögonblick glittrade i solen hennessvarta rygg och purpurvingar, under det att hon sänkte sig ned, alltjemt i spiral. Det var en herrlig syn, och de unga jägarne stodo skådande i tyst beundran.

Basil och François förundrade sig öfver att hon icke genast slog ned på ormen, som de sett andra roffoglar göra, såsom rödstjerten, peregrinen och hafsörnen, af hvilka den sistnämnda skjuter flera hundra fot lodrätt ned på sitt rof. Lucien förstod det likväl bättre. Han visste att denna färdighet endast tillhör sådana roffoglar, hvars stjertar icke äro klufna, såsom den skallige örnen och de nyss nämnda foglarne, ty när de utbreda sina stjertar äro de i stånd att hastigt stoppa farten, så att de icke stöta sig mot jorden, då de slå ned. Gladan deremot har icke denna förmåga, och häruti såg Lucien en vis delning af naturen, som tilldelat jemnlika fördelar åt dessa bägge slags foglar. Han förklarade det sålunda:

Falkarne och örnarne, ehuru snabba vingar de hafva och fastän de kunna flyga »i sträck», äro dock icke i stånd att länge qvarblifva i luften. De tröttna och behöfva hvila, hvilken de skaffa sig, i det de sätta sig i något träd. Man har märkt att de dertill vanligtvis välja utdöda träd, som stå på öppna platser, så att bladen icke taga bort utsigten. Derigenom hafva de en vidsträcktare synkrets och äro följaktligen bättre i tillfälle att upptäcka ett rof. Men det oaktadt är deras synkrets ganska begränsad, i jemnförelse med gladans, och de äro ofta tvungna att gifva sig upp i luften, för att upptäcka något byte.

Gladorna lefva nästan helt och hållet i luften, och förtära sin föda under flygten, ätande ur sina klor. På detta sätt hafva de bättre tillfälle än andra roffoglar att upptäcka sitt rof, och om de äfven hade förmåga att slå ned derpå med samma säkerhet som de senare göra, så är det tydligt att deskulle hafva alltför stora fördelar. I denna jemnlighet upptäckte Lucien denna »maktens motvigt», som beständigt visar sig för dem som studera naturen.

Dessa tankar föresväfvade honom i detta ögonblick — likväl blott ett ögonblick, ty det var endast få sekunder emellan då gladan först syntes kretsande i luften och till dess hon sväfvade utmed topparne af de låga träden, så nära att gossarne kunde urskilja de röda ringarne i hennes gnistrande ögon.

Nu först märkte ormen henne. Hittills hade han varit för mycket sysselsatt med sitt eget rof, hvilket han hade slutat att nedsvälja. Skuggan af de båda vingarne föll på den solbeglänsta gräsvallen midtför ormens ögon. Han blickade upp och såg sin fruktansvärda fiende, En darrning genomflög hela hans kropp och han syntes blifva blekare till färgen. Han sköt hufvudet in i gräset och försökte att gömma sig, men det var för sent. Gladan sväfvade sakta nedåt med öppna klor, och höll sig ett ögonblick öfver stället. Då hon åter höjde sig, krökte sig ormen i hennes klor.

Några få slag af de starka vingarne förde gladan uppåt, öfver topparne af de högsta träden, men hon tycktes flyga

tungt. Då hon kom högre upp, blefvo slagen af vingarne hastigare och mera oregelbundna. Det var något som hämmade hennes flygt, det syntes tydligt. Ormen hängde icke längre i hennes klor. Han hade slingrat sig omkring fogelns kropp och de glänsande ringarne liknade röda band, till hälften begrafna i fogelns hvita fjädrar.

På en gång började fogeln att flaxa, men blott med den ena vingen, och trots det häftiga flaxandet dermed, föllo både fogel och orm tungt till jorden.

De nedföller nära det ställe, från hvilket de hade höjt sig. Ingendera hade dött af fallet, och efter allt utseende voro de icke heller skadade, ty isamma ögonblick de vidrörde marken, syntes båda invecklade i en häftig strid, hvarvid fogeln synbarligen sökte att frigöra sig ur ormens omslingring, under det denne lika ifrigt syntes böjd att hålla sig kvar. Ormen kände väl att detta var hans enda räddning, ty om han lösgjorde sig och sökte fly, skulle detta endast gifva gladan ett tillfälle att för andra gången hugga sig fast i honom, då hon säkert skulle göra det med farligare påföljd. Det var derföre att ormen dolt sitt hufvud i gräset, som gladan misslyckats att fatta honom i nacken och med ens göra slut på honom.

Detta insåg ormen utan tvifvel, men det är möjligt att gladan i detta ögonblick skulle varit förtjust att sluta fred, ty fogeln var i värre fara än ormen, hvilken nu obestriddligt hade öfvertaget.

Det såg ut som om striden skulle blifva långvarig, ty fastän gladan vred sig och stretade, flaxande med den ena vingen, som ännu var fri, syntes det likväl en lång stund vara ganska liten utsigt till en förändrad ställning för de stridande. Detta kunde man se när de höllo sig stilla för att hvila sig, hvilket de gjorde hvar annan eller hvar tredje minut.

Huru skulle striden slutas? Gladan kunde icke döda ormen, ty hon kunde icke komma åt honom, hvarken med näbb eller klor. Det tag hon först fattat, hade hon släppt vid sitt försök att akta sig från att falla, och nu var hon urständsat att förnya det, så nära hade ormen slingrat sig om henne. Å andra sidan förmådde icke ormen döda gladan, ty fastän han hade en anseelig förmåga att draga sig tillsammans, var den dock icke tillräcklig. Han var stark nog att hålla och kanhända *klämma* gladan, men icke nog stark att krossa eller döda henne.

Fastän båda utan tvifvel önskade att vara långt ifrån hvarandra, kunde de icke utan lifsfara skiljas. Gladan kunde icke flyga sin väg och ormen vågade icke släppa henne.

På hvad sätt skulle då detta slutas, i fall icke en tredje komme emellan? Det var den fråga våra jägargossar gjorde sig, under det de med spänd nyfikenhet åsågo den besynnerliga striden. De tänkte nämligen: ettdera af de båda djuren måste dö af hunger; men hvilket skulle svälta ihjel först? Det var väl bekant att gladan kunde lefva flera dagar utan föda, men så var det äfven med ormen, ja, ännu mera, ty för hvarje dag gladan kunde vara utan mat, kunde ormen fasta tio. Dessutom hade ormen just nyss ätit sin middag, kalasat kräsligt på skorpionödlan, hvilken nu låg osmält i hans mage, hvaremot gladan icke ännu hade smakat något till middag och ganska säkert icke heller ätit någon frukost, ty hon måste verkligen varit ganska hungrig, för att försöka gripa en blodsнок, fulla fyra fot lång, då hennes förnämsta föda, som man väl vet, består af gräshoppor, ödlor och små gröna ormar (*Coluber æstivus*). På hvad sätt än frågan betraktades, voro fördelarna å ormens sida. Han skulle svälta ut fogeln och på detta sätt skulle saken slutas, om de stridande lemnades åt sig sjelfva.

De unga jägarne hade kommit till denna öfvertygelse. Efter att hafva åsett striden, tills deras nyfikenhet var tillfredsställd, ämnade de stiga fram och göra ett slut derpå, då en ny rörelse från de kämpande förmådde dem att blifva stilla. Gladan hade fått sin näbb tätt intill ormens hufvud och sökte att fatta om hans käk. Hon låg på ryggen, ty dessa foglar slåss bäst i denna ställning. Ormen deremot arbetade på att bita fogeln, och utsträckte då och då sina käkar, framvisande dubbla rader af skarpa, kägelformiga tänder. Vid en af dessa tillfällen, under det ormen hade munnen öppen, högg gladanqvickt till och grep med sin näbb om ormens underkäk. Ormen tillslöt ögonblickligt munnen, men gladans hårda näbb var ogenomtränglig för hans skarpa tänder, hvilka fogeln icke aktade.

Gladan fortfor att hålla sig fast med sin starka näbb. Hon hade nu vunnit den fördel, för hvilken hon hela tiden kämpat, och var icke sen att begagna sig deraf. Hastigt vände hon ryggen uppåt, och med tillhjälp af sin vinge

och den ena af sina klor höll hon sig fast på marken, under det hon med sin starka hals drog ormens hufvud tätt under sig, till dess hon kunde nå det med sin andra klo. Derefter satte hon båda sina klor kraftigt omkring sin fiendes strupe och höll honom fast, som i ett skrufstäd.

Detta gjorde slut på striden. De röda banden syntes först lossna, sedan falla af, och fastän ormen ännu rörde sig, var det endast i dödsryckningar. Inom få ögonblick låg kroppen på gräset, maktlös och orörlig.

Efter en kort stund drog gladan sin näbb ur ormens käk, reste upp sitt hufvud, utsträckte sina vingar, liksom för att öfvertyga sig att de voro fria, och med ett segerrop höjde hon sig i luften, med ormens långa kropp hängande efter sig likt ett rep.

I detta ögonblick nådde ett annat skrik våra jägares öron. Man kunde hafva trott det vara ett eko af gladans skrik, om det icke varit vildare och starkare än detta. Allas ögon vändes åt det håll hvarifrån det hördes. Gossarne kände väl ifrån hvilket slags djur det kom, ty de hade hört sådana ljud förut. De visste att det var från den hvita örnen.

De varseblefvo honom i samma ögonblick. Det var icke svårt att se honom mot den blå skyn, der han sväfvade uppåt med sin stora stjärt och sina breda vingar utsträckta.

Då de först sågo honom, flög han nästan i raklinje mot gladan, ty hon var föremålet för hans uppmärksamhet. Det var synbarligt hans afsigt att beröfva henne sitt nyss förvärfvade byte.

Gladan hade hört det rop som besvarade hennes eget och tycktes känna dess betydelse, ty hon började ögonblickligt använda sina vingars hela styrka för att stiga högre i luften. Hon syntes besluten att behålla sitt så hårdt förvärfvade rof eller i värsta fall icke lemna det åt en starkare röfvare, utan att denne skulle hafva möda af sin jagt. Det friska minnet af den fara hon utstått innan hon erhållit sitt byte, eggade henne utan tvifvel till detta beslut.

Foglar af detta slag flyga stundom snabbare och kunna undkomma örnen — det vill säga somliga örnar, ty dessa konungar bland foglarne ega olika grad af snabbhet, liksom hundar eller hästar. Så är det äfven med gladorna, och den, hvarom nu är fråga, hvilken utan tvifvel hade fullt förtroende till *sina* vingar, ville pröfva sin motståndares. Kanske var han för fet, för gammal eller för ung, att med fulla krafter kunna flyga. I alla fall tänkte gladan att undkomma, ty om hon upphanns, kunde hon lätt, genom att lemna sitt byte, göra ett slut på förföljelsen, liksom hennes slägtinge hafsörnen ofta måste göra med sin fisk. Derföre flög hon uppåt i en spiral af omkring femtio alnar i diameter.

Om gladan hyste den tanken att hennes förföljare var antingen för gammal, för ung eller för fet, eller på något vis en »långsam» fogel, så skulle hon snart tagas ur denna villfarelse. De som sågo örnen flyga hade helt andra tankar, ja, våra unga jägare trodde sig aldrig hafva sett ett så präktigt exemplar af denna art, med så rika fjädrar, snöhvitt hufvud och stjärt, samt breda, välformade vingar. Denna örn var också en af det största slaget, hvilket tillkännagaf att det icke var någon »han», utan enhona. Besynnerligt nog tyckes naturen hafva förnekat sin ordning i fråga om dessa foglar, ty honorna hafva vanligtvis mera lysande fjädrar, större kroppar och snabbare vingar än hanarne, hvilka de äfven öfverträffa i styrka och vildhet. Häraf kan man sluta att i »örnarnes» sociala lif det vackra könet har sina rättigheter och kanhända litet till.

Se huru gladan går uppåt, utsträckande hvarje penna i sina spetsiga vingar — uppåt i spiral, höjande sig emot zenith! Uppåt följer örnen, likaledes i spiral, men i större cirklar omkring gladans ringlar. Båda foglarne kretsas omkring samma medelpunkt. Än korsa deras banor hvarandra, än svinga de sig i parallela ringlar. Alltjemt uppåt flyger gladan, alltjemt uppåt flyger den förföljande örnen. Närmare och närmare synas de komma hvarandra, trängre blifva deras sväfvande cirklar — men de äro så högt upp och det långa afståndet kommer dem att synas så. Se på gladan! hon är endast en obetydlig fläck, som tyckes stå stilla; nu är hon försvunnen. Se på örnen! han är endast en liten punkt; nu försvinner han också. Nej, icke alldeles — den lilla prickken, lik en smula af ett hvitt moln eller ett snökorn i skyn, är hans stjärt. Ha! nu är han borta — de äro utom vår synkrets ...

Hör! vish-sh-sh! Hörde du detta ljud, som liknar fräsandet af en raket? Se! hvad är det som fallit på trädtoppen

der och afbrutit åtskilliga grenar? I sanning, det är gladan! Hon är död och blodet strömmar ur ett sår under vingen.

Hör ännu en gång! vish-sh-vish! Det är örnen. Se, han har ormen i sina klor!

Örnen hade skjutit ned från sin höjd, fastän intet öga kunde hafva följt honom i den blixlika farten. Då han var två eller tre hundra alnar från marken, utbredd han vingarne och nedfällde hastigtstjerten, utbredd som en solfjäder, och saktade derigenom farten nedåt. Med några få afmätta slag gled han sakta öfver trädtopparne och slog ned på yttersta toppen af en uttorkad magnolia.

Basil fattade sin bössa. Det var icke många buskar på marken omkring trädet, der örnen satt, och den unge jägaren visste af erfarenhet, att enda möjligheten att komma tillräckligt nära för att skjuta, var att nalkas till häst. Han lösgjorde derföre Svarta höken, kastade sig på hästens rygg och red in bland buskarne. Han hade ridit endast få minuter, då en skarp smäll hördes och örnen syntes tumla ned från sitt hviloställe.

Detta var den sista länken i *en kedja af förstörelse*.

XII. Den hvita örnen.

Basil återvände, förande med sig den stora fogeln. Det var, som Lucien sagt, en hona, och en af de största. Hon vägde öfver tolf skålpund och mätte sju fot emellan vingspetsarne. Dessa foglar väga sällan öfver åtta skålpund och äro äfven mindre i andra afseenden.

Den hvita örnen (*Falco leucocephalus*) eller »skalliga örnen», som han allmänt kallas, emedan hans hvita hufvud gifver honom ett utseende snarlikt skallighet, har af de Förenta staterna blifvit upptagen i republikens vapen. Om man skulle tänka på hans egenskaper, så passade han bättre i ett röfvarbands vapen, ty en fullkomligare röfvare och tyrann finnes icke ibland det beffädrade släktet. Han plundrar hafsörnen på sin fisk och gamen på sitt as; i korthet, han herrskar öfver alla djur som äro svagare än han.

Det är märkvärdigt att så många länder antagit denna rofgiriga fogel till sin sinnebild, och det stjerten, utbredd som en solfjäder, och saktade derigenom farten nedåt. Med några få afmätta slag gled han sakta öfver trädtopparne och slog ned på yttersta toppen af en uttorkad magnolia.

Basil fattade sin bössa. Det var icke många buskar på marken omkring trädet, der örnen satt, och den unge jägaren visste af erfarenhet, att enda möjligheten att komma tillräckligt nära för att skjuta, var att nalkas till häst. Han lösgjorde derföre Svarta höken, kastade sig på hästens rygg och red in bland buskarne. Han hade ridit endast få minuter, då en skarp smäll hördes och örnen syntes tumla ned från sitt hviloställe.

Detta var den sista länken i *en kedja af förstörelse*.

XII. Den hvita örnen.

Basil återvände, förande med sig den stora fogeln. Det var, som Lucien sagt, en hona, och en af de största. Hon vägde öfver tolf skålpund och mätte sju fot emellan vingspetsarne. Dessa foglar väga sällan öfver åtta skålpund och äro äfven mindre i andra afseenden.

Den hvita örnen (*Falco leucocephalus*) eller »skalliga örnen», som han allmänt kallas, emedan hans hvita hufvud gifver honom ett utseende snarlikt skallighet, har af de Förenta staterna blifvit upptagen i republikens vapen. Om man skulle tänka på hans egenskaper, så passade han bättre i ett röfvarbands vapen, ty en fullkomligare röfvare och tyrann finnes icke ibland det beffädrade släktet. Han plundrar hafsörnen på sin fisk och gamen på sitt as; i korthet, han herrskar öfver alla djur som äro svagare än han.

Det är märkvärdigt att så många länder antagit denna rofgriga fogel till sin sinnebild, och detlemnar en sorglig hänvisning till de motiver, hvilka hittills ledt nationerna. I fornåldern syntes örnen på Persiens och Roms banér. I den nyare tiden utbredde Napoleon hans vingar, likt svarta skuggor, öfver Frankrike. Örnen är sinnebilden för den ryska despotismen och den amerikanska friheten. Österrike, Preussen, Polen, Sicilien, Spanien, Sardinien och många af Tysklands små stater blicka upp till örnen på deras standar, under det att han, på andra sidan oceanen, sväfvat öfver Förenta staterna och Mexiko samt åtskilliga smärre republiker. Ett allmänt krig bland världens nationer skulle nästan uteslutande blifva ett krig emellan örnar! Det är dock icke omöjligt att *lejonet* ville hafva sin ram med i striden, fastän hans ära och ädelhet mycket betviflas, särdeles af schakalen och åtskilliga andra djur. Han är derföre icke bättre passande än den värsta örn att representera ett fredligt folk, men han har lyckligtvis en vis vårdare, kallad *allmänna opinionen*, hvilken på senare tider hållit honom tillbaka.

Men låtom oss återvända till våra unga jägare.

»Hvilken kedja af förstörelse!» utropade Lucien. »Den ena varelsen dödade den andra!»

»Ah», tillade François; »och huru sällsamt att det skulle börja med en fogel och sluta med en fogel. Se på dessa två bredvid hvarandra! Ha! ha!»

Med dessa ord pekade François på den lilla honungsfogeln och den stora örnen, hvilka blifvit lagda bredvid hvarandra på gräset och framställde den märkvärdigaste kontrast med hänseende till storlek och utseende.

»Du glömmmer, François», sade Lucien, »att det fanns två andra länkar i kedjan, och kanhända ännu flera.»

»Hvilka andra länkar?» frågade François.

»Honungsfogeln, som du minnes, var, då han öfverfölls, sjelf en förstörare. Han dödade den lilla blåvingade flugan.»

»Det var visserligen en annan länk, men ...»

»Hvem dödade örnen?»

»Ah, det är sannt! Basil var således den sista länken i förstörelsens kedja.»

»Kanhända den mest brottsliga också», sade Lucien, »ty han var den minst nödvändiga. De andra djuren följde blott sin instinkt att skaffa sig föda, hvaremot Basils enda motiv härledde sig från lättsinnig förstörelse.»

»Jag anhåller att få säga min tanke, Lucien», sade Basil, tvärt afbrytande sin broder; »det var icke så. Jag sköt örnen emedan han fråntröfvat gladan sitt rof, i stället att sjelf skaffa sig födan. Det var detta som förmådde mig att blifva en länk i eder kedja.»

»I denna bemärkelse», återtog Lucien, leende åt sin broder, som syntes litet stött öfver beskyllningen för onödig grymhet, »har du kanhända rätt, fastän det är svårt att förstå, hvarföre örnen var mera brottslig än gladan. Han tog bara ett lif och så gjorde gladan äfven.»

»Men», återtog Basil, »det var icke nog att örnen tog lifvet af sitt offer, han rånade det äfven. Han var både rånare och mördare; gladan var endast det senare.»

»Ha! ha! ha!» skrattade Lucien och François. »Det kan man kalla fin skillnad!»

»Men, broder Lucien», invände François, »hvad menade du då du sade att det torde vara ännu flera länkar i kedjan?»

»Åh, hvem vet om icke den blåvingade flugan lurade på någon annan varelse, mindre än hon sjelf? Och denna åter på andra, ännu mindre, hvilka, fastän osynliga för våra ögon, ega lif och form lika välsom vi? Hvem kan bevisa motsatsen? Och hvem känner skälet hvarföre en outgrundlig försyn skapat dessa varelser till föda åt hvarandra? Detta är en fråga, på hvilken vi icke kunna erhålla ett tillfredsställande svar.»

»Hvem vet, broder», sade François, »med ditt sätt att se saken, om icke det kan blifva en extra länk till den andra

ändan af kedjan? Husch, Basil! tänk om vi möta några grå björnar!» fortfor François skrattande.

»Antag att vi göra det,» svarade Basil, »så kan du, lika lätt som någon annan, blifva denna länk.»

»Himlen förbjude det!» utropade Lucien, »Jag hoppas att vi under hela vår resa icke skola möta hvarken någon grå björn eller en indian.»

»Och jag hoppas motsatsen,» återtog Basil. »Jag längtar efter att gifva en grå björn en smäll, och hvad indianerna beträffa, så har jag icke den ringaste fruktan för dem, så länge jag bär detta.»

Härvid tog Basil fram den lilla skinnpungen från sitt bröst, höll upp densamma ett ögonblick och stack den åter på sig.

»Hör du, broder,» utropade François, »nu kunde du just berätta för oss om denna pung och hur den kan frälsa oss från indianerna. Jag är mycket nyfiken.»

»Icke nu, min gosse,» svarade Basil med en beskyddande ton, »icke nu. Vi måste laga i ordning vår aftonmåltid och sedan gå till hvila. Vi hafva förlorat halfva dagen med att torka våra paltor, och detta måste vi taga igen, genom att gå upp tidigt i morgon och skynda till prairierna.»

»Till prairierna?» eftersade François; »prairierna — de vilda hästarne, de vilda fåren — och bufflarne!»

XIII. Tre bufflar med vingar.

Följande morgon fortsatte våra resande sin färd och några dagar gingo förbi, utan att något anmärkningsvärdt inträffade. De gingo öfver många stora floder, af hvilka må nämnas Neches och »Treenigheten» i Texas.

I varmt väder brukade de vanligtvis göra halt under middagstimmen, dels för att uppfriska sig sjelfva och dels för att låta sina djur hvila.

I denna afsigt styrde de en dag sina hästar till kanten af en prairie och stego af. Bakom dem var skogen, genom hvilken de nyss passerat, och framför dem låg prairien, hvilken de ämnade att fara öfver på aftonen, då det blef svalare. Prairieen hade en jemn yta, öfver hvilken utbredde sig liksom en grön mantel af ungt buffelgräs, hvarpå här och der små dungar af låga träd stucko upp, liksom »holmar» i »prairiehafvet». En tjock skog af friska ekar begränsade prairien i fjerran på den andra sidan, och fastän det såg ut som om det endast varit två eller tre mils afstånd dit, så var det icke mindre än tio; så förvillande är den rena luften i dessa högländta regioner. De befunno sig nu på den så kallade skogsprairien — det vill säga: en prairie beströdd med lundar och småskog.

Våra äfventyrare hade nyss stigit af sina hästar, och ämnade just att taga af dem sadlarne, då ett utrop från François fästade brödernas uppmärksamhet.

»Se der!» utropade han, pekande utåt öppna fältet. »Bufflar — bufflar!»

Basil och Lucien sågo åt det utvisade stället. Tre stora, mörka föremål syntes på toppen af en liten kulle i prairien. De rörde sig och ett af dem var betydligt mindre än de andra båda.

»Det är bestämdt bufflar,» fortfor François. »Se så stora de äro! Två oxar och en ko, det är säkert.»

Bröderna höllo med honom derom. Ingen af dem hade någonsin förut sett lefvande bufflar, och de hade i följd deraf blott en instinktlik föreställning om huru de skulle se ut på afstånd. Bufflar måste det vara; elgar eller rådjur skulle se röda ut, vargar röda eller hvita, och björnar kunde det icke vara, ty det var icke tänkbart att de skulle gå ut tre och tre på prairierna, så vida det icke var grå björnar, hvilka stundom gå ut på öppna fältet och gräfva efter hvita rofvor och andra rötter. Detta var dock icke troligt, emedan de grå björnarne sällan synas så långt i vestern. Nej, nallar var det icke, ej heller vilda hästar, det var fullkomligt säkert; alltså måste det vara bufflar.

Likt alla, hvilka för första gången se bufflar i deras hemlands betesmarker, kände våra unga jägare en viss

rörelse, så mycket mera som dessa djur utgjorde målet för den långa och äfventyrliga resa, de hade företagit sig. De började att hastigt rådslå om huru de skulle kunna fånga dessa tre. Det var visserligen sannt att ingen af dem var en *hvit* buffel, men det gjorde detsamma. Våra jägare önskade smaka på buffelstek, och jagten efter dessa bufflar skulle gifva dem en öfning, som framdeles kunde komma dem till nytta. Men huru skulle de bära sig åt?

»Huru! vi *ränna* dem, naturligtvis.» tillrådde den beredvillige François, med min af en erfaren buffeljägare.

Det finnes flera sätt att jaga bufflar på prairierna, och som brukas både af hvita och indianer. Det mest vanliga är »rännjagt», som François föreslog. Denna verkställes genom att helt enkelt

upphinna buffeln och galoppera bredvid honom, dervid jägaren naturligtvis bör vara till hast, och under ridten skjuta honom genom hjertat. Man måste skjuta honom i hjertat, ty om man än sände tjugu kulor hvar som helst eljest i hans stora kropp, skulle han ändock komma undan. Jägaren bör träffa litet ofvan bringan och bakom skuldran. Hvita jägare nyttja bössa eller stundom en stor pistol, hvilket är nästan tjenligare, emedan den lättare kan laddas under galopp. Indianerna föredraga bågen, hvarmed de kunna skjuta pil efter pil tätt på hvarandra, och sålunda döda många bufflar i en enda »rännjagt». De äro skickliga i att föra detta vapen, och det berättas att deras pilar kunna genomtränga kroppen på en stor buffel och gå ut på andra sidan! Stundom begagna indianerna spjut, hvarmed de nedsticka bufflarne under det de galoppera vid deras sida.

Ett annat sätt att jaga dessa djur kallas »krypjagt».

När man vill jaga bufflar på detta sätt, kryper man varsamt, tills man får dem inom skotthåll, då jägaren skjuter, laddar på nytt och skjuter, till dess många af dem äro dödade, innan bufflarne hunnit göra alarm och springa sin väg. En djerf jägare kan till och med krypa upp midt i en hjord, och, gömmande sig bakom de kroppar han förut skjutit, gifva eld till dess många af hjorden fallit. Jägaren bör likväl då hålla sig mot vinden, ty eljest skulle dessa djur, hvilka hafva mycket skarpare väderkorn än syn, kunna »vädra» honom och fly på ögonblicket. Deras väderkorn är så fint, att de kunna upptäcka en fiende på mer än en mils afstånd. Vid »krypjagt» döljer jägaren sig stundom i en varghud eller ett rådjursskinn, då bufflarne, som taga honom för ett af dessa djur, låta honom komma inom skotthåll. En indian kröp på detta sätt in midt ibland

en buffelhjord, och med sin båge och sina pilar sköt han tyst den ena efter den andra, tills hela hjorden låg fallen! »Krypjagt» lyckas stundom bättre än »rännjagt», ty jägaren spar då sin ofta uttröttade häst, och har mera möjlighet att döda ett större antal bufflar samt erhålla så många flera hudar, i fall detta är hans afsigt. Ar han endast en resande eller en bäfverfångare, som önskar sig en buffel till middag och icke frågar efter om han får flera än en, då är »rännjagt» säkraste sättet att vinna sitt mål. Likväl kan man på detta sätt endast döda en, högst två eller tre, ty medan han skjuter dessa och laddar emellan skotten, skingras hjorden samt flyr utom skotthåll, och hans häst blir då vanligtvis för mycket »andfådd» för att låta honom hinna upp dem igen. Ett tredje sätt att jaga bufflar är »kringränning». Detta tillämpas endast af indianerna, ty de hvita jägarne på prairierna äro sällan så talrika att de kunna verkställa en »kringränning». Namnet förklarar nära nog naturen af denna jagt, hvilken sker sålunda: då ert band af indianska jägare upptäcka en hjord bufflar, dela de sig och bilda en stor cirkel som omsluter hjorden, hvilket går ganska lätt med deras snabba hästar, ty alla jägare på prairierna, både hvita och indianer, äro till häst. Så snart cirkeln är bildad, rida indianerna under högljudda rop inåt och drifva bufflarne tills de samlas i en massa i centern. Derefter rusa de på dem med bågar och lansar och döda så många de kunna. Bufflarne blifva förvirrade, springa fram och tillbaka och endast några af dem lyckas slutligen undkomma. En hjord af hundrade, till och med tusende bufflar kunna stundom falla i en sådan slagtning. Indianerna anställa en dylik förödelse af två skäl: först för att få kött, hvilket de förvara genom att skära det i stycken, som torkas i solen, och sedan för att få hudarne, med hvilka detäcka sina tält och hvilka de använda till bäddar och kläder. Många af dem idka byteshandel med hvita köpmän — hvilka för den skull nedsatt sig i dessa aflägsna regioner — och byta sig till knifvar, bössor, kulor, krut och cinober för buffelhudar.

Det finnes äfven andra metoder för buffeljagt, såsom att förfölja bufflarne i snön, då jägarne på skidor lätt upphinna och slagta dem. Några mexikanska buffeljägare (i de södra prairierna kallade »ciboleros») fånga

bufflarne med lasso; men detta sätt brukas icke ofta, utom då de vilja fånga ungdjur lefvande för att »lägga på» dem.

Alla dessa metoder voro bekanta för våra tre jägare, det vill säga, kända genom beskrifningar som de ofta hört af gamla djurlångare, hvilka kommit ned bland nybyggarna i Louisiana och stundom tillbringat natten under deras faders tak; ty öfversten tyckte mycket om att hysa dessa gamla jägare och samtala med dem. Det var från denna källa som François hämtat sitt vetande i buffeljagt, hvilket gaf honom anledning att, stolt öfver sin kunskap, utropa: »vi rädda dem naturligtvis!»

Basil och Lucien betänkte sig något litet, under tiden fasthållande sina blickar på de tre bufflarne. Det var just särskildt en, som de kunde skilja från de öfriga och »rädda»! De hade långt till något gömställe, och det såg derför svårt ut att anställa »kryp»», dessutom voro deras hästar krya, ty den föregående dagen var en söndag och våra äfventyrare hade alltid för regel att ligga öfver denna dag, för att hvila både sig sjelfva och djuren. Detta gjorde de enligt den befallning deras fader gifvit dem vid afresan. Allt bestämde dem således för »rädd»», och dertill beslutade de sig.

Jeanette blef fastbunden vid ett träd och lemnades der med sin packning, hvilken ännu ickeblifvit aftagen. Marengo fick naturligtvis följa med, ty han kunde kanske duga till att stöta ned en gammal tjur som blifvit sårad. Allt som kunde hindra jägarne lemnades kvar hos Jeanette, och alla tre redo utåt prairien, rakt fram till målet. Det var öfverenskommet att man skulle välja hvar sitt djur, och så göra sitt bästa med bössa och pistol. François hade lagt stora kulor i sina båda pipor och var fullt säker att han nu skulle fälla sin första buffel.

Då de kommo närmare, förvånades de öfver att de främmande djurens kroppar glänste så märkvärdigt. Måne det verkligen var bufflar?

Bröderna redo lugnt framåt, betraktande djuren med uppmärksamhet. Bufflar var det icke, bufflarnes grofva, håriga kroppar kunde icke skina så och glänsa i solen.

»Bufflar är det icke,» sade Lucien efter en betänksam blick genom de krökta fingrarne.

»Hvad är det då?» frågade François.

»Tyst!» återtog Lucien, »hören I något?»

Alla tre hade dragit åt sig tyglarne. Ett ljudligt »*gobble-obble-obble*», hördes från djuren och kom bestämdt från någon af de tre.

»Så sannt jag lefver,» utropade François, »är det icke lätet af en kalkontupp.»

»Ingenting mera eller mindre,» svarade Lucien leende. »Det är kalkoner.»

»Kalkoner!» eftersade Basil, »kalkoner tagna för bufflar! Hvilket herrligt misstag!»

Alla tre sågo först förläget på hvarandra, och sedan började de hjertligt skratta åt det misstag de gjort.

»Vi skola aldrig omtala detta,» sade Basil, »ty då kunna vi räkna på att blifva utskrattade.»

»Alldeles icke,» svarade Lucien, »sådana misstag göras ofta, äfven af erfarna resande på prairierna. Det är en ganska vanlig synvilla. Jag har hört omtalas ett mycket större misstag än vårt, nämligen att en korp blef tagen för en buffel.»

»Då vi träffa på bufflar, förmodar jag att vi skola taga dem för mammutdjur,» anmärkte François, och de besvikna jägarne fingo nu tänka på att jaga foglar i stället för bufflar.

XIV. Jagt på vilda kalkoner.

»Kommen med!» ropade Basil och sporrade sin häst. »Kommen med! Det är icke så illa i alla fall; en god, fet

kalkon till middag — hvad sägen I om det?»

»Stanna, broder,» sade Lucien, »huru skola vi komma dem nära? De äro ju ute på öppna fältet och det finnes intet gömställe.»

»Vi behöfva inga gömställen. Vi kunna »ränna» dem, som vi ämnade göra med bufflarne.»

»Ha! ha! ha!» skrattade François, »ränna» kalkoner! De skola ju flyga från oss på ögonblicket. Huru oförnuftigt du talar, broder!»

»Nej, säger jag,» svarade Basil. »Det är icke oförnuft; det låter sig göra, jag har ofta hört det af fogelfångare. Låtom oss försöka sjelfva.»

»Må göra då,» sade François och Lucien på en gång, och alla tre redo framåt tillsammans.

Då de kommit nog nära för att urskilja foglarnes figurer, sågo de att det var två gamla tuppar och en hona. Tupparne struttade omkring med utbredda stjertar och vingarne släpande på gräset. Då och då läto de höra ett gällt »gobble-obble-obble», och af deras ställning och rörelser syntes tydligt att det var fråga om rivalskap, hvilket sannolikt komme att slutas med slagsmål. Honan gick öfver gräset helt Det är en ganska vanlig synvilla. Jag har hört omtalas ett mycket större misstag än vårt, nämligen att en korp blef tagen för en buffel.»

»Då vi träffa på bufflar, förmodar jag att vi skola taga dem för mammotdjur, »anmärkte François, och de besvikna jägarne fingo nu tänka på att jaga foglar i stället för bufflar.

XIV. Jagt på vilda kalkoner.

»Kommen med!» ropade Basil och sporrade sin häst. »Kommen med! Det är icke så illa i alla fall; en god, fet kalkon till middag — hvad sägen I om det?»

»Stanna, broder,» sade Lucien, »huru skola vi komma dem nära? De äro ju ute på öppna fältet och det finnes intet gömställe.»

»Vi behöfva inga gömställen. Vi kunna »ränna» dem, som vi ämnade göra med bufflarne.»

»Ha! ha! ha!» skrattade François, »ränna» kalkoner! De skola ju flyga från oss på ögonblicket. Huru oförnuftigt du talar, broder!»

»Nej, säger jag,» svarade Basil. »Det är icke oförnuft; det låter sig göra, jag har ofta hört det af fogelfångare. Låtom oss försöka sjelfva.»

»Må göra då,» sade François och Lucien på en gång, och alla tre redo framåt tillsammans.

Då de kommit nog nära för att urskilja foglarnes figurer, sågo de att det var två gamla tuppar och en hona. Tupparne struttade omkring med utbredda stjertar och vingarne släpande på gräset. Då och då läto de höra ett gällt »gobble-obble-obble», och af deras ställning och rörelser syntes tydligt att det var fråga om rivalskap, hvilket sannolikt komme att slutas med slagsmål. Honan gick öfver gräset helt

Jagt på vilda kalkoner.

lugn och kråmade sig, utan tvifvel medveten om det varma intresse hon ingaf de stridsfärdiga tupparne. Hon var mycket mindre an någon af dem, och hade icke på långt när så lysande fjädrar. Hanarne voro ganska vackra, snarlika ett par påfogelstuppar, och då deras glittrande ryggar glänste i solen med en metallisk glans, tyckte våra jägare att de aldrig förut sett så vackra foglar.

Upptagna af sitt gräl skulle foglarne utan tvifvel tillåtit jägarne att närma sig dem inom skothåll, om icke honan varit på sin vakt; men då hon såg jägarne nalkas, uppreste hon sitt hufvud med ett ljudligt »tovit!» hvilket ådrog sig hennes följeslagares uppmärksamhet. Ögonblickligt sammandrogo de sina utbredda stjertar och sänkte dem

till marken, på samma gång som de höjde upp sina vingar och sträckte ut sina långa halsar i luften. Deras figurer undergingo en fullkomlig förvandling och de stodo nu på prairien uppräta, hvardera fulla fem fot höga!

»Sådana vackra djur!» utropade Lucien.

»Ja,» mumlade Basil. »Emellertid lära de ej gifva oss mycken tid. Det bästa vi kunna göra är att rusa framåt Tag du hönan, Lucien, ty din häst är långsammast. Nu *framåt!*»

Alla tre sporrade sina hästar och ilade framåt, med Marengo i spetsen. Om ett ögonblick voro de inom hundra alnars afstånd från kalkonerna. Dessa sprungo några steg och höjde sig sedan i luften under ett ljudligt flaxande med vingarne. Förvirrade af den hastiga öfverraskningen, togo de olika riktningar. Basil och François följde tupparne, medan Lucien i lugnt galopp red efter hönan.

Marengo tog naturligtvis också del i jagten och förenade sig med Lucien, antingen derföre att hanansåg hönan blifva den »bästa maten», eller emedan hon troligen var lättast att fånga.

Hon flög icke långt förrän hon åter kom ned på marken, då hon sprang af alla krafter för att uppnå de närmaste träden. Lucien följde efter med Marengo, som sprang förut, då och då uppgifvande ett klart skall under det han sprang. Då Lucien framkom till träden, fick han se Marengo stående vid foten af en stor ek. Han hade »spårat» kalkonen och såg uppåt med glänsande ögon, under det han skällde och viftade på svansen. Lucien red varsamt under trädet, hvaruti han upptäckte kalkonen nedhukad bland mossan på en af trädets högsta grenar. Han lade ögonblickligt sin bössa till axeln, och sedan skottet smällt af, kom fogeln nedtumlande genom löfven. Marengo sprang på kalkonen just som han föll till marken, men hans herre hoppade af sin häst, bortvisade hunden och tog upp villebrådet, hvilket befanns vara dött.

Nu besteg Lucien åter sin häst, och då han kom ut på öppna fältet, kunde han se Basil långt borta på prairierna. Han var i fullt galopp och på något afstånd framför honom syntes tuppen med utbredda vingar och springande likt en struts! Både Basil och tuppen kommo snart ur sigte bakom en af trädgrupperna. Lucien blickade efter François. Denne syntes ingenstädes till, emedan han förföljt sin kalkon i en riktning, der lundarne på prairien förekommo tätare. Lucien, som icke trodde det löna mödan att följa någondera af dem, red sakta tillbaka till det ställe der Jeanette blifvit lemnad i skogsbrynet. Han steg af hästen och satte sig på marken, för att invänta bröderna.

Basils jagt blef långvarigare än han förmodat. Han hade utvalt den största af foglarne, och utan tvifvel den starkaste och envisaste. Vid första flykten tillryggalade hans kalkon i rak sträcka en mil, och då han kom ned på marken, sprang han likt en skrämdd katt. Men Basil var icke den som blef modfälld, utan sporrade sin häst och upphann honom snart. Kalkonen anlitade ånyo sina vingar och sänkte sig åter först efter en half mils flygt Ännu en gång upphann Basil fogeln och ännu en gång höjde den gamle tuppen sig i luften, men denna gång flög han endast omkring ett hundra alnar, innan han kom ned till marken. Basil hann snart upp honom med sin snabba häst, och nu var fogeln ur stånd att flyga längre; men han kunde likväl springa ganska bra, och då det var någon backe i prairien sprang han fortare än hästen uppför densamma. Utför backen upphanns han likväl, och så fortgick det till dess fogeln begynte göra sidosprång och visa flera tecken till trötthet. Åtskilliga gånger sprang hästen öfver honom, vid hvilka tillfällen kalkonen vände sig om och sprang åt motsatt håll. Jagten varade ganska länge. Omsider blef fogeln fullkomligt utmattad, föll ned samt gömde hufvudet och den långa halsen i gräset, och trodde sig sålunda gömd för sin förföljare. Basil höll nu in tyglarne, lyftade upp sin långa bössa och sköt i nästa ögonblick genom kalkonen en kula, som sträckte honom död på gräset.

Basil steg nu af hästen och tog upp kalkonen samt band fast hans ben vid sadelknappen. Dertill erfordrades hela Basils styrka, ty fogeln var en af det största slaget, och vägde fyratio skålpund.

Så snart jägaren hade fastgjort fogeln, hoppade han åter i sadeln och började rida — men hvart? Det var den fråga han gjorde sig, innan hästen hade gått så långt som tre famnar. Hvart skulle han rida? På en gång slog honom den tanken att

han kommit vilse! På alla sidor omkring honom voro lundar. De liknade hvarandra, eller om de voro något olika, hade han icke i sitt vilda galopp anmärkt denna olikhet. Han hade icke den minsta aning om den riktning hvarifrån han kommit, och visste derför icke hvarthän han skulle ställa sin kosa. Han såg och kände *att han kommit vilse!*

Mina unga läsare! I kunnen icke fatta hvad det vill säga att hafva kommit vilse på prairierna. En sådan belägenhet har modfällt de djerfvaste och stoltaste sinnen. Starka män hafva darrat då de känt sig ensamma i ödemarkerna, och det är icke underligt, ty de visste att följden deraf ofta var *döden*. Den skeppsbrutne sjömannen i sin öppna båt är knappt i värre belägenhet än en vilsekommen resande på prairiehafvet, och många hafva i en sådan belägenhet förlorat förståndet. Föreställen er då gossen Basils känslor!

Jag har redan sagt att han var en förståndig och modig pojke, och nu bevisade han det också. Han förlorade icke sin själsnärvaro. Han drog in hästens tyglar och öfversåg med en forskande blick prairierna rundt omkring sig. Förgäfvets! han såg ingenting som kunde gifva honom en ledning till det ställe, der han lemnat sina bröder. Han ropade högt; intet svar, intet eko en gång. Han sköt af sin bössa och lyssnade; säkert skulle Lucien eller François svara med en lika signal, men ingen sådan signal hördes. Han laddade på nytt och satt för en stund i sadeln, försjunken i tankar.

»Ha! jag har det!» utropade han, hastigt resande sig i stigbyglarne; »hur kunde jag vara så dum? Kom, Svarta höken! ännu äro vi icke förlorade!»

Basil hade icke för intet varit en jägare under hela sitt lif. Fastän han hade ganska liten erfarenhet i fråga om prairierna, hade han i stället såmycket mer som jägare. Det beslut han så hastigt fattat var ett godt beslut och det enda som med säkerhet kunde rädda honom. Han hade beslutat att *följa sina egna spår*.

Han kastade om sin häst, och med ögonen sänkta till marken, red han långsamt i samma spår. Tufvan var hård och märkena efter hästens hofvar voro icke djupa, men Basil hade en jägares öga och kunde följa spåret af en hjort. Om några minuter återkom han till det ställe, der han dödat kalkonen. Blodet och fjädrarne på gräset öfvertygade honom derom. Här stannade han ett ögonblick till dess han kunde bestämma från hvilken riktning han kommit till detta ställe. Slutligen fann han den och red långsamt tillbaka i spåren. Sedan han passerat några famnar, blefvo spåren dubbla. Basil följde det dubbla spåret och kom tillbaka, nästan på samma ställe som förut. Återigen blef det dubbelt som förut, åter och åter, utan att gå hundra alnar från det ställe der fogeln blifvit skjuten. Den unge jägaren passerade alla dessa vändningar och krokas med den största uppmärksamhet och tålmod. Detta var ett bevis på hans goda omdöme och hans kunskap i jagtkonsten, ty om han blifvit otålig och tagit en större omkrets för att finna spåret, kunde han hafva kommit i de senast trampade fjäten och på detta sätt insnärjt sig i en fullkomlig labyrint.

Efter en stund blefvo cirkelne större, och till sin stora glädje fann han sig omsider framskridande i rät linie. Många hästspår korsade hans spår, och somliga af dem voro nästan lika nya som hans egna. Men de förvillade honom icke, ty de voro spår efter mustangs, och fastän Svarta höken icke var skodd mera än de, kände hans herre igen hans spår, lika väl som han kände igen sin egen bössa. Arabens spår voro ansevärt större än de vilda hästarnes. Efter att omkring en timme hafva följt spåret tillbaka, med ögonen hela tiden fästade på marken, hörde han oförmodadt en röst, som ropade honom vid namn. Han såg upp och varseblef Lucien vid kanten af skogen. Med ett rop af glädje sporrade han hästen och red framåt. Allt efter som han kom närmare försvann hans glädje och lemnade rum för en pinsam aning. Lucien, Jeanette och Marengo voro der, *men hvar var François?*

»Hvar är François?» frågade Lucien, under det Basil red fram.

Den senare kunde knappt tala, så stark blef hans rörelse.

»O broder!» framstammade han slutligen, »har François icke återkommit?»

»Nej,» svarade Lucien, »jag trodde att han var med dig och att ni skulle komma tillbaka tillsammans. Jag har undrat på hvad som uppehållit er så länge.»

»O Gud, han är förlorad!» utropade Basil, utbrytande i klagotoner. »Lucien! Lucien! vår broder är förlorad!»

»Förlorad! hvad menar du?» frågade Lucien, till hälften troende att François blifvit anfallen af indianer, eller några vilda djur, och att detta var hvad Basil menade. »Har något händt honom? Tala Basil!»

»Nej, nej!» återtog Basil, ännu talande vildt, han har kommit vilse på prairierna! O broder, du vet icke hvad det vill säga, det är förfärligt! Jag har varit vilse och jag har hittat vägen igen; men François, stackars lilla François! det finnes icke något hopp för honom! han är förlorad — förlorad!»

»Har du icke sett honom, sedan vi skildes åt?» frågade Lucien förskräckt.

»Nej, icke sedan dess. Jag hade sjelf kommitvilse och jag har hållit på hela denna tid för att återfinna vägen. Jag lyckades genom att gå tillbaka i mitt eget spår, eljest hade vi kanske aldrig mera träffats. François! stackars vår lilla François! hvad skall det blifva af *honom*?»

Lucien delade nu sin broders farhågor och ängslan. Hittills hade han trott att de varit tillsammans och att något uppehållit dem, och han började just att blifva orolig, då Basil visade sig. Han hade ingen erfarenhet om hvad det ville säga att vara vilsekommen på prairierna, men Basils förklaring lät honom inse hvad det *kunde* vara. Han såg att Basil var till hälften tillintetgjord, i synnerhet som han ansåg sig såsom orsaken till olyckan. Det var Basil som hade föreslagit att de skulle jaga kalkonerna och som ledde jagten. Emellertid kände båda att de, i stället att öfverlemna sig åt förtviflan, måste taga något steg för att återfinna deras förlorade broder.

»Hvad är att göra?» sade Lucien.

Basil återkom till sig sjelf. Hoppet att rädda François återgaf honom energi och mod.

»Skola vi stanna qvar här?» frågade Lucien, som visste att hans broders träffande omdöme skulle bestämma den bästa planen.

»Nej,» svarade Basil; »det är af ingen nytta. Jag kunde icke hafva hittat tillbaka, om jag icke hade följt spåren efter min häst. François skall icke tänka på sådant, och äfven om han gjorde det, så är *hans* häst en *mustang*, och prairien är betäckt med mustangspår, som gå åt alla håll. Nej, nej, han skall aldrig komma tillbaka hit, om icke genom en lyckträff, och här äro tusende omöjligheter mot en möjlighet. Nej, vi måste gå och söka honom; vi måste följa hans spår och detta fruktar jag skall blifva omöjligt bland så många andra. Innan vi lemna detta ställe,»fortfor Basil, »låtom oss försöka det enda som står oss åter. Är din bössa laddad?»

»Ja,» svarade Lucien.

»Skjut af den ett eller två ögonblick efter sedan jag skjutit af min. Den första signalen skall leda hans uppmärksamhet på den andra.»

Basil lyfte upp sin bössa och sköt i luften. Några få sekunder derefter gaf Lucien också eld, och båda stodo lyssnande, med högt klappande hjertan.

Under fem minuter eller så stodo de och väntade, så att François skulle få tid att ladda sin bössa, i händelse hon var afskjuten. Det afhöordes intet svar.

Åter laddade bröderna sina bössor, med endast krut och så stark laddning, att smällen skulle blifva starkare. Återigen gåfvo de eld som förut. Resultatet blef detsamma. Intet svar följde.

»Det syns att han är mycket långt borta,» sade Lucien, ty ljudet bör kunna höras ett ganska långt stycke i dessa nejder.»

»Låtom oss försöka med rök.» sade Basil, sättande ifrån sig sin bössa, »Samla ihop något ved, Lucien, medan jag tänder eld i löfven.»

Basil plockade upp några bitar af den brinnande förladdningen, rakade tillsammans en hög af torrt löf och gräs och antände det. Under tiden samlade Lucien ihop ett fång stickor och lade dem på högen, derpå kastade de gröna löf och grenar, afbrutna från träden, och ofvanpå allt detta lades åtskilliga fång spansk moss, som rikligt

hängde på ekarne. En tjock blå rök uppsteg snart högt på himlen, och bröderna stodo med spanande ögon, blickande öfver prairien åt alla håll.

»Han måste vara mycket långt borta, om han icke kan se denna rök,» anmärkte Lucien. »Den måste synas på tio mils afstånd, efter hvad jag tror!»

»Ja minst,» svarade Basil, »men han vore icke långt borta, om han endast vore tio mil härifrån. Jagten har fört honom ett godt stycke bort, och när han sedan såg att han var vilsekommen, har han galopperat ännu längre.»

»Så vida,» invände Lucien, »han ej har gjort som du och ridit tillbaka i sitt eget spår.»

»Det är icke troligt. Stackars lilla François kan icke hafva tänkt derpå; dertill har han icke nog jagtvana, och jag önskar verkligen att han icke gjort det.»

»Hvarföre önskar du det?» frågade Lucien.

»Emedan vi hafva bättre utsigt att finna hans spår om han gått rakt framåt.»

»Sannt, sannt,» sade Lucien och båda tystnade åter och betraktade den öppna prairien med ängsliga blickar.

De stodo så en lång stund, men omsider vände de sig mot hvarandra, med ett uttryck af ängslan och felslaget hopp.

»Han kommer icke,» sade Lucien med sorgsen röst.

»Nej, då skulle han hafva varit här för länge sedan. Om han sett röken, hade han utan tvifvel skyndat hit i galopp. Vi måste gå att söka honom.»

De gingo till sina hästar. Basils blick föll på hunden. En stråle af glädje glänste i hans öga och hela hans hållning blef hastigt förändrad.

»Ha!» utropade han, »vi hafva bortsölat tiden. Fort, Lucien! — till häst! till häst!»

»Hvad är det?» frågade Lucien Öfverraskad.

»Fråga mig icke — en god tanke har runnit upp hos mig; men vi hafva icke ett ögonblick att förlora — tiden är dyrbar. Låtom oss skynda!» »Men skola vi lemna Jeanette?»

»Ja, för all del; Francois *kunde* möjligen komma hit.»

»Om han gör det, hur skall han veta hvart vi gått?»

»Det är sannt,» svarade Basil, besinnande sig ett ögonblick. »Ah!» fortfor han, »gif mig papper och penna. Bind Jeanette du, medan jag skrifver.»

Lucien räckte honom en liten bit papper och en blyertspenna, hvarefter han fastband mulåsnan säkert vid en gren.

Basil tog papperet och skref:

»*François, vi hafva gått att söka dig; stanna hos Jeanette.*»

Han fästade papperet på stammen af ett träd, så att det föll lätt i ögonen, derpå fattade han sin bössa, hoppade i sadeln och ropade på Lucien att följa sig.

Lucien besteg sin häst och red efter, följd af Marengo, som utgjorde eftertruppen.

XV. En blodhund på spår.

De redo i rak linie till det ställe, der de hade börjat jagten efter kalkonerna. Från detta ställe hade Francois tagit af till venster, men der funnos många spår som gingo i samma riktning.

»Som jag sade dig, broder,» anmärkte Basil, »vi skulle aldrig kunna få rätt på honom efter spåren af hans häst. Äfven här äro vi icke säkra på spåren. Dessa måste ändock vara, hans, ty de se nyare ut än de andra. Låtom oss försöka dem. Marengo!»

»Håll broder!» afbröt Lucien. »Det sista ställe, der jag såg François, var derborta; jag uppfångade en »Men skola vi lemna Jeanette?»

»Ja, för all del; Francois *kunde* möjligen komma hit.»

»Om han gör det, hur skall han veta hvart vi gått?»

»Det är sannt,» svarade Basil, besinnande sig ett ögonblick. »Ah!» fortfor han, »gif mig papper och penna. Bind Jeanette du, medan jag skrifver.»

Lucien räckte honom en liten bit papper och en blyertspenna, hvarefter han fastband mulåsnan säkert vid en gren.

Basil tog papperet och skref:

»François, vi hafva gått att söka dig; stanna hos Jeanette.»

Han fästade papperet på stammen af ett träd, så att det föll lätt i ögonen, derpå fattade han sin bössa, hoppade i sadeln och ropade på Lucien att följa sig.

Lucien besteg sin häst och red efter, följd af Marengo, som utgjorde eftertruppen.

XV. En blodhund på spår.

De redo i rak linie till det ställe, der de hade börjat jagten efter kalkonerna. Från detta ställe hade Francois tagit af till venster, men der funnos många spår som gingo i samma riktning.

»Som jag sade dig, broder,» anmärkte Basil, »vi skulle aldrig kunna få rätt på honom efter spåren af hans häst. Äfven här äro vi icke säkra på spåren. Dessa måste ändock vara, hans, ty de se nyare ut än de andra. Låtom oss försöka dem. Marengo!»

»Håll broder!» afbröt Lucien. »Det sista ställe, der jag såg François, var derborta; jag uppfångade enskymt af honom, då han red omkring den der lunden derborta.»

»Ha! det är bättre. Kanhända att vi der kunna urskilja hans spår från de andra. Låtom oss skynda!»

De redo vid pass hundra steg vidare och kommo till det ställe, som Lucien utpekade.

»Ja,» utropade Basil, »du har rätt! Han har varit här! Hans spår äro tydliga.»

Basil steg af hästen och räckte Lucien tyglarne. Han lade sig ned på knä på gräsvallen och undersökte spåren efter hofvarne, det ena efter det andra, med största omsorg.

»Så!» mumlade han, i det han åter reste sig på fötterna; »jag skall känna igen *er* ibland tusende.»

»Bered dig på en skarp ridt.» fortfor han, vändande sig till Lucien. »Hunden skall utan tvifvel föra oss i galopp. Marengo!»

Hunden kom springande till det ställe, der den unge jägaren lutade sig öfver spåren. Basil höll i sina armar ett rödt föremål. Det var François' täcke, som denne tagit från ryggen på sin häst och kastat åsido då han börjat jagten. Hunden vädrade på täcket, afgaf dervid ett långt klagande tjut och stirrade sin herre i ansigtet med ett uttryck af klokhets. Han syntes förstå hvad man fordrade af honom.

Basil kastade nu täcket öfver sin egen sadel? böjde sig åter ned, drog sina fingrar genom gräset och tecknade med en vink af handen åt Marengo att följa samma riktning. Hunden uppgaf ett enkelt skall, satte nosen till marken

och sprang framåt i spåret.

Basil hoppade ögonblickligt i sadeln och ryckte till sig tyglarne, ropande till sin broder:

»Kom, Lucien! vi få icke förlora hunden ur sigte, om ock våra hästar skulle störta. Allt beror på att hafva honom i sigte,»

Båda satte sporrarne i hästarne och rusade framåt i galopp.

»Vi måste laga så att vi kunna hitta tillbaka,» sade Basil och höll in tyglarne, under det de passerade förbi en af skogsdungarne; »vi få icke sjelfva komma vilse.» Och härmed bröt han grenen af ett träd, så att den afbrutna ändan hängde och slängde nedåt. Han återtog derpå sitt galopp.

Omkring en mil sprang hunden i rak linie.

Det var kalkonens första flygt.

Kursen förändrades nu, fastän icke mycket, och hunden sprang en half mil eller så, i rak linie som förut.

»Det är kalkonens andra flygt,» anmärkte Basil till sin broder, under det båda följde i galopp, än med ögonen ängsligt fästade på hunden, än då och då stannande ett ögonblick vid något högt träd, hvaraf de bröto en gren för att utmärka vägen.

Slutligen sprang hunden in i en lund.

»Ha!» utropade Basil, »François har dödat sin kalkon här. Nej,» fortfor han, då hunden åter sprang ut från lunden och ilade utåt den öppna planen; »nej, kalkonen har sökt skydd der, men sprungit ut igen och gått längre bort.»

Marengo hade nu sprungit i rät linie några hundra fot, då han helt hastigt vände om och begynte springa rundt omkring öfver prairierna.

»Stanna, Lucien! stanna!» skrek Basil i det han ryckte i brodrens tygel. »Jag vet hvad detta betyder. Rid icke i spåren, du kan förvilla honom — lemna honom åt sig sjelf!»

Inom få sekunder stannade hunden, afgaf ett kort tjutande och syntes med sin nos slänga något mörkt framför sig på gräset. Basil och Lucien hade stannat på ett ansenligt afstånd, men de kunde

se att det var några lösa fjädrar, hvarpå hunden vädrade.

»Der är säkert stället, der Francois dödat kalkonen,» mumlade Basil. »Om Marengo endast kunde vädra upp spåret på den väg han sedan tog, kunde allt blifva bra; men — detta — detta — se! nu är han åter i väg!»

Med klappande hjertan bevakade Basil och Lucien hundens rörelser. De visste att en kris var för handen. Om Marengo, som Basil sade, kunde finna François' spår, skulle han kunna följa dem med säkerhet; derom voro båda bröderna öfvertygade, ty de kände till hundens egenskaper. Men detta var just frågan, och båda kände för ett ögonblick att deras broders lif berodde derpå. Intet under då att de bevakade hvarje hundens rörelse med andlös oro, medan de suto orörliga och tysta i sina sadlar.

Efter en stund sprang hunden bort från fjädrarna, och syntes ännu en gång vända om och springa rundt omkring öfver marken. Han sprang icke ledigt, som förut. Han var synbarligen förvillad af de många spår som korsade hvarandra. Åter kom han tillbaka till det ställe der kalkonen blifvit dödad och stannade der med ett tjut af missbelåtenhet.

Basil och Lucien uppgåfvo ett gemensamt rop af pinsam oro. De visste att hundens tjut var ett dåligt, tecken; men ingendera talade.

Ännu en gång sprang hunden bort, men som förut lopp han rundt omkring öfver prairien.

»O Gud!» utropade Basil ångestfullt, »han springer i det gamla spåret!»

Det var alltför sannt, ty nästa ögonblick sprang hunden tillbaka och styrde in ibland fötterna på deras hästar. Här stannade han tvärt, kastade upp hufvudet och uppgaf ett ytterligare tjut af missnöje. Basil vinkade åt honom att gå

tillbaka.

Hunden sprang åter ut och följde det gamla spåret, men med enahanda utgång. Derpå blef han förvirrad och sprang alla möjliga vägar öfver marken, synbarligen bortkommen. Bröderna betraktade hvarandra med nedslagna blickar. *Spåret var förloradt!*

»Håll! Det finnes ännu hopp,» sade Basil. »Vi skola kanske finna det, genom att göra en större cirkel. Tag mina tyglar,» fortfor han, kastande sig från hästen. »Marengo! — kom, Marengo!»

Hunden lydde kallelsen och kom springande till sin herres fötter. Basil tillsade Lucien att följa med hästarne och gick sjelf bort öfver prairien.

Han gick sakta framåt, nedlutad och omsorgsfullt betraktande marken. Han intog en stor cirkel, för att hålla sig utom de dubbla spår, Francois hade gjort i sin sista jagt. efter den tröttade fogeln, och hvilka hade förvillat hunden. Han gick öfver några hästspår, som ledde åt olika håll. Alla dessa undersökte han, men intet tillfredsställde honom. På detta sätt hade han gjort en half mils rund, då hans blickar föllo på några spår, som syntes färskare än de öfriga. Han sprang fram, lutade sig öfver dem med ett rop af glädje, ty han igenkände spåren från François' mustang. Han kände dem genom ett märke som han iakttagit på det ställe der hunden först börjat spåra, — nämligen en liten bit bruten från hofven på den ena framfoten. Men Marengo behöfde icke detta; han var ännu en gång på det rätta spåret, och rusade åter bort öfver prairien, med nosen nedåt marken.

Basil hoppade i sadeln, vinkade åt sin broder att följa och galopperade tätt efter hunden.

Spåret gick icke i rät linie. På somliga ställen gick det rakt några hundra alnar, derefter ledde dettvärt till höger eller venster, och så vände det åter och åter i zigzag. Stundom beskref det en cirkel, och på ett eller två ställen korsades det. På dessa ställen var hunden återigen nära att förlora spåret.

De förstodo ganska väl hvarför spåren slingrade sig. Stackars François hade irrat omkring och icke vetat hvart han skulle taga vägen!

Ännu en gång gick spåret rakt ett stycke af två mil eller något mera. Utan tvifvel hade François der beslutat att rida rakt framåt; men som Basil anmärkte, hade han ridit hela tiden med ryggen vänd emot deras läger! Öfver dessa ställen, der spåren voro friska, ilade hunden hastigt, så att gossarne måste hålla sig i friskt galopp. Efter en stund tog spåret af till höger.

De redo nu åt vestern till och brödernas uppmärksamhet fästades på skyarne. Solen *var i nedgående!*

En ny känsla af förskräckelse intog dem. I dessa söderns högländer fanns nästan ingen skymning, det visste de. Om natten blefve mörk, huru skulle de kunna följa hunden, som sprang liksom han varit jagad? *Han* kunde ännu följa spåret och komma fram till François, men hvad nytta hade man deraf, om de icke voro med honom? Det skulle endast tjena till att skänka François ett sällskap i sitt elände, men ingen ledning hvarigenom han skulle kunna finna *dem*, eller de *honom*.

Dessa tankar vexlades mellan de två bröderna, under det de galopperade sida vid sida. Snart gick solen ned och skymningens skuggor föllo på gräset. Det blef allt mörkare, och snart hade de svårt att se hunden, som dunkelt skymtade fram öfver gräsvallen. Hvad var att göra? Snart skulle han försvinna från dem och lemna dem utan ledning.

»Jag har funnit det!» utropade Basil hastigtoch med dessa ord sporrade han sin häst framåt för att upphinna Marengo. Nästa ögonblick kastade han sig ur sadeln och tog fast hunden, som måste stanna.

»Stig af, broder!» ropade han; »stig af och hjälp mig. Af med din skjorta; den är hvitare än min.»

Lucien, som till hälften fattade hans afsigt, tog genast af sig blusen och derefter sin skjorta, hvilken var af ljus, smalrandigt bomullslärf, som nu i halfmörkret lyste helt hvitt. Basil tog tag deri och ryckte hastigt af armarne. Derefter drog han skjortan på hunden och inpassade djurets framfötter i armhålen, fästade kragen stadigt om halsen med en läderrem och knöt skjortan öfver ryggen på honom. Sålunda utstyrd, såg Marengo ut som en

markatta på marknaderna, och syntes fullkomligt väl i det frambrytande mörkret.

»Nu,» ropade Basil, gladt, »kunna vi följa honom, om det än vore beckmörkt.»

»Stanna ett ögonblick,» sade Lucien. »Låtom oss göra det ännu bättre. Det är ännu så pass ljusst, att jag kan skrifva.»

Lucien tog härmed fram sin anteckningsbok och skref:

»François, kom tillbaka på ditt eget spår. Du finner oss på detsamma. Om du icke kan följa det, så låt Marengo visa dig vägen.»

Han ryckte ut bladet och lemnade det åt Basil, som stadigt fästade det vid skjortan.

Marengo blef åter lössläppt och började spåra, medan båda hastigt stego upp på sina hästar och följde honom.

Lyckligtvis var natten icke så mörk som de hade fruktat. De kunde tydligt urskilja det hvita skynket, så att de kunde följa det, äfven i galopp. Sålunda redo de nära en timme, och Basil »märkte» ännu vägen, genom att bryta en och annan gren, då de redo om »holmarne».

Just som de redo omkring en tät lund, skimrade ett sken för deras ögon. Det var en flammande eld under skuggan af några höga träd! Marengo styrde kosan rakt derpå. Basil, som fruktade att det kunde vara ett indianskt läger, galopperade framåt, steg hastigt af sin häst och fick tag i hunden. Man gjorde halt för att öfverlägga om hvad som vore bäst att göra. I detta ögonblick flammade elden upp och ett fläckigt föremål syntes nära derintill. Hurra! Det var François' mustang! Basil och Lucien skyndade nu dit, och till deras stora glädje sågo de François sitta vid elden och hålla något öfver lågan.

Nästa ögonblick lågo bröderna i hvarandras armar, gråtande af glädje.

François berättade snart sitt äfventyr. Han hade dödat sin kalkon och sedan kommit vilse; men i stället att gå tillbaka i sitt eget spår, som Basil gjort, hade han irrat omkring till nattens inbrott, då och då uppgifvande ett rop och afskjutande sin bössa emallanåt. Stundom hade han helt och hållet förlorat modet, och red långa sträckor, utan att röra tygeln eller på något sätt styra sin häst. Slutligen alldeles uttröttad, hade han stigit af hästen och bundit honom vid ett träd. Det var redan natt, då han gjorde detta, och som han var både frusen och hungrig, tog han mod till sig och gjorde upp eld. Lyckligtvis hängde kalkonen ännu vid sadelknappen; han skyddade sig att plocka honom och hade just nyss svedt honom öfver elden, samt var i begrepp att steks honom, då han blef så angenämt Öfverraskad genom brödernas ankomst. Vid åsynen af den präktiga kalkonen blefvo Basil och Lucien hungriga som vargar, ty i sin oro hade de icke tänkt på middag. Steken blef snart färdig, och efter en herrligmåltid, i hvilken Marengo deltog, tjuvrade våra jägare sina hästar, lindade omkring sig sina täcken och beredde sig att sofva.

XVI. Jeanette och »javalies».

Följande morgon voro de ganska tidigt i rörelse, och efter att hastigt hafva uppvärmt och uppätit det återstående af kalkonen, redo de tillbaka samma väg de kommit. De kunde icke nu låta Marengo visa vägen, ty spåret var för gammalt att han skulle kunna vädra det; men de hoppades att hitta, genom de märken Basil hade gjort. Det gick långsamt och de voro tvungna att ofta göra halt, men det gick säkert, och de föredrogo detta, ty de visste huru nödvändigt det var för dem att komma tillbaka till Jeanette. Tältet med all provianten och verktygen voro i hennes förvar.

Gossarne voro ganska lifvade — liksom de flesta menniskor äro, hvilka nyss lyckligen genomgått ett farligt äfventyr — och skämtade med hvarandra under det de redo framåt. Lucien var utan skjorta, ty Marengo hade sönderslitit och dreglat ned henne, och detta var ett präktigt ämne för François' munterhet. Jeanette blef sedan föremål för deras skämt, ty Lucien påminde sig nu att han fastbundit henne med hufvudet en fot från trädet, så att

hon naturligtvis hela tiden varit utan tecken till föda. Ytterligare hade de i brådskan lemnat sakerna kvar på hennes rygg, och det var icke troligt att detta, förbättrat hennes lynne.

Det var nära middag då de kommo så nära att de sågo henne.

»Ha!» ropade François, som först bakom en dunge

måltid, i hvilken Marengo deltog, tjudrade våra jägare sina hästar, lindade omkring sig sina täcken och beredde sig att sofva.

XVI. Jeanette och »javalies».

Följande morgon voro de ganska tidigt i rörelse, och efter att hastigt hafva uppvärmt och uppätit det återstående af kalkonen, redo de tillbaka samma väg de kommit. De kunde icke nu låta Marengo visa vägen, ty spåret var för gammalt att han skulle kunna vädra det; men de hoppades att hitta, genom de märken Basil hade gjort. Det gick långsamt och de voro tvungna att ofta göra halt, men det gick säkert, och de föredrogo detta, ty de visste huru nödvändigt det var för dem att komma tillbaka till Jeanette. Tältet med all provianten och verktygen voro i hennes förvar.

Gossarne voro ganska lifvade — liksom de flesta menniskor äro, hvilka nyss lyckligen genomgått ett farligt äfventyr — och skämtade med hvarandra under det de redo framåt. Lucien var utan skjorta, ty Marengo hade sönderslitit och dreglat ned henne, och detta var ett präktigt ämne för François' munterhet. Jeanette blef sedan föremål för deras skämt, ty Lucien påminde sig nu att han fastbundit henne med hufvudet en fot från trädet, så att hon naturligtvis hela tiden varit utan tecken till föda. Ytterligare hade de i brådskan lemnat sakerna kvar på hennes rygg, och det var icke troligt att detta, förbättrat hennes lynne.

Det var nära middag då de kommo så nära att de sågo henne.

»Ha!» ropade François, som först bakom en dunge

fick se en skymt af henne. »Hvad är på färde derborta?»

Alla tre stannade och blickade förvånade öfver slätten, och de sågo verkligen en syn, som kunde förvåna hvilken som helst. Det var Jeanette, utan tvifvel, men Jeanette i den mest besynnerliga ställning. Hennes fötter flögo i luften, än framfötterna, än bakfötterna, i beständiga och hastiga sparkningar. Stundom syntes alla fyra fötterna på en gång uppe i luften, och det hvita kanfastältet, som hade lossnat, fladdrade upp och ned, allt efter som hennes kropp reste eller sänkte sig.

Gossarne betraktade detta skådespel ett ögonblick med känslor af förvåning, icke fullkomligt fria från fruktan.

»Det kunde vara indianer.» trodde de.

»Nej,» sade Basil, »det är vargar, hon är anfallen af vargar! Låtom oss skynda till hennes hjälp.»

Alla tre sporrade sina hästar till galopp, och kommo snart inom några famnars afstånd. De sågo nu att marken vid mulåsnans fötter var betäckt, icke med vargar, utan med djur af ett helt annat släkte. De sågo ut som svin, med smala, mörka kroppar och långa spetsiga trynen. De hade icke svansar, men i stället små tofsar eller stumpar, och deras smala trynen voro öppnade och visade ett par långa käkar med hvita betar, hvilka kunde ses äfven på afstånd,

»*Javalies!*» utropade Lucien, som, fastän han aldrig förut sett sådana djur, kände dem genom beskrifningar. Det var verkligen javalies, mexikanska vildsvin.

Alla tre fattade mod så snart de sågo att djuren icke voro vargar, och de betänkte sig icke länge, ty Jeanette var i fara. Hon sparkade och skrek nästan som en katt, under det att svinen, fastän mångaaf dem lågo utsträckta bakom hennes fötter, med ett gällt grymtande rusade på hennes ben, så snart hon för ett ögonblick hvilade dem på

marken. Det var mer än hundra svin omkring hennes fötter. Marken var bokstafligen betäckt af dessa mörka figurer, som trängdes och sprungo om hvarandra.

Utan att gifva sig tid att undersöka faran, rusade Basil midt i hopen, åtföljd af Francois och Lucien; Det var lycka för dem att de voro till häst, eljest skulle de aldrig hafva kommit ur trängseln. Alla tre hade gifvit eld, ty de trodde att detta skulle skingra hopen; men de funno sitt misstag, ty fastän hvar och en af gossarne nedskjutit ett offer, hade det ingen verkan, utan nästa ögonblick hopade deras tre hästar omkring, slängande och sparande lika illa som Jeanette. Svinen omringade dem under gälla grymtningar, stötte sina betar i hästarnes ben och hoppade upp så högt att de nästan nådde ryttarne sjelfva. Det var lycka för dem att de voro goda ryttare. Om någon af dera varit utan häst i detta ögonblick, hade hans undergång varit gifven. De höllo sig fast i sadlarna, men voro icke i stånd att ladda sina bössor. Marengo, som var en gammal Texashund, hade sett vildsvin förut; han stannade derföre visligen på prairien och betraktade scenen på afstånd.

De unga jägarne insågo snart att det var omöjligt att intaga platsen, hvarföre de beredde sig till återtåg. Basil tvingade sin häst fram till trädet och afskar med sin jagtknif det tåg som fasthöll Jeanette, hvarefter han ropade åt bröderna att följa sig och satte af i galopp öfver prairien.

Säkerligen var aldrig någon mulåsnan gladare än Jeanette att komma lös, och aldrig gjorde någon åsna bättre bruk af sina ben. Hon galopperade öfver prairierna, som om hon varit eftersatt af denonde. Men om icke *han* förföljde henne, så gjorde vildsvinen det, ty efter kom hela driften, grymtande och skrikande under det den sprang.

Hästarne kommo lätt ett godt stycke från dem, äfvenså Marengo; men ännu var Jeanette i fara. Hon hade nära två dagar varit utan föda och vatten, och var följaktligen ganska matt. Hennes ben voro äfvenledes mycket skadade af vildsvinens betar. Härtill kom att tältet, som hade lossnat och släpade på ena sidan mot marken, ansenligt hindrade hennes flykt. Denna sista omständighet blef till slut hennes räddning, ty vildsvinen, som upphunno henne, fattade den hängande kanfasen i sina käkar och slet den från packningen. Den nedföll på gräset likt ett utbredd täcke, och svinhjorden, som nu kom rusande samt tog den hvita väfven för sin verkliga fiende, började stampa derpå med fötterna och slita sönder den med tänderna. Detta gaf Jeanette tid, och hon var i detta ögonblick, fastän blott en åsna, förständig nog att begagna sig deraf. Lättad från sin börda, sträckte hon ut i galopp och upphann hästarne, hvarefter hela kavalkaden fortsatte färden, tilldess den hade några mil mellan sig och vildsvinen. Här gjorde de halt i afsigt att slå läger, ty deras djur voro icke allenast trötta, utan Jeanette var nästan färdig att stupa. Besväret vid att »slå läger» var nu betydligt förenkladt, ty de hade förlorat icke allenast sitt tält, utan äfven åtskilliga andra förnödenheter. Men hvad hade kunnat förmå vildsvinen att anfalla mulåsnan? Det blef ett ämne för samtal mellan våra äfventyrare, då de hunnit svala sig litet efter den hastiga ridten. De visste att javalies sällan anfalla utan att blifva uppretade, och det var ganska troligt att Jeanette retat dem. Utan tvifvel hade de ströfvat omkring för att söka föda, och slagit ned på kalkonerna, hvilka Lucien

och Basil i brådskan hade lemnat på marken. De vilda svinen äro icke nogräknade på föda; de kunna äta fisk, kött eller fogel, ormar eller grönsaker, och då de funnit ett par foglar, hade de börjat att sluka i sig dem. Sysselsatta dermed, hade de kommit inom området för Jeanettes ben, och hon, som i detta ögonblick icke var vid det bästa lynne, hade troligen gifvit en af dem en spark, hvilket naturligtvis ledt till ett allmänt anfall från hela hjorden.

Det var lycka för Jeanette att hennes herrar kommo då de gjorde det, eljest hade hennes gamla refben snart blifvit krossade af de uppretade djurens skarpa betar.

Javalies eller *peccaries*, hvilket de vanligtvis kallas af naturforskare, äro i allmänhet af ett menlöst sinnelag, och om de icke ofredas, anfalla de sällan någon menniska. Blifva de deremot uppretade, genom att någon af dem såras, eller om de störas i sina nästen, så blifva de både vilda och farliga. Fastän de äro små, ega de ganska mycket mod, och deras starka käkar och stora betar göra dem till förskräckliga motståndare. Liksom alla djur af svinslägtet, frukta de ingen fara då de äro uppretade, och de strida mot en fiende, tills hvar enda en af hela hjorden stupat.

Icke sällan är den mexikanska jägaren tvungen att fly undan vildsvinen och taga sin tillflykt i ett träd, der han

måste blifva sittande på en gren i timmar, ja, stundom i dagar, innan hans belägrare draga sig tillbaka och gifva honom tillfälle att nedstiga i säkerhet.

XVII. En slug katt och en listig pungråtta.

Våra unga äfventyrare hade nu nedslagit sitt läger i en stor lund af hvita ekar och valnötträd. Nästan midt i lunden upprann en källa, och nära densamma fastbundos hästarne, emedan der rundtomkring växte tillräckligt med gräs. Det torra köttet, hvilket utgjorde det förnämsta af deras proviant, hade blifvit kringströdt af Jeanette under hennes flykt och följaktligen förloradt. Hvad skulle de då hafva till middag? Detta var en vigtig fråga, och för att besvara den togo Basil och François upp sina bössor och gingo ut att se om de kunde få tag i en ekorre eller något annat ätligt djur. Men solen stod ännu högt på himmelen och inga ekorrar syntes, ty dessa små djur gömma sig under middagen och komma endast ut morgnar och aftnar för att äta och leka.

Då de icke kunde träffa på något villebråd i den tjocka, skuggiga lunden, tänkte våra unga jägare att utomkring densamma göra ett försök, och efter att hafva gått några hundra alnar, kommo de nära kanten af prairien. De gingo icke fram genast, ty de hoppades att upptäcka något rådjur, rapphöns eller annat vildt på öppna fältet omkring skogsbrynet. De smögo sig derföre sakta framåt, gömmande sig bakom de stora trädstammarne.

Denna prairie var öppen och fri, utan »holmar»; endast här och der stod ett litet träd. De kunde öfverskåda dess yta på ganska långt afstånd, ty marken var fullkomligt jemn och betäckt med kort buffelgräs. Intet rådjur syntes, icke heller något annat djur. Vid en omsorgsfullare granskning sågo de likväl, på icke långt afstånd, två små djur som sprungit öfver gräsvallen och stundom likt apor satte sig på bakbenen, samt tycktes samspråka med hvarandra.»Prairiehundar,» gissade François»

»Nej,» sade Basil, »säkert icke, ty jag ser ej några svansar, Prairiehundarne hafva långa svansar.»

»Hvad kan det vara då?»

»Harar, tror jag,» svarade Basil och såg genom de krökta fingrarne.

»Harar!» eftersade François, något förvånad. »Men de äro icke större än råttor! Tror du att det är harungar?»

»Nej, fullvuxna harar.»

»Ha! ha! ha!» skrattade François. »Broder, hvad har du dina ögon till? Du tror att de der smådjuren äro långt borta. Jag försäkrar dig att de icke äro trehundra alnar ifrån oss och en ekorre skulle se ut som en jätte bredvid dem. Harar, åh verkligen!»

»Jag är ännu af denna tanke,» svarade Basil, under det han fortfor att oafbrutet betrakta djuren. »Jag är ändock ingalunda säker på min sak. Jag skulle önska att Lucien vore här. Kanske han kunde säga oss hvad det är för djur.»

»Här är han,» sade François, under det att Luciens steg hördes bakom dem. »Se dit bort, Lucien!» fortfor han.

»Se hvad Basil kallar ett par fullvuxna harar.»

»Och Basil har rätt,» svarade Lucien, efter att ett ögonblick hafva betraktat dem» »Det är fullvuxna harar.»

François såg förlägen ut.

»Om jag icke misstager mig,» fortfor Lucien, »äro de af den sort som indianerna kalla »den lilla kommendanten». Det kan likväl vara en annan varietet, ty flera arter af dessa små harar finnas bland Klippbergen och prairierna som ligga rundt omkring dem. De äro ganska sällsynta. Jag skulle önska att vi kunde få skinnet efter en af dem. Jag är säker om att vår far skulle värdera det ganska högt.»

»Det kunna vi lätt få,» sade François. »Kan jag icke gå fram och skjuta en af dem?»

»Nej,» svarade Lucien, »de skulle fly med vindens hastighet, långt innan du kom inom skotthåll.»

»Kan icke Marengo fånga en?»

»Jag tror det icke; dessutom skulle han slita djuret i stycken. Nej, vår enda utväg är att förblifva stilla. De tyckas vilja närma sig hitåt.»

Bröderna ställde sig nu bakom tjocka trädstammar, så att de icke skulle märkas af de små rädda djuren.

Under det de betade och sprungo öfver gräsvallen, närmade sig djuren småningom lunden, ehuru icke i den riktning, der våra jägare stodo. Dessa tänkte på att gå framåt för att möta dem, och ämnade just göra det, då de fingo se ett föremål, som förmådde dem att blifva der de voro.

De sågo nämligen ett annat djur, som tyst rörde sig bland ogräs och törnbuskar, än hoppande lätt bakom ett nedfallet träd, än krypande långsamt öfver den öppna marken. Stundom stannade det, hukade sig ned utmed jorden och såg utåt prairien. Det märkte icke de unga jägarne. Dess gula ögon voro fästade på de små oskyldiga djuren, som lekte ett stycke derifrån på gräsvallen.

Det var ett besynnerligt djur, så stort som en gräfsvinshund, med hvilken det för öfrigt icke hade mycken likhet. Det var af en rödgul färg, hade bruna fläckar på sidorna och ränder af samma färg på ryggen, så att det såg ut som om det tillhört leopard- eller tigerslägtet, hvilket det äfven liknade genom den runda, kattlika formen på hufvudet. Dess korta svans och upprättstående lurfviga öron visade emellertid att det i vissa delar skilde sig från tigerslägtet. Svansen var icke öfver fem tum lång och krökte sig stelt uppåt, som om den varit »stubbad», men det var den likväl icke. Den korta svansen och de klumpiga benen, men framförallt de uppstående lurfviga öronen, som möttes vid spetsarne, upplyste de unga jägarne om att det var ett lodjur (*lynx*), i Amerika vanligen känt under namnet »vildkatt» eller »bergkatt». Djuret gjorde synbarligen sitt bästa för att komma nära de små hararne och gripa båda eller den ena af dem.

I rät linie emellan lodjuret och hararne växte ett ensamt pecanträd, med vidt utspridda grenar, och nästan under detsamma var ett litet snår af törne och högt gräs. Utan tvifvel hade något gammalt träd eller kroppen af ett djur förmulnat här och gödt jorden. Till detta ställe närmade sig lodjuret allt mer och mer, och midt emot på den andra sidan sprungo hararne, ätande och lekande. De hade kommit ganska nära törnsnåret och voro ej heller långt ifrån gossarne, hvilka nu kunde se att de hade långa öron, spensliga ben och behagfulla rörelser, alldeles som vanliga harar; men färgen var dock olika. Dessa hade en rostaktig färg, lik ormbunkens blad, och voro något ljusare på undersidan; men på intet ställe, icke ens under svansen, syntes något hvitt. Det var roligt att se huru dessa små oskyldiga djur än nappade ett grässtrå, än hoppade några fot på gräsvallen och sedan helt komiskt satte sig på bakbenen. Så tyckte våra unga jägare, och I, mina unga läsare, skulle äfven hafva tyckt så, om I varit vittnen till dessa små harars rörelser.

Ett underligt föremål syntes nu midt framför dem, nära törnbuskarne. Det var rundt och såg ut som ett nystan af grått hår eller ull, till hälften nedmylladt i jorden. Om det varit der förut kunde icke gossarne säga, ty deras uppmärksamhet hade varit upptagen af hararne och lodjuret. François sadelikväl att han hade sett det litet förut, men det hade endast obetydligt fäst hans uppmärksamhet, ty han hade trott det vara en tofs torrt gräs eller en globcactus (*echinocactus*) — en växt som de ofta sett på senare tiden och med hvilken det hade mycken likhet. Det var likväl tydligt att det vid närmare påseende var något helt annat.

Samtidigt med gossarne syntes de små hararne märka det, och drifna af nyfikenhet gingo de allt närmare och närmare. Det såg icke farligt ut, och de hade aldrig blifvit anfallna af någon fiende i denna skepnad. Efter allt utseende hade det hvarken tänder eller klor och följaktligen hade de ingenting att frukta.

Uppmuntrade genom frånvaron af all synbar fara, och modigt betraktande hvarandra, framskredo de små hararne, först en och sedan en annan, några tum, tills deras munnar nästan vidrörde det främmande föremålet. I ett ögonblick flög den nystlika kroppen upp, utvecklande sig till ett fyrfotadt djur, hvars långa ormlika svans i samma minut svepte omkring och fångade den ena af hararne. Den lilla haren uppgaf ett gällt skrik, under det att hans följeslagare förskräckta sprungo sin väg.

Pungråttan (ty det var ingenting annat än just en sådan) sträckte nu sin trynlika mun mot svansen, och grep med sina käkar om harens hufvud samt dödade honom i ett enda hugg. Derefter lade hon. haren på marken, och skulle väl hafva gjort sig ett godt mål af honom, om hon fått vara i fred. Men det var annorlunda beslutadt.

Bergkatten, som krupit framåt så att han icke var tjugu fot från törnbuskarne, hade sett allt detta. Först tycktes det förarga honom, men om en liten stund såg han ut att vara ganska nöjd dermed.

»När jag tänker på saken,» sade han för sig sjelf,

»så är det bäst som det är. Pungråttan har besparat mig besväret att fånga haren, hvaruti jag kanske ändå misslyckats. *Hon har fångat villebrådet, men jag skall äta detsamma, förmodar jag.*»

Sådana tankar hyste han bestämdt, ty de voro så klart uttryckta i hans rörelser, som om han haft talförmåga och högt yttrat dem. I enlighet härmed kröp han vidare och ämnade att i ett obehagadt ögonblick springa på pungråttan.

Men innan hon började äta, hade pungråttan, som visste sig hafva gjort en brottslig gerning, rest sig till sin fulla längd och sett sig omkring för att upptäcka om någon märkt hvad hon gjort. Hennes blickar föllo då på lodjuret, och hastigt gripande haren med tänderna, sprang hon in i snåret.

Lokatten, som såg att det tjenade till intet att längre dölja sig, gick framåt med krökt rygg. Han gick icke genast in i törnsnåret, utan sprang rundtomkring det, för att upptäcka hvar råttan gömt sig. Det var icke utan att han fruktade det *hon kunde hafva ett hål der*. Om så var, farväl då med både hare och råtta, tänkte katten.

Emellertid var det dock icke så, ty efter att hafva gått några få hvarf omkring stället, rusade katten rätt in i busksnåret.

På en stund syntes hvarken katt eller råtta till. Ingendera af dem uppgaf något ljud, men bladens rörelser och brakandet i törnbuskarne på åtskilliga ställen utvisade att en het strid pågick, der förföljaren utan tvifvel gäckades af den förföljda, hvars kropp var mycket smidigare och bättre passande att klämma sig igenom trånga öppningar.

Sedan denna besynnerliga jagt varat några minuter, kilade pungråttan ut på öppna marken, ännu till allas förvåning bärande haren i munnen. Hon sprang rakt fram till trädet och klättrade uppfördetsamma, fattande med sina framfötter om stammen, alldeles som en mensklig varelse. Hennes flykt till trädet framkallade våra unga jägares förvåning, ty det var ett litet träd, icke öfver trettio fot högt, och de visste att katten kunde klättra lika väl som pungråttan.

Bergkatten kom nu ut ur törnsnåret och var med ett hopp vid foten af pecanträdet. Han klättrade icke strax upp, utan stannade en stund för att hämta andan, synbarligen triumferande, ty han visste att han lätt kunde komma upp, och kände sig tillfredsställd öfver att hafva sitt rof i säkerhet.

»Der har jag dig till sist, gamla mamma pungråtta!» mumlade han, fastän icke *högt*. »Jag skall gifva dig ett godt rapp för det besvär du förorsakat mig, du skall få se att jag gör det! Jag vill icke äta upp dig, visst icke, du smakar icke nog fint, men jag skall äta haren der, och tukta dig, som så illa gått åt honom.»

Och med detta beslut ilade bergkatten uppfor trädet och skrapade med klorna mot marken.

Pungråttan hade nu gått upp nära till trädets topp och ut på en af grenarne, som sträckte sig horisontalt utåt. Bergkatten följde efter och hade kommit så nära att han nästan kunde vidröra föremålet för sin förföljelse, då pungråttan, hastigt omlindande grenen med sin svans, sänkte sig ned till en lägre gren. Bergkatten tycktes för ett ögonblick ämna springa efter, men grenen var svag och han vågade det icke. Han vände sig derför om, synbarligen förargad, nedsteg på hufvudstammen och sprang ut på grenen, der pungråttan satt. Liksom förut sänkte hon sig ned till en annan gren, och derpå, utan att invänta sin förföljare, till en ännu lägre, tilldess hon blef hängande på trädets lägsta gren.

Gossarne trodde att hon ämnade släppa sig ned på marken och försöka undkomma i skogen. Detta var likväl icke hennes afsigt, ty hon visste att bergkatten snart skulle upphinna henne, om hon vågade försöket. Hon innehade

nu den möjligast säkra ställning och *hon* syntes medveten derom. Hon fortfor derföre att hänga på den lägsta grenen af pecanträdet, så nära ut i ändan, att grenen böjde sig under hennes tyngd. Grenen skulle icke kunnat bära en pungråtta till, mycket mindre den tyngre bergkatten, hvilket denne också med ett ögonkast insåg.

Förödmjukad som han var, ville han dock trösta sig genom ett försök. Han kröp först ut på grenen, framskred med stor försigtighet så långt ut som han vågade, och försökte sedan att med klorna nå råttans svans, hvars ringlar han trodde sig kunna lossa från grenen. Men han lyckades icke, ty han kunde knappt vidröra svansen med yttersta spetsarne af sina klor, och hade lika gerna kunnat försöka att öppna klorna på en örn. Han klättrade derefter upp på grenen nästöfver, och trodde sig då komma närmare, men upptäckte snart sitt misstag. Återigen sprang han ut på grenen der pungråtten hängde, och tycktes för ett ögonblick besluten att springa ned på henne och draga henne med sig till jorden, men afståndet hindrade honom, och efter en stund gick han tillbaka och satte sig emellan ett par qvistar på en gren.

Han hvilade sig icke länge innan en ny tanke föll honom in. Pungråtten hängde icke mycket högt öfver marken; kanske kunde han springa upp och fatta henne i hufvudet? Han kunde i alla fall göra ett försök, och i denna afsigt nedsteg han till trädets fot och sprang fram till det ställe, hvaröfver råttan hängde. Men hon var högre upp än han hade beräknat, och efter några få fruktlösa hopp öfvergaf han detta försök. Han hade likvisst beslutat atttvinga henne utstå en belägring, och som han mätte bra der han var, återvände han icke till trädet utan satte sig på gräset, med ögonen alltjemt fastade på sin antagonist.

Hela denna tid hängde pungråtten lugnt på svansen, hållande haren i munnen. Från det ögonblick hon intagit denna ställning, syntes hon icke frukta sin motståndare. Tvärtom var det tydligt, att det listiga kreaturet fägnade sig åt den förargelse, hon förorsakade bergkatten.

Emellanåt tycktes hon undra huru detta skulle sluta, och då antog hon ett allvarsammare utseende. Hon såg att bergkatten hade beslutat att låta henne undergå en lång belägring, och för att kunna uthärda den bättre, tog hon haren i sina små handlika framfötter samt började slita och äta derpå.

Detta var för mycket för bergkattens tålamod. Han kunde icke uthärda längre, utan reste sig hastigt på fötterna och rusade åter med krökt rygg upp på trädet och ut på grenen, der pungråtten hängde. Denna gång stannade han icke för att beräkna faran, utan sprang framåt, kastade sina framfötter omkring råttans bakdel och fattade hennes svans med sina tänder. Grenen brakade, bröts af och båda föllo till marken!

För ett ögonblick tycktes bergkatten vara döfvad af fallet, men i det nästa reste han sig upp, höjde ryggen likt en äkta katt, och med ett vildt skrik slog han ned på pungråtten. Han tycktes hafva glömt bort haren, som råttan hade släppt i fallet. Hämd var nu den känsla, som starkast rasade inom honom. Hämnden lät honom glömma att han var hungrig.

Så snart pungråtten kom till marken, drog hon sig tillsammans till ett nystan och framställde nu samma utseende, som då hon först upptäcktes. Hufvud, hals, fötter och svans voro icke mera synliga, ingenting utom en boll af tjockt, ulligt hår. På denna »tuggade» bergkatten med tänder och klor. Han höll på dermed mer än tio minuter, tilldess han blef trött. Pungråtten var efter allt utseende död, och en bättre munsbiter, haren, låg midtför bergkattens ögon. Han lemnade derföre råttan, vände sig om och fattade i haren.

I detta ögonblick släppte François Marengo lös, och hela sällskapet rusade under höga rop framåt.

Katten, som såg sin reträtt till trädet afskuren, sprang ut på öppna prairien, men den stora hunden upphann honom snart, och efter en kort men förtviflad strid gjorde han ett slut på hans tjufjagt.

De unga jägarne hade derunder tagit upp haren, hvilken katten tappat i sin flykt. Då jagten var slut, kommo de tillbaka till trädet för att hämta den döda pungråtten, som de ämnade koka till qvällsvard. Till deras förvåning fanns ingen råtta, hvarken i trädet, i törnbusksnåret bredvid, eller på något annat ställe! Det sluga kreaturet hade under hela den förskräckliga behandlingen öfverlistat sin plågar, och då hon funnit »luften ren» hade hon »nystatupp sig» och smugit sig till sitt gömställe under rötterna af något träd i närheten.

Ingenting återstod, utom kropparne efter bergkatten och den lilla haren. Den förra ville ingen af våra jägare äta, fastän den ofta ätes af djurfångare och indianer, och den senare var så sliten och tuggad, att den dugde till intet. Då icke något annat villebråd, icke ens en ekorre, kunde upptäckas på platsen, lade sig alla fyra. Lucien, Basil, François och Marengo, att sofva — för första gången sedan de börjat sin resa — *utan aftonmåltid*.

XVIII. Ett besynnerligt äfventyr före frukosten.

De hade tillräckligt med kött till frukost, fastän det var dyrköpt nog.

De tre bröderna sofvo på marken, några få fot från hvarandra. Deras tält var borta och således voro de under bar himmel. Under ett stort träd med utspridda grenar lågo de inlindade i sina täcken och hade sofvit godt under natten. Dagen började just att gry, då någonting vidrörde François' panna. Det var ett kallt, klabbigt föremål, och tryckningen deraf mot hans varma hud väckte honom ögonblickligt. Han rusade upp, som stucken af en nål, och hans rop väckte också hans bröder. Var det en orm, som hade vidrört honom? François trodde så till en början, och fortfor att tänka så under det att han gnuggade sig; i ögonen. Men då han väl fått upp dessa, såg han en skymt af ett bortspringande föremål, som icke kunde vara en orm.

»Hvad tror du det var?» frågade Basil och Lucien i samma andetag.

»En varg, tror jag,» svarade François. »Det var hans kalla nos jag kände. Se! der borta går han. Se, se, de äro två stycken.»

François pekade åt ett håll, der tvänne djur syntes springa. Basil och Lucien sågo dem äfven. De voro ungefär lika stora som vargar, men fullkomligt svarta, och alls icke lika vargar för öfrigt. Hvad kunde det vara för djur? De hade hastigt sprungit in i en mörk dunge bland träden och just i detsamma hade gossarne uppfångat en skymt af dem. De kunde ännu i skuggan urskilja de två kropparne, men ingenting mera. Hvad kunde det vara? Kanske vildsvin? Denna tanke härflöt utan tvifvel från deras sista äfventyr med dessa djur.»De äro för stora och springa för klumpigt att vara vildsvin,» sade Lucien.

»Kanske det är björnar?» gissade François.

»Nej, nej, dertill äro de icke stora nog.»

Alla tre gossarne hade rest sig på händer och knän, afkastat täckena och fattat sina bössor, hvilka de alltid hade nära sig då de sofvo.

De förblefvo i denna ställning, med ögonen fästade på de mörka träden, bland hvilka de två svarta föremålen stannat, omkring femtio alnar från gossarne. Hastigt sågo de en skepnad, till utseendet lik en man, som reste sig upp midt framför djuren. I stället att fly för dem, som gossarne väntade att få se, stod gestalten stilla. Till deras ytterligare förvåning sprungo de två djuren till honom och hoppade upp emot honom, utan att figuren rörde sig från stället; tvärtom, efter en stund lutade han sig ned och tycktes smeka dem.

»En människa och två hundar,» hviskade François, »kanske en indian!»

»Det är möjligt att det är en människa,» återtog Lucien, också hviskande; »jag vet icke hvad det annars skulle vara; men det *är inga hundar*, eller också har jag aldrig sett en hund.»

Detta yttrade Lucien bestämdt och i en allvarsam ton, som gjorde att bröderna drogo sig närmare hvarandra.

Under hela denna tid stod Marengo bredvid dem, hindrad af Basil att rusa framåt. Hunden hade icke vaknat förr än vid François' första rop. Han var trött af de föregående dagarnes långa färder och hade sofvit lugnt, liksom hans herrar. De vaknade upp nästan samtidigt, och ett ord från Basil hade återhållit hunden; ty han var väl dresserad, och utan en signal från sin herre, var han icke van att anfalla något kreatur, icke ens sina naturliga fiender. Han stod derför stilla, seende åt samma håll som gossarne och emellanåt uppgifvande ett lågt, knappt hörbart morrande, hvilket dock lät vildt och fruktansvärdt, ja, det syntes att han icke betraktade de främmande föremålen såsom vänner. Kanhända visste han bättre än någon af sällskapet hvad det var för figurer.

De tre hemlighetsfulla varelserna voro ännu kvar på samma ställe, omkring femtio alnar från gossarne. De voro icke orörliga; de två smärre sprungo på marken, än från, än till den upprätta figuren, liksom för att smeka honom. Denna stannade då och då, liksom för att emottaga deras smekningar, och då de sprungo ifrån honom, lutade han sig ned, som om han plockat upp något från marken. Alla deras rörelser skedde under fullkomlig tystnad.

Det var någonting hemskt i dessa rörelser, och icke utan känslor af fruktan iakttago våra unga jägare dem. De visste icke hvad de skulle taga sig till och rådslogo hviskande med hvarandra. Borde de krypa till sina hästar, sätta sig upp på dem och rida sin väg? Detta skulle vara af ingen nytta; ty om figuren der var en indian, så funnos utan tvifvel flera i närheten, hvilka lätt kunde spåra och upphinna dem. De voro fullkomligt öfvertygade att de besynnerliga varelserna kände till deras vistelseort, ty deras hästar, hvilka voro några alnar från gossarne, kunde tydligt höras stampa på marken under det de betade. Dessutom hade det ena af de två djuren vidrört och nosat på François, så att man icke kunde tvifla på att det kände till deras närvaro. Det skulle därför vara fåfängt att försöka obemärkt komma undan. Hvad var då att göra? Skulle de klättra upp i ett träd? Det tjenade till ingenting och de öfvergåfvo denna tanke. De beslöto omsider att stanna kvar der de voro, till dess de antingens skulle blifva anfallna af sina hemlighetsfulla grannar, eller i stånd att se hvad slags varelser dessa voro.

Då det blef klarare, förminskades dock icke deras oro, ty de sågo nu att den upprätta figuren hade två tjocka, starka armar, hvilka han utsträckte horisontalt och rörde på ett egendomligt sätt. Hans färg syntes rödaktig, under det de små djuren voro ramsvarta. Hade de varit i Afrikas skogar eller i *Södra* i stället för *Norra* Amerika, skulle de tagit den större figuren för en gigantisk apa. Nu visste de att det icke kunde vara så.

Ljuset blef snart klarare, ett moln hade försvunnit från skyn i öster. Föremålen kunde skönjas mera bestämdt, och då förklarades det hemlighetsfulla, som så länge hade hållit de unga jägarne i pinsam ovisshet. De sågo nu att den stora figuren, som stod upprätt, med sidan vänd åt dem, hade spetsig nos, korta, uppstående öron, tjock kropp och raggig pels samt att det icke var en indian eller något slags mensklig varelse, utan *en stor björn, som stod upprätt på sina bakben*.

»En björnhona och hennes ungar!» utropade François, »men se!» fortfor han, »hon är röd och ungarne äro ramsvarta!»

Basil stannade icke för att göra något slags iakttagelse. Han sprang efter sin bössa och sigtade i samma ögonblick han såg hvad slags djur det var.

»För Guds skull, skjut icke!» utropade Lucien. »*Det kan vara en »grizzlybjörn»!*»

Hans råd kom försent. Basils bössa smällde af, och björnen, som nu föll ned på fyra fötter, dansade fram, skakande på hufvudet och rytande förfärligt. Dagen hade missledt Basil, och i stället att, som han ämnat, träffa honan i hufvudet, gled hans kula utmed hennes nos, utan att åstadkomma någon betydlig skada. Björnens nos är hans ömtåligasteorgan och ett sing derpå skall försätta en björn, äfven af det frommaste slag, i raseri. Så gick det äfven med den ifrågavarande björnhonan. Hon såg hvarifrån skottet kom, och efter några skakningar med hufvudet kom hon luffande i galopp emot gossarne.

Basil insåg nu att han hade förhastat sig, men det var icke tid att uttrycka sin ånger deröfver. De hade icke ens tid att komma till sina hästar, ty innan de kunnat lösgöra dem, skulle björnen hunnit upp dem.

»Upp i träden!» skrek Lucien; »om det är en »grizzly», så kan han icke klättra.»

I detsamma lade Lucien an och gaf eld på det annalkande djuret. Kulan syntes träffa björnhonan i sidan, ty hon vände sig om med ett grymtande och bet deråt. Detta uppehöll henne för ett ögonblick och gaf Lucien tid att svänga sig upp i ett träd. Basil hade kastat bort sin bössa, emedan han icke hade tid att åter ladda henne. Då François såg det stora odjuret så nära sig, släppte han sin bössa utan att skjuta.

Alla tre hade i brådskan klättrat upp i hvar sitt träd. Det var en lund af hvita ekar, såsom vi förut sagt, och dessa träd hafva, i olikhet med tallarne, magnolierna och cypressträden, vanligtvis stora grenar, som växa lågt ned och utsträcka sig i horisontal riktning. Dessa grenar hålla ofta så många fot i längd, som trädet sjelft är högt.

Basil hade flytt till det träd, hvarunder de hade sofvit, och hvilket var mycket större än de andra, som stodo deromkring. Vid foten af detta träd stannade björnhonan. Mantlarne och täckena upptogo hennes uppmärksamhet för ett ögonblick. Hon slängde upp dem med sina stora ramar och lemnade dem sedan, samt gick omkring stammen, seende uppåt, stundom uppgifvande gälla snöflingar, hvilka ljödo likt en ångbåtspipa. Basil hade nu uppnått tredje eller fjärde grenen från marken. Han kunde hafva gått mycket högre, men i enlighet med hvad Lucien hade antydtt, trodde han djuret vara en grizzlybjörn. Han hade då ingenting att frukta, äfven på den lägsta grenen, och han stannade derföre och såg nedåt. Han hade en god utsigt af djuret nedanför sig och till hans förskräckelse såg han genast att det icke var en »grizzly», utan en björn af helt annan art. Dess skapnad, så väl som färg och utseende i öfrigt, öfvertygade honom att det var »kanelbjörnen», en varietet af den svarta björnen och den skickligaste trädklättraren. Detta var snart utom allt tvifvel, ty Basil såg djuret kasta sina stora ramar omkring stammen och börja att klättra uppåt!

Det var ett fruktansvärdt ögonblick. Lucien och François hoppade båda tillbaka ned på marken, ropande och skrikande af förtviflan. François tog upp sin bössa, och utan ett ögonblicks tvekan, sprang han till foten af trädet och afsköt båda piporna i låren på björnhonan. De små skotten, hvilka knappt kunde hafva genomträngt hennes tjocka, raggiga hud, tjenade endast till att uppreta henne på nytt, så att hon uppgaf ett fruktansvärdt rytande och stannade några ögonblick, liksom obeslutsam om hon skulle stiga ned och straffa fienden, som anföll henne bakifrån, eller fortsätta att förfölja Basil; men prasslandet i trädens grenar uppöfver henne, der Basil satt, bestämde henne, så att hon klättrade uppföre.

Basil hade nästan lika lätt som en ekorre eller en apa, att röra sig på grenarne af ett träd. Då han var omkring sextio fot från marken, klättrade han utmed en lång gren som växte horisontalt. Han valde denna, emedan han såg en annan växa deröfver, och hvilken han trodde sig kunna räcka, såsnart som björnen följde honom ut på den första, och sålunda före björnen komma tillbaka till hufvudstammen och ned på marken. Efter att hafva kommit ut på grenen, såg han dock att han missräknat sig. Grenen, på hvilken han satt, böjde sig af hans tyngd och förlängde afståndet emellan honom och den öfre grenen, så att han icke kunde nå den, icke ens med fingerspetsarne. Han ämnade då gå tillbaka, men till sin förskräckelse såg han björnen vid andra ändan af samma gren, på hvilken han sjelf satt, och *i begrepp att följa honom!*

Han kunde icke återvända utan att komma midt i gapet på den fruktansvärde besten. Det fanns ingen gren, som han kunde räcka, hvarken nedanför eller uppöfver, och han var femtio fot från marken! Att hoppa ned syntes vara den enda möjligheten att undkomma björnen, och detta alternativ var en säker död!

Björnen skred framåt utmed grenen. François och Lucien skreko nedanföre, laddade så skyndsamt de kunde sina bössor, men fruktade att de skulle komma för sent.

Det var en förfärlig belägenhet, men det var vid dylika tillfällen, som Basils själsnärvaro bäst utvecklade sig. I stället att öfverlemna sig åt förtviflan, syntes han lugn och sansad, sysselsatt med att uttänka en möjlighet till räddning.

I ett nu slog honom en tanke, och följande dess impuls, ropade han till bröderna nedanför:

»Ett rep! ett rep! kasta till mig ett rep! skynda för himlens skull! ett rep eller jag är förlorad!»

Lyckligtvis låg der ett rep under trädet. Det var en råhudslasso, som begagnats till Jeanettes packning.

Lucien släppte sin till hälften laddade bössa och sprang efter repet, som han vred ihop till enrännsnara under det han tog upp detsamma. Lucien kunde kasta en lasso nästan lika skickligt som Basil sjelf, och *han* kunde täfla med en mexikansk »vaquero» eller en af pampas »gauchos». Lucien sprang till andra grenen, på hvilken Basil satt, svängde lasso öfver sitt hufvud och kastade den uppåt.

För att vinna tid hade Basil krupit ut på grenen, så långt som den kunde bära honom, under det hans fruktansvärda förföljare kom efter. Under deras gemensamma tyngd böjde sig grenen likt en båge, men trädet var lyckligtvis en ek och grenen brast icke.

Basil satt grensle, med ansigtet vändt mot trädet och sin förföljare. Björnhonans långa nos var knappt tre fot från hans hufvud och han kunde känna hennes varma andedrägt, då hon med öppna käkar och vildt fnysande sträckte sig framåt.

I detta ögonblick kastades öglan af lason öfver grenen emellan dem, och innan hon kunde glida tillbaka, hade den unge jägaren fattat tag i henne och knutit repet omkring grenen. Nästa ögonblick, och just som den stora björnramen sträckte sig ut för att klösa honom, släppte han sig ned från grenen och gled utmed lason.

Repet nådde icke marken på omkring tjugu fot! Det var ett kort rep och en del deraf var användt till knuten. Lucien och François hade med häpnad märkt detta, så snart lason blifvit uppkastad, och med anledning deraf tagit sina mått och steg, så att då Basil nådde ändan af repet, såg han sina bröder stående ned inunder, hållande ett stort buffelskinn utspändt emellan sig. Häruti föll han ned och stod nästa ögonblick oskadad på marken.

Nu kom segerns ögonblick. Den sega grenen, som varit nedböjd af Basils tyngd och nu blef så hastigt lättad, flög uppåt med en stöt. Den oväntade våldsamheten af denna stöt var för mycket för björnen. Han kunde icke hålla sig fast, utan kastades upp i luften flera fot och föll med ett doft, tungt ljud till marken, der han för ett ögonblick låg orörlig! Han var dock endast döfvad och skulle snart hafva arbetat sig upp igen, för att förnya sitt anfall, om icke Basil, innan björnen hann resa sig, fattat François' till hälften laddade bössa och i största hast hållt i den en handfull kulor samt sprungit framåt och skjutit björnen i hufvudet, så att han dog på stället.

Vid denna tid hade ungarne kommit dit, och Marengo, som nu något återhämtat sig från den näpst han fått af modren, anföll dem med raseri. De små djuren stridde tappert och skulle hafva besegrat Marengo, om icke gossarne kommit till hans hjälp och med sina bössor gjort slut på striden.

XIX. Styckning af en björn.

Alla tre — gamla björnen och ungarne — lågo nu döda utsträckta på marken. Det var en sällsynt trio. Den gamla kunde icke väga under femhundra skålpund. Hennes långa, grofva pels var kanelfärgad, hvaremot ungarne voro helt och hållet svarta. Detta är likväl en ganska vanlig sak, men hvad som är mera besynnerligt, ungarne efter en svart björn äro ofta röda eller kanelfärgade, under det att modren sjelf är helt och hållet svart. Utan tvifvel få ungarne, då de blifva full växta, den färg som tillhör deras slägte, men man kan finna björnar som, vid hvad ålder som helst och ehuru af samma slägte, variera i färg till följe af olika klimat eller af andra orsaker.

Frukosten bestod af en del af den ena Den oväntade våldsamheten af denna stöt var för mycket för björnen. Han kunde icke hålla sig fast, utan kastades upp i luften flera fot och föll med ett doft, tungt ljud till marken, der han för ett ögonblick låg orörlig! Han var dock endast döfvad och skulle snart hafva arbetat sig upp igen, för att förnya sitt anfall, om icke Basil, innan björnen hann resa sig, fattat François' till hälften laddade bössa och i största hast hållt i den en handfull kulor samt sprungit framåt och skjutit björnen i hufvudet, så att han dog på stället.

Vid denna tid hade ungarne kommit dit, och Marengo, som nu något återhämtat sig från den näpst han fått af modren, anföll dem med raseri. De små djuren stridde tappert och skulle hafva besegrat Marengo, om icke gossarne kommit till hans hjälp och med sina bössor gjort slut på striden.

XIX. Styckning af en björn.

Alla tre — gamla björnen och ungarne — lågo nu döda utsträckta på marken. Det var en sällsynt trio. Den gamla kunde icke väga under femhundra skålpund. Hennes långa, grofva pels var kanelfärgad, hvaremot ungarne voro helt och hållet svarta. Detta är likväl en ganska vanlig sak, men hvad som är mera besynnerligt, ungarne efter en svart björn äro ofta röda eller kanelfärgade, under det att modren sjelf är helt och hållet svart. Utan tvifvel få

ungarne, då de blifva full växta, den färg som tillhör deras slägte, men man kan finna björnar som, vid hvad ålder som helst och ehuru af samma slägte, variera i färg till följe af olika klimat eller af andra orsaker.

Frukosten bestod af en del af den enabjörningen, hvilken man först svedt håret af och sedan stekt. Gossarne visste att björnkött, liksom fläsk, förstöres om skinnet afdrages, och de följde indianernas bruk att tillreda det. De gjorde sig ett godt mål, ty björnköttet var både mört och saftrikt samt hade en smak midt emellan ungt fläsk och kalvkött. Naturligtvis fick Marengo också sin frukost, som bestod af affallsbitar, tillräckliga att fylla en stor korg. Fötterna, hvilka skulle fallit på hans lott om de varit efter ett rådjur eller en buffel, fick han likväl icke. Våra unga jägare hade ätit björnramar förut och gömde naturligtvis dessa läckerbitar för sig sjelfva.

Så snart frukosten var slutad och deras djur blifvit vattnade, gingo bröderna tillsammans för att rådslå. Det var nödvändigt att taga i öfvervägande huru de nu skulle ställa sig, ty omständigheterna voro mycket förändrade. Hela deras förråd af torrt kött, mjöl och kaffe hade förkommit vid Jeanettes flykt och naturligtvis blifvit uppätet eller förstördt af javalies. Numera hade de endast sina bössor att lita på, för att förse sig med föda. Förlusten af deras tält bekymrade dem icke, ty i det vackra sommarvädret bekom det dem intet att sofva under bar himmel. Men att beröfvas sitt kaffe, denna af prairieresande så mycket värderade lyxartikel, var en stor motgång; likväl skulle de, som Basil anmärkte, kunna berga sig detsamma förutan. Det kunde icke tåla länge, förrän de skulle träffa bufflar, och med deras läckra refben i öfverflöd, behöfva jägare knappt önska sig någon annan läckerhet. Alla tre kände sig tillfredställda vid tanken på att bufflarna icke kunde vara långt borta, och genom att hålla sig åt vester, skulle de snart få se den efterlängtrade synen af stora drifter af dessa djur. De beslöto likväl att iakttaga försigtighet. De hade hört att i

många trakter af prairierna finnes nästan intet villebråd. Med denna omständighet i minnet, ämnade de icke lemna efter sig så mycken god föda, som de sågo björnens kropp innehålla. Han måste derföre torkas och packas på Jeanette, i stället för den packning hon hade sparkat af sig. Basil och François började således att flå björnen, under det Lucien samlade torr ved till en stor eld. Naturligtvis ämnade de qvarstanna en natt till i lägret, ty det upptog minst en dag att sönderstycka björnköttet.

Huden var snart afdragen och köttet skuret i tunna skifvor eller remsor, hvilket är det antagna bruket då man torkar kött eller förvarar det utan salt. Det är vanligt att köttet helt enkelt hänges öfver pålar att torka i solen, hvartill åtgår tre dagar, hvarefter någon förstöring af köttet icke är att befara. Men våra jägare ville icke blifva uppehållna så länge och begagnade derföre ett annat sätt, nämligen att lätt skinntorka köttet öfver elden. Det tillgick så att man i marken gräfdde en grund grop, hvaröfver man lade unga, gröna träd parallelt med hvarandra, under det att man i gropen kastade ned askmörja och röda halfbrända kol, för att underhålla en lagom hetta. På dessa träd lades tunna köttremsor, liksom på ett halster, så att de blefvo torra och något stekta på samma gång. Kött, sålunda preparerade håller sig i flera månader. Jägare och indianer använda vanligtvis detta sätt, då de icke hafva tid att vänta på en ordentlig torkning.

Den andra björningen blef svedd och sönderskuren utan att huden drogs af, alldeles som man brukar med fläsk. Den stektes så att den var färdig att ätas genast, ty de ämnade icke dröja många timmar innan de satte sig »till bords».

Medan köttet torkades, smälte Basil något af fett i en kittel, hvilken lyckligtvis var en af de

saker som ännu återstodo. Med detta fett, hvilket utan tvifvel var äkta *björnister*, smorde han den stackars Jeanettes ben, som nästan blifvit flådda af vildsvinens tänder. Hon hade lidit deraf hela tiden sedan dess, och björnistret syntes skänka henne stor lindring.

XX. Ett nattligt äfventyr.

Då natten inbröt, lade sig de unga jägarne att sofva. Det hade hastigt blifvit kyligt, hvarföre de vände sig med fötterna mot elden, enligt det vanliga bruket hos jägare, då de sofva vid eld. Om fötterna äro varma, kan den

öfriga kroppen lätt hållas varm; men i motsatt fall, om fötterna äro kalla, är det knappt möjligt att sofva. Gossarne besvärades icke af köld och alla tre föllo snart i djup sömn.

Som det var nödvändigt, i och för torkningen af köttet, att då och då kasta friska kol i gropen, hade man underhållit en stor eld under dagen, och den fortfor ännu att spraka och fladdra, höjande sig i en lysande röd pelare. Köttet fick ligga qvar på sitt trähalster, der det legat under torkningen.

Ingen hade tänkt på att hålla vakt. Då de hvilat ute om nätterna vid sina jagtexpeditioner i de louisianska morasen, hade de icke vant sig dervid och tänkte icke på att det kunde vara nödvändigt här. Det är endast fruktan för indianerna, som förmår prairieresande att hålla vakt under den långa natten; men våra unga jägare fruktade dem mindre än man kunde förmoda. I dessa trakter hade ännu icke några fiendtligheter försports mellan hvita och indianer, dessutom visste Basil att han medförde ett »vänskapstecken», i händelse de senare skulle öfverraska dem. saker som ännu återstodo. Med detta fett, hvilket utan tvifvel var äkta *björnister*, smorde han den stackars Jeanettes ben, som nästan blifvit fladda af vildsvinens tänder. Hon hade lidit deraf hela tiden sedan dess, och björnistret syntes skänka henne stor lindring.

XX. Ett nattligt äfventyr.

Då natten inbröt, lade sig de unga jägarne att sofva. Det hade hastigt blifvit kyligt, hvarföre de vände sig med fötterna mot elden, enligt det vanliga bruket hos jägare, då de sofva vid eld. Om fötterna äro varma, kan den öfriga kroppen lätt hållas varm; men i motsatt fall, om fötterna äro kalla, är det knappt möjligt att sofva. Gossarne besvärades icke af köld och alla tre föllo snart i djup sömn.

Som det var nödvändigt, i och för torkningen af köttet, att då och då kasta friska kol i gropen, hade man underhållit en stor eld under dagen, och den fortfor ännu att spraka och fladdra, höjande sig i en lysande röd pelare. Köttet fick ligga qvar på sitt trähalster, der det legat under torkningen.

Ingen hade tänkt på att hålla vakt. Då de hvilat ute om nätterna vid sina jagtexpeditioner i de louisianska morasen, hade de icke vant sig dervid och tänkte icke på att det kunde vara nödvändigt här. Det är endast fruktan för indianerna, som förmår prairieresande att hålla vakt under den långa natten; men våra unga jägare fruktade dem mindre än man kunde förmoda. I dessa trakter hade ännu icke några fiendtligheter försports mellan hvita och indianer, dessutom visste Basil att han medförde ett »vänskapstecken», i händelse de senare skulle öfverraska dem. De hade icke sofvit mera än en halftimme, då ett morrande från Marengo uppväckte dem. De satte sig upp allesammans och blickade oroligt omkring sig i mörkret. De märkte icke något ovanligt. De stora trädstammarne med den långa, hvitaktiga silfvermossan glänste i skenet vid den ännu flammande elden. Deremellan var allt dystert och svart som ebenholtz. De kunde icke höra något främmande ljud, icke ens en fläkt i luften; ty träden voro stilla och tysta som om de sofvo. Endast uppe i topparne och löfven höllo grodorna (*Hyloidea*) och cicadas sin beständiga musik. Midt ibland deras otaliga läten kunde man urskilja trädpaddans (*Hyla versicolor*) »Il-Il-ljuk» och från vattenväxterna, som omgäfvö den närliggande källan, hördes det muntra lätet af *Hylodes gryllus* eller »savannasyrsan». Högt upp bland ekens löf, upprepade den lilla gröna trädgrodan sina klingande klocklika toner, som behagligt smekte örat. Men allt detta var nattens vanliga röster — röster från söderns skogar — och de gjorde icke något ovanligt intryck på de lyssnande jägarne. Det starka och ofta upprepade ljudet af *Hyla* underrättade dem att ett regn med storm var nära, hvilket bekräftades af de mörka skyarne uppöfver dem.

Men dessa ljud kunde icke hafva kommit Marengo att springa upp med ett sa vildt morrande, och gossarne fortforo uppmärksamt att lyssna för att upptäcka hvad det kunde hafva varit.

Skogens mörka gångar glittrade af rörliga sken. Lysmaskarne voro ute i tusental och deras fosforiska ljus, nu mera än vanligt lysande, tillkännagaf också annalkandet af ett regn.

Då de unga jägarne sågo sig omkring, märkte de äfven andra sken, som ådrogo sig deras uppmärksamhet och

förmådde dem att hafva sina bössor i ordning. Dessa sken voro ganska olika medinsekternas. De voro runda, lyste som ett grönaktigt eldsken och syntes röra sig. Än lyste de några ögonblick och syntes helt stilla, derefter försvunno de, men strax derpå skeno de åter upp på något annat ställe. Många af dem rörde sig omkring. Det var icke lysmaskar.

Våra jägare visste hvad det var som lyste — det var ögon af djur — af *vilda djur*! Detta visste de, men icke mera. Hvad slags djur det kunde vara, det var något hvarom alla tre voro okunniga, och denna ovisshet fyllde dem helt naturligt med fruktan. Det kunde vara *björnar*, *vargar* eller *pantrar*.

Grossarne hviskade sins emellan, sågo på sina bösslås och beredde sig på det värsta. De voro naturligtvis redan bemärkta af djuren, sittande omkring elden och belysta af dess sken, som de voro. Marengo stod bredvid dem, stirrande i mörkret, och lät emellanåt höra en sådan morring, med hvilken han var van att helsa närvaron af en fiende.

De lysande ögonen syntes fördubbla sig. Helt hastigt hördes tre tydliga skall, liksom af en hund. Men var det en hund? Nej. Det långa klagande tjutet, som följde, tillkännagaf att djuret icke var en hund, utan en varg — den skällande vargen (*Canis latrans*). I samma ögonblick som denne slutade, började en annan, och så en tredje och en fjerde, tilldess skogen från alla sidor genljöd af deras ohyggliga tjut. Det kom icke från någon särskild sida, utan hördes från alla håll, och då gossarne blickade omkring sig i de mörka öppningarna mellan trädstammarne, varseblefvo de öfverallt glänsande ögon, en hel cirkel rundtomkring dem.

»Bah!» utropade Basil, nu brytande tystnaden, det är endast en hop prairievargar. Hvem bryr sig om deras tjut?»

Allas sinnen blefvo lugnade. De fruktade ickeprairievargarne, hvilka, fastän fruktansvärda nog då de anfalla något stackars rådjur eller en sårad buffel, äro rädda för allt som har utseende af en människa, och luffa bort, så snart de tro sig blifva anfallna. Detta händer likväl sällan, ty prairiejägaren bryr sig icke om att kosta på dem en kula. Ofta följa de jägaren och sätta sig omkring hans läger, utan att blifva störda, fastän de äro inom skotthåll.

Prairievargarne äro mycket mindre än något annat slags vargar, som finnes i Amerika. De äro icke mycket större än gräfsvinshundar, och fullkomligt lika sluga som räfven. De kunna knappt fångas på något sätt, fastän de lätt kunna jagas och dödas med hästar och hundar. De hafva en dunkelt rödaktig hud, spräcklig af hvita hår.

Detta är deras vanliga färg, fastän af dessa vargar, liksom af andra djur, finnas varieteter. De hafva tjocka, buskaktiga svansar, svarta vid ändarne och långa som en tredjedel af kroppen. Bland prairieindianerna finner man hundar som likna dem, och hvilka utan tvifvel äro ättlingar af samma släkte. I alla trakter mellan Mississippi och Stilla hafvet samt söderut åt Mexiko påträffas man dessa vargar. De jagas i skaror likt schakalerna, och öfverfalla rådjur, bufflar eller hvilka andra djur som de tro sig rå på. De våga icke anfalla en buffelhjord, men följa alltid i flockar efter en sådan och vänta till dess någon skiljer sig derifrån, till exempel en ung kalf eller kanhända en utlefvad gammal buffel, hvilken de öfverfalla och slita i stycken. De följa alla slags jägare och resande, taga i besittning deras lägerställen, i samma ögonblick de blifva öfvergifna, och uppäta hvarje ätbar smula, som möjligen blifvit kvarlemnad. De smyga sig äfven under natten in i lägret och tillegna sig den mat jägaren ämnat åt sig till frukost följande morgon. Detta lederdom till utöfvande af vedergällningsrätten., och den uppretade jägaren blir mindre aktsam om sitt krut och sitt bly, och smäller af till dess flera af dem ligga utsträckta på gräset.

De äro talrikare än något annat slags amerikanska vargar; därför att de hafva så många munnar att föda och så många magar att mätta, lida de ofta af en utomordentlig hunger. Då, men icke förr än då, äta de frukter, rötter och vegetabilier, med ett ord hvad som helst, som kan uppehålla lifvet.

Dessa vargar hafva fått sitt triviala namn deraf att de hufvudsakligen påträffas på westerns stora prairier, ehuru äfven andra arter af Amerikas vargar finnas på prairierna.

»Jag är glad att det är prairievargar,» sade Lucien till svar på Basils anmärkning. »Det är väl att det icke är något värre, jag var rädd att det skulle vara våra vänner javalies, som kommit att göra oss visit.»

»Svårt nog som det är,» sade Basil. »Vi måste nu vara vakna och akta köttet, annars skola dessa lurande

schakaler icke lemna oss ett uns kvar tills i morgon.»

»Det är sannt,» återtog Lucien; »men vi behöfva icke alla vaka. Du och Francis kunna sofva; jag skall stå på post.»

»Nej,» svarade Basil. »Gån I och läggen er; jag håller vakt.»

»Bröder,» sade Francis, »jag är icke det minsta sömnig; låt mig hålla vakt, jag skall nog hålla vargarne på afstånd.»

»Nej, nej,» utropade Basil och Lucien på en gång.

Det blef slutligen afgjort att Basil skulle hålla vakt ett par timmar eller så, till dess han blef sömnig, då han skulle uppväcka Lucien och aflösas af honom, som sedan skulle väcka François. Sedan man sålunda bestämt sig, svepte Lucien och François in sig i sina täcken och lade sig åter ned, under det Basil satt allena, stirrande an i elden, än i det dystra mörkret bakom.

Både Lucien och François snarkade snart likt ett par snurror. De hade föregående morgon blifvit tidigt väckta af björnarne, och hade dessutom arbetat hela dagen och voro mycket trötta, eljest kunde de väl icke hafva sofvit under ett sådant tjut omkring sig, som varit nog att hålla en opiiätare vaken. Basil var lika trött som de, och begynte snart att känna huru pinsamt det är att hålla sig vaken när man är sömnig. Vargarne fortforo att stirra på honom från alla sidor, men han fruktade dem icke mera än om de varit lika många harar. Emellertid såg det ut att vara en ganska anseelig samling. Det vällyktande björnköttet hade utan tvifvel samlat tillhopa vargar från flera miles omkrets, utan att räkna dem som de sista dagarne följt Jägarnes spår. Medan Basil vaktade på dem, såg han att de blefvo allt mera närgångna och småningom kommo allt närmare.

Slutligen kommo några af dem ända till den plats, der benen efter björnen lågo ett stycke från elden. Dem anammade de ögonblickligen, och i det dunkla skenet kunde Basil se huru de rusade fram från alla håll för att få med deraf. Han hörde benen knapra under deras tänder och såg huru de sleto och sönderrefvo skelettet om hvarandra i en böljande massa. Detta tog snart slut. Benen voro renskrapade i ett ögonblick, och vargarne lemnade dem samt spredde sig öfver marken som förut.

»Jaså,» sade Basil för sig sjelf, »jag måste hafva bättre belysning, eljest kunna de öfverrumpla mig.»

Han reste sig upp och kastade några fång vedpå elden, hvilken snart åter flammade upp och återstrålade i vargarnes gula ögon, hvilka par om par i dussintal omgäfvade honom. Detta hjälpte att lifva Basil något litet och hålla honom vaken, men snart satte han sig åter ned vid elden och började blifva tung som förut. Allt emellanåt märkte han att han nickade, och hvarje gång som han ruskade sig vaken, fann han att vargarne vågat sig närmare björnköttet. Han kunde lätt hafva skjutit en af dem och sålunda drifvit dem bort på en stund; men han ville hvarken förstöra sin ammunition eller uppskrämma sina bröder.

Som han satt, funderande på huru han bäst skulle hålla sig vaken, kom en ny tanke i hans hufvud och han hoppade upp liksom han beslutat sig för något.

»Nu har jag det,» sade han till sig sjelf, sättande sin bössa emot ett träd. »Jag skall ännu sofva godt, i trots af dessa usla valpar. Märkvärdigt att vi icke tänkte derpå förut.»

Han tog upp en lasso och nalkades björn köttet, hvilket låg nära intill, samt började lägga alla köttstyckena på ena ändan af repet. Detta sysselsatte honom icke länge och sedan han sammanbundit dem alla stadigt, kastade han den andra ändan af lasso öfver en hög gren, till dess han hängde ned så att han kunde räcka henne. Nu hissade han upp köttet, till dess det var tio fot eller så öfver marken, och fästade derefter repet vid en stam.

»Nu, mina herrar,» mumlade han, liksom han talat till vargarne, »mån I spatsera omkring och tjuta tills I blifven hesa; men I kunnen icke hindra mig fem minuter längre från att hvila, det är säkert det.»

Med dessa ord lade han sig ned och lindade omkring sig sitt täcke.

»Ha!» fortfor han, då han såg flera af djuren skymta fram och titta uppåt det svängande köttet; »ha!skullen I

kanske vilja ha en bit? Ha, ha, ha! God natt!»

Skrattande utsträckte han sig bredvid bröderna, och inom fem minuter snarkade han lika högt som någon af dem.

Men med all sin klokhet var Basil vid närvarande tillfälle icke så slug som han trodde sig vara, och icke hälften så slug som vargarne, hvilka han trodde sig hafva narrat. Då de sågo honom vara insomnad, drogo de modigt närmare och närmare, till dess tjugtals af dem betäckte stället, hvaröfver köttet hängde. Här sprungo de omkring, tumlande öfver hvarandra och seende uppåt. De förblefvo likväl tysta, för att icke väcka de sofvande. Några suto lugnt på sina bakben, med ögonen fästade på den begärliga lockmaten, men utan att göra något försök att taga den, då de väl insågo att de icke räckte den. Dessa voro utan tvifvel de äldsta och förståndigaste af dem. De andra hoppade högt upp och de ifrigaste af dem kunde komma med nosen inom få tum från köttet, då de så mycket mera retades af att icke kunna komma åt det. Likväl lyckades en, som tycktes hoppa skickligast, att slutligen rycka till sig ett litet stycke, som hängde lägre ned än den egentliga bundten. Men han hade knappt nått marken, förr än han ögonblickligen anfölls af de öfriga och var glad att få släppa biten för att rädda sig sjelf. Hans framgång uppmuntrade de andra att försöka, och de hoppade uppåt som förut, men utan framgång.

En ny tanke syntes nu uppstå hos de äldre, hvilka hittills hade setat som åskådare. Några af dem sprungo till stammen, vid hvilken lasset var fastgjord, och började bita och gnaga på repet. Inom mindre än två minuter kom den tunga köttmassanned med ett doft ljud och föll på en varg i hopen, så att han tjöt förfärligt.

Marengo, som hela tiden varit vaksam, morrade högljuddare än någonsin och detta tillsammans med det öfriga oväsendet uppväckte de tre gossarne. Basil, som säg hvad som var på färde, sprang upp, fattade sin bössa och rusade framåt, åtföljd af François och Lucien.

Alla tre störtade in bland vargarne och afskjöto springande sina bössor, hvarefter de anföllo vargarne med bösskolfvarne. Djuren togo naturligtvis till benen och skingrade sig åt alla håll, men somliga af dem försummade icke att under sin flykt medtaga några smakliga bitar af björnköttet. Två af vargarne hade dött för kulorna, och den tredje, som François pepprat med ett skott, blef upphunnen och sliten till döds af Marengo.

Köttet blef snart hopsamladt; och fastän Basil var något förargad, hade han dock förtroende till sin plan och sammanband köttet ännu en gång i lasset samt hissade upp det. Denna gång knöt han likväl ändan af repet vid en hög gren, och som vargarne icke äro klättrare, voro alla tre säkra på att, hur sluga dessa djur än voro, skulle de nu icke komma åt köttet.

Efter att hafva kastat mera ved på elden, svepte de tre bröderna åter in sig i täckena, öfvertygade att icke något kunde inträffa, som skulle störa dem före morgonen.

XXL Eldringen.

Denna förmodan slog likväl icke in. Stackars gossar! de visste litet hvad som förestod dem. De hade att genomgå ett hårdt prof. ned med ett doft ljud och föll på en varg i hopen, så att han tjöt förfärligt.

Marengo, som hela tiden varit vaksam, morrade högljuddare än någonsin och detta tillsammans med det öfriga oväsendet uppväckte de tre gossarne. Basil, som säg hvad som var på färde, sprang upp, fattade sin bössa och rusade framåt, åtföljd af François och Lucien.

Alla tre störtade in bland vargarne och afskjöto springande sina bössor, hvarefter de anföllo vargarne med bösskolfvarne. Djuren togo naturligtvis till benen och skingrade sig åt alla håll, men somliga af dem försummade icke att under sin flykt medtaga några smakliga bitar af björnköttet. Två af vargarne hade dött för kulorna, och den tredje, som François pepprat med ett skott, blef upphunnen och sliten till döds af Marengo.

Köttet blef snart hopsamladt; och fastän Basil var något förargad, hade han dock förtroende till sin plan och sammanband köttet ännu en gång i lasset samt hissade upp det. Denna gång knöt han likväl ändan af repet vid en hög gren, och som vargarne icke äro klättrare, voro alla tre säkra på att, hur sluga dessa djur än voro, skulle de

nu icke komma åt köttet.

Efter att hafva kastat mera ved på elden, svepte de tre bröderna åter in sig i täckena, öfvertygade att icke något kunde inträffa, som skulle störa dem före morgonen.

XXL Eldringen.

Denna förmodan slog likväl icke in. Stackars gossar! de visste litet hvad som förestod dem. De hade att genomgå ett hårdt prof. Vargarne tjöto förfärligt omkring lägret och deras ögon lyste ännu genom dunklet. Men detta skulle icke hafva hindrat gossarne från att sofva, om icke deras uppmärksamhet blifvit fästad på ett annat ljud — ljudet af ett helt annat slags djur. De hörde det midt ibland vargarnes tjutande och visste på ögonblicket hvad det var. Det liknade nästan skriket af en uppretad katt, men var långt vildare och fruktansvärdare. *Det var kuguarens läte!*

Jag säger att de unga jägarne genast igenkände detta djurs läte, ty de hade hört det då de jagat i Louisianas skogar, ehuru de aldrig varit utsatta för dess anfall. Likväl hade de trovärdiga bevis om detta djurs styrka och vilda natur, och blefvo derföre förfärad då de hörde dess skrik, hvilket män med de starkaste nerver före dem hade blifvit.

Då skriket först nådde deras öron, hördes det svagt och på afstånd, icke högre än en kattunges jamande. Det var tydligt att djuret var mycket långt borta i skogen. De visste likväl att djuret hastigt kunde genomtåga den mark, som låg emellan det och deras läger. De lyssnade. Ännu ett skrik hördes, men närmare. De sprungo upp på benen och lyssnade åter; då hördes skriket mera aflägsset. Detta var likväl ett misstag af gossarne. De glömde att deras *öron nu voro längre från marken.*

De stodo en sekund stirrande på hvarandra, med förskräckelsen tecknad i sina anletsdrag. Hvad var att göra?

»Skola vi stiga upp på våra hästar och fly?» frågade Basil.

»Vi veta icke hvilken väg vi skola taga,» genmålte Lucien. »Vi kunna rida midt i gapet på djuret.»

Detta var ganska sannolikt, ty det är ett besynnerligt faktum att kuguarens skrik, liksom lejonetsrytande, tyckes komma från alla sidor. Det är svårt att säga i hvilken riktning djuret, som uppgifver lätet, befinner sig. Om denna illusion frambringas af fruktan hos lyssnaren eller af någon annan orsak, är en ännu oafgjord fråga.

»Hvad skola vi göra?» frågade Basil. »Att klättra upp i träden tjenar till ingenting, ty dessa djur kunna klättra som ekorrar. Hvad skola vi göra?»

Lucien stod tyst en stund.

»Jag har läst,» sade han slutligen, »att kuguaren icke gerna går igenom eld. Så är det äfven med de flesta djur, fastän *undantag finnas*. Låtom oss försöka det. Tyst! hör!»

Alla tre voro tysta. Åter hördes kuguarens vilda skrik, ännu långt bort.

»Hören I,» fortfor Lucien, »han är ännu långt borta. Kanhända kommer han icke häråt; det är likväl bäst att bereda oss medan vi hafva tid dertill. Låtom oss försöka *eldringen*.

Både Basil och François förstodo hvad brodern åsyftade. Alla tre släppte gevären, och rusande in bland träden, samlade de tillhoppa flera fång torr ved. Lyckligtvis fanns det sådan i öfverflöd nära intill. Några förtorkade träd hade fallit omkull för länge sedan, och deras grenar, hvilka i fallet afbrutits i stycken, betäckte marken med en stor mängd stickor, just tillreds att tända på. I den stora elden, som ännu flammade, saknades icke antändningsämne och inom några minuter brann på marken en fullkomlig cirkel af eldar, hvilkas lågor nästan vidrörde hvarandra.

Gossarne hade icke förlorat någon tid och arbetade som om det gällde lifvet. Det var väl att de gjorde så, ty kuguarens skrik, som de hörde då och då, tilltog i styrka för hvarje gång och genljöd i skogen, förtagande alla

andra ljud. Underligt nog,

upphörde helt hastigt vargarnes tjut, och dessa djur afhöordes icke mera. Men andra ljud hördes i stället — stampandet och frustandet af de uppskrämda hästarne. De unga jägarne hade icke förut tänkt på att rädda dessa stackars djur. Nu var det för sent att befria dem — kuguaren var inom trehundra alnar från lägret.

Alla tre jemte Marengo voro inom eldringen. Lyckligtvis var vinden stilla och röken steg rätt upp, lemnande dem rum att andas. Rundtomkring dem flammade och sprakade elden; men högre än grenarnes knakande och hväsandet af den framstörtande trä gasen hördes kuguarens vilda skrik! Nu blef det klart från hvilket håll djuret kom, ty då de unga jägarne tittade genom röken och flammorna, kunde de urskilja den gula, kattlika kroppen, rörande sig fram och tillbaka under det upphängda köttet. Det runda hufvudet, den långa, bugtiga ryggen, det mjuka, gulbruna skinnet tilläto icke något tvifvel derom, och till råga på olyckan sågo gossarne nu icke *ett*, utan *två* af dessa förfärliga djur, som gingo om hvarandra fram och tillbaka och begärligt blickade upp till köttet.

Nu insågo jägarne hvilket misstag de begått, då de icke nedtagit köttet. Hade de gjort det, skulle kuguarerna tvifvelsutan tagit detsamma och gått sin väg, sedan de tillfredsställt sin hunger. Men ack, det var nu för sent att tänka derpå.

Flera minuter fortforo djuren att gå fram och tillbaka, med ögonen fästade på det frestande föremålet uppöfver dem. Flera gånger sprungo de upp för att fatta det, men deras försök voro fruktlösa och de afstodo slutligen derifrån. Nu sprang den ena kuguaren upp i trädet. De kunde höra huru hans klor skrapade mot barken, under det han sprang uppåt. Först klättrade han till grenen, på hvilken björnköttet hängde, samt skakade honom med häftighet, seende nedåt marken om rofvet skulle nedfalla. Efter en stund upphörde han dermed och gick ned till den andra grenen, vid hvilken lasset var fastknuten. Här fattade han repet i sina klor och skakade det med styrka, men med samma resultat som förut. Fastän han hade den fördelen framför vargarne, att kunna klättra i träd, hade han likväl icke deras slughet, eljest skulle han snart hafva fått ned köttet genom att bita af repet. Denna tanke tillhörde dock en högre hjernutveckling än hans, och efter att hafva fattat lasset åtskilliga gånger och skakat den som förut, gick han ned till kamraten, som hela tiden sutit och bevakat hans rörelser,

Dessa försök att åtkomma köttet upptogo nära en timme. Under hela denna tid stodo gossarne inom eldringen, i den mest beklagansvärda belägenhet. De voro halfstekta af hettan, som ideligen ökat sig, under det de svarta trädklumparne brunnit till röda kol. De hade gjort ringen *för liten* och stodo nu liksom midt i en brinnande ugn.

Röken hade till en del försvunnit och de kunde bevittna hvarje kuguarnas rörelse, men den förfärliga hetta, som plågade dem, hade nära nog besegrat deras fruktan för dessa djur och litet nog skulle nu kunnat locka gossarne att rusa fram och strida mot dem. Svetten rann ur hvarje por och deras bössor kändes som heta jernstänger!

»Jag kan icke uthärda längre,» utropade Basil, »låt oss skjuta på dem, rusa fram och rädda oss bäst vi kunna.»

»Tålmod, broder, ännu ett ögonblick,» svarade Lucien; »kanhända de gå sin väg.»

Under det Lucien talade, öfvergåfvo kuguarerna björnköttet och nalkades smygande elden. De kröpoframåt som kattor, då de ämna öfverraska sitt rof. Emellanåt uppgåfvo de ett sällsamt ljud, liknande en svag hostning hos en lungsigtig person. De läto äfven höra ett annat ljud, lika främmande för våra jägares öron, och hvilket lät liksom när en katt »spinner», ehuru mycket starkare. Det kunde i den tysta skogen höras på ett ganska ansenligt afstånd.

Båda »murrade» på detta sätt, liksom för att uppmuntra hvarandra att nalkas elden, och de fortsatte att krypa framåt, med svansarne viftande i vädret. Då de kommit på några fots afstånd från elden, stannade de och lade sig utmed marken, synbarligen beredda att hvilket ögonblick som helst rusa framåt. Det var en förfärlig anblick att se dessa kreatur der de lågo. Skenet från den stora elden gaf åt hvarje del af djuren en fruktansvärd tydlighet. Deras klor, deras till hälften blottade tänder och den klara ringen i deras lysande ögon syntes tydligt. Men de unga jägarne tyckte att de icke sågo hälften så fruktansvärda ut som förut, ty de betraktade dem nu ur en helt annan synpunkt. De plågades så förfärligt der de stodo, att de utom eldringen fruktade ingenting, icke ens kuguarnas klor.

»Jag kan icke uthärda längre,» upprepade Basil. »Vi blifva fullkomligt stekta. Bröder, sigta på den der, jag skall taga den andra på min lott... så ... nu... varen icke rädda... fyr!»

De tre smållarne hördes nästan samtidigt, och ögonblicket efter sedan de fyrat af hoppade gossarne ut ur den fladdrande kordongen. Om Lucien och Francois felat målet, visste man icke förrän efteråt, men Basil hade icke skjutit bom» Han hade sårat kuguaren, och knappt hade de unga jägarne kommit ur den brinnande ringen, då djuret i vildt raseri sprang in i densamma och syntes, än gående, än rullande sig på marken i dödsryckningar. Marengoanföll kuguaren, men båda kommo midt i den glödheta askan och hunden var glad att komma ut ur elden igen.

Lemnad åt sig sjelf, upphörde kuguaren snart att röra sig, och låg på marken, efter allt utseende död.

Men hvad blef det af den andra?

Då de alla tre stodo lyssnande, hörde de hästarnes frustande och stampande, men öfver allt detta mulåsnan Jeanettes skri. Detta varade några minuter och slutligen blef allt tyst som förut.

»Stackars Jeanette!» tänkte de. »Den andra kuguaren har gjort sig ett mål af henne. Välan, vi måste hjälpa oss utan henne, det är allt.»

De vakade till daggryningen, ännu fruktande att kuguaren kunde komma tillbaka till kamraten. Regn hade nu börjat falla och det öste ned i strömmar, så att elden utsläcktes. De försökte icke att återtända den, utan stodo med sina täcken omkring axlarna, skyddande sig så godt de kunde under träden.

På det dagades, huru stor var icke deras förvåning och glädje, att se Jeanette lugnt betande vid ändan af repet, hvarmed hon var tjudrad, och tätt intill henne kroppen af kuguaren, som låg död. Han hade blifvit sårad af skotten, men de upptäckte snart att det icke var orsaken till hans död, ty kroppen var krossad och reffbenen bräckta. De kunde icke strax förstå detta, men slutligen blef det dem dock klart. Den ställning, i hvilken de funno djuret, gjorde det möjligt för dem att förklara hemligheten. Kuguaren låg vid foten af ett stort träd, emot hvilket han utan tvifvel blifvit klämd till döds. Under sin flykt hade han sprungit på Jeanette, och hon, som försökt att undkomma, hade i mörkret häftigtrusat emot trädet, hvarvid hon krossat kuguaren så att han dött på stället.

Det fruktansvärda djuret hade lemnat spår efter sina klor på Jeanettes rygg och hals, och ett djupt hål under hennes strupe visade hvar dess tänder varit begrafna. Det var lycka för mulåsnan att hon rusat emot trädet, eljest hade kuguaren icke slutat förr än han druckit allt blodet ur hennes ådror; ty det är på detta sätt kuguaren dödar sitt rof.

Det var nu morgon, men de unga jägarne hade varit vakna nästan hela natten och voro trötta, så att de kunnat behöfva hvila; detta ansågo de dock icke klokt. De antogo att de kommit i en del af skogen, der många farliga djur uppehöll sig, och de beslöto derföre att flytta sitt läger och komma så långt som möjligt från detta ställe före nattens inbrott. Förhållandet var att de befunno sig vid en biflod till Treenighetsfloden, hvilken vid denna årstid öfversvämmade, hvarföre alla de vilda djuren, björnar, kugarer, vargar, lodjur och vildsvin, blifvit drifna från de låga bankarne och ströfvade kring i de närbelägna skogarne, mera hungriga och vilda än vanligt.

Sedan de sadlat sina hästar och lastat Jeanette med deras mantlar, täcken och köttet, togo våra jägare vägen vesterut. Efter att hafva tillryggalagt några mil, kommo de ur skogarne och ut på den öppna prairien.

XXII. Den aflägsna höjden.

Deras väg förde dem genom ett af dessa herrliga landskap, hvilka finnas endast i dessa söderns regioner — *en blomsterprairie*. De färdades midt igenom blommorna. Blommor syntes framför dem, rusat emot trädet, hvarvid hon krossat kuguaren så att han dött på stället.

Det fruktansvärda djuret hade lemnat spår efter sina klor på Jeanettes rygg och hals, och ett djupt hål under hennes strupe visade hvar dess tänder varit begrafna. Det var lycka för mulåsnan att hon rusat emot trädet, eljest

hade kuguaren icke slutat förr än han druckit allt blodet ur hennes ådror; ty det är på detta sätt kuguaren dödar sitt rof.

Det var nu morgon, men de unga jägarne hade varit vakna nästan hela natten och voro trötta, så att de kunnat behöfva hvila; detta ansågo de dock icke klokt. De antogo att de kommit i en del af skogen, der många farliga djur uppehöll sig, och de beslöto derföre att flytta sitt läger och komma så långt som möjligt från detta ställe före nattens inbrott. Förhållandet var att de befunno sig vid en biflod till Treenighetsfloden, hvilken vid denna årstid öfversvämmade, hvarföre alla de vilda djuren, björnar, kugarer, vargar, lodjur och vildsvin, blifvit drifna från de låga bankarne och ströfvade kring i de närbelägna skogarne, mera hungriga och vilda än vanligt.

Sedan de sadlat sina hästar och lastat Jeanette med deras mantlar, täcken och köttet, togo våra jägare vägen vesterut. Efter att hafva tillryggalagt några mil, kommo de ur skogarne och ut på den öppna prairien.

XXII. Den aflägsna höjden.

Deras väg förde dem genom ett af dessa herrliga landskap, hvilka finnas endast i dessa söderns regioner — *en blomsterprairie*. De färdades midt igenom blommorna. Blommor syntes framför dem, bakom dem samt på alla sidor om dem, och de lysande blomkronorna betäckte prairien så långt som ögat kunde se. Der funnos gyllene solrosor (*helianthi*), röda malvas, euphorbias och purpurroda lupiner. Der såg man den vilda altheans rosafärgade blommor och de lysande orangegula blommorna af kaliforniavallmon, glänsande likt eldbollar bland de gröna bladen, medan lägre ned vid marken den anspråkslösa violen växte, glittrande som ädelstenar af azur.

Öfver allt detta göt solen sina strålar, och det nyfallna regnet, som renat allt, hade äfven förhöjt växternas vällukt och prakt. Millioner fjärilar, icke mindre praktfulla än blommorna sjelfva, flögo öfver dem eller hvilade sig i deras mjuka kalkar. Några af dessa fjärilar voro mycket stora, och deras sammetslika vingar, prickiga eller randiga, skimrade i flera färger. Den stora spindelflugan flög omkring, än hvilande på sina surrande vingar, än med blixstens snabbhet ilande till någon annan del af den obegränsade trädgården. Bin och humlor surrade från blomma till blomma, uppsugande den rika nektarn. Då och då flögo raphöns och hjerpar upp framför hästarne och François lyckades skjuta ett par af dem, hvilka han sedan hängde bakom sig på sadeln.

Genom dessa stora blomsterbäddar redo våra resande, krossande mången skön blomkrona under hästhofvarne. Stundom växte blommorna på höga stjelkar, hvilka stodo tätt tillsammans och räckte upp till bringan på hästarne, fullkomligt hindrande dessa från att synas på afstånd. Stundom passerade våra resande genom bäddar af solrosor, hvilkas stora hufvuden slog emot deras höfter och betäckte dem med ett gult mjöldoft.

Det var en sällsynt skön trakt, och de unga jägarne skulle hafva njutit mycket deraf, om de icke lidit af trötthet och sömnhet. Blommornas vällukt tycktes till en början uppfriska dem, men efter en stund utöfvade den en narkotisk verkan på dem och de kände sig sömnigare än någonsin. De skulle hafva slagit läger midt ibland blommorna, om der funnits vatten; men de kunde icke berga sig utan sådant. Der fanns icke heller något gräs för kreaturen, och underligt nog finnes det sällan gräs på dessa blomsterprairier. Blomstjelnarne suga all musten ur jorden och ingen grästorfvä finnes omkring deras rötter. De resande nödgades derför fortsätta ridten tills de kunde upptäcka ett ställe der det fanns gräs och vatten — två nödvändiga ting vid ett »nattläger».

Sedan gossarne ridit omkring tio mil, började blommorna blifva glesare spridda öfver marken och minskades småningom, så att våra resande slutligen befunno sig i en gräsprairie. Två eller tre mil längre bort kommo de till en liten å, som gick genom det öppna fältet. Med undantag af några få pilar, växte inga träd vid stränderna. Här voro de glada att få stanna öfver natten, och de stego af hästarne samt tjudrade dem på den inbjudande gräsvallen.

Alla tre voro trötta och skulle gerna lagt sig till hvila, men de voro äfven hungriga och måste först äta. De började alltså laga till aftonmåltiden. Pilarne voro gröna och ville icke brinna väl, men genom ihärdigt bemödande lyckades de slutligen att få eld. François' hjerpar kastades i kitteln, tillsammans med vild lök, krasse

och prairierofvor, som Lucien samlat under färden, hvaraf blef en rätt, som var långt ifrån osmaklig. Björnköttsförrådet vidrördes icke, med undantag af en liten bit, hvilken, jemte hufvudet och annat afskräde af hjerpen, utgjorde Marengos aftonmåltid. Så snart de slutat äta, utbreddes jägarne sina buffelmantlar på gräset och svepte täckena omkring sig, samt föllo i en uppfriskande sömn.

Denna natt blefvo de icke störda. Då de voro vakna kunde de höra vargarnes tjut på den aflägsna prairien och nära till lägret, men de voro vana vid denna serenad och brydde sig icke derom. Alla tre sofvo godt hela långa natten.

De vaknade i dagningen och kände sig fullkomligt uppfriskade. De vattnade sina häftar och tillagade frukosten af torkadt björnkött. Detta är alls ingen dålig föda, men med den aptit de hade var det en verklig läckerhet, och de åto nära ett skålpund hvardera. De kände sig alla glada och muntra. Marengo var glad, han också, fastän kuguarens klor förfärligt skrapat hans hufvud, och Jeanette skuttade omkring och sparkade till flugorna under det hon åt. Basil hade åter insmört hennes ben med björnister, och de skråmor kuguaren gifvit henne, sågo ut att hastigt vilja läkas. De qvarstannade hela dagen på detta behagliga ställe och njöto ännu en natts ostörd hvila. Andra morgonen fortsatte de sin resa och inom få dagar kommo de till skogarne; men då inga spår af bufflar syntes, stannade de icke länge, utan gingo ännu längre åt vestern, öfverfarande flera af de talrika strömmar, som utfalla i floden Brazos.

På tredje dagen efter det de lemnat skogarne, lägrade de sig vid en af dessa små oansenliga åar, hvilka slingra sig genom prairierna, men icke hafva några träd vid sina stränder. Våra resande hade dock ingen olägenhet deraf, ty de kunde göra upp eld af ett ämne, hvars åsyn fägnat deras ögon under hela denna dagsresa. Det var *bois de vache*, eller »buffelguano», och der sådant fanns, kunde bufflarne sjelfva icke vara långt aflägsna. De hade nu kommit inom dessa djurs område och kunde träffa på dem hvilket ögonblick som helst. Så snart nästa dag grydde, blickade våra jägare utåt prairierna, men ännu voro icke några bufflar synliga. De sågo ingenting utom det gröna, flacka fältet, som sträckte sig åt alla sidor och tycktes sammansmälta med skyarne. Endast ett föremål gjorde ett afbrott i denna släta yta. Det var en upphöjning, resande sig öfver »prairiehafvet» och på jägarspråk kallad »butte». Den såg ut nästan som en skans och dess branta, lodrätt stupande sidor liknade ättestupor. Den låg i samma riktning hvaråt de hittills rest.

»Skola vi styra kosan dit?» frågade de hvarandra.

»Ja, hvarför icke?» sade Basil. »Vi kunna lika lätt träffa bufflar åt detta håll, som åt något annat. Vi hafva ingen vägvisare nu, utan måste lita på att vår lyckliga stjärna för oss till dem, eller dem till oss, hvilket kommer på ett ut, förmodar jag.»

»Ja, låtom oss sätta i väg till höjden der borta,» tillrådde Francois. »Kanske vi råka på bufflar nära derintill,»

»Men om vi icke finna något vatten?» invände den alltid omtänksamme Lucien.

»Det är icke troligt,» återtog François, »Jag går i borgen för att der finnes vatten — det är alltid vatten der det är berg, och »butten» derborta kan jag nästan likna vid ett berg. Jag är öfvertygad om att vi der finna vatten.»

»Och om det icke finnes något der,» tillade Basil, »så kunna vi återvända hit.»

»Men, bröder,» sade Lucien, »I veten icke hur långt det är till denna upphöjning.»

»Tio mil, skulle jag tro.» sade Basil.

»Bestämdt icke mera,» tillade François.

»Det är trettio, lika säkert som en,» anmärkte Lucien lugnt. »Trettio!» utropade de andra; »tretti mil! Du skämtar, är det icke så? Vi kunna ju nästan räcka dit med våra händer!»

»Det är misstag,» återtog Lucien. »I bägge be-räknen afstånd här på samma sätt som I skullen göra det i Louisianas låga, tjocka atmosfär. Kommen ihåg att vi nu äro fyratusen fot öfver hafsytan och omgifna af den renaste, genomskinligaste luft i verlden. Föremålen kunna här urskiljas på dubbelt så långt afstånd som på

Mississippis stränder. Denna höjd, som I ansen vara endast tio mil aflägsen, synes mig vara femton, eller något mera, och därför gör jag den slutsats att den är åtminstone på trettio miles afstånd från det ställe der vi nu befinna oss.»

»Omöjligt!» utropade Basil, betraktande upphöjningen. »Jag kan ju se bergklyftorna på dess sidor, och träd, tror jag, som växa på dess topp.»

»Välan,» fortfor Lucien, »med allt hvad du kan se, har jag dock icke mycket misstagit mig. Men låtom oss begifva oss dit, efter I så önsken. Vi skola der finna vatten, hoppas jag; men märk väl — *vi måste resa hela dagen, innan vi hinna dit*, och kunna skatta oss lyckliga om vi framkomma före nattens inbrott.»

Luciens förmodan var icke öfverdrifven, han hade tvärtom beräknat afståndet alltför kort. Detta härledde sig af hans brist på erfarenhet om prairierna. Hade han eller hans bröder haft litet mera sådan, skulle de hafva betänkt sig innan de vågat sig ut så djerft och lemnat vatten bakom sig. De skulle då hafva förstått, hvilken risk det är att företaga en lång resa, utan visshet att finna vatten vid slutet af densamma — en risk som sällan gamla jägare blottställa sig för. Dessa veta hvad det vill säga att vara utan vatten på prairierna, hvilket de frukta mera än grizzlybjörnar, pantrar, vargar eller till och med fiendtliga indianer; ty de anse fruktan för törst såsom den största af alla faror.

Våra unga jägare hyste ganska ringa fruktan därför. Det är sannt att de hade läst eller hört talas om de lidanden, som prairieresande stundom nödgas utstå i saknad af vatten. Men de som lefva bekvämt hemma, omgifna af källor, brunnar, strömmar, cisterner, vattenledningar och fontäner, de äro färdiga att underkänna dessa lidanden, ja, färdiga att misstro allt, som icke förekommer inom deras egen erfarenhet. De äro genast tillreds att tro det deras katt kan öppna en dörrklinka, deras gris lära sig spela kort och att deras hund kan verkställa underbara ting, som smaka af något mer än blotta instinkten; men dessa samma människor skaka misstroget på hufvudet, om man berättar för dem att pungråttan räddar sig undan sin fiende genom att med svansen hänga sig fast vid en trädgren, eller att de röda aporna kunna gå öfver en ström genom att med till— hjälp af sina svansar bilda en svängande kedja.

»Ah! prat!» utropa de; »sådana saker äro alltför besynnerliga att kunna blifva trodda.» Och om de jemnföras med de *konster*, deras katt och hund kunna göra, synas de dock hvarken besynnerliga eller omöjliga. Frånvaro och afstånd betraktas alltid med förundran och misstroende, medan hvardagliga händelser, i sig sjelfva mera underbara, hvarken framkalla förvåning eller misstroende. Hvem anser nu det häpnadsväckande fenomenet af den elektriska tråden annorlunda än som en enkel sanning, lätt att fatta? Och ändock fanns det en tid — åh! det fanns en tid, då den som uttalat denna sanning skulle gjort sig löjlig, ja, till och med hafva riskerat lifvet eller friheten. Kommen blott ihåg Galilei!

Jag nämnde att folk som lefva i hemmet icke veta *hvad törst vill säga, ty hemmet* är ett ställe derdet alltid finnes vatten. De kunna icke fatta hvad det är att vistas i ödemarken utan detta nödvändiga element. Ha! *jag* vet det; och jag försäkrar er på mitt hedersord, att det är förskräckligt.

Våra unga jägare hade endast en svag aning om törstens fasa. Hittills hade deras färd ledt dem genom väl bevattnade trakter; de hade knappt färdats tio eller på sin höjd tolf mil utan att finna en ström med trädbevuxna stränder, hvilken de kunde upptäcka på långt afstand och sålunda leda sig till vatten; men de förstodo ej naturen af det landskap de hade framför sig. De visste icke att de nu inkommit på dessa vidsträckta och förtorkade stepper, hvilka höjde sig uppåt foten af Klippbergen — Nordamerikas Cordillerer.

Hurtig och oförvägen, tänkte François aldrig på faror. Basil, modig och rask, fruktade dem icke. Lucien hade vissa betänkligheter vid att utsätta sig för faror, hvarom han hört eller läst mera än de andra. Alla längtade de likväl att besöka denna märkvärdiga skanslika höjd, som reste sig öfver slätten. Detta var helt naturligt. Äfven den råa vilden och den erfarne djurfångaren afvika ofta från sin kosa. drifna af ett dylikt begär.

Hästarne voro vattnade och sadlade, Jeanette pålastad, vattenflaskorna ifyllda, och efter att hafva stigit upp på

sina hästar, redo våra unga resenärer framåt för att komma till den enstaka höjden.

XXIII. Jagt på en vild häst.

»Det måste finnas bufflar här i grannskapet,» sade Basil, blickande ned på marken under det de redo. »Denna spillning är ganska färsk. Den kan det alltid finnes vatten. De kunna icke fatta hvad det är att vistas i ödemarken utan detta nödvändiga element. Ha! *jag* vet det; och jag försäkrar er på mitt hedersord, att det är förskräckligt.

Våra unga jägare hade endast en svag aning om törstens fasa. Hittills hade deras färd ledt dem genom väl bevattnade trakter; de hade knappt färdats tio eller på sin höjd tolf mil utan att finna en ström med trädbevuxna stränder, hvilken de kunde upptäcka på långt afstand och sålunda leda sig till vatten; men de förstodo ej naturen af det landskap de hade framför sig. De visste icke att de nu inkommit på dessa vidsträckta och förtorkade stepper, hvilka höjde sig uppåt foten af Klippbergen — Nordamerikas Cordillerer.

Hurtig och oförvägen, tänkte François aldrig på faror. Basil, modig och rask, fruktade dem icke. Lucien hade vissa betänkligheter vid att utsätta sig för faror, hvarom han hört eller läst mera än de andra. Alla längtade de likväl att besöka denna märkvärdiga skanslika höjd, som reste sig öfver slätten. Detta var helt naturligt. Äfven den råa vilden och den erfarne djurfångaren afvika ofta från sin kosa. drifna af ett dylikt begär.

Hästarne voro vattnade och sadlade, Jeanette pålastad, vattenflaskorna ifyllda, och efter att hafva stigit upp på sina hästar, redo våra unga resenärer framåt för att komma till den enstaka höjden.

XXIII. Jagt på en vild häst.

»Det måste finnas bufflar här i grannskapet,» sade Basil, blickande ned på marken under det de redo. »Denna spillning är ganska färsk. Den kan icke hafva legat många dagar. Se, der är en buffelväg, betäckt med spår!»

Som Basil sade detta, pekade han på en urhålkning i prairien, som sträckte sig så långt ögat kunde se. Den såg ut som en uttorkad ström, men spåren efter hofvarne på dess botten utvisade att den var, hvad Basil hade kallat den, en buffelväg, hvilken utan tvifvel ledde till någon flod eller annat vattendrag. Den var så djup, att då våra resande redo deri, voro deras hufvuden i jemnhöjd med prairiens yta. Vid häftigt regn hade vattnet urhållat vägen, så att den blifvit så djup; ty jorden, förut upprifven af bufflarnes hofvar, hade af regnvattnet blifvit bortförd till floden. Sådana vägar följa bufflarne stundom och gå tusentals i samma spår. De ämna då uppsöka bättre betesmarker eller vatten, till hvilket de af erfarenhet veta att dessa vägar skola leda dem.

Våra jägare följde icke länge denna väg, ty det var icke så säkert att den kunde föra dem till det ställe, der djuren då funnos. De redo således öfver densamma och styrde åter kosan till upphöjningen.

»Voilà!» utropade François, »hvad är detta?» François pekade på åtskilliga runda urhålkningar, som syntes i prairien framför dem.

»Sannerligen är det icke buffelvältringar!» sade Basil; »somliga af dem äro till och med nyss gjorda.»

»Buffelvältringar!» upprepade François; »hvad är det?»

»Hvad, har du aldrig hört talas derom, François?» frågade Basil. »Det är sådana ställen, der bufflar vältra och tumla sig, likt hästar och boskap.»

»Åh, är det?» sade François, »men hvarför göra de det?»

»Hm! det vet jag icke. Kanhända Lucien kan säga det.»

»Somliga säga,» sade Lucien, sålunda tillfrågad, »att de göra så för att skrubba af sig flugor och andra insekter som besvära dem. Andra tro att de företaga denna besynnerliga rörelse endast för att roa sig.»

»Ha! ha! ha!» skrattade Francis, »sådana roliga djur de måtte vara!»

»Det finnes ännu en annan besynnerligare förklaring,» fortfor Lucien, »nämligen att bufflarne göra dessa gropar för att uppfånga vatten då det regnar, så att de sedan kunna komma tillbaka och dricka.»

»Ha! ha! ha!» skrattade åter François, »jag kan icke tro det, broder.»

»Jag vill icke heller att du skall göra det,» sade Lucien; »denna åsigt är naturligtvis oriktig, ty buffeln är icke ett djur, begåfvadt med tillräckligt förstånd dertill, och jag har endast berättat det såsom en kuriositet. Likväl är det ett faktum att vattnet under regntiden samlar sig i dessa håll och ofta kvarblifver der flera dagar, och det händer ofta att bufflarne ströfva omkring och dricka derur. Derföre är det på sätt och vis en sanning att bufflarne gräfva sina egna brunnar. Äfven andra djur begagna sig ofta af dem. Vilsekomna djurfångare och indianer hafva räddat lifvet genom att finna vatten i dessa hålor, då de i motsatt fall skulle hafva omkommit af törst.»

»Huru runda de äro!» sade François; »riktiga cirklar! Hur kunna bufflarne få dem så?»

»Genom att utsträcka sig till sin fulla längd och snurra rundt omkring likt ett hjul på sin axel. De välta sig omkring med stor hastighet, begagnande sina utstående bogar till cylinder och sina ben till kuggar. Stundom fortfara de med denna rörelse en halftimme i sender. Utan tvifvel välta de sig så, för att skrubba sig, såsom vi nyss sagt, ty oaktadt sina tjocka hudar och hår, äro de mycket besvärade af insekter. De välta sig äfven för att roa sig. I ha'n ju ofta sett hästar tumla sig, är det icke tydligt att de göra så för att förlusta sig?»

»Ah jo,» utropade François. »Jag vet ganska väl att hästar gerna tumla sig.»

»Troligen är det så med bufflarne också. Säkert kännes det ganska behagligt för dem, att blifva fria från sina plågåre och att trycka sin varma kropp mot den friska, kyliga jorden. De äro icke mycket renliga, ty ofta ses de drifva omkring så betäckta med smuts, att man icke kan säga hvilken färg de hafva.»

»Välan!» tillade François, »jag hoppas vi snart skola möta en som har hvit färg.»

Samtalande på detta sätt, fortsatte våra unga jägare sin resa. De hade ridit omkring tio mil, då Basil, hvars ögon hela tiden irrat omkring horisonten, uppgaf ett rop och hastigt höll in sin häst. Då de andra sågo honom göra så, stannade de också.

»Hvad ser du?» frågade Lucien.

»Jag vet icke,» svarade Basil; »men det är något derborta vid kanten af prairien, åt söder till; sen I det?»

»Ja; det ser ut som en massa af låga träd.»

»Nej», sade Basil; »det är icke träd. Just nu såg jag ett skilja sig från de öfriga och nu ser jag det icke. Det såg ut att flytta sig in i massan. Jag förmodar att det är djur af ett eller annat slag.

»Bufflar, hoppas jag!» utbrast François, resande sig till sin fulla längd i sporrarne och försökande att få syn på dem; men François' klippare var icke tillräckligt hög för att låta honom se dessa föremål, och han nödgades derföre återhålla sin mening om hvad de kunde vara.

»Skola vi rida till dem?» frågade Lucien Basil. »Jag tror de komma hitåt,» svarade den senare. »De utsträcka sig mera utmed horisonten och detta är kanhända emedan de komma närmare. Bufflar! Nej, så sannt jag lefver,» fortfor han, höjande rösten, »det är ryttare, måhända indianer.»

»Hvarför tror du så?» frågade Lucien häftigt.

»Jag såg en mellan mig och skyn. Jag kan urskilja skapnaden på en häst, så långt borta som jag kan se honom. Jag är säker att det var en sådan. Se! derborta går en annan!»

»Så är det,» tillade Lucien; »det är en häst. Men, se! det finnes ingen ryttare, ingen på hans rygg, och derborta är en annan, också utan ryttare» Ha! nu vet jag, *mustangs!*»

»Mustangs!» upprepade François; »godt, det skall blifva någonting värdt att se.»

Det visade sig snart att Lucien hade rätt. Det Var en hjord af mustangs eller vilda hästar. Basil hade också rätt, då han sade att de närmade sig dem, ty inom få ögonblick syntes de på mindre afstånd än en mil och nalkades i ett hastigt galopp.

De galopperade tätt tillsammans likt en ordnad trupp, och en af dem, som var ett stycke framför de andra, syntes vara anförare. Då och då kom en eller annan ur ledet och sprang ett ögonblick skild från de öfriga, men vände snart åter och förenade sig med sina följeslagare. Det var en vacker syn att se dem då de kommo. Marken dånade under deras hofvar, liksom en sqvadron kavalleri skulle passerat deröfver.

Först då de voro på endast en half mils afstånd från gossarne, tycktes de varseblifva dem. Ögonblickligt stannade den främste, kastade upp hufvudet med ett fnysande och stod stilla. De öfriga stannade också, följande anförarens exempel. Denne var ännu några steg; framför de andra, medan derasbringor syntes bilda en kompakt front, liksom ett kavalleri ordnadt till strid. Efter att hafva stått stilla några få sekunder, uppgaf anföraren ett gällt gnäggande, skyggade till höger och ilade i väg i full fart. De andra besvarade signalen, vände sig ögonblickligt åt samma håll och följde efter. Rörelsen utfördes med noggrannheten hos en bataljon.

Våra jägare förmodade att hästarne ämnade sig förbi, utan att komma dem närmare. Detta tyckte de icke om, ty de önskade på nära håll få se dessa ädla kreatur. För att icke skrämma dem. hade gossarne varit nog försigtiga att stiga af sina hästar och stodo nu till en del gömda bakom dem, men höllo dem dock stadigt vid tygeln; ty deras hästar voro uppskrämda af de vilda härarnes trampande.

Inom ett ögonblick syntes mustangerna på motsatta sidan om gossarne, hvilka med förnöjelse sågo att de icke sprungo bort, utan *galopperade i en cirkel*, hvaraf de, åskådarne, utgjorde medelpunkten.

Cirkeln i hvilken hästarne sprungo, var en knapp half mil i diameter. De tycktes närma sig medelpunkten, ty de följde icke cirkelns periferi, utan galopperade i en spiral, som småningom ledde inåt.

Gossarne hade nu en fullkomlig öfversigt af dem. De voro omkring tvåhundra, men af olika färg; knappt två af dem voro lika tecknade, Der funnos svarta och hvita, kastaniebruna och strimmiga, bruna, rödbruna och jerngrå, utan att tala om dem som voro spräckliga och fläckiga som hundar. Alla hade fladdrande manar och långa svajande svansar, hvilka sväfvade bakom dem under det de galopperade. Det var i sanning en vacker anblick, och gossarnes hjertan klappade inom dem, medan deras ögon följde den rörliga truppen som cirklade rundt omkring dem.

Men snart fästade alla tre gossarne sina ögon på en enda, nämligen anföraren, och ett vackrare exemplar hade de icke någonsin sett. Basil, som älskade en vacker häst mer än något annat i verlden, var utom sig af förtjusning och stirrade hänryckt på detta sköna djur. Och det var icke underligt, ty ett fullkomligare djur kunde knappt tänkas. Denna häst var större än någon bland flocken, men ändock icke så stor som en engelsk häst. Hans fylliga bringa och utstående ögonglober, hans väl formade länder, hans smärta ben och små, fint formade hofvar utvisade att han tillhörde den andalusiska racen och var en afkomling af de ädla stridshästar, som buro Mexikos första besegrare. Hans proportioner voro hvad en kännare skulle hafva kallat fullkomliga, och Basil, som var en verklig kännare, hade allaredan insett det. Hingsten var helt och hållet hvit, hvit som bergens snö. Då han galopperade, syntes näsborrarne öppna och röda, ögonen voro utstående, manen föll på båda sidor om halsen, från öronen ända ned till manken, och den långa svansen svajade horisontalt bakom honom. Hans fria, behagfulla rörelser visade att ingen sadel någonsin legat på hans rygg.

Basil stirrade på detta ädla djur, tills han blef intagen af en oemotståndlig önskan att ega detsamma. Det är sannt, han hade redan en så vacker häst, som någonsin burit en sadel; men det var en vurm hos Basil att önska sig ega alla vackra hästar han såg, och denna mustang hade ingifvit honom en oemotståndlig längtan att blifva hans egare. Inom några få sekunder hade denna önskan så hastigt tilltagit, att Basil tyckte att han velat gifva allt hvad han egde i verlden, Svarta Höken möjligtvis undantagen, för att blifva herre till denna prairiehäst.

När man kan kasta en lasso så som Basil, och är till häst som han var, så förefaller det erkanhända som om han snart skulle kunnat tillfredsställa sin önskan; men det var icke någon lätt sak, och detta visste Basil.

Han visste väl att han till häst utan svårighet kunde upphinna de vilda hästarne och kasta sin lasso öfver någon bland de sista af dem, men att fånga anföraren var någonting helt annat —*något som aldrig lyckats på prairierna*, icke ens för indianerna. Han hade ofta hört detta, och ändå beslöt han att göra ett försök. Han hade full tillit till Svarta Hökens snabbhet och uthållighet.

Basil meddelade sina bröder sitt beslut, hviskande för att icke uppskrämma mustangerna, hvilka nu voro ganska nära. Lucien försökte att afråda honom, uppgifvande såsom skäl att det skulle föra dem bort från sitt mål och måhända åtskilja dem från hvarandra.

»Nej,» svarade Basil. »Rid till upphöjningen, du och Francois; jag skall komma till er — kanhända kommer jag dit före er. Säg icke ett ord, broder, det är icke värdt. *Jag måste hafva hästen* och jag skall fånga honom om det också kostar mig en femtio mils galoppad.»

Under det Basil talade, närmade han sig den venstra stigbygeln, betraktade lasset, som hängde hoprullad öfver sadelknappen, samt beredde sig att stiga upp. Lucien insåg det fruktlösa i att påtruga honom några vidare råd och upphörde derför med sina invändningar. Francois skulle gerna velat förena sig med Basil, men hans lilla klippare gjorde denna tanke omöjlig att sätta i verket.

Under hela denna tid hade de vilda hästarne fortfarit med sina cirkelringar. Stundom stannade de vid en signal från sin anförare och formade sig i en linie, vänd emot den lilla gruppen. I denna ställning förblefvo de några få sekunder, meduppresta hufvuden, stirrande i nyfiken undran på de främmande inkräktarne af deras område. Några af dem skrapade i marken och frustade, som hade de varit uppretade. Anföraren uppgaf åter en gäll gnäggning, och alla sprungo omkring som förut.

De hade kommit jägarne inom tvåhundra alnar nära, men det var tydligt att de icke ämnade komma närmare. Tvärtom tycktes de ämna aflägsna sig. Efter hvarje halt vände de sina hufvuden utåt prairien, men gjorde sedan åter en cirkel tillbaka, liksom hade de icke ännu fullkomligt tillfredsställt sin nyfikenhet.

Under deras sista halt — eller den som Basil trodde skulle blifva den sista — uppmanade han ännu en gång sina bröder att styra kosan till upphöjningen, hvarefter han lugnt satte foten i stigbygeln och svängde sig i sadeln. Vid denna rörelse ville mustangerna bryta upp, men innan de hunno vända sig om, hade den unge jägaren sporrat sin häst och ilat emot dem tvärs öfver prairien. Han såg icke åt de öfriga, han brydde sig icke om hvilken väg de gingo, hans öga hvilade endast på den hvita anföraren, och emot honom red han i sporrstreck.

Då den hvita hingsten märkte detta, stannade han för ett ögonblick, liksom förvånad, hvarefter han med ett vildt gnäggande, helt olika de signaler han hitintills gifvit, kastade om till höger och sprang i galopp, då de öfriga följde det fortaste de förmådde,

Basil hade kommit så nära, att han lätt kunnat kasta sin lasso öfver några af de sista; men han ville icke komma in ibland hela massan, ty det kunde möjligtvis vara äfventyrligt nog och skulle endast hindrat honom. Hans afsigt var att på ett eller annat sätt skilja anföraren från de andra; för detta ändamål ansträngde han all sin förmåga.

De vilda, hästarne flögo framåt, ansträngande sig till det yttersta. Basil följde efter. Lasset hängde på sadelknappen, Basil hade ännu icke rört henne, dertill hade han tid nog.

Framåt flögo de vilda hästarne och närmare följde den djerfve jägaren, tilldess flera mil lågo emellan honom och det ställe der han lemnat bröderna. Inom några minuter var han ur sigte för dem.

Men de små andalusiska hästarne kunde icke springa i kapp med araben. Mustangerna sprungo icke nu som förut likt en ordnad trupp, utan i en lång rad, der hvar och en tog plats, alltefter sin snabbhet, och långt bort, främst bland dem alla, glänste den snöhvita anföraren likt en stjerna.

Den ena efter den andra afvek ur ledet, så snart han såg sig upphunnen af den svarta hästen, som förde det främmande och fruktade föremålet på sin rygg. Snart hade Svarta Höken upphunnit hela flocken, och hans ryttare såg nu ingenting framför sig, utom den hvita hästen, den gröna prairien och den blåa skyn. Han såg sig icke

tillbaka. Hade han gjort detta, skulle han hafva märkt huru mustangerna skingrade sig åt alla håll öfver prairien. Men han såg icke tillbaka. Allt hvad han brydde sig om låg framför honom, och han sporrade sin häst på nytt och galopperade framåt.

Han hade icke behöft bruka sporrarne. Svarta Höken syntes förstå att hans ära berodde på utgången af jagten och det trogna djuret ansträngde sig till det yttersta. A andra sidan kände den vilda hästen att hans lif, eller åtminstone hans frihet berodde derpå, och detta var nog att sporra *honom* till det yttersta. Både förföljaren och den förföljde flögo af likt vinden.

Då de skilde sig från hjorden, var det icke mera än trehundra alnar emellan dem och de måste hafva passerat några mil vidare, innan afståndet

betydligt förminskades. Deras kurs var rak som en linie, och deraf kunde man se att mustangs vanligen lita på sina ben för att rädda sig från en fiende.

I en sådan jagt, som denna, har likväl förföljaren en fördel framför den förföljde. Den senare, alltid orolig, nödgas se sig tillbaka och är derföre mindre säker på marken som ligger framför honom. Han förlorar den passande ställningen af kroppen för den hastiga farten, och är dessutom i fara att snafva. Så var det med den vilda hästen. Han snafvade icke, ty han var alltför säker på foten, men hans hufvud kastades stundom åt den ena sidan, tilldess hans stora, mörka öga fick fäste på fienden bakom honom. Detta hindrade honom naturligtvis till någon del. Det var endast i dessa ögonblick som Basil kunde upphinna honom.

Efter en lång jagt var det ännu minst tvåhundra alnars afstånd emellan dem. Med en känsla af otålighet sporrade den unge jägaren ännu en gång sin häst till ett nytt försök att hinna upp hingsten, medan denne ilade framåt, snabbare än någonsin.

Hastigt märkte Basil att den hvita hästen, i stället att ila rakt framåt, sprang i krokiga linier från den ena sidan till den andra. Basil såg detta med förvåning. Han sökte att upptäcka orsaken. Då hans blickar föllo på marken, märkte han att den var ojemn och, så långt som ögat kunde nå, betäckt med små kullar. Det var dessa som kom mustangen att springa så besynnerligt. Basil hade knappt gjort denna upptäckt, då han kände sin häst hastigt sjunka under sig och tumla omkull på prairien.

Ryttaren blef kastad ur sadeln, men skadade sig icke mycket. Han reste sig genast. Svarta Höken arbetade sig upp vid samma tid och stod stilla, medan hans sidor vidgades och sjönko, allt efter som han andades och flåsade. Han var icke i stånd att springa

Den vilda hästen.

längre. Men äfven om han varit det, insåg Basil att jagten nu måste vara slut. De små kullarne, som han nyss bemärkt, stodo helt tätt på prairien, och emellan dessa ilade den vilda hästen, lika snabbt som någonsin förut. Då jägaren åter kommit på fötterna, var mustangen på omkring en fjerdedels mils afstånd, och i detta ögonblick uppgaf han ett gällt gnäggande, triumferande öfver sin räddning, ty det var utom allt tvifvel, att han nu icke kunde upphinnas.

Basil såg med ledsnad, att vidare förföljelse icke allenast var onyttig, utan farlig; ty fastän han aldrig förut sett något liknande dessa små kullar, insåg han ganska väl huru farligt det var att rida i galopp ibland dem. Han hade blifvit varnad i tid, ty han hade just nyss kommit inom gränsen af denna kuperade mark, då hästen föll, lyckligtvis icke värre än att han åter kunde med friska lemmar resa sig upp. Han visste att han kanske icke en gång till kunde komma undan så lätt, och han hade icke lust att för den hvita hingsten riskera att förlora sin favorit, Svarta Höken, äfven om han varit säker om att kunna fånga den förre, hvartill det likväl icke längre fanns någon möjlighet. Tröstande sig så godt han förmådde, upphörde han med jagten, betraktande mustangen under några minuter, till dess denne försvann likt ett hvitt moln vid den mattblåa horisonten.

Den unge jägaren tänkte nu på att återvända till sina bröder; men åt hvilket håll skulle han gå? Han såg sig omkring efter upphöjningen. Der fanns den, men till hans förvåning låg den rakt framför honom och närmare än

förut. Han hade hela tiden ridit ditåt, men i sin brådska hade han icke märkt det. Lucien och Francois måste således vara efter honom och skulle väl snart komma den vägen. Det bästa han derföre kunde göra var att vänta, till dess de hunno upp honom, och derföre satte han sig ned på en af de små kullarne och lemnade sin häst frihet att gå omkring hvart han ville.

XXIV. Eli hundstall.

Svarta Höken dref omkring på något afstånd för att söka sig gräs, ty på detta var knapp tillgång, och hvad som varit hade blifvit afskafvet så nära marken, som om tusen kaniner skulle betat der. Basil hindrade icke sin häst från att gå. Han visste att hästen var alltför väl dresserad att springa bort och att han kunde återkalla honom genom en hvissling, hvilket ögonblick som helst. Han satt derföre stilla, än granskande prairien och än sökande att förkorta tiden, genom att undersöka de besynnerliga, små kullarne. Af sådana funnos tusentals, de betäckte fältet, både i norr, söder och vester, så långt som Basil kunde se. De voro nästan konformiga, omkring en och en half aln i diameter vid basen och icke öfver en aln i höjd. Nära toppen på hvar och en af dem var en öppning, ett hål, icke mycket större än ett råthål. Omkring hålet fanns intet gräs, fastän kullarne för öfrigt voro beklädda med mjuk, grön torf, hvilket gaf dem utseende af att för länge sedan hafva blifvit uppförda.

Innebyggarne i dessa besynnerliga boningar började snart visa sig. Skrämda af hästarnes bullrande steg, hade de gömt sig vid deras annalkande. Allt var nu åter tyst, så att de kunde våga sig ut. Först tittade en liten nos fram, sedan en annan och så åter en, till dess i hvartenda hål ett hufvud och ett par glänsande ögon stucko fram. Efter en stund blefvo egarne till dessa hufvuden mera modiga och stego ut, då man fick se hundratals af dessa besynnerliga de hunno upp honom, och derföre satte han sig ned på en af de små kullarne och lemnade sin häst frihet att gå omkring hvart han ville.

XXIV. Eli hundstall.

Svarta Höken dref omkring på något afstånd för att söka sig gräs, ty på detta var knapp tillgång, och hvad som varit hade blifvit afskafvet så nära marken, som om tusen kaniner skulle betat der. Basil hindrade icke sin häst från att gå. Han visste att hästen var alltför väl dresserad att springa bort och att han kunde återkalla honom genom en hvissling, hvilket ögonblick som helst. Han satt derföre stilla, än granskande prairien och än sökande att förkorta tiden, genom att undersöka de besynnerliga, små kullarne. Af sådana funnos tusentals, de betäckte fältet, både i norr, söder och vester, så långt som Basil kunde se. De voro nästan konformiga, omkring en och en half aln i diameter vid basen och icke öfver en aln i höjd. Nära toppen på hvar och en af dem var en öppning, ett hål, icke mycket större än ett råthål. Omkring hålet fanns intet gräs, fastän kullarne för öfrigt voro beklädda med mjuk, grön torf, hvilket gaf dem utseende af att för länge sedan hafva blifvit uppförda.

Innebyggarne i dessa besynnerliga boningar började snart visa sig. Skrämda af hästarnes bullrande steg, hade de gömt sig vid deras annalkande. Allt var nu åter tyst, så att de kunde våga sig ut. Först tittade en liten nos fram, sedan en annan och så åter en, till dess i hvartenda hål ett hufvud och ett par glänsande ögon stucko fram. Efter en stund blefvo egarne till dessa hufvuden mera modiga och stego ut, då man fick se hundratals af dessa besynnerligadjur. De hade en rödaktigt brun färg, men bröst och magar voro smutshvita. De voro ungefär lika stora som den vanliga grå ekorren, och deras utseende påminde på en gång om ekorre, lekatt och råtta, hvilka alla tre de till någon del liknade, utan att ändock vara lika någon af dem. Det var *murmeldjur*, af den arten som är känd under namn af »prairiehundar» (*Arctomys ludoviciana*). Deras svansar voro ganska korta och icke buskiga som ekkorrarnes, och på det hela taget hade deras kroppar icke den behagliga symmetri, som hos dessa djur. Inom kort suto två eller tre sådana djur på toppen af hvarje kulle, ty de bo tillsammans flera i ett bo. Somliga suto på fyra fötter, medan andra sträckte sig upp på bakfötterna och stodo upprätt liksom björnar eller markattor, under hela tiden viftande med svansarne och svagt skällande, hvilket lät som från en leksakshund. Det är denna senare

omständighet som gifvit dem namn af »prairiehundar», ty för öfrigt hafva de alls ingen likhet med hundsläktet. Liksom alla murmeldjur — och af dem finnas många olika arter — äro dessa små oskyldiga varelser som lefva af gräs, frön och rötter. De måste äta ganska litet och naturforskarnes förvånas öfver huru de kunna uppehålla lifvet. Deras stora »städer» nära Klippbergen ligga vanligtvis i ofruktbara trakter, der nästan intet gräs växer, och ändock träffar man aldrig någon af invånarne längre bort från deras boningar än en half mil. Huru kunna då tusende af dem lefva af det lilla bete, som kan växa på en så inskränkt och dålig betesmark? Detta har man icke kunnat förklara; icke heller är det känt af hvilken anledning de till sina boningsplatser föredraga dessa kala trakter framför de mera fruktbara prairierna. Allt detta väntar på studier och iakttagelser af naturhistorici.

Basil förvånades öfver att se det murmeldjuren icke voro ensamma besittare af sin stad. Der rörde sig äfven andra djur af en helt annan art, hvilka också syntes vara fullkomligt hemmastadda der. Det var hvita ugglor, ungefär så stora som dufvor, och af en art, som Basil aldrig sett förut. Det var jordugglor (*Strix cunicularia*), helt och hållet olika med deras blinda kusiner nattugglorna, hvilka finnas i tjocka skogar och gamla ruiner. Han såg dessa små ugglor sväfva omkring i tyst flygt, eller stå upprätt på kullarnes toppar, då de på afstånd liknade sjelfva murmeldjuren.

Utom murmeldjuren och ugglorna, såg man äfven andra lefvande varelser. Små ödlor kilade omkring, och bland kullarne syntes kräla ett otäckt djur, »horngrodan» (*Agama cornuta*), också af ödelsläktet. Detta djur hade Basil aldrig sett, och dess fula, jordfärgade kropp, dess form af hälften groda, hälften ödla, med de tornlika svulsterna på rygg, skuldror och hufvud, ingåfvo honom vämjelse. Han såg äfven små landtsköldpaddor (*Cistuda*), sittande här och der, försigtigt tittande ut ur sina lådlika skal. Men det fanns i denna samling äfven ett annat djur, mera fruktansvärdt än de öfriga. Detta var *skallerormen*, som låg utsträckt och solade sig, eller gled mellan kullarne, liksom sökande efter rof. Basil märkte att denna art var helt olika med de skallerormar han hade sett. Det var *Crotalus tergeminus*, en art skallerorm, som endast finnes på ofruktbara trakter, sådana som der prairiemurmeldjuren vistas.

Basil kunde icke låta bli att göra sina reflektioner angående dessa olika djur, samlade på ett ställe. Voro de vänner eller utgjorde de en kedja af förstörelse, der den ena slukade den andra? Vänner kunde de icke vara alla. Murmeldjuren lefde af gräs och ödlorna af insekter och prairiesysror, af hvilka det fanns en stor mängd. Af dessa närde sig äfven utan tvifvel sköldpaddorna; men hvaraf lefde ugglorna och ormarne?

Basil kunde icke besvara dessa frågor, och han tänkte på Lucien, som bättre än han hade reda på dessa olika djur. Han började att tänka både på Lucien och François, ty två timmar hade nu förflutit, och de syntes icke till. Han började blifva orolig, då en liten grupp af föremål syntes nalkas från öster och till hans gjädje befanns vara sällskapet.

En halftimme derefter kommo de ridande, helsande deras broder med glädjefulla rop. De hade färdats raskt alltsedan morgonen och i Basils spår, hvaraf man kunde se hvilken sträcka han tillryggalagt i sin vilda ridt. De sågo genast att den hvita hästen hade undkommit, och Basil gaf dem i få ord förklaring öfver jagten och huru den hade slutat.

Som det nu var på eftermiddagen och »butten» ännu syntes på afstånd, gjorde de endast en kort rast, just lagom för att svälja en bit mat och taga sig en klunk ur sina vattenflaskor, hvilka, i anseende till den gränslösa hettan, voro nära halftomma. Deras hästar ledro redan af törst, så att de unga jägarne genast, suto upp, för att fortsätta resan.

»Öfver hundstaden?» frågade François, som först stigit till häst. »Skola vi rida tvärs igenom den eller gå omkring?»

Det var ingen lätt sak att afgöra. Hundstaden låg precis emellan dem och upphöjningen. För att färdas rakt framåt måste de rida genom hundstaden. Detta skulle hindra dem ganska mycket, då de endast kunde rida långsamt och i zigzag utan fara. Å andra sidan skulle det föra dem kanhända många mil ur kosan att gå omkring, ty dessa murmeldjursboningar intaga merendels ett ansenligt område.

»Låt oss gå söderut ett stycke,» sade Lucien; »kanhända komma vi till slutet af »staden» den vägen.» De styrde således sina hästar åt söder och började, rida åt det hållet.

De redo minst två mil utmed kanten af »hundstaden», men de kunde ändå se att den sträckte sig, flera mil längre bort.

»Vi hafva kommit på orätt väg,» sade Lucien »kanske hade det varit bättre om vi vändt oss mot norr. Nu måste vi gå öfver »staden», eller hvad sägen I, bröder?»

Man var öfverens härom, ty det är icke behagligt att gå omkring, då målet för resan är inom synhåll. Man styrde ännu en gång hästarne mot butten» och sällskapet red in bland kullarne, framskridande långsamt och med stor försigtighet. Då våra resande nalkades, sprungo de små hundarne till sina högar, skällde på inkräktarne, viftade på sina korta svansar och svängde in i sina hål. Då gossarne hade ridit omkring hundra alnar, framkommo murmeldjuren åter och läto höra sina fina hostlika läten som förut, så att, då våra resande väl voro i staden, befunno de sig hela tiden i midten af en skällande cirkel.

Ugglorna flögo upp framför dem och flögo ned på korta afstånd; sedan, då de ännu en gång blefvo störda, flögo de längre bort tills de voro aldeles ur sigte, eller gömde de sig i hålorna liksom murmeldjuren. Skallerormarne togo också sin tillflykt till kulorna och så gjorde ödlorna äfven. Hvad som syntes mest besynnerligt var att alla dessa djur, murmeldjur, ugglor, ormar och ödlor, i sin hastiga flykt stundom inträdde i samma håla. Detta märkte våra resande mer än en gång. Det var naturligt att samtalet föll på detta ämne, och Lucien lade åtskilliga fakta till hvad Basil allaredan observerat.

Om vi hade tid,» sade han, »att undersöka dessahålor, skulle vi få se att de först gå ned perpendikulärt två eller tre fot, sedan taga en sned riktning flera fot och sluta i ett litet rum, hvilket är det egentliga murmelboet. Jag säger det egentliga, ty dessa käggellika kullar utgöra endast förstugorna. De äro formade af den jord, som blifvit uppgräfd då de gjort hålorna. Som I sen, så ligger icke denna jord vårdslöst i en hög, sådan som råttor och kaniner lemna vid öppningarne af sina bon. Tvärtom är den upplagd med stor omsorg och af murmeldjurets fötter packad tillsammans, tilldess den blifvit stadig och slät. Gräset har fått växa öfver kullen, för att icke regnet skall bortskölja jorden. Det är tydligt att djuret gör allt detta med beräkning, liksom bäfvern, då han bygger sitt hus. På dessa kullar ligga murmeldjuren gerna och sola sig, och det är klart att de från denna upphöjda plats bättre kunna upptäcka sina fiender och sålunda vinna tid att rädda sig.

»Men några af kullarne synas fullkomligt förfallna,» anmärkte François. »Se der borta huru flere af dem äro gropiga och fyllda af regn som samlat sig. Huru kommer det till?»

»Det är dem, som ugglorna bo i,» svarade Lucien. »Se! Der borta går en uggle in i en af dem, just nu! Man antager att ugglorna tagit dessa från murmeldjuren och nyttjat dem uteslutande till sina bon. Som I kunnen se, så hålla de dem icke i stånd. Allt hvad de bekymra sig om är kulan, hvaruti de taga sin tillflykt, lemnande det yttre att förfalla, bäst det vill. Säkert är att, fastän vi sett dem och hundarne rusa tillsammans i ett hål, är det blott emedan vi hastigt kommo på dem. På detta sätt lefva de icke. Murmeldjuren hafva sina egna bostäder och ugglorna sina, hvilka senare äro de förfallna, I hafven märkt.»

»Men äta icke ugglorna murmeldjuren?» frågade Basil. »De stora skogsugglorna anfalla djur af samma storlek. Jag har sett dem döda kaniner i aftonens dunkel.»

»Så är det icke med dessa ugglor,» svarade Lucien. »Många sådana, som blifvit skjutna och öppnade, hade i sina magar intet annat än insekter och skalbaggar, sådana som vi se på prairien. Jag tror det är möjligt att dessa ugglors hufvudföda består af horngrodor och ödlor, men jag har ingen annan visshet derom, än att detta slags foglar vanligen brukar oro sådana kräldjur.»

»Men huru är det med skallerormarne?» frågade François; »hvad lefva de af?»

»Detta är en ännu oupplöst knut för naturforskaren,» svarade Lucien. »Några påstå att de äro detta samhälles tyranner och uppsluka murmeldjuren. Så kan det dock icke gerna förhålla sig, ty dessa ormar äro i min tanke icke

nog stora att kunna svälja dem. Säkert är likväl att de, då de komma åt, öfverfalla de unga murmeldjuren; ty uti många skallerormar, som blifvit dödade, har man funnit sådana.»

»Nå, men,» inföll François, »om ormarne äta de unga murmeldjuren, hvad kan hindra dem från att döda så många de behaga? De kunna gå in i hålor lika lätt som murmeldjuren sjelfva!»

»Det är sannt,» svarade Lucien, »men de kunna icke röra sig hälften så snabbt som dessa. Skallerormen är ett ganska långsamt kräldjur och kan, endast då han rätar ut sig, slå sitt rof. Kanhända har han ännu svårare, att i dessa underjordiska gallerier fånga sitt byte, och de gamla murmeldjuren hafva troligtvis något sätt att försvara sig och sina ungar mot hans giftiga anfall. Hittills känner man föga om »prairienundarne», ty de aflägsna trakter, hvaruti de vistas, ställa dem utom naturforskarnes observationer, och de som sett deras städer, hafva endast haft tillfälle att göra helt flyktiga undersökningar. De äro mycket snarskrämda och lemna jägaren knappt tillfälle att nalkas dem inom skotthåll. Derföre skjutas de ganska sällan. Dessutom är det mycket besvärligt att fånga dem genom gräfning, I anseende till djupet af deras hålor, och som deras skinn icke är mycket värdt och deras kött knappt räcker till en munsbit, så störas de icke ofta af jägaren.»

»Duga de att äta?» frågade François.

»Ja,» svarade Lucien, »indianerna tycka mycket om deras kött och äta det så snart de äro i stånd att komma åt det; men så göra de med snart sagdt alla lefvande djur.»

»Hvad lefva murmeldjuren af under vintern, då det icke finnes något gräs?» frågade François.

»Då ligga de i dvala. De hafva läger i sina underjordiska kamrar. Dessa läger äro sammansatta af gräs och rötter, samt runda som en glob, och så väl sammanfogade, att man skulle kunna rulla dem öfver prairien som en boll. När murmeldjuret går in deri, betäcker det öppningen, med undantag af ett litet hål, nätt och jemnt så stort att man skulle kunna sticka in ett finger, och genom denna lilla öppning erhåller djuret den luft det behöfver. I dessa behändiga bäddar sofva de under hela den kalla årstiden, och vid denna tid är det sällsynt att se dem utom deras hålor.»

XXV. En natt i ödemarken.

Talande om detta ämne, redo våra jägare framåt, hållande sig så mycket som möjligt från hvaruti de vistas, ställa dem utom naturforskarnes observationer, och de som sett deras städer, hafva endast haft tillfälle att göra helt flyktiga undersökningar. De äro mycket snarskrämda och lemna jägaren knappt tillfälle att nalkas dem inom skotthåll. Derföre skjutas de ganska sällan. Dessutom är det mycket besvärligt att fånga dem genom gräfning, I anseende till djupet af deras hålor, och som deras skinn icke är mycket värdt och deras kött knappt räcker till en munsbit, så störas de icke ofta af jägaren.»

»Duga de att äta?» frågade François.

»Ja,» svarade Lucien, »indianerna tycka mycket om deras kött och äta det så snart de äro i stånd att komma åt det; men så göra de med snart sagdt alla lefvande djur.»

»Hvad lefva murmeldjuren af under vintern, då det icke finnes något gräs?» frågade François.

»Då ligga de i dvala. De hafva läger i sina underjordiska kamrar. Dessa läger äro sammansatta af gräs och rötter, samt runda som en glob, och så väl sammanfogade, att man skulle kunna rulla dem öfver prairien som en boll. När murmeldjuret går in deri, betäcker det öppningen, med undantag af ett litet hål, nätt och jemnt så stort att man skulle kunna sticka in ett finger, och genom denna lilla öppning erhåller djuret den luft det behöfver. I dessa behändiga bäddar sofva de under hela den kalla årstiden, och vid denna tid är det sällsynt att se dem utom deras hålor.»

XXV. En natt i ödemarken.

Talande om detta ämne, redo våra jägare framåt, hållande sig så mycket som möjligt fränkanterna af kullarne, på det icke hästarnes hofvar måtte sjunka i den urhålkade marken. De hade ridit sina fulla fem mil och ännu sträckte sig hundstaden framför dem. Ännu hördes från alla sidor hundarnes skall, ännu fladdrade ugglorna tyst omkring, och skallerormarne följde dem krälade i spåren.

Det var nära solnedgången då de äntligen hade kullarne bakom sig och kommo ut på den hårda, kala steppen. Samtalet antog nu en allvarsammare karakter, ty deras tankar blefvo dystra. De hade druckit ur hela sitt vattenförråd. Hettan och dammet hade gjort dem utomordentligt törstiga och vattnet, varmt som det var i flaskorna, hade knappt skänkt dem någon lindring. De begynte att lida af törst. Ännu syntes »butten» vara långt aflägsen, minst tio mil. Och om de icke funno vatten, då de kommo dit! Denna tanke i förening med de kval, hvaraf de redan led, var nog att uppfylla dem med ängslan och fruktan.

Basil insåg nu hur oförståndiga de hade varit, som icke lyssnat till den mera försigtige Luciens varningar; men det var för sent att ångra sig — som det oftast är, då man handlar obetänkt.

De insågo att de måste upphinna »butten» så snart som möjligt, ty natten var i annalkande. Om det blefve en mörk natt, skulle de icke vara i stånd att hitta till upphöjningen, och om de gingo vilse, fingo de kanske vandra hela natten. Modfällda af denna fruktan, skyndade de på sina hästar så fort sig göra lät; men deras djur, uttröttade af den långa färden och lidande af törst, kunde endast gå långsamt.

De hade ridit omkring tre mil från hundstaden, då, till deras bestörtning, en af dessa stora remnor, som ofta påträffas i de amerikanska högländerna, gapade midt framför dem. Det var en *barranca*,

omkring tusen fot djup, lodrätt ned i jorden, fastän dess båda bräddar icke voro fullt så långt ifrån hvarandra. Den låg tvärt öfver våra resandes väg, och de kunde se hur den sträckte sig flera mil åt höger och venster, än gående i en rät linie, än krökande sig i zigzag genom prairien. Då de kommo fram till brädden sågo de genast att de icke kunde komma öfver. Den var brant på båda sidor, och mörka utskjutande klippor hängde här och der öfver öppningen. Intet vatten gladde deras ögon, men äfven om det funnits, skulle de icke kunna hafva kommit åt det. Dess botten var torr och betäckt med lösa klippstycken, som fallit ofvanifrån.

Detta var ett hinder som våra resande icke väntat sig, och de betraktade ängsligt hvarandra. De stodo några minuter obeslutsamma. Skulle de rida utmed barrancan och försöka leta upp ett öfvergångsställe? Eller skulle det vara bättre att vända om och söka att uppnå bäcken, som de lemnat på morgonen? Detta senare var ett fruktansvärdt alternativ, ty de visste att de icke kunde passera hundstaden i mörkret. Det är i alla hänseenden nedslående att *gå tillbaka*, isynnerhet när man tror sig vara nära målet. Det var ju också möjligt att vatten kunde finnas i närheten af »butten». Slutligen beslöto de att söka efter ett ställe, der de kunde gå öfver.

Således började de åter sin ridt. De höllo sig utmed kanten af barrancan, åt ett håll som tycktes leda uppåt, hvarigenom de trodde sig snarare kunna upptäcka ett ställe, der klyftan var grundare. De redo flera mil, men ännu gapade remnan nedom dem med sina branta hållar och ingen öfvergång kunde upptäckas. Solen gick ned och natten nalkades, mörk som beck. De stannade. De vågade icke rida längre. De vågade icke heller gå tillbaka, ty de kunde riskera att komma till en utgående vinkel af den krokiga remnan och hufvudstupa störta deri. De stego af sina hästar och nedsjönko på prairien, med känslor gränsande till förtviflan.

Det är omöjligt att måla deras lidanden under denna långa natt. De sofvo icke ett ögonblick. Törstens olidliga kval, äfvensom osäkerheten om hvad som nästa morgon förestod dem, höll dem vakna. De tjudrade icke ens sina hästar, ty det fanns icke något gräs i deras närhet, utan de suto hela natten och höllo dem i tyglarne. De stackars djuren, så väl som de sjelfva, led, både af törst och hunger, och mulåsnan Jeanette uppgaf stundom ett vildt skri, som var pinsamt att höra.

Vid daggryningen stego de till häst och skredo utmed kanten af barrancan. De sågo att hon ännu slingrade sig åt

flera håll, och till råga på deras förskräckelse, upptäckte de att de icke kunde komma tillbaka till deras förra nattläger, utan att hela vägen gå i sina egna spår. Solen var skymd af moln och de visste icke åt hvilket håll bäcken, som de lemnat, låg, äfven om de haft styrka nog att komma dit.

De gingo långsamt framåt, talande om huruvida de skulle försöka att hitta tillbaka eller icke, då de kommo till en djup buffelväg med friska spår. Denna syn helsade de med ett utrop af glädje, ty de trodde att buffelvägen skulle leda till en öfvergång af barrancan. De betänkte sig icke, utan redo raskt in derpå, följande vägen utföre. Som de hade tänkt, ledde den till bottnen af barrancan och gick upp till prairien på motsatta sidan, der de snart anlände i säkerhet.

Detta gjorde dock icke slut på deras lidanden, hvilka nu hade stigit till sin höjd. Atmosferen var het som i en ugn och det lätta dammet, upprördt af hästarnes hofvar, inneslöt dem i ett qväfvande moln, så att de stundom icke kunde se upphöjningen, till

hvilken de ämnade sig. Det tjenade till intet att åter göra halt. Att stanna var oundviklig död och de sträfvade framåt med hastigt aftagande styrka, knappt i stånd att hålla sig qvar i sadeln eller att tala med hvarandra. Törsten hade nästan beröfvat dem talförmågan.

Det var nära solnedgången, då våra resande, utmattade, nästan qväfda, flåsande efter andan och nedböjda i sadlarna på sina hästar, som släpade under dem likt lastade bin, nalkades foten af »butten». De sågo framåt med forskande blick — en blick hvori hopp och förtviflan blandade sig.

Den grå klippan, som mötte deras blick, syntes torr, motbjudande och ogästvänlig.

»O, bröder! skola vi icke finna något vatten!»

Detta utrop var knappt uttaladt, förrän mulåsnan Jeanette, som hittills hållit sig bakefter, sprang framåt i sträck, under en gäll gnäggning. Jeanette var en gammal prairieresande och kunde vädra vatten på lika långt håll, som en varg skulle kunnat vädra hennes eget as. De andra djuren rusade efter och nästa ögonblick gick den lilla kavalkaden rundt omkring några klippor, då en grön gräsmatta låg framför dem. De sågo pilar och gräs, bland hvilket framrullade kristallklart vatten från en prairiekälla, och inom få minuter hade både hästar och ryttare släckt sin törst i dess kalla ström.

XXVI. Antiloperna.

»Butten» var en af dessa besynnerliga formationer, hvilka finnas i den stora amerikanska öknen. Det var icke ett berg, ej heller en kulle. Det var mera likt en stor massa af klippor, hvilka reste sig från prairien, perpendikulärt åt alla sidor, och med hvilken de ämnade sig. Det tjenade till intet att åter göra halt. Att stanna var oundviklig död och de sträfvade framåt med hastigt aftagande styrka, knappt i stånd att hålla sig qvar i sadeln eller att tala med hvarandra. Törsten hade nästan beröfvat dem talförmågan.

Det var nära solnedgången, då våra resande, utmattade, nästan qväfda, flåsande efter andan och nedböjda i sadlarna på sina hästar, som släpade under dem likt lastade bin, nalkades foten af »butten». De sågo framåt med forskande blick — en blick hvori hopp och förtviflan blandade sig.

Den grå klippan, som mötte deras blick, syntes torr, motbjudande och ogästvänlig.

»O, bröder! skola vi icke finna något vatten!»

Detta utrop var knappt uttaladt, förrän mulåsnan Jeanette, som hittills hållit sig bakefter, sprang framåt i sträck, under en gäll gnäggning. Jeanette var en gammal prairieresande och kunde vädra vatten på lika långt håll, som en varg skulle kunnat vädra hennes eget as. De andra djuren rusade efter och nästa ögonblick gick den lilla kavalkaden rundt omkring några klippor, då en grön gräsmatta låg framför dem. De sågo pilar och gräs, bland hvilket framrullade kristallklart vatten från en prairiekälla, och inom få minuter hade både hästar och ryttare släckt sin törst i dess kalla ström.

XXVI. Antiloperna.

»Butten» var en af dessa besynnerliga formationer, hvilka finnas i den stora amerikanska öknen. Det var icke ett berg, ej heller en kulle. Det var mera likt en stor massa af klippor, hvilka reste sig från prairien, perpendikulärt åt alla sidor, och med en slät, jemn yta på toppen. I anseende till denna form äro de på det spansk-amerikanska språket kallade »mesas» eller bord. De finnas vanligen omkring den öfra Missourifloden och de vidsträckta ödemarker, som ligga vester om Del Norte.

Stundom stå några af dem nära hvarandra på slätten och se ut som om deras toppar en gång varit den ursprungliga ytan och marken emellan dem blifvit bortförd och urhålad af regn eller andra orsaker. För dem som äro vana att se endast runda höjder eller berg med skarpa spetsar, synas dessa upphöjda »mesas» ganska besynnerliga.

Den, vid hvilken våra unga jägare stannade, hade en yta af emellan tjugu och trettio acres, och dess lodräta sidor reste sig nära tvåhundra fot öfver den omgifvande prairien. Några dvergaktiga pinier och cedrar hängde ut från dess klippor och utmed kanterna växte agaver, yuccapalmer och cactus.

Sedan våra resande släckt sin törst, tänkte de naturligtvis icke på något annat än att stanna qvar der de voro, för att förfriska så väl sig som sina djur. De sågo sig omgifna af de tre nödvändighetsartiklarne för ett läger — vatten, ved och gräs. De började med att afskära några pinier, hvilka växte vid foten af klippväggen. Af dessa hade de snart gjort en präktig eld. De hade ännu björnkött, tillräckligt för några dagar. Hvad behöfde de mera? Men de upptäckte att äfven i dessa torra trakter hade naturen planterat träd och växter till lifvets uppehälle. Pinierna lemnade sina mjöliga frukter, agaven sina ätliga rötter, och prairierofvan växte vid bäckens kanter. De sågo en liten planta med hvita, liljelika blommor. Det var indianernas »sego» (*calochortus luteus*), och de visste att dess rötter växte som knölar, stora som hasselnötter, och smakliga att äta då de blifvit kokta. Lucien upptäckte alla dessa ätbara produkter och lofvade sina bröder en läcker middag följande dag. Denna afton voro alla tre för mycket uttröttade och sömniga, att vara nogräknade på maten. Det saftiga björnköttet behöfde icke någon tillsats, för att smaka dem, hvilka voro så törstiga och hungriga som våra resande. Gossarne tvättade sig rena från dammet, åto sin tarfliga måltid och sträckte ut sig för en lång natts hvila.

Och en hel natts hvila njöto de utan att blifva störda af något. Man kunde hafva förmodat, att de, efter så många ansträngningar, skulle hafva uppstigit trötta, men besynnerligt nog var det icke så, ty då de vaknade, voro de fullkomligt uthvilade. Detta tillskref Lucien inflytandet af den lätta, torra atmosfären, och Lucien hade rätt, ty fastän en torr jordmån omgaf dem, var klimatet ett bland de helsosammaste i verlden. Mången lungsigtig, som öfverfarit prairierna med blossande kinder och hektisk hosta, har återkommit till sina vänner såsom ett gladt vittnesbörd öfver den omständighet jag nyss berättat.

Alla tre kände sig raska som bin, och började genast att tillreda sin frukost. De samlade en mössa full af piniefrukter, hvilka Lucien förstod att torka och söndermala. Detta, tillika med björnköttet, blef en god jagtmåltid. Derefter tänkte de på middagen och gräfdde upp en samling af »segos» och prairierofvor. De funno också *Malva involucrata*, hvars långa, spetsiga rötter likna palsternackor, både till smak och utseende. Allt detta kokades tillsammans med björnköttet, och middagen smakade som skinka med rofvor, palsternackor och yams; ty segorötterna, då de tillagas på detta sätt, äro icke olika yams eller sötpotatis (*Convolvulus batatas*).

Naturligtvis åto icke våra jägare sin middag strax efter frukosten. Emellan de två målen förflöt en god tid, hvilken de använde att tvätta, skura och ordna sina saker, som under de föregående dagarnes brådska kommit mycket i olag. Sysselsatta dermed, kastade de stundom sina blickar öfver prairien; men några bufflar syntes icke till. De sökte dem icke heller med allvar, emedan de hade beslutat att stanna en dag eller två der de voro, tills deras kreatur skulle blifva fullkomligt uthvilade och i stånd till nya ansträngningar. Hästarne och Jeanette befunno sig likaså väl, som deras herrar. Der fanns tillräckligt med »gramagräs», som växte utmed bäckens

kanter, och detta jemte vattnet var allt hvad som behöfdes, för att göra kreaturen nöjda och lyckliga. Jeanette tycktes vara glad öfver att hon icke längre behöfde gå i mörka skogar, der hon nära nog blifvit sliten i stycken af pantrar och javalies.

Före aftonen hade gossarne slutat alla de små förrättningar, hvarmed de varit sysselsatta. Deras sadlar, tyglar och lassos voro ordentligt lagade och upphängda på klipporna. Deras bössor voro rengjorda, Hästarne hade också blifvit tvättade vid källan och Jeanettes ben hade fått en ny insmörjning af björnistret, så att om någonsin denna berömda vara framkallat hårväxt på något, så var det troligt att den skulle göra det på Jeanette.

Sedan de slutat alla dessa bestyr, satte sig de unga jägarne på tre stora stenar nära källan och samtalade om de förflutna händelserna, samt om sina framtida utsigter. Det hufvudsakliga ämnet utgjordes naturligtvis af bufflarne, målet för deras färd. De tänkte på sin gode, gamle fader och det nöje han skulle hafva af att höra berättelsen om deras äfventyr, då de en gång komme tillbaka. Hugot bortglömdes icke heller, och François skrattade vid minnet af de många puts, han tid efter annan spelat den gamle korporalen.

Medan de sålunda suto och pratade, fästades deras uppmärksamhet på ett aflägsset föremål på prairier

»Se!» utropade François, »en sådan rad af vargar!»

Det var icke ovanligt att se vargar, och äfven i detta ögonblick suto åtskilliga sådana på prairien, icke mera än tvåhundra alnar från lägret. Det var sådana som följt jägarne i spåren och gått efter dem i flera dagar. ,

»Djuren som vi se derborta äro icke vargar, tillade Basil gladt. »Bättre än så, hoppas jag — det är rådjur.»

»Nej, broder,» inföll Lucien, »det är antiloper.»

Vid denna underrättelse sprungo Basil och François efter sina bössor. Basil var särdeles angelägen att fälla en antilop, ty han hade aldrig förut dödat någon. Han hade till och med aldrig sett någon, ty dessa djur finnas icke i närheten af Mississipp. Underligt nog vistas de helst i de torra öknarne, hvilka ligga nära foten af Klippbergen, der det är granska litet gräs och ännu mindre vatten. I somliga af dessa trakter är antilopen det enda idislande djur af någon anmärkningsvärd storlek, som finns der. Ofta påträffas han så långt från vatten, att några naturforskare hafva påstått att han kan lefva utan detta nödvändiga element. De glömma att hvad som synes dem vara *långt från vatten*, är för antilopen några få minuters galopp eller snarare flygt, ty hans beundransvärda hastighet liknar mera en fogels flygt än ett fyrfotadjurs springande.

Antiloper äro icke mycket olika rådjur, men dessa sakna gallblåsa, som alla antiloper hafva. En annan olikhet finnes i hornen. Rådjurens horn äro sammansatta af ett fast, benhårt ämne, hvilket är olika med vanligt horn. Antilopens horn likna mera en gets. Dessa äro de hufvudsakliga olikheterna. Ide flesta andra hänseenden äro rådjur och antiloper lika. Naturforskarnes påstå att det finnes endast ett slags antilop i Norra Amerika, nämligen »gaffelhornen» (*antilope americana*). Då Mexicos fauna blifvit omsorgsfullt granskad, förmodar jag att ännu en art blir upptäckt.

Det är endast på den aflägsna vesterns stora prairier, som man ser den »gaffelhornade» antilopen. Han är utomordentligt skygg och jägaren kan endast genom klokhed och list få tillfälle att nalkas honom. Indianerna jaga stundom antiloper på det sättet, att de omringa hela hjorden, så att de få den i en klunga; men äfven då händer det ofta att de undkomma genom sin snabbhet, och detta sätt att jaga dem är så tröttsamt, att det sällan begagnas, der något annat villebråd kan fås. Det lättaste sättet att åtkomma antilopen är då han söker att komma öfver en flod, emedan hans spensliga lemmar och små fina hofvar göra honom till en dålig simmare. Indianerna nedgöra stundom hela hjordar, hvilka söka att simma öfver prairiens stora strömmar.

Ehuru skygg, är antilopen lika så nyfiken, som någonsin moder Eva var, och nalkas ofta sin farligaste fiende för att tillfredsställa sin nyfikenhet.

Basil och François hade fattat sina bössor, men försökte icke att röra sig ur stället, ty de trodde att det skulle vara utan nytta, då det icke fanns ens en grästorfvä, som de kunde gömma sig bakom. De suto derföre stilla, i hopp att antiloperna ämnade sig till källan och sålunda frivilligt skulle närma sig dem» Gossarne misstogo sig icke häri.

Hjorden, bestående af omkring tjugu stycken, kom framåt öfver prairien, rakt åt »butten» till. Antiloperna gingo i en enkel linie, följande sin ledare, alldeles som indianerna på ett krigståg. Snart voro de så nära, att jägarne kunde fullkomligt se dem, fleras gularyggar, deras hvita sidor och buk, den korta uppstående manen på deras halsar, deras spensliga ben och långa, spetsiga nos.

Gossarne hade ställt sig bakom några videbuskar, så att de icke skulle varseblifvas af djuren. Endast en af hjorden hade horn, det var den främste eller ledaren. Alla de öfriga voro hindar eller ungar. Då antiloperna nalkades, brydde de sig icke om hästarne, hvilka betade på marken, fastän icke alldeles i deras väg. Utan tvifvel togo de dem för mustangs, hvilka icke på något sätt äro fiendtliga mot dem, och derföre fruktade de dem icke.

Slutligen ankommo de nära till bäcken, der den flöt på prairien. De nalkades den icke för att dricka, utan närmade sig synbarligen sjelfva källan, kanske för att få en mera kali och vederqvickande dryck. De unga jägarne lågo gömda bakom buskarne, med sina bössor i handen, beslutna att gifva eld så snart de intet ondt anande djuren skulle komma inom skotthåll.

De hade kommit nästan inom skotthåll, då anföraren plötsligt vek af åt höger och gick bort från vattnet. Hvad kunde detta betyda? Då gossarne blickade åt detta håll, sågo de åtskilliga håriga, besynnerliga föremål af rödbrun färg, till utseendet lika några sofvende räfvar. Men det var icke räfvar. Det var vargar, *prairievargar*, ett slags djur, listigare än sjelfva räfvarne. De sofvo icke heller, ehuru de låtsade göra det. De voro fullkomligt vakna och lågo tätt intill marken, med hufvudena helt och hållet dolda under sina buskiga svansar, så att det skulle varit omöjligt att ana hvad det var för djur, om icke gossarne hade vetat att det var samma vargar de sett ett ögonblick förut. De voro omkring ett halft dussin och lågo stilla och orörliga i en rad, men så tätt att deras kroppar nästan vidrördehvarandra och vid första påseendet tycktes vara ett enda föremål. Det var denna grupp som antilopanföraren hade sett. och som kom honom att taga en annan riktning.

Våra jägare, som ville se »hur det skulle gå», förblefvo stilla i sitt bakhåll.

Alla antiloperna gingo i sin ledares spår och följde honom, likt soldater, marscherande i en enkel rad. De gingo sakta, med utsträckta halsar och utstående ögon, oupphörligt betraktande de främmande föremålen framför sig. Då de voro på omkring hundra alnars afstånd från vargarne, stannade anföraren och vädrade i luften. De andra härmade hvarje hans rörelse. Vinden låg emot vargarne, derföre kunde icke antiloperna draga någon nytta af sina skarpa luktorganer. De gingo åter framåt några steg och stannade samt vädrade liksom förut, hvarefter de åter rörde sig framåt. Dessa rörelser upphörde några minuter, och det var ögonskenliga att fruktan och nyfikenhet stridde inom dem. Stundom tycktes den förra beherrska dem, ty de darrade och sågo ut som om de ämnade uppgifva fältet och fly; men nyfikenheten tog åter öfverhand och följden blef en ny rörelse framåt.

På detta sätt framskredo de, till dess den främsta hade närmat sig endast få steg från vargarne, hvilka under hela tiden lågo stilla som en katt, lurande på en råtta. Ingen af dem syntes röra sig, men det långa håret på deras svansar gungade sakta för vinden, hvilket endast ännu mera stegrade antilopernas nyfikenhet.

Anföraren för hjorden syntes på en gång blifva djerfvare. Han var en dugtig gammal bock; hvad kunde *han* ha att frukta? Hvarföre skulle *han* vara rädd för sådana djur som dessa, utan hufvuden, tänder eller klor, och synbarligen oförmögna att rörasig? Utan tvifvel voro de döda. Han skulle snart afgöra denna fråga, genom att helt enkelt stiga fram och nosa på en af dem.

Han var dessutom uppeggad af ett slags stolthet eller fåfänga. Han ville visa sitt mod för sina följeslagare, hvilka för det mesta voro hindar, och många af dem hans honor också, ty de gamla antiloperna lefva i månggifte. Det skulle icke duga att synas rädd i de vackra hindarnes ögon, och han hade föresatt sig att visa sitt mod. Under detta inflytande gick han raskt framåt, tills hans spetsiga nos vidrörde håret på en af vargarne.

Denne, som hela tiden tittat fram under svansen, väntande just på ett sådant tillfälle, sprang häftigt upp och högg antilopen i strupen. De öfriga vargarne rusade ögonblickligt upp och följde hans exempel, och nästa minut var den »gaffelhornade» antilopen släpad till marken och sliten i stycken.

Den uppskrämda hjorden flydde till höger och venster. Några sprungo åt det håll der jägarne voro, men lupo så hastigt förbi, att skotten, som gossarne afsköto, ändamålslost susade öfver prairien.

Ingen af hjorden tycktes hafva blifvit träffad, och inom få sekunder var den försvunnen. Alla hade undkommit utom anföraren, hvilken vid denna tid låg döende under vargarnes tänder.

»Välan, vi skola hafva *honom* åtminstone,» sade Basil. »Ladda edra bössor, bröder! gifven vargarne tid att döda honom riktigt; vi kunna lätt skrämma dem bort sedan.»

»Ganska beskedligt af dem,» tillade François, »att förskaffa oss färskt villebråd till aftonmåltiden. Vi skulle troligen icke fått det, om icke de varit så listiga. Vi hafva gjort dem en liten tjänst under vår resa; det är icke för mycket att de återgälda oss detta.» »Det vore bättre att vi skyndade oss.» sade Lucien, hvilken, liksom bröderna, höll på att ladda sin bössa; vargarne tyckas hafva ganska brådtom, de kunna slita vårt villebråd i stycken. Se, hvilket slagsmål!»

Då Lucien sade detta, fästades deras blickar på vargarne. Dessa hoppade omkring och öfver antilopens kropp, än i en tjock massa, än något mera spridda, men synbarligen slitande djuret till döds. Deras käftar voro redan blodbestänkta och deras buskiga svansar viftade i oupphörlig rörelse. Jägarne skyndade sig att ladda och voro icke mer än en minut sysselsatta med att nedstöta kulorna och påsätta knallhattarne. Då detta var gjordt, sprungo alla tre framåt; Marengo ilade förut, med utsträckt hals och öppen mun, färdig att slåss emot hela högen.

Det var endast trehundra alnar till det ställe, der vargarne voro, och då våra jägare kommit inom skotthåll, stannade de och gånge eld. Salvan gjorde verkan. Två lågo sprattlande på gräset, medan de andra, släppande sitt rof, sprungo bort öfver prairien. Gossarne skyndade till stället. Marengo rusade på en af de sårade vargarne, medan den andra jagades undan med bösskolfvarne. Men hvar var antilopen? Ingen sådan syntes till, men i dess ställe ett hufvud med horn, ett halft dussin bitar af sönderrifvet skinn, tillika med en massa halfnagda reften och knotor. Och detta var allt som återstod af det stackars djuret, allt som fanns kvar af det ståtliga »gaffelhornet», som endast för några få minuter sedan hoppade öfver prairien, i fulla stoltheten af helsa, styrka och snabbhet!

Gossarne betraktade hans kvarlevor med en känsla af missräkning och förargelse, ty, fastän de ännu hade tillräckligt med björnkött, hade de hoppats att få färskt kött till qvällsvard. Men hvarken bringa eller bakdel fanns, ingenting utom slitna, odugliga slarfvor. Efter åtskilliga bittra utgjutelser emot vargarne, läto de Marengo taga hvad han kunde af öfverlevorna, och gingo sakta tillbaka till lägret, der de ännu en gång satte sig på stenarne.

XXVII. Försök att narra en antilop.

De hade icke hvilat mer än några minuter, då deras uppmärksamhet åter fästades på prairien. Ännu en antilophjord, hvilken, liksom den föregående, tycktes ämna sig till källan. Jägarne visste att det icke var samma hjord som de sett förut, ty denna var mycket större och hade flere hanar ibland sig, hvilka lätt urskildes på sina gaffelformade horn.

Bössorna laddades åter och Marengo lockades upp, på det han icke måtte skrämma bort dem.

Liksom de andra, marscherade dessa i ordning, i en enkel linie, och anfördes af en stor bock. Det tycktes vara omkring trettio antiloper i denna hjord. De hade troligen betat hela dagen på någon vacker slätt och gingo nu för att skaffa sig en god dryck, innan de lade sig att hvila för natten.

Då de voro omkring fyra- eller femhundra alnar från källan, vände de sig litet åt venster. På detta sätt kommo de genast till bäcken, der de drucko, hvarefter de började gå utmed bäckens kant. Det var tydligt att de icke ämnade sig närmare till »butten» eller pilarne, bakom hvilka våra jägare hade dolt sig. Detta var en missräkning. Alla tre hade ännu en gång hoppats att få antilopkött till aftonmåltid, och nu tycktes möjligheten att erhålla det förminskas för hvarje ögonblick, ty i stället att komma närmare, gingo djuren längre bort på prairien. Det hoppats

att få färskt kött till qvällsvard. Men hvarken bringa eller bakdel fanns, ingenting utom slitna, odugliga slarfvor. Efter åtskilliga bittra utgjutelser emot vargarne, läto de Marengo taga hvad han kunde af öfverlevorna, och gingo sakta tillbaka till lägret, der de ännu en gång satte sig på stenarne.

XXVII. Försök att narra en antilop.

De hade icke hvilat mer än några minuter, då deras uppmärksamhet åter fästades på prairien. Ännu en antilophjord, hvilken, liksom den föregående, tycktes ämna sig till källan. Jägarne visste att det icke var samma hjord som de sett förut, ty denna var mycket större och hade flere hanar ibland sig, hvilka lätt urskildes på sina gaffelformade horn.

Bössorna laddades åter och Marengo lockades upp, på det han icke måtte skrämma bort dem.

Liksom de andra, marscherade dessa i ordning, i en enkel linie, och anfördes af en stor bock. Det tycktes vara omkring trettio antiloper i denna hjord. De hade troligen betat hela dagen på någon vacker slätt och gingo nu för att skaffa sig en god dryck, innan de lade sig att hvila för natten.

Då de voro omkring fyra- eller femhundra alnar från källan, vände de sig litet åt venster. På detta sätt kommo de genast till bäcken, der de drucko, hvarefter de började gå utmed bäckens kant. Det var tydligt att de icke ämnade sig närmare till »butten» eller pilarne, bakom hvilka våra jägare hade dolt sig. Detta var en missräkning. Alla tre hade ännu en gång hoppats att få antilopkött till aftonmåltid, och nu tycktes möjligheten att erhålla det förminsкас för hvarje ögonblick, ty i stället att komma närmare, gingo djuren längre bort på prairien. Detfanns icke något, bakom hvilket de kunde dölja sig och sålunda nalkas hjorden. Hvad annat kunde då jägarne göra, än låta djuren gå liksom de kommit?

Men det fanns ett medel, som rann upp i Basils minne. Han hade hört det omtalas af gamla jägare, och hade påmint sig det, då han sett den förra hjordens nyfikenhet angående vargarne. Han beslöt derför att försöka detta medel och om möjligt försäkra sig om en antilop.

Tillsägende bröderna att förblifva stilla, tog han upp ett rött täcke, som låg i närheten. Han hade allaredan afskurit en lång gren, hvilken slutade i två qvistar, och spetsade dess ändar med sin knif. Med bössan i den ena handen och grenen i den andra, steg han ut ur pilsnåret fram på den öppna marken, hållande täcket emellan sig och djuren, så att hans kropp helt och hållet bortskymdes från dem. På detta sätt framskred han några få steg, i lutande ställning, till dess han såg att antiloperna märkte honom. Då stack han grenen stadigt i marken, hängde täcket på klykan af grenen och lade sig på knä bakom det.

Ett föremål, så besynnerligt både till form och färg, väckte ögonblickligt hjordens nyfikenhet. Antiloperna började att närma sig, stannande under korta mellanstuuder och sedan skridande framåt. De framskredo icke i en enkel rad, som den förra hjorden hade gjort, utan först gick en, sedan en annan af bockarne förut, för att visa prof på sitt mod. Inom få minuter var en af de största inom skotthåll, då Basil, som låg framstupa på marken, sigtade på djurets bröst och sköt.

Bocken hoppade till vid skottet; men till stor förtret för skytten, vände han sig om och flydde tillika med resten af hjorden, hvilken lopp bort vid smällen från bössan. Basil såg detta med förvåning. Han hade tagit säkert sigte och han visste att då han det gjorde, förfelade hans bössa sällan målet. Han måste likväl tro att han denna gången skjutit bom, då han såg antilopen, som tycktes vara osårad, springa bort, och han tillskref detta den skyndsamhet, hvarmed han laddat sin bössa. Han upptog täcket och gick med ett missnöjdt utseende tillbaka till sina följeslagare.

»Se derborta!» utropade Françios, som ännu såg efter de flyende antiloperna; »se på vargarne! De springa efter.»

»Ha!» utropade Lucien, »du har sårat bocken, broder, eljest skulle icke vargarne följa efter. Se, de springa i hans spår likt hundar!»

Lucien hade rätt, djuret var träffadt. I motsatt fall hade vargarne icke försökt något så orimligt, som att jaga en flyende antilop; ty, underligt nog, märka dessa beräknande djur bättre än jägaren sjelf, då villebrådet blifvit såradt, och det händer ganska ofta att de förfölja och bemäktiga sig det, då jägaren tror det hafva undkommit. Det var derföre tydligt att Basil träffat djuret, fastän icke dödligt, och vargarne följde detsamma, i hopp att jaga det tills det stupade.

En ny idé rann upp i Basils hufvud. Han trodde att han ännu kunde förekomma vargarne och förskaffa sig djuret. I denna tanke sprang han till sin häst, lösgjorde honom, hoppade upp och red med ögonen fästade på vargarne, i fullt galopp öfver prairien. Han kunde se den antilop, han skjutit på, springa på något afstånd framför vargarne, men *långt efter den öfriga hjorden* och synbarligen springande *tungt* och *under plågor*.

Det kostade den unge jägaren en fem mils ridt och han var ändå en half mil efter, då han såg vargarne upphinna antilopen och släpa honom på

prairien. Han skyndade sig så mycket som möjligt, ansträngande sin häst till det yttersta. Inom några minuter var han framme vid stället och skingrade vargarne, under det han red midt ibland dem; men ännu en gång hade han kommit för sent. Antilopens kropp var sliten i stycken, och endast halfgnagda ben och skinnflisor återstodo till belöning för hans långa ridt.

Med ett utrop, hvilket nära nog liknade en fransysk ed, vände den besvikne jägaren om och red sakta tillbaka, önskande vargarne »dit pepparn växer.»

Då han återkom, instämde François i hans fördömelser öfver vargarne, ty François hade ledsnat vid björnköttet och var förargad öfver att för andra gången blifva bedragen på »färskt» till aftonmåltid.

Lucien försäkrade dem likväl att han hört, det antilopens kött icke var så mycket att sätta värde på, och detta lugnade dem till någon del, så att med litet uppstekt björnkött och palsternackor samt några piniefrukter, som Lucien tillagat efter indiansk metod, åto alla tre en aftonmåltid som alls icke var att försmå. Då de ätit, förde de hästarne närmare lägret, för att hafva dem tillreds i fall det behöfdes, och efter att hafva insvept sig i täckena, sökte de ännu en gång en uppfriskande sömn.

XXVIII. Jagt på "storhorn".

Denna natt fingo de icke sofva ostörda. Två eller tre gånger sprungo deras hästar så långt som repen hvarmed de voro fastbundna tillåto dem, uppskrämda af några kringströfvande djur. De föreställde sig att det kunde vara vargar, men Marengo, som alls icke aktade vargarne, visade tecken af prairien. Han skyndade sig så mycket som möjligt, ansträngande sin häst till det yttersta. Inom några minuter var han framme vid stället och skingrade vargarne, under det han red midt ibland dem; men ännu en gång hade han kommit för sent. Antilopens kropp var sliten i stycken, och endast halfgnagda ben och skinnflisor återstodo till belöning för hans långa ridt.

Med ett utrop, hvilket nära nog liknade en fransysk ed, vände den besvikne jägaren om och red sakta tillbaka, önskande vargarne »dit pepparn växer.»

Då han återkom, instämde François i hans fördömelser öfver vargarne, ty François hade ledsnat vid björnköttet och var förargad öfver att för andra gången blifva bedragen på »färskt» till aftonmåltid.

Lucien försäkrade dem likväl att han hört, det antilopens kött icke var så mycket att sätta värde på, och detta lugnade dem till någon del, så att med litet uppstekt björnkött och palsternackor samt några piniefrukter, som Lucien tillagat efter indiansk metod, åto alla tre en aftonmåltid som alls icke var att försmå. Då de ätit, förde de hästarne närmare lägret, för att hafva dem tillreds i fall det behöfdes, och efter att hafva insvept sig i täckena, sökte de ännu en gång en uppfriskande sömn.

XXVIII. Jagt på "storhorn".

Denna natt fingo de icke sofva ostörda. Två eller tre gånger sprungo deras hästar så långt som repen hvarmed de voro fastbundna tilläto dem, uppskrämda af några kringströfvande djur. De föreställde sig att det kunde vara vargar, men Marengo, som alls icke aktade vargarne, visade tecken affruktan och tjöt vildt emellanåt, men höll sig hela tiden inom lägret. Mulåsnan Jeanette kom upp till elden, så nära som hennes rep tillät henne, och våra gossar kunde se att hon darrade, likasom fruktade hon någon välbekant fiende. Åtskilliga gånger kunde de midt ibland vargarnes tjut urskilja ett främmande ljud, helt och hållet afvikande från vargarnes läten. Det var ett slags lågt och buttert fnysande, och så snart det hördes hoppade Jeanette till och Marengo kröp närmare intill dem. Kunde det vara kuguarens läte, eller, ännu värre, fnysandet från grizzlybjörnen? Det var icke olikt det senare. De voro nu i en trakt, der dessa fruktansvärda djur påträffas, och kanske just på en sådan ort, som en eller flera af dem måhända valt till sitt hem!

Det var en förfärlig tanke och de unga jägarne skulle icke kunnat sofva en blund, om de varit bestämdt säkra på att grizzlybjörnar funnits i deras grannskap. Emellertid voro de icke säkra derpå, men beslöto dock att ej sofva alla på en gång, utan att hålla vakt turvis. Elden blef uppfriskad med mera ved, så att lågan satte dem i stånd att se på ganska långt afstånd rundtomkring. Två af dem lade sig att sofva, medan den tredje vakade, sittande med bössan bredvid sig, tillreds för ett hastigt anfall. Hvar och en hade två timmars vaktgöring i sender, till dess morgonen inbröt, hvilken gjorde slut på deras fruktan, efter som ingen fiende syntes till.

Nu vaknade de, släppte sina hästar lösa och tvättade sig i den kristallklara källan, hvarefter de tillagade sin frukost. De kunde icke undgå att märka, det deras köttförråd endast kunde räcka en à två dagar, ty vid deras sista nattläger hade vargarne bortfört en anseelig del deraf. De voro icke utan fruktan för sitt framtida uppehälle, ty, utom antiloper, tycktes det icke vara något villebråd idenna del af landet, och deras erfarenhet hade redan lärt dem inse svårigheten af att fånga dessa djur. Om de icke kunde finna bufflar, fruktade de att svälta ihjel af hunger.

Dessa tankar sysselsatte dem under det de åto frukost, och de beslöto att lefva endast på half portion af björnköttet och hushålla med det lilla som fanns kvar.

Efter frukosten rådslogo de om hvar de närmast skulle ställa sin färd. Skulle de gå norr, söder, öster eller vester om »butten»? De voro af olika tankar. Omsider kommo de dock alla öfverens om, att innan de afgjorde detta, var det bäst att gå upp på toppen af »butten» och från dess höjd taga en öfversigt af landet, då de kunde se åt hvilket håll det vore fördelaktigast att vända sig. Kanhända de kunde få sigte på några bufflar från denna »mesa», hvarifrån man utan tvifvel hade en vidsträckt utsigt öfver prairien på alla sidor.

De togo bössorna på axlarne, lemnande sina täcken och saker vid källan, och gingo till fots för att söka ett ställe, der de kunde komma upp på höjden. De gingo rundt omkring »butten» åt vester, ty deras läger låg nära nordöstra sidan. De började frukta att icke finna något ställe, hvarifrån de kunde komma uppåt. Å alla sidor reste sig tvärbranta klippor lodrätt från marken. Vid foten af »butten» låg här och der ett löst klippstycke, liksom nedfallet ofvanifrån, och på dess yta växte träd, hvilka med rötterna inträngt i springorna på klippan. En och annan tall stod på yttersta kanten af höjden och sträckte sina grenar utöfver slätten inunder.

Då gossarne uppnått vestra sidan af »butten», framställde sig ett nytt föremål för deras blickar. Det var en rad af klippor eller låga berg, som sträckte sig från norr till söder, så långt ögat kundese, och äfven åt vester ett ganska långt stycke. Det var den östra sluttningen af den märkvärdiga »Llano Estacado». Gossarne hade ofta hört jägare tala härom och de igenkände dess utseende vid första ögonkastet. »Butten», omkring hvilken de gingo, var ingenting annat än en utskjutande »mesa» af denna besynnerliga prairieformation.

Efter att ett ögonblick hafva betraktat de långt bort belägna klippmassorna, fortsatte våra unga jägare sin väg, hållande sig till södra sidan af »butten». Ännu reste sig klipporna perpendikulärt och det fanns ingen sluttning, der de kunde klättra upp. Klipporna syntes högre på denna sida, och på somliga ställen hängde mörka,

utskjutande block, hvarpå stora träd växte horisontalt utåt.

Vid ett af dessa ställen stannade gossarne och blickade uppåt, då några besynnerliga djur, sådana som de icke sett förut, plötsligt syntes på kanten af klippan öfver dem. De voro ungefär lika stora som rådjur, ehuru deras proportioner voro något gröfre, och de liknade dem äfven till färgen, som var rödaktig på ryggen och sidorna, ehuru halsen och de undre delarne voro ljusa, nästan hvita. Deras hufvud påminte om fåret, mer än om något annat djur. Men det besynnerligaste hos dem var hornen, och af dessa sågo våra jägare att djuren voro »cimmarons» eller Klippbergens vilda får.

Vid första anblicken tycktes det vara två slags djur. En del af dem hade korta horn, icke öfver sex tum i längd, som utsköto från hufvudet och böjde sig bakåt, utan att vidga sig mycket mellan spetsarne. Det var honorna. Hanarne skilde sig dock fullkomligt från dem, till följe af deras horns ofantliga storlek. Deras horn växte ut tätt öfver ögonen och böjde sig bakåt och nedåt, hvarefter spetsarne krökte sig framåt till dess de nästan vidrörde djurens käkar. Hornen voro mer än en aln i längd, och fullt en half aln i omkrets vid roten, der de hade djupt inskurna, ringlika fåror och upphöjningar, liksom på den vanliga baggen. Dessa ofantliga tillbehör gånfvo djuren ett högst egendomligt utseende, der de stodo utmed kanten af bråddjupet, aftecknande sig mot den blå skyn. De voro omkring ett dussin, inberäknade både hanar och honor, men hanarne kunde ses tydligare, ty de stodo närmare kanten af klippan och insögo den doftande luften.

Så snart våra unga jägare återkommit från den första förvåningen vid denna oväntade syn, fattade alla tre sina bössor och ämnade gifva eld. Men fåren tycktes hafva gissat till deras afsigt, ty då bössorna riktades uppåt, vände de sig om och voro inom ett ögonblick utom synhåll.

Gossarne stodo kvar öfver en fjerdedels timme, i hopp att djuren åter skulle visa sig. De återvände dock icke. De hade tillfredsställt sin nyfikenhet, eller också, klokare än antiloperna, ämnade de icke låta narra sig i fällan deraf. Våra jägare måste slutligen lemna stället och fortsätta sitt sökande efter en stig, som kunde leda uppåt.

De voro nu mera angelägna än förut att nå toppen af upphöjningen. Det fanns en flock vilda får på densamma, och deraf hoppades de att föröka sin proviant. De undersökte omsorgsfullt hvarje remna eller bergpass, som kunde leda uppför klippan; men på hela den södra sidan kunde de icke upptäcka något ställe, der de kunde klättra upp.

»Det måste finnas *någon* väg uppåt,» sade François, »eller hur skulle fåren kunna hafva kommit dit?»

»Kanske de äro födda der och aldrig hafva varit ned på slätten.» inföll Basil.

»Nej,» sade Lucien, »det är icke troligt, broder, Det kan icke, efter hvad jag tror, vara något vatten på planen uppöfver oss, och dessa djur behöfva vatten liksom andra. De måste ibland gå ned till källan för att dricka.»

»Då *finnes* det en väg,» sade François.

»Utan tvifvel för *dem*,» återtog Lucien; »men det är icke sagdt att vi kunna gå den vägen. Dessa djur, fastän de som andra får hafva hofvar, kunna klättra upp på en klippa, likt en katt, eller springa utför, likt en ekorre. Det är på detta sätt som de undkomma vargar, pantrar och andra djur, hvilkas rof de eljest skulle blifva.»

»Jag har hört,» sade Basil, »att de kunna kasta sig hundra fot utföre på sina horn, utan att skada sig det minsta. Är det sannt, Lucien?»

»Både indianer och djurfångare påstå der, men om det är sannt eller icke, är en fråga, som återstår för naturforskarna att utreda. Det är sanning att dessa får kunna hoppa ned från en ansenlig höjd, och att de kunna gå på den smalaste väg, med bråddjup under sig, utan att deras hofvar slinta, samt att de kunna hoppa öfver förfärliga svalg, och springa snabbt, der hvarken hund eller varg våga försöka att gå. Det synes roa dem att trotsa faran, alldeles som det roar skolgossar att skryta med sin färdighet och snabbhet i vådliga och äfventyrliga lekar.»

»Är det samma djur, som jägare kalla »storhorn»?» frågade François.

»Just desamma,» svarade Lucien; »cimmaron» är ett namn som de fått af spaniorerna, de första som undersökt

dessas trakter. Naturforskarna kalla dem argali, i anseende till deras likhet med argali (*Ovis ammon*), eller Europas vilda får. De äro dock icke af samma race. I min tanke äro de *alls icke får*, utan antiloper, lika så väl som alpernas stengetter och prairiernas »gaffelhorn». *Bergantiloper* må man

kalla »storhornen», för att skilja dem från deras »gaffelhorniga» kusiner, hvilka föredraga att ströfva öfver slätterna, medan dessa tvärtom tillbringa större delen af sin tid bland bråddjup och klippspetsar.»

Ett utrop från Basil, som gick några steg framom de andra bröderna, gjorde ett slut på samtalet. De hade kommit till den östra ändan af »butten», hvilken från denna sida företedde ett helt olika utseende än från de andra. Der var en djup ravin, som genomskar klippan, och längs med dess öppning var en sluttande stig, som ledde upp till spetsen. Ravinen var på botten fylld med stora, lösa stenblock, omgifna af cactusbuskar och acaciatörnen, och ehuru sluttningen var icke så litet brant, tycktes den icke vara svår att beträda, för en person till fots. Nära ravinens botten voro mycket stora rullstenar, hvaremellan en källa, rikare än den, vid hvilken gossarne slagit läger, framqvällde och flöt åt sydost genom en frans af gräs och pilar.

Då gossarne kommo upp till källan, fäste några spår i den mjuka jorden deras uppmärksamhet. De voro aflånga och större än fjäten efter en människa, men de djupa hålen vid ändan af hvarje spår, åstadkomna af fem stora klor, underrättade dem om hvilket djur som gjort dem. Det var spår efter grizzlybjörnen. Man kunde icke tvifla derpå, då man såg märken efter de långa ramarne och de knöliga tårna, samt hålen efter de krokiga klorna, som trängt ned flera tum i jorden. Intet annat djur kunde hafva gjort sådana märken, icke ens den svarta eller bruna björnen, hvilka hafva korta klor, i jemnförelse med bergens grå vidunder.

För några ögonblick stodo våra jägare bestörta; men då djuret, som gjort spåren, icke syntes till, minskades deras fruktan så småningom, och de begynte att tänka på hvad som skulle vara bäst atttaga sig till. Skulle de gå uppför ravinen och försöka att nå toppen? Detta vore endast att utföra deras första tanke, och de skulle hafva gått upp utan betänkande, om de icke varseblifva björnspåren. Men sedan de sett dessa, hade de en annan åsigt af saken. Om det fanns grizzlybjörnar i trakten — och detta var utan allt tvifvel — så var ravinen Just det ställe, der man sannolikast skulle råka dem. Den tjocka småskogen och de otaliga remnorna, liknande grottor, som syntes ibland klipporna på ömse sidor, voro just sådana ställen, der grizzlybjörnar brukade hafva sitt tillhåll. Deras kula kunde måhända vara i denna ravin, och det kunde vara farligt nog att träffa på den, då man klättrade upp. Men våra unga jägare voro fulla af mod. De hade en stark lust att uppstiga på höjden, dels af nyfikenhet, dels för att gifva ett »storhorn» ett skott, och denna lust segrade öfver klokheten. De beslöto att utföra hvad de ämnat och började omsider, med Basil i spetsen, att stiga uppföre.

Det var, när allt kom omkring, ett svårt klättrande, och allt som oftast måste de fatta tag i en gren eller rot, för att hålla sig fast. De märkte att det var en trampad stig, som de följde uppåt. Utan tvifvel hade »storhornen» eller några andra djur trampat denna — fastän den endast kunde urskiljas genom en dunklare färg på klipporna och genom att jorden låg hårdare tillpackad. Då de voro något mera än halfvägs uppåt, märkte gossarne en remna» lik öppningen till en håla, på ena sidan af passet och nära till stigen. Intet gräs fanns deromkring på den tilltrampade marken, och det syntes att något djur der hade sitt bo. Tysta klättrade de förbi detsamma, så fort som markens beskaffenhet tillät dem, och sågo sig tillbaka med rädda blickar. Inom några minuter hade de upphunnit kanten af »butten» och stödjande sig på händerna, tittade de upp och hade inom ett ögonblick hela dess bordlika yta framför sig.

»Butten» var, som de hade förmodat, fullkomligt jemn på toppen, med en yta af omkring tjugu eller trettio tunnland. Pinier växte glest härpå, och emellan dem en eller annan acaciabuske, af det species som benämnes »mezquite». Det var ymnigt med gräs bland träden, och stora buskar af cactus och aloe bildade ett slags småskog, likväl endast på två eller tre fläckar af planen, ty till större delen var marken öppen och kunde öfverskådas med en enda blick. Jägarne hade knappast kommit med hufvudena öfver klipporna, då de varseblefvo en hjord »storhorn», hvilka, till deras förvåning, hoppade öfver marken, som om de varit galna. Det var intet försök till flykt, ty de hade ännu icke sett gossarne, hvilka, då de kommit upp på planen, smugit sig försigtigt bakom några buskar. Tvärtom sprungo djuren omkring åt olika håll och reste sig högt i luften. Efter ett ögonblick sågo våra

jägare att endast hanarne togo del i dessa rörelser, medan de andra lugnt betade helt nära dem. Det var snart tydligt hvad hanarne hade för sig. De voro inbegripna i en vild strid, och deras ursinniga fnysningar, tillika med de skarpa smällarne från deras horn, läto förstå att det icke var lek utan fruktansvärdt allvar. Än drogo de sig tillbaka från hvarandra — som baggar vanligen göra — och än rusade de framåt, till dess hufvudena möttes med en smäll, att man kunde tro det de spräckte sina skallar. Stundom stridde två för sig sjelfva, och stundom kommo tre eller fyra tillsammans, likasom betydde det ingenting hvem som var motståndare, ty alla syntes vara fiender. Märkvärdigt nog tycktes tackorna icke alls bry sig derom. De betade lugnt eller sågo emellanåt

på sina kämpande herrar med ett likgiltigt utseende, som om de icke det ringaste frågade efter hur striden slutade.

Våra jägare kände sig säkra om att hafva hela flocken i sitt våld. De behöfde endast bevaka passet, från hvilket de uppstigit, och sedan efter behag jaga »storhornen» på den begränsade planen. Det beslöts derför att Lucien med Marengo skulle qvarstanna der han var, medan Basil och François smögo sig fram för att skjuta. De märkte att striden fullkomligt tog djurens uppmärksamhet i anspråk, och dragande fördel deraf, kröpo Basil och François öfver marken, döljande sig så mycket de kunde, tills de kommit inom skotthåll. Båda anlände tillsammans bakom ett litet snår af acacier, och vid en signal af Basil reste de sig upp för att sigta. I detsamma sågo de en af baggarne, hvilken strukit baklänges för att sedan rusa fram, oförmodadt försvinna öfver klippkanten. De tänkte att han möjligen tumlat ned med flit, ty benen voro det sista de sågo af honom; men de hade icke tid att fundera derpå, då de båda i samma ögonblick tryckte af. Två af djuren lågo utsträckta på marken, medan de öfriga sprungo bort till en kant af planen och stannade der.

Basil och François rusade framåt och ropade åt Lucien att qvarblifva på sin post; men till deras stora öfverraskning sprungo de vilda fåren, uppskrämda af skotten och finnande reträtten afskuren, öfver bråddjupet och försvunno ur deras åsyn.

Basil och François, som trodde att fåren allesammans omkommit, ropade Lucien att komma dit, hvarefter alla tre sprungo till stället, der djuren hoppat öfver. De kunde se slätten nedanför, men inga djur. Hvad hade blifvit af dem?

»Derborta!» ropade François, »derborta äro de!» Och han pekade långt utåt prairien, der några rödaktiga föremål syntes sväfvä som vinden mot »Llano Estacado». Lucien fäste nu sina bröders uppmärksamhet på åtskilliga trapplika steg i klippan, hvilka djuren utan tvifvel betjenat sig af, och sålunda kommit helbregda ned på slätten.

Så snart de vilda fåren icke längre kunde synas, vände sig jägarne till de två som de skjutit, hvilka båda, hane och hona, lågo stendöda utsträckta på marken. Gossarne ämnade draga af dem skinnet, då Basil och François ihågkommo hvad de sett nyss innan de skjutit, och som de ville öfvertyga sig huruvida »storhornet» af våda eller med vilja stupat öfver klippan, gingo de till det ställe, der djuret försvunnit. Då de lutade sig öfver kanten, sågo de ett träd skaka häftigt nedom dem, och ibland dess grenar syntes en stor, röd kropp. Det var »storhornet», och till deras förvåning märkte de att djuret hängde fast med ett af sina stora horn, medan dess kropp och ben arbetade och slängde i fria luften! Det var tydligt att djuret mot sin vilja stupat öfver och i fallet fastnat i trädets grenar. Det var ohyggligt att se det stackars djurets ryckningar, men det fanns ingen möjlighet att lossa det ur trädet, ty det var långt ifrån att kunna nå af dem, och Basil, som laddat sin bössa för att göra ett slut på djurets kval, skickade det en kula genom hjertat.

Skottet förändrade icke dess ställning, ty ehuru det slutat att röra sig och var dödt, hängde det ännu qvar vid grenarne, och skulle utan tvifvel förblifva der, tills någon hungrig gam uppspanade det och beröfvade den svängande kroppen dess kött.

XXIX. Belägring af grizzlybjörnar.

De unga jägarne lade nu ifrån sig sina bössor, drogo sina knifvar och aftogo skinnen, med en färdighet, värdig erfarna jägare. Derefter skuro de sönder köttet, för att mera beqvämt kunna transportera det till lägret. Skinnen brydde de sig icke om, utan läto dem ligga på marken der de kastat dem.

Så snart fårköttet var sönderstyckadt, togo hvardera af gossarne ett stycke och började bära det till ravinen, i afsigt att sedan återvända för att taga resten i en eller två bördor. Då de kommo till gångstigen, insågo de svårigheten för dem att nedstiga med sina bördor, ty det är lättare att klättra uppför en brant, än komma utför densamma. En annan plan måste följas, nämligen att släppa ned köttstyckena framför sig till botten af ravinen. Detta kunde icke göra köttet någon skada, ty då de kommo till källan, kunde de lätt, blott de väl fått det dit, tvätta bort den smuts och sand, som fastnat derpå. De togo således stycke efter stycke och kastade dem ned i djupet, der de kunde se dem ligga på botten bland klipporna. Derefter gingo de tillbaka för att hämta nya bördor och återvända med dem till ravinen.

Då de stannade för att kasta dem öfver, mötte dem en anblick, som kom dem att släppa sina bördor på stället. Nere på botten af ravinen rörde sig ett stort, ohyggligt djur bland köttstyckena. Dess storlek, dess långa lurfviga hår och gråbruna färg, men, framför allt, dess fruktansvärda utseende, lemnade icke något tvifvel hos våra jägare hvad för slags djur det var. Man kunde icke misstaga sig på att det var bergens fruktade vidunder — grizzlybjörnen!

Han var nästan två gånger så stor som den vanliga björnen, och skilde sig från denna äfven i andra afseenden; ty hans öron voro mera upprättstående, hans bruna ögon vildare och mera glänsande, och hans hufvud och nos bredare, hvilket gaf honom utseende af att hafva ännu mera mod och styrka. Hans långa, krökta klor, hvilka sköto ut från de lurfviga fötterna, kunde synas från toppen af klippan. Med dessa klor hade han nyss slitit ett af köttstyckena i smärre bitar, hvilka han just höll på att sluka, då gossarne kommo ut på höjdens kant. Han var så sysselsatt att äta, att han icke märkte dem.

Som vi sagt, släppte de sina bördor på marken, och efter att en stund under tystnad hafva sett nedåt, sprungo de tillbaka efter sina bössor, hvilka de omsorgsfullt undersökte. De hade allaredan laddat dem, innan de började att draga skinnen af »storhornen». Nu smögo de sig varsamt tillbaka till ravinen och blickade ned öfver kanten. Till deras förskräckelse sågo de nu icke *en björn, utan tre af dessa förfärliga djur*, som voro sysselsatta med köttet der nere. Den ena var mindre än de båda andra, och skilde sig från dem till färgen. Han var helt och hållet svart, och så stor som en fullväxt björn af den svarta racen. Det var en stor unge, hvars föräldrar de andra två voro.

Alla tre björnarne slet sönder det färska köttet, synbarligen med stor förnöjelse, och brydde sig icke om att tänka på hvarifrån det kommit, så länge de åto deraf. Då och då uppgåfvo de ljudliga fnysningar, liksom för att tillkännagifva sin tillfredsställelse, och emellanåt brummade den gamla hanen, då ungen störde honom i hans ätande. Honan, deremot, förde de bästa läckerbitarne till nosen på sin svarta afföda, och med lekfulla smekningar af sin ram, uppmuntrade hon honom tid efter annan till att äta. Stundom åto de i upprätt ställning och hålloköttet mellan sina ramar. Stundom lade de köttstyckena på klipporna, för att hafva dem till en annan gång. Deras käkar och klor voro röda af blodet, som ännu fanns kvar i köttet, och detta gaf ökad hemskhet åt denna förskräckliga trio.

Våra jägare blickade ned på denna tafla, med känslor af den största förskräckelse, hvilket icke bör förundra någon. De hade hört berättelser om »grizzlybjörnen», som skulle hafva uppfyllt starkare hjertan än deras med fasa. De visste att ingen jägare till fots vågar anfalla dessa djur; till och med i sadeln och försedd med sin säkra bössa, vågar han icke en jagt på detta djur, om ej platsen är öppen och han är säker om att hans häst är nog snabb att hinna undan, om han behöfver taga till flykten. De visste att äfven större jagtsällskap ofta förföljas af en enda sådan björn, sedan han fått ett skott af hvar och en af dem; ty tjugu kulor kunna skjutas i kroppen på en »grizzlybjörn», utan att fälla honom till marken. Alla dessa fakta runno våra jägare i sinnet för ögonblicket. Intet under då att de kände fruktan.

De voro i en farlig belägenhet. Björnarne innehade ravinen, och det fanns ingen annan stig, genom hvilken de kunde komma ned till sina hästar. De hade under sitt morgonströftåg nästan gått omkring »botten» och då sett att den var tvärbrant på alla sidor. Huru skulle de då komma tillbaka till lägret? Det fanns ingen annan väg än igenom ravinen, och björnarne skulle säkert anfalla dem, om de försökte nedstiga denna väg.

Gossarne betraktade hvarandra med förfärade blickar; om de sade något, skedde det under tysta hviskningar. De insågo alltför väl faran af sin belägenhet. Skulle björnarne, sedan de tillfredsställt sin hunger, gå sin väg och lemna ravinen? Nej. Hålan, som de sett, var deras kula, det var utom allttvivfel. Äfven om björnarne gingo in i densamma, hvilken säkerhet fanns det väl för att de icke skulle rusa ut på gossarne, då dessa klättrade ned? En eller alla skulle blifva offer för rofdjuren, om de försökte att nedstiga. Männe björnarne icke skulle gå ut på slätten? Kanhända gingo de så långt som till källan, antingen för att dricka eller af något annat skäl; men äfven i detta fall skulle de kunna se jägarne komma ned, och innan gossarne kunde vara i stånd att komma till lägret och få tag i sina hästar, skulle björnarne hafva hunnit upp dem. Hästarne hade blifvit lössläppta och voro nu ett godt stycke ute på prairien. Denna tanke var ganska litet tröstande och ännu mindre den som dernäst sysselsatte dem, nämligen om de vilda bestarne kanhända icke skulle tillfredsställas med hvad de hade ätit, utan få det infallet att gå och söka efter mera. Detta var det fruktansvärdaste af allt, ty gossarne visste att det icke fanns något ställe på planen, der de kunde gömma sig, och att gå ned, om de en gång blefve upptäckta och förföljda, vore rent af omöjligt.

Uppfyllda af dessa uppskakande tankar, kröpo de på händer och knän, stundom varsamt tittande fram genom aloebladen och stundom hviskande till hvarandra om de olika planer till flykt, som uppstego hos dem. Men alla dessa planer slutade med det svaga hoppet, att björnarne för en stund måtte aflägsna sig från ravinen, så att de finge tillfälle att komma ned. De kunde icke upptäcka något annat sätt att komma ur detta dilemma.

Stundom kom för Basil den tanken, att taga säkert sigte och gifva eld på den ena eller andra af de större djuren. François gick genast in på denna idé, hvaremot Lucien starkt opponerade sig. Han påstod att det endast skulle uppreta björnarne och förmå dem att ögonblickligt komma upp till dem, och att det icke fanns någon möjlighet att döda någon af dem med blott en kula, såvida hon icke trängde till hjernan eller hjertat, och att träffa så, från den punkt på hvilken de stodo, vore ganska osäkert. Till och med om ett af djuren föll, skulle de andra hämnas den döda kamraten. Det var icke tänkbart att en »salva» skulle döda dem alla.

Luciens råd hörsammades; de mindre försigtiga bröderna uppgåfvo all tanke på att gifva eld, och förblefvo stilla, under tystnad blickande nedåt som förut.

Nära en half timme lågo de på detta sätt väntande och bevakande djuren. Björnarne slutade sin måltid, efter att hafva ätit upp hvartenda köttstycke. Voro de mätta? Nej. En bringa fårkött är endast en munsbit för den glupska »grizzlybjörnen», och hvad de hade förtärt syntes blott hafva uppeggat deras appetit. Björnarne gissade hvarifrån deras frukost hade kommit — från ofvan — och der var stället hvarest de skulle söka sin middag. De sågo upp. Gossarne drogo hastigt tillbaka sina hufvuden, döljande sig bakom bladen. Det var för sent. Björnarne hade sett dem, och nästa ögonblick skyndade de uppföre.

Våra jägares första tanke var att fly, och i denna afsigt sprungo de upp. Men med en känsla af raseri beslöt Basil att försöka om hans bössa icke skulle kunna hålla de annalkande fienderna i schack. Han sigtade ned åt ravinen och gaf eld. Båda bröderna följde hans exempel och François afsköt bägge piporna, som han hade laddat med hjortskott. Den ena af björnarne — det var ungen — tumlade tillbaka ned i ravinen och den största af dem klättrade upp under ett förfärligt brummande. Jägarne, som icke hade tid att åter ladda, sprungo öfver planen utan att veta åt hvilket håll de skulle fly.

Då de kommit öfver halfva planen, stannade de och sågo sig tillbaka. Björnen reste sig just nuöfver klippan och nästa ögonblick sågo de hela hans långa kropp utsträckt i språng efter dem. De hade hoppats att köttstyckena skulle fästa hans uppmärksamhet och draga honom dit. Men det hände icke. Köttet låg icke direkte i hans väg, och dessutom syntes djuret vara ursinnigt. Det hade blifvit träffadt af skottet och ville hämnas.

Det var ett förfärligt ögonblick. Det uppretade vidundret var inom trehundra alnar ifrån dem. Inom få sekunder skulle det hinna upp dem, och den ena eller andra måste blifva offer.

Det är i ett sådant afgörande ögonblick, som starka själar finna utvägar. Så var det med Basil. Vid andra tillfällen var han häftig och ofta oklok, men vid utomordentlig fara blef han kall och sansad, i högre grad till och med än

hans filosofiske broder Lucien. En tanke, hittills förbisedd både af honom sjelf och hans bröder, kom nu i farans stund för hans sinne. Han kom ihåg att grizzlybjörnen *icke klättrar i träd!* Med denna tanke ropade han:

»Till träden! till träden!» I samma ögonblick omfamnade han en af pinierna och klättrade uppåt, det fortaste han kunde.

Lucien och François följde hans exempel, och skyndade upp i hvar sitt träd, det närmaste som fanns; ty björnen var icke tjugu steg efter dem och det var ej tid med att söka och välja. Innan björnen likväl hann dit, suto alla tre uppflugna i pinierna, så högt bland grenarne som de kunde komma.

Björnen sprang framåt, och då han såg hvart de hade tagit vägen, luffade han från träd till träd, brummande af ilska. Han reste sig på bakbenen och försökte att nå de lägsta grenarne med sina framtassar, liksom om han ämnat att lyfta sig upp eller draga trädet ned. Gång efter annan anföll han pinierna, skakade dem häftigt och klöste af barken istora stycken. Det träd, i hvilket François tagit sin tillflykt, och som var ett litet träd, skakade så häftigt under björnens våldsamma anfall, att François var i fara att blifva nedkastad till marken. Men fruktan för en sådan händelse förmådde François att anstränga alla sina krafter, och upplifvad af Basils och Luciens rop, höll han ut som en man. Björnen, som slutligen fann att han icke kunde skaka ned honom, lemnade honom och försökte åter sin styrka på de träd, i hvilka de andra suto. Detta aflopp på samma sätt, utom att björnen fullkomligt afskalade barken, så högt han räckte, och gjorde sådana märken i stammarne med sina tänder och klor, att gossarne fruktade det han hade i sinnet att skära af trädet. Detta kunde han lätt hafva gjort; men lyckligtvis är grizzlybjörnen icke begåfvad med stor uträkningsförmåga, eljest hade deras öde blifvit förfärligt.

Då björnen slutligen fann att han hvarken kunde draga omkull träden eller skaka ned gossarne från dem, uppgaf han försöket och gick en stund fram och tillbaka, liksom på vakt, från det ena trädet till det andra, då och då fnysande högljudt samt emellanåt brummande förfärligt. Slutligen utsträckte han sin ofantliga kropp utmed marken och tycktes sofva.

Hvad hade blifvit af honan och ungen? Hade båda stupat för de skott som riktats på dem? Ingendera hade ännu synts till på planen, ty gossarne kunde, der de suto, öfverskåda hvarenda tum af dess yta. Således voro de andra björnarne ännu i ravinen, om döda eller lefvande visste man icke. Marengo hade haft den kloka instinkten att icke anfalla björnen, utan hade flytt till den ena kanten af planen, der han kröp undan och väl aktade sig att blifva sedd.

De unga jägarne voro nu i en svårare belägenhet än någonsin. De vågade icke nedstiga frånträden, ty det var detsamma som att kasta sig i odjurets käftar, och det var pinsamt att hålla sig qvar på de veka piniegrenarne. Dessutom voro gossarne törstiga — törstiga i hög grad. De hade icke tagit något vatten med sig på morgonen. Solen var brännande het och redan under det de voro sysselsatta med att draga skinnen af de skjutna »storhorna», hade de klagat öfver brist på vatten. De började nu att lida af törst mera än af något annat. Skulle björnen qvarstanna länge, hvad skulle då blifva af dem? De måste antingen falla ned för att ögonblickligt slitas i stycken, eller långsamt förgås der de suto.

Deras bössor lågo på marken, der de i brådskan hade kastat dem. De voro fullkomligt hjälplösa och kunde ingenting göra, utom att vänta. Liksom för att öka deras qval, sågo de nu för första gången föremålen för deras långa färd — de djur, hvilka de så länge önskat få se — *bufflarne!* Bortåt sydväst syntes på slätten en skara svarta kroppar, som rörde sig fram och tillbaka, än slutande sig tillsammans i en massa, än spridande sig likt squadroner i en ordnad armé. Flera mil af den gröna prairien hvimlade af dessa höga figurer. De drogo sig norrut, utmed de jemna ängarne, som sträckte sig mellan »butten» och Llano Estacado, och inom få minuter hade de främsta rusat framåt, parallelt med »butten», så att våra unga jägare kunde urskilja de lurfviga, lejonika kropparne på oxarne, som bildade förtruppen. Under andra omständigheter skulle detta hafva varit en glad syn, men nu gjorde den endast deras belägenhet ännu mera odräglig. Bufflarne begåfvo sig åt norr. Äfven om gossarne kunde undkomma, var det icke troligt att de sedan kunde upphinna dem, och fastän de icke bland dem sågo någon *hvit* buffel, var det ganska sannolikt, att bland en så stor hjord en eller flera hvita skulle finnas. Under

det de fortforo att betrakta den svarta skaran, som tågade förbi, uppgaf Basil ett rop eller rättare ett *skrik* af glädje. Det träd, hvaruti han satt, stod något skildt från de andra, så att han hade en obehindrad utsigt öfver slätten.

»Se der! se der borta!» skrek han. »Se! Midt i driften! Se, bröder! Det lyser i solen — hvitt — hvitt! Hurra! — Hurra!»

Basil talade med föga sammanhang, och så gjorde äfven hans bröder, då de sågo föremålet för deras långa vilda jagt — *en hvit buffel!* Alla tre hurrade starkt och glömde för ett ögonblick sin farliga belägenhet. Deras skrik störde det grå odjuret nedanför dem, hvilket lättjefullt reste sig på benen och ännu en gång började brumma och luffa omkring bland träden. Åsynen af djuret återförde jägarne till känslan af den fruktansvärda verklighet som omgaf dem.

XXX. Räddning undan björnens klor.

Flera timmar suto de qvar i sin pinsamma ställning, än blickande nedåt på den fruktansvärda väktaren, som oförtrutet bevakade dem, än betraktande slätten, der den mörka buffeldriften ännu fortfor att röra sig. I flera timmar fortforo bufflarne att gå norrut, till dess den nedgående solen kastade ett rött återsken på deras mörka kroppar. En eller två gånger trodde gossarne sig se hvita bufflar i hjorden; men deras ögon hade blifvit dunkla af ansträngningen, och qvalen de nu led, gjorde dem likgiltiga för allt annat. Förtviflan hade besegrat hoppet, ty de voro nästan qväfda af törst och döden stirrade dem i ansigtet.

Efter en lång stund lade sig björnen åter ned, med framramarne öfver hufvudet, och tycktes insomna. Under det de fortforo att betrakta den svarta skaran, som tågade förbi, uppgaf Basil ett rop eller rättare ett *skrik* af glädje. Det träd, hvaruti han satt, stod något skildt från de andra, så att han hade en obehindrad utsigt öfver slätten.

»Se der! se der borta!» skrek han. »Se! Midt i driften! Se, bröder! Det lyser i solen — hvitt — hvitt! Hurra! — Hurra!»

Basil talade med föga sammanhang, och så gjorde äfven hans bröder, då de sågo föremålet för deras långa vilda jagt — *en hvit buffel!* Alla tre hurrade starkt och glömde för ett ögonblick sin farliga belägenhet. Deras skrik störde det grå odjuret nedanför dem, hvilket lättjefullt reste sig på benen och ännu en gång började brumma och luffa omkring bland träden. Åsynen af djuret återförde jägarne till känslan af den fruktansvärda verklighet som omgaf dem.

XXX. Räddning undan björnens klor.

Flera timmar suto de qvar i sin pinsamma ställning, än blickande nedåt på den fruktansvärda väktaren, som oförtrutet bevakade dem, än betraktande slätten, der den mörka buffeldriften ännu fortfor att röra sig. I flera timmar fortforo bufflarne att gå norrut, till dess den nedgående solen kastade ett rött återsken på deras mörka kroppar. En eller två gånger trodde gossarne sig se hvita bufflar i hjorden; men deras ögon hade blifvit dunkla af ansträngningen, och qvalen de nu led, gjorde dem likgiltiga för allt annat. Förtviflan hade besegrat hoppet, ty de voro nästan qväfda af törst och döden stirrade dem i ansigtet.

Efter en lång stund lade sig björnen åter ned, med framramarne öfver hufvudet, och tycktes insomna. Basil kunde icke uthärda längre, och beslöt nu att göra ett försök till flykt, I alla händelser ville ha» åtminstone åstadkomma en förändring i deras pinsamma belägenhet.

Tecknande åt sina bröder att blifva stilla, gled han ned från sitt träd, och tyst som en katt, kröp han öfver marken för att söka sin bössa. Han fick snart rätt på henne och återvände till trädet samt klättrade upp i detsamma. Under uppklättrandet skakades grenarne, hvilket väckte björnen, som sprang upp och rusade mot trädet. Om han

kommit ett ögonblick förr, hade det varit ute med Basil, ty då björnen reste sig mot trädstammen, snuddade hans nos nästan vid gossens fötter. Det var »ett misstag på en tum lika godt som på en mil», och Basil var räddad. Nästa ögonblick satt han bland grenarne och laddade obehindradt sin bössa.

Besynnerligt nog tycktes björnen förstå detta. Liksom medveten om faran, höll han sig längre från träden, och under det han ströfvade omkring, råkade han för första gången på qvarlevorna af de döda »storhornen». Dessa slet han sönder och började äta. Ännu hade Basil honom inom skotthåll, fastän icke för ett säkert skott; men Basil, som visste att han åter kunde ladda, var besluten att antingen drifva honom längre bort, eller föra honom närmare, och i denna afsigt sigtade han och sköt. Kulan träffade björnen i framskuldran, ty han vände hufvudet om och slet med sina tänder på det träffade stället, under hela tiden brummande af ilska och smärta. Underligt nog fortfor han att äta.

Åter laddade Basil och sköt. Denna gång fick björnen skottet i hufvudet, hvilket försatte honom i nytt raseri. Han släppte sitt byte och sprang tillbaka till träden, hvilka han fattade om och klöste, det ena efter det andra, och gjorde flerfaldiga

Basil och grizzly-björnen.

försök att vräka dem ned. Slutligen kom han till Basils träd, hvilket han omfattade med sina stora ramar. Det var just hvad den unge jägaren önskade. Han hade hastigt laddat på nytt, och som björnen stod upprätt under grenarne, sänkte han bössan, så att hon nästan vidrörde nosen på djuret, hvarpå han sköt af. Då röken försvunnit, syntes den stora kroppen ligga ryckande och sparkande på marken. Kulan hade gått genom hjernan.

Gossarne gingo nu ned från träden. Francois och Lucien sprungo efter sina bössor, och efter att väl hafva laddat dem, begåfvo de sig alla till ravinen. De stannade icke för att undersöka den fallna fiendens kropp. Törsten dref dem bort, och de tänkte endast på att komma ned till källan. De hoppades att björnhonan och ungen blifvit dödade af de första skotten och att de nu skulle finna vägen fri.

Huru stor var icke deras missbelåtenhet, då de sågo ned i ravinen och varseblefvo ungen liggande hopfallen nära botten och den gamla gående som en skildtvakt bredvid honom. Ungen var ögonskenligen död. Så mycket värre, ty modren lemnade honom nu icke ett ögonblick, och båda befunno sig på den enda stigen. Honan gick fram och tillbaka på klipporna och nosade emellanåt på ungens kropp, hvarefter hon lät höra ett lågt, hotfullt brummande, som var ganska ohyggligt.

Jägarne sågo genast att deras belägenhet var så farlig som möjligt. Deras återtåg var afskuret af den uppretade modren, som kunde stanna qvar der hon var, Gud vet huru länge! Skulle de skjuta på henne och ännu en gång fly till träden? Detta vågade de icke, varnade af en smärtsam erfarenhet. Hvad var då att göra? Om de skulle stanna qvar tills natten inbröt och försöka att smyga förbi i mörkret? Kanhända skulle björnhonan gå in i sin håla och gifva dem tillfälle ätt komma förbi. Men under tiden skulle de dö af törst!

I detta ögonblick uppsteg en lycklig tanke hos Lucien. Han såg cactusplantorna, som växte helt nära, och ibland dem stora »bollar» af echino-cactus. Han påminde sig hafva läst att resande i ödemarker ofta läska sig deraf. Att taga upp några plantor var ett ögonblicks verk. Med sina knifvar öppnade gossarne ådrorna i bladen, och insögo sedan begärligt det saftrika innehållet. Deras törst var nu icke allenast lindrad, utan för ögonblicket nästan förgäten. Ännu uppehöll björnhonan sig i ravinen, och så länge hon qvarblef der, fanns det ingen möjlighet att komma tillbaka till lägret. De insågo att de icke kunde göra något bättre, än att vänta tills natten kom, i hopp att mörkret på ett eller annat sätt måtte gynna dem.

Natten inbröt snart, men det blef dock icke mörkt. Det var ett klart månsken och de sågo genast att det skulle blifva lika vådligt att gå utför ravinen nu som på ljusa dagen. De kunde höra fnysandet och brummandet af odjuret nedanför, och de visste att det ännu innehade passet Om de försökte att nedstiga, så skulle honan upptäcka dem långt innan de kunde komma ned. Hon skulle kunna höra dem klättra bland klippor och snår. Fördelen skulle blifva på hennes sida, ty hon skulle kunna anfalla dem oförberedt. Dessutom, om platsen hade varit fullkomligt fri, skulle det varit svårt att under natten gå utför den branta stigen. De vågade icke försöka det.

Efter mycket öfvervägande beslöto de att invänta morgonen.

Hela den långa natten höllo de sig vakna. De hade hört sina hästar gnägga nedanför; de stackars djuren undrade väl hvad det blifvit af deras herrar! Jeanettes vilda skrik genljöd från klipporna och besvarades af skallet från »prairiehundarne». Dessa ljud, tillsammans med björnhonans ännu obehagligare fnysningar, jagade sömnen från våra unga jägares ögon. De vågade icke soffa, på annat sätt än att sätta sig i träden, emedan de icke visste hvilket ögonblick det möjligen kunde falla björnhonan in att komma upp på planen. Att soffa på de spensliga grenarne af en pinie är mera plågsamt än behagligt, och de föredrogo således att hålla sig vakna.

Omsider inbröt morgonen. Den första dagningen visade att den lurfviga skildtvakten ännu var på sin post. Hon satt på samma ställe, som ville hon bevaka sin döda afkomma. De unga jägarne, men isynnerhet Basil, började att blifva otåliga. De voro hungriga, fastän det ännu fanns lemningar efter det vilda fårköttet, som de kunde hafva ätit. Men de voro äfven törstiga. Cactussaften lindrade men släckte icke törsten. De längtade efter en dryck kallt vatten från källan nedanför. Bufflarne hade äfven gått åt Norden och de skulle kanhända icke kunna upphinna dem. De kunde icke hoppas att få ett sådant tillfälle att skaffa sig det, för hvilket de hade lidit så mycket. Dessa tankar trängde sig isynnerhet på Basil. Något försök måste göras att nå slätten och fly från deras upphöjda fängelse.

Basil föreslog att reta upp björnhonan genom att skjuta på henne. »Hon skulle förfölja dem, som den andra hade gjort,» sade han, »och möta samma öde som han. Detta kunde lyckas, men det var ett farligt experiment. Lucien föreslog att två af dem skulle gå omkring kanten af planen och undersöka den mera noggrannt, medan den tredje höll vakt på björnen. Kanhända det ändå möjligen kunde upptäckas en annan stig, som förde till slätten. Detta var endast ett svagt hopp; dock skulle en sådan undersökning upptaga endast några få minuter, och Luciens förslag antogs därför.

»Om vi endast hade ett rep,» anmärkte Francois, »så kunde vi komma ned, och den gamla »grizzlyn» kunde stanna der i evig tid, om hon hade lust.»

»Ha!» utropade Basil, liksom en plan hastigt runnit honom i sinnet; »hvilka åsnor vi hafva varit! Hvarför tänkte vi icke på det förut? Kommen, bröder! Jag skall langa oss ner i ett ögonblick . . . kommen!»

Med dessa ord gick Basil till det ställe, der de hade slagtat och dragit skinnen af »storhornen». Han drog sin jagtknif, och efter att hafva utbredt ett af skinnen, började han att skära det i remsor. Lucien, som i ögonblicket gissade hans afsigt, biträdde honom, under det François skickades tillbaka för att bevaka björnhonan.

Inom några minuter hade gossarne skurit upp båda hudarne, och marken var betäckt med långa remmar. Dessa knöto de stadigt tillsammans, satte tvärstycken af piniegrenar i knutarne, och hade snart ett råhudsrep färdigt, öfver hundra fot långt.

De begåfv sig nu till ett passande ställe af klippan, der en pinie växte nära kanten. Den ena ändan af det nygjorda repet knöto de omkring stammen af trädet och vid den andra ändan fästades Marengo, de tre bössorna och en stor sten. Alla dessa saker sänktes nu ned på prairien. Innan de vågade begagna sig af repet, ville de pröfva dess styrka.

Repet gjordes nu fast vid trädet. Den nedanför liggande stenen, som var för tung för Marengo att röra, höll repet spändt. François halade sig först ned derpå. Det var icke mycket svårt, ty trästickorna bildade uppehåll eller steg, hvilka hindrade honom att glida för fort. Lucien följde efter, och sedan Basil; så att inom en halftimme efter sedandenna plan till flykt hade uppgjorts, voro alla tre i säkerhet på den jemna prairien.

Marengo gjordes fri och hela sällskapet skyndade sig efter hästarne. Dessa voro snart upphunna, fasttagna och sadlade, och våra jägare, som nu visste att de kunde begifva sig af hvilket ögonblick de behagade, kände sig fullkomligt trygga.

De beslöto likväl att icke stanna längre vid »butten», utan att rida bort derifrån, så snart de fått äta något. En liten eld uppgjordes därför och ett stycke björnkött, hastigt stekt, tillfredsställde hungern. Basil ville rida tillbaka för

att anfalla den gamla björnhonan i ravinen, men den mera försigtige Lucien afrådde honom derifrån. Hållande sina hästar tillreds, packade de sina saker på Jeanette och fortsatte ännu en gång sitt ströftåg.

XXXI. Gamarne och deras konung.

De vände sig åt vester och det var nu deras afsigt att resa åt detta håll, till dess de kunde träffa på buffelspår, då de skulle vända om åt norr, följa dessa spår och försöka att hinna den stora hjorden. Detta var tydligen den bästa kurs de kunde taga.

Då de redo förbi vestra kanten af »butten», tilldrog sig en skara foglar deras uppmärksamhet. Det var gamar. Gossarne påminde sig nu »storhornet», som fallit öfver klippan, och då de blickade upp, sågo de dess kropp ännu svängande från trädet. Det var detta som dragit gamarne dit.

Dessa voro öfver hundra i flocken. Somliga »seglade» i luften, andra hade slagit sig ned på toppen af klippan, eller på grenar af pinierna, medan några få sväfvade omkring den döda kroppen och slogo ned på dess styfnade lemmar, under försök att denna plan till flykt hade uppgjorts, voro alla tre i säkerhet på den jemna prairien.

Marengo gjordes fri och hela sällskapet skyndade sig efter hästarne. Dessa voro snart upphunna, fasttagna och sadlade, och våra jägare, som nu visste att de kunde begifva sig af hvilket ögonblick de behagade, kände sig fullkomligt trygga.

De beslöto likväl att icke stanna längre vid »butten», utan att rida bort derifrån, så snart de fått äta något. En liten eld uppgjordes derföre och ett stycke björnkött, hastigt stekt, tillfredsställde hungern. Basil ville rida tillbaka för att anfalla den gamla björnhonan i ravinen, men den mera försigtige Lucien afrådde honom derifrån. Hållande sina hästar tillreds, packade de sina saker på Jeanette och fortsatte ännu en gång sitt ströftåg.

XXXI. Gamarne och deras konung.

De vände sig åt vester och det var nu deras afsigt att resa åt detta håll, till dess de kunde träffa på buffelspår, då de skulle vända om åt norr, följa dessa spår och försöka att hinna den stora hjorden. Detta var tydligen den bästa kurs de kunde taga.

Då de redo förbi vestra kanten af »butten», tilldrog sig en skara foglar deras uppmärksamhet. Det var gamar. Gossarne påminde sig nu »storhornet», som fallit öfver klippan, och då de blickade upp, sågo de dess kropp ännu svängande från trädet. Det var detta som dragit gamarne dit.

Dessa voro öfver hundra i flocken. Somliga »seglade» i luften, andra hade slagit sig ned på toppen af klippan, eller på grenar af pinierna, medan några få sväfvade omkring den döda kroppen och slogo ned på dess styfnade lemmar, under försök att genomtränga huden med sina näbbar. De hade allaredan huggit ut ögonen på djuret, men det sega skinnets på kroppen motstod ännu deras anfall.

I de flesta länder är gamen en privilegierad fogel. Han betraktas såsom en billig och nyttig rengörare, som rensar bort kropparne efter döda djur, hvilka eljest skulle förpesta luften. Detta är en sak af stor vikt i varma länder, och det är endast i sådana landskap, som gamen vanligen uppehåller sig. Gamarne beskyddas derföre af lagen, och både i engelska och spanska Amerika är det plikt på att döda dem. Följden är att de sällan oroas, och på många ställen äro de så tama, att man kan komma dem nära på några fots afstånd. I de södra staternas städer och byar slå de ned på gatorna och soffa på taken.

Så snart våra unga jägare anländt midtför klippan, der gamarne uppehöll sig, drogo de in hästarnes tyglar och beslöto att stanna en stund för att betrakta foglarnes rörelser. De voro nyfikna att se huru gamarne skulle bära sig åt med ett rof i så besynnerlig ställning, som cimmaronens eller »storhornets» döda kropp. De stego icke af hästarne, utan suto i sadlarna, omkring hundra alnar från klippan. Naturligtvis brydde gamarne sig icke om deras

närvaro, utan fortfor att slå sig ned både på klippans sluttning och på de lösa blocken vid dess fot, liksom om ingen människa varit närvarande.

Flera gamar kommo ideligen, kretsade en stund i luften, sänkte sig sedan och slog ned på träden och klipporna. Somliga suto nedhukade med sänkta vingar och hufvudet indraget, så att deras långa, nakna halsar fullkomligt doldes under den ragglika kragen. Andra stodo upprätta, med till hälften höjda vingar och framåtböjd hals, liksom örnarne stundom göra och som man ofta ser framställt på mynt och fanor. Det antages att både gamar och örnarså utbreda vingarne, för att svalka sig då de äro varma, och sola sig då det är kallt, ty de göra så både vid kall och varm väderlek. I denna ställning förete de en sällsam och ganska vacker anblick.

Somliga gamar kommo från luftens högsta regioner. Då man först upptäckte dem, syntes de mot den blå skyn som små fläckar, hvilka småningom blefvo allt större och större, till dess foglarne sänkte sig nedåt i spiral, och kommo så nära att deras breda vingar kastade rörliga skuggor på den solbelysta gräsplanen. Andra närmade sig i horisontal riktning, och då ögat först uppfångade dem i den aflägsna horisonten, syntes de icke större än sparfvar.

»Hvilket afstånd en del af dem måste hafva passerat!» anmärkte François; »och hur kunde de veta att det var något skäl att komma hit? Det var ingen enda synlig, då vi dödade »storhornen».

»De hafva naturligtvis blifvit ledda af sin lukt,» svarade Basil.

»Nej, broder,» inföll Lucien, »det är ett bland edra kammarnaturforskares misstag. Det har blifvit bevisadt att gamar ega lukt i mindre grad än de flesta andra djur. Hundar och vargar öfverträffa dem ganska mycket i detta afseende.»

»Hur hafva de då, till exempel, upptäckt denna döda kropp?»

»Genom sin syn, ty detta sinne är hos dem i högsta grad utvecklad.»

»Men hur kan det förhålla sig så, Lucien?» frågade Basil. »Se, derborta komma flera stycken från östern, och då »butten» är emellan dem och den döda kroppen, hur är det möjligt att de kunna hafva sett den?»

»Jag säger icke att *de* hafva det; men de hafva sett andra, hvilka hafva sett andra, som i sin tur sett andra, hvilka verkligen *hafva* sett den döda kroppen,» sade Lucien leende.

»Ah! nu förstår jag; du menar att någon eller några gamar först upptäckt den, och under det de begifvit sig hit, hafva de blifvit bemärkta af andra på längre afstånd, och dessa åter, hvilka hafva följt de första, hafva blifvit följda af andra ännu längre bort, och så vidare.»

»Just så, och detta förklarar genast de fabelaktiga berättelserna om huru gamarne vädra döda kroppar på milslånga afstånd, och af hvilka ingen enda är sann. Men dessa berättelser hafva blifvit fortplantade af män, hvilka aldrig sett en gam i luften, men som, för att göra sina böcker underhållande, gerna adopterat de öfverdrifna münchhausiska berättelser de kunnat öfverkomma.»

»Din teori är säkerligen mera trovärdig,» sade Basil.

»Den är sann. Den har bekräftats af otaliga undersökningar, hvilka alla visat att dessa foglar icke hafva skarp luktorgan. Tvärtom, den är ganska svag, och jag tänker att det är bäst för dem, i betraktande af det slags föda de lefva af.»

»Dessa skaror måste hafva samlats från alla håll,» anmärkte François; »vi se dem komma från alla väderstreck. Utan tvifvel hafva somliga af dem farit sina femtio mil.»

»Lika gerna hundra,» tillade Lucien. »En sådan färd är en småsak för dem. Om jag visste det ögonblick, då den döda kroppen upptäcktes af den första gamen, så kunde jag säga huru långt ifrån hvar och en af de andra hade kommit — det vill säga, hvar och en af dem, hvars ankomst vi nu bevittna.»

»Men hur kunde du göra det, broder?» frågade Basil och François förvånade; »var god och säg oss detta.» »Jag skulle göra min uträkning sålunda: Först och främst hafva de alla börjat flyga hit *vid samma tid.*»

»Vid samma tid?» afbröt Basil; »hur kan det vara möjligt, om somliga af dem voro hundra mil härifrån?»

»Afståndet gör ingenting,» svarade Lucien, »det är sak samma. De hafva alla börjat sin flygt hit, icke *precist*, men *nästan* i samma ögonblick. Medan de söka sin föda, sväfvade dessa foglar genom luften i stora kretsar. Hvar och en af dessa kretsar omfattar en stor trakt af jordytan inunder. Deras periferier nalkas och skära hvarandra, så att hela landet ligger under ett nät af dessa kretsar. Så snart en af gamarne, som sålunda seglar omkring, upptäcker med sin långt spanande blick en död kropp under sig, gör han ett afbrott i sin bana och flyger nedåt» Han ses af den som kretsar närmast honom, och denne, som väl förstår orsaken till kamratens förändrade flygt, öfvergifver ögonblickligt sin egen bana samt följer honom, och följes i sin tur af andra, och så vidare ända till slutet af kedjan.»

»Men hur kan den ena af dem berätta för den andra att han har ett rof att förfölja?» frågade François, afbrytande Luciens förklaring.

»Antag att du såg Basil långt bort på prairien; kunde du icke då af hans rörelser sluta till om han fick syn på ett villebråd och förföljde det?»

»Åh, jo! det kunde jag lätt.»

»Välän då! gamarne, hvilka hafva en långt skarpare syn än du, förstå hvarandras rörelser helt och hållet, ända till skakningen af en fjäder, så att de lätt kunna veta när en bland dem har en god middag i sigte. Jag tror jag har visat att de alla börja sin färd inom få sekunder efter hvarandra och som de i en nästan rak linie flyga till sitt mål, skulle det, så vida vi kände hastigheten af deras flygt, endast återstå för oss att anmärka tiden för deras ankomst, för att säga huru långt de hafva flugit. Naturligtvis bör det antagas att vi allaredan annoterat tiden då den första kom fram till stället.»

»Om vi antaga,» fortfor Lucien, under det han pekade åt gamarne, »att den första af dessa satt sig ned för två timmar sedan, och vi tillräkna dem en hastighet af trettio mil i timmen, kunna vi säkert draga den slutsatsen, att några af dessa, som nu komma, gjort en färd af sextio mil denna morgon. Hvad tänker du om min teori?»

»Den är, minst sagdt, besynnerlig, broder,» svarade Basil.

»Men hvad vänta de på?» frågade François; »hvarföre störta de icke genast på »storhornet» och förtära det?»

François' fråga var ganska naturlig. I stället att anfälla den döda kroppen, suto de flesta gamarne, hvilket vi redan hafva nämnt, på klipporna och i träden, som om de icke voro hungriga och icke brydde sig om att äta.

»Utan tvifvel,» sade Basil, »vänta de till dess köttet blir mera gammalt. Det säges att de föredraga det på detta sätt.»

»Och detta,» anmärkte Lucien, »är ett annat påstående, som icke har någon grund. De föredraga det *icke* på detta sätt. Tvärtom är det säkert, att gamar tycka mera om färsk föda, och äta den så, då de kunna komma åt.»

»Och hvad hindrar dem nu?» frågade François.

»Den sega huden hindrar dem. Dessa foglar ega icke i sina klor samma muskelstyrka som örnarne, eljest hade vi redan fått se »storhornet» förvandladt till skelett. De vänta till dess skinnet genom förruttnelsen blir mera mörkt, så att de kunna komma åt att slita sönder det. Det är derföre som de vänta.»

Detta var synbarligen sanna förhållandet, ty hvar och en af de nykomna anföll den döda kroppen, och efter att hafva funnit det omöjligt att få något af honom, flögo de bort och satte sig lugnt ned på klipporna och i träden.

Under det gossarne betraktade dem, sågo de att några, mera ifriga än de öfriga, slog sig ned på det ställe, der Basils kula inträngt i kroppen på djuret, och hastigt utvidgade den öppning kulan gjort. De andra, som märkte detta, flögo dit, och på mindre tid än fem minuter var trädet svart af de osnygga foglarne, som trängdes om hvarandra på grenarne. Flera slog sig ned på sjelfva djurets lemmar och horn, till dess icke någon fläck blef öfrig för någon mer att sitta på. Men deras förenade tyngd, tillsammans med den döda kroppens, var för mycket

för piniens rötter. Ett högt brakande hördes, åtföljdt af det skarpa, råttlika skriket från gamarne, som hastigt flögo derifrån. Då det brutna trädet böjde sig nedåt, kastades storhornets kropp till marken och föll på klipporna nedanför.

Det blef stor rörelse bland de församlade foglarne, och ljudet af deras breda vingar, flaxande i luften, kunde höras flera mil omkring; men deras skrämsel var snart förbi och de satte sig åter allesamman ned nära den döda kroppen.

Den allaredan skämda kroppen blef genom fallet från en sådan höjd ned på de skarpa klipporna krossad och skinnet sönderslitet. Foglarne voro icke sena att märka detta, och den ena efter den andra af dem flaxade omkring och började sin otäcka måltid. Inom några minuter trängdes de öfver kroppen, hväste som gäss, slog hvarandra med vingar, näbbar och klor och framställde en scen af omåttlighunger och uppretad passion, svår att beskrifva. De kommo snart till djurets inelfvor och började draga dem ut. Stundom fattade två af dem en lång sträng af dessa, och båda sväljde från hvar sin ända, till dess de möttes, hvarefter foglarne ryckte och släpade hvarandra öfver marken, och båda två försökte att förmå hvarandra att svälja upp sin orenliga munsbit.

De unga jägarne, roade af dessa besynnerliga tilldragelser, öfverenskommo att qvarstanna och se på foglarne en stund, hvarföre de stego af sina hästar.

Ett nytt intressant föremål tog deras uppmärksamhet i anspråk. François upptäckte det. François hade haft sina ögon riktade uppåt, för att betrakta de behagfulla rörelserna hos de gamar, som ännu sväfvade i luften. Plötsligt utbrast han:

»En *hvit* örn! en *hvit* örn!»

François pekade åt skyn midt öfver sig, och då Lucien och Basil vände sina blickar i denna riktning, upptäckte de verkligen en *hvit* fogel, men af hvilket slag kunde ingendera af dem säga. Han flög högt, högre än någon af gamarne, men det oaktadt syntes han större än någon af dem. Liksom gamarne, seglade han i luften lätt och behagfullt, som om skyn varit hans naturliga hem.

Då François först upptäckte fogeln, syntes han ungefär så stor som en fiskmåse, men under det de unga jägarne stirrade på honom, blef han allt större och större. Häraf förstodo de att han sänkte sig mot jorden och, efter allt utseende, rakt ned öfver det ställe, som var upptaget af dem sjelfva och gamarne. De voro nyfikna att veta hvad slags fogel det kunde vara, och önskade således att få se honom på närmare håll. De visste att fogeln allaredan måste hafva sett dem, och det skulle derföre varit ändamålslost att försöka dölja sig, äfven om det funnits ett gömställe för dem, hvilket det icke gjorde.

Just som de stodo och väntade, utropade alla tre i samma ögonblick: »*Ännu en vit fogel!*»

Denna var ännu högt uppe, och syntes lik en snöfläck i skyn. Han sänkte sig också nedåt och syntes vara af samma slag som den första. Det upptäcktes snart att denna sista nedsteg mera lodrätt, och inom kort hade han upphunnit den första, hvarefter båda tillsammans forto att sänka sig nedåt i spiral.

Om få minuter voro de blott tvåhundra alnar från marken, och nu kretsade de sakta omkring och sågo nedåt.

De voro midt öfver det ställe, som var upptaget af gamarne, och som det var en den klaraste dag, hade gossarne tillfälle att betrakta de skönaste foglar de någonsin sett. De voro icke helt och hållet hvita, fastän de förekommo så, sedda nedifrån, men under det de seglade i spiral, vände de sig stundom på sidan, så att deras ryggar tydligt syntes. Då varseblef man att den öfre delen af deras kropp var *hvit*, medan deras vingar voro glänsande bruna ofvanpå. Deras stjärtfjädrar voro svarta i spetsen, men hela den undre delen af kroppen hade en ren mjölklik färg. Det besynnerligaste på dessa foglar var dock deras hufvud och hals. De voro utan fjädrar ända ned till vingarne, der halsen var omgifven af en stor halskrage, som såg ut som en palantin, och det nakna skinnet på både hufvud och hals glänste i de mest lysande färger, orange och rött. Näbben var orangeröd, och öfver dess rot utsköt en kamlik utväxt, lik en tuppkam. Deras ögon hade mörka pupiller med hvita iris, omgifna af mörkröda ringar. I få ord sagdt, då man en gång sett en af dessa vackra foglar, glömde man den aldrig.»Jag har aldrig sett någon sådan

förut,» anmärkte Lucien; »men det är icke svårt att säga hvad slags foglar de äro.»

»Nå hvad?» utropade Basil och François otåligt.

»*Kungsgamar.*»

Då Lucien sade detta, öfverföllö foglarne, som icke tycktes gifva akt på sällskapets närvaro, hastigt den döda kroppen. Gossarne följde dem med sina blickar, nyfikna att se hvad intryck kungsgamarnes ankomst skulle göra på de svarta gamarne. Till deras förvåning syntes ingen af dem nära den döda kroppen. Under det gossarnes uppmärksamhet var riktad på kungsgamarne, hade de andra gamarne äfven märkt dem, och som de af erfarenhet kände dessa stora foglar, hade gamarne hastigt skingrat sig, och suto nu på klipporna på ett vördnadsfullt afstånd.

Kungsgamarne, hvilka icke syntes fästa någon uppmärksamhet vid deras närvaro, hoppade upp på den döda kroppen och började sönderslita den med sina näbbar. Inom några minuter framställde dessa djur, som hade synt så renliga och vackra — ty kungsgamarne äro lika så stolta som påfoglarne öfver sina fjädrar och hålla dem vanligen i den bästa ordning — en tafla af orenlighet, som var motbjudande att se på. Den glänsande färgen på deras hufvud och hals var förvandlad till mörkt blodaktig, och deras hvita bröst var nedsöladt af stelnad blod. Deras glupskhet gjorde dem likgiltiga för allt annat.

»Skola vi skjuta på dem?» frågade François.

»Nej,» svarade Lucien, »hvertill tjenar det att beröfva de stackars djuren lifvet! Om du önskar att på närmare håll betrakta dem, så haf blott litet tålmod och din önskan kan tillfredsställas utan att förstöra krut och bly.»

Lucien hade rätt. Efter ungefär en halftimmesförlopp syntes foglarne hafva ätit så mycket de kunde rymma i sina magar och började gå öfver marken med en tung och ostadig hållning. Gossarne, som tåligt väntat, sprungo nu framåt. Gamarne voro ur stånd att höja sig i luften, och efter en jagt, hvaruti Marengo tog en väsendtlig del, hade gossarne bemäktigat sig båda.

Men de hade dem icke länge, ty i samma ögonblick som François, hvilken var mest angelägen att få tag i dem, lade sina händer på den ena, drog han dem tillbaka med ett utrop af afsky, och sprang fortare från gamen, än denne kunde springa från honom.

Den stinkande lukten af dessa djur, fullt så stark som från kadavret sjelft, var för mycket för våra jägares luktorganer, och de voro alla tre rätt belåtna att låta kungsgamarne gå, utan att hindra dem en gång till.

Då de återvände till sina hästar, märkte de att gamarne ännu en gång samlat sig omkring qvarlevorna af »storhornet». Några prairievargar hade äfven tillkommit, och dessa morrade och höggo omkring sig, än bortdrifvande foglarne, än erhållande ett slag af deras långa vingar, hvilket kom dem att ryta vildare än någonsin. Våra unga jägare väntade icke på slutet af denna gräsliga scen, utan stego upp på sina hästar och begåfvo sig ännu en gång ut på prairierna.

XXXII. Aftonmåltid på ett skelett.

Våra unga resande hade nu kommit till den stora buffelstigen. Utan att göra halt, togo de vägen åt höger och följde spåret Det ledde rakt mot norr och de hade icke svårt att följa del. Prarien var förlopp syntes foglarne hafva ätit så mycket de kunde rymma i sina magar och började gå öfver marken med en tung och ostadig hållning. Gossarne, som tåligt väntat, sprungo nu framåt. Gamarne voro ur stånd att höja sig i luften, och efter en jagt, hvaruti Marengo tog en väsendtlig del, hade gossarne bemäktigat sig båda.

Men de hade dem icke länge, ty i samma ögonblick som François, hvilken var mest angelägen att få tag i dem, lade sina händer på den ena, drog han dem tillbaka med ett utrop af afsky, och sprang fortare från gamen, än denne kunde springa från honom.

Den stinkande lukten af dessa djur, fullt så stark som från kadavret sjelft, var för mycket för våra jägares

luktorganer, och de voro alla tre rätt belåtna att låta kungsgamarne gå, utan att hindra dem en gång till.

Då de återvände till sina hästar, märkte de att gamarne ännu en gång samlat sig omkring qvarlevorna af »storhornet». Några prairievargar hade äfven tillkommit, och dessa morrade och höggo omkring sig, än bortdrifvande foglarne, än erhållande ett slag af deras långa vingar, hvilket kom dem att ryta vildare än någonsin. Våra unga jägare väntade icke på slutet af denna gräsliga scen, utan stego upp på sina hästar och begåfvo sig ännu en gång ut på prairierna.

XXXII. Aftonmåltid på ett skelett.

Våra unga resande hade nu kommit till den stora buffelstigen. Utan att göra halt, togo de vägen åt höger och följde spåret Det ledde rakt mot norr och de hade icke svårt att följa del. Prarien var på flera mils bredd upptrampad af djurens hofvar, och på några ställen, der marken var mjukare och mera lerig, såg det ut som om den blifvit vänd med plog. På andra ställen hade den hårda, gröna torfvan motstått hofvarne; men äfven der var gräset så nedtrampadt, att spåret var fullkomligt tydligt. Utan att bry sig om hvarthän det bar, redo de unga jägarne raskt framåt, fulla af hopp att de snart skulle upphinna bufflarne. Men deras hopp skulle icke så snart förverkligas. Dessa djur hade begifvit sig på sin årliga vandring till nordn, och som de nästan oafbrutet vandrade framåt, och knappt stannade för att hvila eller beta, var det ingen lätt sak att upphinna dem. Vid nattens inbrott nödgades våra resande afvika från vägen, för att erhålla gräs åt sina hästar; ty på ett fält af minst fyra mil i bredd, hvilket bufflarne hade gått öfver, var icke ett grässtrå lemnadt kvar.

Men ett annat behof började göra sig gällande och uppfyllde dem med sorgliga aningar. Vid slutet af den andra dagen var det sista förrådet af det torra björnköttet slut — icke en bit var kvar — och de lade sig på prairien utan aftonmåltid och hungriga. Det sorgliga i deras belägenhet ökades ännu mera deraf, att de gingo genom en trakt, som var fullkomligt öde på villebråd, och der, utom bufflarne, inga andra djur finnas, än en och annan antilop eller den beständigt närvarande prairievargen. Det var en fullkomlig ödemark, fastän de torra slätterna voro betäckta med en mantel af det ryktbara »buffelgräset» (*Sesleria dactyloides*), hvilket utgör denna vilda boskaps favoritbete. Hvad beträffar antiloperna, så tycka de om dessa ofructbara trakter, der den fria, öppna marken lemnar dem tillfälle att genom deras öfverlägsna snabbhet undfly hvarje fiende. Men i dessa trakter äro de mer än vanligt skygga, och de sågo flera stycken, sökte våra jägare fåfängt att få dem inom skotthåll. Vargar kunde de hafva skjutit, men ännu voro de icke beredda att tillfredsställa sin hunger med köttet af dessa vedervärdiga, räflika djur. Att stora skaror af vargar hade gått förut i släp efter den stora hjorden var tydligt, och våra jägare hade bevis derpå i de renskrapade buffelskeletten, hvilka lågo utmed stigen på flera ställen. De visste att dessa skelett voro efter sådana bufflar, som blifvit kraftlösa och skilda från driften; ty talrika händelser af detta slag, härledande sig från att bufflarne stänga hvarandra, eller blifva försvagade af ålder, inträffa under det en stor hjord vandrar. Vore det icke så, skulle vargarne icke tänka på att följa dem, ty en buffel i sin fulla kraft kan skingra en hel massa af dessa rädda, lurande schakaler. Då ett sådant antal bufflar är tillsammans, inträffar ständigt att flera af dem dö; än är det några gamla, svaga och trötta som blifva efter, än andra som fastna i de dyga stränderna af någon gytjig flod eller drunkna då de ämna vada öfver, än kor som kalfva eller allaredan hafva kalfvar och dröja för att gifva dem di. Alla dessa blifva offer för prairievargarne, som ständigt hänga i hälarne på en stor buffelhjord. Dessa vargar tyckas icke hafva något bestämdt hem, utan löpa efter en buffeldrift, under hela dess långa vandring.

Jag har sagt att andra aftonen efter sedan de lemnat »butten» måste våra unga jägare lägga sig utan aftonmåltid. På tredje dagen kände de på allvar hungerns fordringar. Hvarken fogel eller få syntes på de vilda, gränslösa slätterna, som sträckte sig omkring dem. Vid middagstiden redo de igenom ett snår af vild salvia (*Artemisia tridentata*), då ett par af dessa sällsamma foglar, som man kallar »salviatuppen eller »prairieherpen» (*Tetraourophasianus*), den största af hela hjerpslägtet, flög upp framför hästhufvudena. François, som alltid hade sin bössa tillreds, sköt på dem, men de voro för långt bort, och nästa ögonblick försvunno de öfver prairien.

Denna syn retade endast de olyckliga jägarne och ökade deras hunger, som redan var nästan olidlig. De visste att de icke kunde få något att äta förr än de skulle komma fram till bufflarne, deras enda hopp, och de sporrade ånyo sina hästar.

Emot aftonen hade deras hunger ökat sig till en pinsam grad, och alla tre fästade sina ögon ömsevis på Jeanette och hunden Marengo. De begynte rådgöra om nödvändigheten att uppoffra det ena eller andra af dessa djur. Det skulle blifva ett sorgligt val, ty både mulåsnan och hunden betraktades mera som kamrater än slafvar. Båda hade gjort goda tjänster under resan. Hade icke Marengo varit, skulle de kanhända aldrig fått rätt på François, och utom det att Jeanette tillfredsställande fullgjort henne ålagda skyldigheter, hade hon räddat dem från en af kuguarerna. Men alla dessa tjänster måste nu förgätas, då de hotades af svält, och gossarne började tala allvarligt om hvilken af dessa två trogna tjenare skulle blifva det första offret. Ingendera var fet. Jeanette hade under hela sitt lif aldrig varit det, åtminstone så länge hennes nuvarande egare hade känt henne, och Marengo hade blifvit utmerglad och knotig på den långa resan. Jeanette kunde icke vara annat än seg, och Marengo såg ut att vara allt annat än mör. Så till vida kunde man kasta lott om hvilken af dem som först skulle göra bekantskap med knifven.

Men andra omständigheter vägde för och emot. Basil ville icke skiljas vid sin hund, som i många år varit hans stora favorit, och hunden var dyrbar fördem alla, ty hans uppförande då François var vilsekommen, hans nytta som vakt vid mången enslig lägereld och andra värderika tjänster, som han vid flera tillfällen gjort dem, hade förvärfvat honom de unga gossarnes tillgifvenhet, och de ville hellre lida hunger till det yttersta, än uppoffra honom. Jeanette deremot var endast en mulåsna — en egensinnig, elak, sparkande mulåsna. Detta var sant; men för dem hade hon varit ett nyttigt djur, och skulle icke hafva sparkat någon af dem, fastän hon för öfrigt ville sparka hela världen. Det oaktadt var det stor skillnad på de känslor, hvarmed man betraktade Jeanette och Marengo.

Det är lätt att gissa utgången af öfverläggning gen. Utslaget afkunnades slutligen i ett enhälligt: *Jeanette måste dö!*

Stackars gamla Jeanette! Hon visste litet hvad de talade om. Hon tänkte litet på att hennes dagar snart skulle vara räknade, art tiden var nära då hon aldrig mer skulle bära någon börda! Hon anade föga att hon var nära att för sista gången sparka och slå bakut på prairien, att inom några timmar hennes blod skulle flyta och hennes gamla refben stekas och fräsa öfver en lägereld!

Ja, det var beslutadt att Jeanette skulle dö; men när och hvar denna fruktansvärda tragedi skulle ega rum, var ännu icke bestämdt. Vid deras första rastställe naturligtvis; men hvar skulle det blifva? ty sedan de beslutat Jeanettes död, redo de miltals utan att komma till något ställe, der det var möjligt att stanna öfver natten. Intet vatten syntes till, och utan vatten kunde de icke med trygghet slå sig ned. Tidigt på eftermiddagen hade buffelvägen fört dem genom en trakt, der prairien bestod af en rad låga kullar af ren gips. Dessa sträckte sig så långt våra resande kunde se, och framställde åt alla sidor entafla af alabasterhvithet. Hvarken gräs, träd eller något tecken af växtlif kunde upptäckas i detta enformiga landskap. Åt hvilket håll de vände sig, möttes deras ögon af den kalklika ytan af höjder och dalar, hvars mjökliska hvithet bländade ögonen. Solens strålar trängde genom deras kroppar och gjorde dem torra af törst. De inandades en het luft, fylld med gipsdam, som genom trampningen af buffelhjorden blifvit förvandladt till ett osynligt pulver och flög löst omkring i luften. Detta ökade törstens qual, och det var svårt för dem att säga, antingen de ledo mest af brist på föda eller vatten.

Huru långt skulle denna besynnerliga trakt utsträcka sig? De kunde icke bilda sig något omdöme angående afståndet. Lucien hade hört att sådana trakter kunde vara flera mil i omkrets. Om så förhöll sig, skulle de aldrig kunna komma derigenom, törstiga och utmattade som både de och deras djur voro, ty angelägna att komma fram till bufflarne, hade de hvilat sig ganska litet under de föregående dagarne. Längtan efter vatten blef starkare än efter föda, och törstens qual voro svårare att uthärda.

Ledda af buffelspären, redo de sorgsna framåt, midt i ett hvitt moln, som omgaf dem under hela den besvärliga vägen. De hade ingen svårighet att följa spären. Det täta dammet visade hvar driften gått fram, och här och der betecknade stora runda gröpper de ställen der bufflarne vältrat sig. Hoppet att dessa djur, ledda af sin vanliga

instinkt, gått i riktningen af något vattendrag, uppehöll till en del våra resandes mod.

Aftonens skuggor slöto sig omkring jorden, och de alabasterhvita kullarne syntes blåaktiga, då den lilla kavalkaden framkom ur den dystra gipstrakten och ännu en gång beträdde den gröna prairien. Landet framför dem var ännu ojemnt, men de höllo sig till de väl betecknade spåren. Deras djur gingo mera obehindradt, liksom om de fått nytt hopp vid åsynen af förändringen i den natur som omgaf dem.

Det var någonting i landskapets utseende, som gaf dem anledning förmoda att vatten icke var långt borta, och det var det icke heller; ty då de bestego toppen af en höjd, öfver hvilken buffelspåren ledde, syntes en liten ström i dalen nedanför. Vid denna syn spetsade Jeanette och hästarne sina öron, gjorde ett försök att trafva och voro snart ned för kullen samt upp till knäna i vattnet.

Det var lycka för dem att det befanns vara en ström med sött vatten. Hade det varit salt — och sådant är ganska vanligt i grannskapet af gipsbildningar — skulle de aldrig kunnat färdas längre. De skulle då alla hafva omkommit vid strömmens strand.

Men det var sött vatten — kallt och friskt. Först drucko våra resande deraf och badade sig sedan i floden, till dess deras kroppar voro rentvättade från det plågende gipsdammet. Derefter ordnade de sin bivuak.

Det ymniga vattendrickandet hade i någon mån lindrat hungerns plågor, och gossarne började öfvertänka om de icke kunde gifva Jeanette anstånd, åtminstone till morgonen. Medan de öfverlade derom märkte de att Marengo gått ifrån dem. De sågo sig omkring, undrande hvad det kunde hafva blifvit af honom eller hvaråt han kunde hafva gått. Ändtligen sågo de honom på något afstånd, synbarligen sysselsatt med något föremål på stranden vid strömmen. Allesammans sprungo till honom. Vid ankomsten till stället märkte de att det var skelettet efter en stor buffel, med hvilket hunden var sysselsatt. Det stackars djuret, uthungradt som det var, kunde knappt göra något mera än slicka derpå; tyvargarne hade icke lemnat så mycket kött, som kunde hafva fyllt den minsta af hans tänder! Äfven slitna akinnstycken, som lågo strödda omkring, hade blifvit renskrapade af dessa glupska djur, och benen syntes så fria från kött, som om de blifvit skrapade med en, knif. Om en anatom varit anmodad att preparera skelettet för ett museum, kunde han icke hafva rengjort det bättre.

Det var icke något uppmuntrande att beskåda detta onyttiga skelett, och gossarne ämnade återvända till sitt läger, då den tanken kom för Lucien, att benen kunde duga att koka soppa på. Denna tanke yppade han naturligtvis för bröderna, och det blef genast beslutadt att de skulle koka benen och försöka. Det var en lycklig tanke., Utan tvifvel erbjödo benen, hvilka voro fullkomligt friska och icke ännu torra, en utmärkt soppa, och gossarne beredde sig genast att tillaga den. François samlade buskar att tända eld med, under det Basil, som fattat Luciens lilla yxa, började att arbeta på att från skelettet afhugga refben och leder. Lucien, som såg att åtskilliga slags plantor växte vid flodens kant, gick ned för att undersöka dem, i hopp att deribland finna den vilda löken eller prairierofvan, eller kanhända någon annan växt, som kunde hjälpa till att förstärka soppan.

Medan alla tre voro sysselsatta med sina särskildta göromål, ådrog sig ett gällt utrop från Basil brödernas uppmärksamhet. Det var ett utrop af glädje, åtföljdt af ett vildt skratt, likt en dåres.

François och Lucien sågo upp förskräckta och trodde att något obehagligt händt, ty de kunde icke förstå hur Basil kunde skratta så högt vid ett sådant tillfälle och under så sorgliga omständigheter.

Då de sågo på honom, fortfor han att skratta och han svängde yxan öfver hufvudet liksom i triumf. »Kommen hit, bröder!» ropade han till de andra, »kommen hit! Ha, ha, ha! Här är aftonmåltid för tre hungriga magar! Ha, ha, ha! Hvilka enfaldiga tokar vi varit! Se här! och här! och der! Här är aftonmåltid åt er. Ha, ha, ha!»

Lucien och François hade nu kommit fram till stället. Då de sågo Basil peka på de stora benen i buffeln och vända dem på alla sidor, förstodo de genast orsaken till hans glädje. *Dessa ben voro fulla af märg.*

»Många skålpund deraf,» fortfor Basil; »just det läckraste af hela buffeln — nog till aftonmåltid åt ett dussin sådana som vi; och ändock ämnade vi att sofva utan aftonmåltid och svälta midt i öfverflöd, fast vi hafva rest bland sådana lækkerheter tre hela dagar! Vi ha förtjent att svälta, då vi varit så enfaldiga. Men kommen, bröder!

Hjelpen mig att bära dessa stora ben till elden. Jag skall visa eder sättet att laga till qvällsvard.»

I buffeln finnas åtta mägben, innehållande flera skålpund mäg. Som Basil sade, enligt hvad han hört af gamla jägare, anses mäggen vara det läckraste af djuret, och lemnas sällan qvar då en buffel dödas. Det bästa sättet att tillaga den är att helt enkelt *steka den i benet*, fastän indianer och djurfångare ofta äta den rå. Våra unga jägares magar voro dock icke nog starka dertill. Ett par läggar kastades i elden och betäcktes med röda kol.

Efter en stund ansågs mäggen vara stekt och sedan benen blifvit sönderhuggna med Luciens yxa, åto alla tre med stor begärlighet af dess matrika innehåll, och sköljde ned det med en bägere kallt vatten.

Omkring de unga jägarnes läger talades nu om törst och hunger, såsom endast tillhörande det förflutna. Jeanette fick *anstånd* utan opposition.

Våra jägare inandades ännu en gång hoppetslifgifvande luft. I de återstående benen fanns det ännu qvar mäg, tillräckligt för minst två eller tre dagar; ty denna mäg är en den mest närande föda. Genom att följa buffelspåren, kunde de vara säkra att träffa flera skelett efter dessa djur, och alla bekymmer för föda flydde från dem. En annan sak, som buffelskelettet upptäckte för dem, ökade deras glada förhoppningar. De hade märkt *att benen på skelettet ännu voro friska!* Vargarne hade för icke länge sedan gått derifrån. Det kunde icke hafva varit länge sedan djuret blifvit dödadt. Allt detta utvisade, att bufflarne helt nyligen hade passerat detta ställe och icke kunde vara långt borta. Detta var glädjande tackar, och de unga jägarne suto omkring elden och talade derom. Sedan, efter att hafra sändt en tacksägelse till Honom, som så många gånger underbarligen bevarat dem. insvepte de sig i sina täcken, och oaktadt det häftiga regn som föll, njöto de ännu en gång en lugn natts sömn.

XXXIII. Tjurfäktning.

Följande morgon vid daggryningen voro jägargossarne uppe och i full rörelse. De kände sig uppfriskade och glada, och så gjorde deras djur, ty betet var godt. Jeanette hoppade omkring vid sitt tjuderrep och försökte att nå »Katten», François' häst, som hon gerna velat sparka och slå, men repet återhöll henne. Jeanette anade ej huru nära hon varit att göra sin sista sparkning. Hade hon vetat det, så är det möjligt att hon uppfört sig med mera allvar, osäkert om icke en likartad nödvändighet åter kunde inträffa. Men Jeanette visste ingenting om detta, och efter att hafva ätit sig mätt och druckit tillräckligt, var hon lika munter som en kattunge. lifgifvande luft. I de återstående benen fanns det ännu qvar mäg, tillräckligt för minst två eller tre dagar; ty denna mäg är en den mest närande föda. Genom att följa buffelspåren, kunde de vara säkra att träffa flera skelett efter dessa djur, och alla bekymmer för föda flydde från dem. En annan sak, som buffelskelettet upptäckte för dem, ökade deras glada förhoppningar. De hade märkt *att benen på skelettet ännu voro friska!* Vargarne hade för icke länge sedan gått derifrån. Det kunde icke hafva varit länge sedan djuret blifvit dödadt. Allt detta utvisade, att bufflarne helt nyligen hade passerat detta ställe och icke kunde vara långt borta. Detta var glädjande tackar, och de unga jägarne suto omkring elden och talade derom. Sedan, efter att hafra sändt en tacksägelse till Honom, som så många gånger underbarligen bevarat dem. insvepte de sig i sina täcken, och oaktadt det häftiga regn som föll, njöto de ännu en gång en lugn natts sömn.

XXXIII. Tjurfäktning.

Följande morgon vid daggryningen voro jägargossarne uppe och i full rörelse. De kände sig uppfriskade och glada, och så gjorde deras djur, ty betet var godt. Jeanette hoppade omkring vid sitt tjuderrep och försökte att nå »Katten», François' häst, som hon gerna velat sparka och slå, men repet återhöll henne. Jeanette anade ej huru nära hon varit att göra sin sista sparkning. Hade hon vetat det, så är det möjligt att hon uppfört sig med mera allvar, osäkert om icke en likartad nödvändighet åter kunde inträffa. Men Jeanette visste ingenting om detta, och efter att hafva ätit sig mätt och druckit tillräckligt, var hon lika munter som en kattunge. En eld tändes och friska

märgben rökte och fräste bland de lågande grenarne. Benen voro snart dragna ur elden, sönderhuggna och deras rika innehåll plundradt och uppätet. De öfverblifna benknotorna packades på Jeanette och hästarne sadlades, hvarefter jägarne hoppade upp i sina sadlar och redo glada utmed buffelspåret.

Det land, genom hvilket de nu reste, var en så kallad »vågprairie», det vill säga: ett land utan träd, men ändock långt ifrån slätt. Prairien består icke alltid af en *jemn yta*, som en del menniskor föreställa sig. Tvärtom, den är ofta ganska ojämn och består af höga kullar och djupa dalar. Ordet »prairie» betyder egentligen ett öppet landskap, fastän det icke är nödvändigt att det skall vara en *död horisontal yta*, för att göra skäl för namnet. Det kan innehålla kullar, dalar och långa åsar. Det är icke heller nödvändigt att det skall vara fullkomligt blottadt på träd; ty det finnes »skogsprairier», der träd växa i lundar, stundom kallade »holmar», af deras likhet med holmar i hafvet. »Prairie» är en benämning, som nyttjas att skilja dessa vidsträckta ängstrakter från skog, berg och haf. Sinsemellan åtskiljas prairierna af olika benämningar, i enlighet med hvad som betäcker deras yta. Vi hafva sett att det finns »skogsprairier» och »blomsterprairier». De senare benämnas vanligen »ogräsprairier» af de obildade jägare, som ströfva genom dem. De vidsträckta, gröna ängarne, betäckta med »buffelgräs» eller »gramma», benämnas »gräsprairier». Trakter, der jorden är saltartad och saltet »blommar», kallas »saltprairier», hvilka ofta sträcka sig femtio mil i längd och bredd. Andra trakter, der soda betäcker ytan, kallas »sodaprairier». Vidsträckta, öde slätter, der ingen vegetation finnes, utom den vilda salviabusken (*Artemisia*), kallas »salviaprairier», af hvilkahundratals mil finnas i mellersta delen af norra Amerika. Det finnes prairier, som bestå af sand, och »klippprairier», der klippor och stenar betäcka den torra planen, och andra, som kallas »svinmarkprairier», der ytan på flera mils omkrets är ojämn, liksom den blifvit uppbökad af svin.

De flesta af dessa prairier hafva fått sitt namn af »trappers», och hvem har större rättighet att gifva dem namn? Lärde män kunna undersöka prairierna, officerare vid topografiska kåren, skyddade af en trupp soldater efter sig, må resa genom dem, och förklara sig såsom upptäckare af dessa raviner och slätter, berg och floder — och på sina kartor uppkalla dem, först efter sig sjelfva, sedan efter sina beskyddare, sina vänner och slutligen efter sina favorithundar och hästar; de må kalla skyhöga berg och omätliga floder Smith, Jones, Fremont och Stansbury — men folk som tänker klokt och rättvist, till och med de simpla, förbisedda »trappers», skola skratta åt sådan sprättaktig lärdom.

Jag vördar de namn som »trappers» gifvit detta aflägsna lands egendomliga formationer, hvilka namn till en stor del, liksom den indianska nomenklaturen, äro uttryck af naturen sjelf — och icke få af dessa trakter hafva blifvit döpta i tappra »trappers» blod!

Vi hafva sagt att våra unga jägare reste öfver en »vågprairie». Såg du någonsin oceanen efter en storm? Vet du hvad en »dyning» vill säga? Då hafvet hafver sig upp i stora, jemna åsar, utan fradga och med djupa gropar emellan; då, fastän stormen slutat att tjuta, ytan öfver det mäktiga djupet ändock förblifver så ojämn och dess vågor så farliga, att skepp skakas och kastas omkring samt stundom förlora sina master eller vråkas med kölen upp — då säga sjömännen att det är »dyningar» efter stormen. Om du kunde föreställa dig ett afstormen upprördt haf plötsligt stanna i sin rörelse och förvandlas till fast mark, betäckt med en grön skorpa, skulle du kunna göra dig ett begrepp om en »vågprairie». Några tro, att en sådan våglik rörelse, åstadkommen genom en jordbäfning, verkligen egt rum, samt att marken i ett ögonblick upphört att röra sig och blifvit stilla! Detta är ett intressant ämne för geologen.

Åsarne på prairien, öfver hvilken våra unga jägare färdades, sträckte sig från öster till vester; dalarne följde naturligtvis samma riktning, och som våra resande färdades åt norr, var det ett oupphörligt upp- och nedstigande.

Gossarne hade just bestigit en af åsarne, så att de hade utsigt af dalen nedanför. Det var en liten djup dal, nästan cirkelformig och betäckt med en grön gräsmatta. Vid dess ena sida var en källa, från hvilken vattnet utströmmade i en bäck, som flöt nästan rundt omkring dalen och sedan rann ut åt prairien mellan några klippor. Bäckens stränder voro kantade af låga träd, bomullsbuskar och pilar, så att dalen såg ut som en liten äng, midt i en lund.

Från denna äng möttes våra gossar af en anblick, som kom dem att hastigt draga in tyglarne och orörliga och

bestörta stirra ned i dalen. Der sågo de tolf à tretton stora, vilda djur, invecklade i en fruktansvärd strid, hvarvid de anföllo hvarandra så ursinnigt, att den gröna torfvan under dem rycktes upp och marken plöjdes af deras hofvar. Det var midt på ängen som denna strid fördes, och en bättre plats för en sådan förevisning kunde de knappt hafva valt, om de önskat blifva sedda af ett stort antal åskådare. Sjelfva dalen med de omgifvande åsarne var icke olik en af de stora spanska amfiteatrarne, der man höll tjurfäktningar. Här föregick dock icke en strid, för att tillfredsställa nyfikenheten hos en sysslolös folkhop; icke heller anade de stridande att de hade några åskådare.

Att djuren voro bufflar, sågo våra unga jägare vid första anblicken. Deras stora, lejonlika kroppar, men framför allt deras råmande, som liknade uppretade tjurars rytande, öfvertygade gossarne att djuren icke kunde vara annat än bufflar — och bufflar var det, en drift gamla bufflar, inbegripen i ett af sina förskräckliga tornerspel, hvaraf smållarne hördes lång väg, då djuren rusade ilsket framåt och stötte tillsammans.

Vid första anblicken af dem intogos våra unga jägargossar af bestörtning och fruktan. Hvad kunde vara orsaken dertill? Var det djurens uppretade hållning eller deras vilda rytande? Nej, det var icke detta, som gjorde dem bestörta, för att icke säga förfärade. Det var ett helt annat skäl — icke att det var bufflar, ej heller därför att dessa djur voro invecklade i en vild strid — utan emedan det var *hvita bufflar*!

Måhända skall man fråga huru detta kunde göra dem förfärade? En *hvit* buffel var ju målet för deras resa? Borde icke åsynen af dessa djur snarare hafva framkallat *glädje* än *fruktan*? Jo, det skulle åsynen af *en* hvit buffel hafva gjort; men anblicken af *så många*, af tolf à tretton sådana djur tillsammans — en händelse utan like, och hvarom man aldrig hört talas — ingåfvo våra jägare känslor af bestörtning och fruktan.

Det dröjde en stund, innan någon af gossarne kunde finna ord att uttrycka sin förvåning. De trodde knappt sina egna ögon, utan suto tysta, stirrande ned i dalen och med flata handen beskuggande sina ögon mot solen. De sågo slutligen att det icke kunde vara någon synvilla. Djuren voro bufflar, och *hvita* bufflar till och med. Icke alla af dem voro helt och hållet hvita, men de flesta voro det. Några få voro mörkare på hufvud och ben, med breda, hvita remsor på sidorna. Hufvudfärgen var likväl vit; och besynnerligt nog fanns det icke någon svart eller brun ibland hjorden, icke en enda med den välbekanta färgen som bufflar vanligtvis hafva! Det var detta som förekom våra unga jägare så besynnerligt. De hämtade sig likväl snart från sin förvåning. Det kunde icke blifva något tvifvel underkastadt, att de träffat på en hjord hvita bufflar, och kanhända, tänkte de, är det i sjelfva verket icke så sällsynt att de äro tillsammans i så stort antal. Kanske att de hvita bufflarna, som man så sällan träffar, vanligen sällskapa med hvarandra på detta sätt, och hålla sig afskilda från de svarta? De kunde icke hafva önskat sig ett bättre tillfälle. Om de endast kunde lyckas döda ett af dessa kreatur, vore det allt hvad de behöfde. Målet för deras färd vore då vunnet, och ingenting skulle återstå, utom att vända tillbaka och taga den kortaste vägen hemåt. Med dessa tankar började de genast tänka efter huru de skulle kunna döda eller fånga en eller flera af hjorden.

Det dröjde icke länge innan de bestämt sig. Bufflarna, som ännu fortforo med sin vilda strid, hade icke märkt dem och tycktes icke snart komma att göra det. Jägarne beslöto därför, att två af dem, nämligen François och Lucien, skulle sitta kvar på sina hästar för att »ränna» djuren, medan Basil skulle försöka att nalkas dem till fots och skjuta ett säkert skott, innan djuren kunde fly bort, samt sedan sätta sig upp på sin häst och förena sig med de andra i jagten. Basil steg af sin häst, såg på sin säkra bössa och började krypa ned i dalen. Lucien och François, ännu i sina sadlar, blefvo kvar på åsen. Basil kom till träden vid bäcken, utan att blifva bemärkt. Han smög sig tyst genom träden och befann sig på mindre än femtio stegs afstånd från flera af hjorden. De rusade ännu fram och tillbaka, så att dammet höjde sig till skyarne, och under förfärligt rytande stötte de sina hufvuden tillsammans med vild häftighet, hvarvid skallarne smållde, som om de skulle spruckit vid den ursinniga sammandrabbningen. Jägaren väntade till dess en af de största och hvitaste ibland dem kom helt nära; då tog han sigte bakom framskuldran och sköt. Det stora djuret tumlade öfver ända, under det de andra, som hörde skottet och märkte en fiendes närvaro, genast slutade med sin strid, sprängde igenom pilarne och klättrade upp på åsen, samt begåfvo sig utåt den öppna prairien.

Utan att dröja och se efter den buffel han skjutit, sprang Basil till sin häst, som på hans hvissling redan skyndade honom till mötes. François och Lucien förföljde den flyende hjorden, och Basil steg hastigt upp på sin häst samt skyndade efter. Inom några minuter hade de alla tre hunnit upp hjorden. Då skötes skott på skott från bössor och pistoler, tills alla vapnen voro tomma; men fastän intet skott felat, fortforo djuren att löpa, som om intet af dem blifvit träffadt. Innan jägarne hunno ladda på nytt, hade de den förargelsen att se hela hjorden långt borta på prairien, springande så hastigt som den förmådde.

Då de sågo att det icke fanns någon möjlighet att åter hinna upp bufflarne, redo de unga jägarne tillbaka för att försäkra sig om den buffel Basil fällt med sitt första skott. De visste att han ännu var i dalen, och som de sett honom ligga utsträckt, voro de säkra att hafva fått åtminstone en buffel, och detta var allt hvad de behöfde. Anlända till åsen, som begränsade dalen, öfverraskades de af att finna buffeln ännu en gång på benen och omgifven af en mängd nappande, morrande vargar, som rusade på honom från alla sidor. Den sårade buffeln vände sig oupphörligt och försökte att med hornen hålla vargarne på afstånd. Somliga af vargarne lågo utsträckta på marken, efter allt utseende döda, medan deras följeslagare i oförminskadt raseri fortforo med sitt anfall. Buffelns ögon gnistrade, under det han stötte rundt omkring sig och sökte hålla sina anfallare framför sig.

Det var likväl tydligt att vargarne blefvo honom öfvermäktiga, och hade de lemnats åt sig sjelfva, skulle de snart hafva dödat buffeln. Våra jägare tänkte till en början att låta dem ostörda göra detta, då helt hastigt den tanken kom för dem, att om de läto vargarne döda buffeln, *skulle skinnet förstöras!* Med sina fruktansvärda tänder skulle vargarne slita det i stycken. Alla tre redo derföre ned längs åsen ut på öppna ängen och omringade buffeln. Vargarne skingrade sig åt alla håll, och den stora tjuren, som nu varseblef sina fiender, började att rusa från den ena till den andra samt försöka taga hästarne på hornen. Det var med största möda som gossarne kunde hålla sig på tillbörligt afstånd från honom, men omsider inträngde ett annat väl riktadt skott från Basils bössa i djurets hjerta, och efter att en stund hafva vaggat fram och åter, föll det stora djuret framstupa på sina knän och låg orörligt under det en ström af blod flöt från dess läppar. Inom några få minuter var buffeln död!

Efter att hafva öfvertygat sig derom, kastade sig våra jägare af sina hästar, drogo sina knifvar och ämnade börja sitt arbete på det ädla bytet. I kunnen föreställa eder deras förvåning så väl som missnöje, då de kommo nära djuret och upptäckte att hvad de hade ansett vara en hvit buffel, icke alls

var någon hvit buffel, utan *en svart, hvitfärgad!* Ingenting mer eller mindre; saken var alltför klar. Den kalklika yta, som betäckte djuret, syntes nu mycket väl, och då de ströko handen genom det långa håret, fastnade ett hvitt ämne, liknande pulveriserad kalk, på deras fingrar!

Hvad kunde hafva förorsakat detta besynnerliga fenomen? frågade de hvarandra. Men förklaringen var snart funnen. De påminde sig gipskullarne, öfver hvilka de hade ridit den föregående dagen. De ihågkommo också att det hade regnat om natten. Bufflarne hade gått öfver dessa kullar, och, enligt sin vana, rullat och tumlat sig i de våta damhögarne. Den hvita, alabasterlika gyttjan hade fastnat vid deras skinn och gifvit dem den färg, som så bedragit och mystifierat våra jägare!

»Välan,» utropade Basil, under det han gaf en spark åt den döda tjurens kropp; »en svart buffel är icke heller så dålig. Vi skola åtminstone hafva färskt kött till middag och dermed få vi trösta oss öfver vår missräkning.»

Med dessa ord tecknade Basil åt bröderna att hjälpa sig, och alla tre började att afdraga djuret huden.

XXXIV. Den hemlighetsfulla pungen.

Samma dag åto våra jägare för första gången färsk buffelstek till middag. Efter middagen voro de icke lata, utan tillbringade återstoden af dagen med att torka en del af köttet öfver elden. De hade beslutat att der de voro slå läger för natten och på morgonen ytterligare följa buffelspåret. De höllo derföre på till sent på aftonen att tillaga så mycket var någon hvit buffel, utan *en svart, hvitfärgad!* Ingenting mer eller mindre; saken var alltför klar. Den kalklika yta, som betäckte djuret, syntes nu mycket väl, och då de ströko handen genom det långa håret, fastnade

ett hvitt ämne, liknande pulveriserad kalk, på deras fingrar!

Hvad kunde hafva förorsakat detta besynnerliga fenomen? frågade de hvarandra. Men förklaringen var snart funnen. De påminde sig gipskullarne, öfver hvilka de hade ridit den föregående dagen. De ihågkommo också att det hade regnat om natten. Bufflarne hade gått öfver dessa kullar, och, enligt sin vana, rullat och tumlat sig i de våta damhögarne. Den hvita, alabasterlika gytjan hade fastnat vid deras skinn och gifvit dem den färg, som så bedragit och mystifierat våra jägare!

»Välän,» utropade Basil, under det han gaf en spark åt den döda tjurens kropp; »en svart buffel är icke heller så dålig. Vi skola åtminstone hafva färskt kött till middag och dermed få vi trösta oss öfver vår missträknung.»

Med dessa ord tecknade Basil åt bröderna att hjälpa sig, och alla tre började att afdraga djuret huden.

XXXIV. Den hemlighetsfulla pungen.

Samma dag åto våra jägare för första gången färsk buffelstek till middag. Efter middagen voro de icke lata, utan tillbringade återstoden af dagen med att torka en del af köttet öfver elden. De hade beslutat att der de voro slå läger för natten och på morgonen ytterligare följa buffelspåret. De höllo derföre på till sent på aftonen att tillaga så mycketstekt buffelkött, att det kunde räcka åt dem för flera dagar.

Det var nära midnatt innan de började tänka på att gå till hvila. Liksom de förut gjort vid dylika tillfällen, öfverenskommo de nu att en skulle hålla vakt, för att afhålla vargarne från köttet, medan de andra sofvo.

Deras läger var förlagdt på öppna marken, nära det ställe der buffeln blifvit dödad. På ett kort afstånd derifrån betade deras djur på gräset. Vargarne omgäfvade dem i stor mängd, både prairievargar och stora grå vargar. Lukten af det stekta köttet hade lockat dem långt bortifrån, och under hela natten fortforo de att, ständigt tjutande, springa rundt omkring lägret.

François höll första vakten och Lucien den andra; Basils tur kom sist och hans vakt skulle räcka till dag gryningen, då de alla borde gå upp, så att de kunde tidigt packa och fortsätta resan. De ville icke förlora ett ögonblick mera än hvad som var nödvändigt; ty de visste att hvar timmes försprång, som den vandrande hjorden vann, förlängde deras jagt.

Basils vakt var ganska lång, och som han på aftonen varit länge uppe, kände han sig sömnig. Han var derföre på intet vis vänligt stämd mot vargarne, för hvars skull han nödgades hålla sig vaken. Då och då, under det han såg dem smyga omkring i mörkret, kunde han icke afhålla sig från att frammumla några vresiga uttryck, och han hade föresatt sig att, så snart morgonen inbröt, lätta sitt sinne genom att aflossa sin bössa på en af »packet».

Efter nära tre timmars vakthållning, märkte han ändtligen dagens första strålar skimrande i öster.

»När vi fått frukosten i ordning,» tänkte Basil, »blir det ljust nog att följa spåret; jag vill derföreväcka François och Lucien, och efter tillfället erbjuder sig, skall jag gifva dem *revelj* med min bössa. Jag skall sigta på den största af dessa smygande vargar, och skall åtminstone hindra en af dem att tvinga någon hålla vakt hädanefter, hoppas jag!»

Under det Basil tänkte detta, reste han sig på knäna och såg sig omkring för att utvälja ett offer. Underligt nog hade vargarne, liksom hade de gissat hans afsigt, aflägsnat sig från eldens grannskap, fastän några ännu smögo omkring vid pilarne på bäckens strand. Basil utvalde en af dem, som i det dunkla ljuset syntes vara en stor grå varg, hvarpå han lade an. Som han icke bekymrade sig om huruvida han dödade djuret eller ej, afsköt han skottet vårdslöst.

Då hördes ett gällt skri, som besvarades af femtio andra, från alla sidor af dalen. Det uppväckte de sofvande jägarne, hvilka tillika med Basil rusade upp. Det var icke vargarnes tjut de hade hört, utan ett skrik af en helt annan art — det var ljud af menniskoröster — det var *indianernas krigsrop!*

Alla tre stodo stumma af fasa; men äfven om de kunde hafva talat, gafs dem knappt någon tid att yttra ett ord, ty nästan samtidigt med ropen framrusade mörka kroppar, och nästa ögonblick voro gossarne omringade af femtio fullvuxna vildar. Basil, som varit längst från elden, fälldes af ett slag sanslös till marken, medan Lucien och François, hvilka icke tänkte på att nyttja sina bössor, blefvo gripna och fasthållna af indianernas bruna armar. Det var lyckligt för gossarne att de icke gjorde något motstånd, eljest hade vildarne dödat dem alla tre på stället. Nu syntes de en stund obeslutsamma om de skulle döda dem genast eller icke, ty det var en af indianerna, som Basil tagit för en varg. Indianen, som blifvit sårad af skottet, uppretade naturligtvis de andra ochyrkade på att fångarne skulle dö. Då de likväl sågo hur liten styrka fienden hade, och då gossarne icke gjorde något vidare motstånd, uppgåfvo de tanken på att döda dem på stället, men bakbundo deras armar, och sedan, efter att hafva lyftat dem på deras hästar och hopsamlat deras bössor och täcken, förde de dem ut ur dalen. På kort afstånd derifrån var det ställe der indianerna hade sina egna hästar bundna. Här gjorde de halt för ett ögonblick, till dess hvar och en kommit på sin häst, hvarefter hela sällskapet, fångarne inberäknade, satte af i raskt traf öfver prairien.

Omkring en timme derefter ankommo de till ett stort läger vid stranden af en bred, grund flod. Der stodo omkring hundra tält och marken var nedskräpad af buffelhorn och hudar, medan stora förråder af kött hängde på stänger framför hvarje tält. Eldar, kittlar, hundar, indianska ponys, qvinnor och barn rörde sig om hvartannat fram och tillbaka bland tälten.

Framför lägret och nära flodstranden kastades fångarne till marken. Deras plågare lemnade dem, men de blefvo ögonblickligen omringade af en skara skrikande »squaws» och barn. Dessa betraktade dem först nyfiket, men så snart de fingo höra att en af indianerna blifvit sårad, upphäfde de förfärliga, genomträngande skri, och nalkades sina fångar med hotande blickar och åtbörder. De började att fegt plåga dem, genom att rycka dem i öronen och håret, samt sticka piluddar i deras armar och axlar, hvarefter några squaws fattade dem och släpade dem ut midt i strömmen. Här doppade de dem och höllo deras hufvuden en lång stund under vattnet, hvarjemte de skreko och skrattade likt demoner. De arma fångarne trodde ett ögonblick att dessa qvinnor ämnade dränka dem, och, bundna som de voro, kunde de icke göra något försök att rädda sig. Detta var dock icke qvinnornas mening; de ämnade endast plåga gossarne så mycket som möjligt, för att roa sig. Sedan de tröttnat vid detta nöje, släpade de gossarne tillbaka på stranden och kastade dem drypande på gräset.

Men hvad gjorde Basil under denna tid? Hade han icke på sig en talisman, som borde hafva förhindrat all denna tortyr och förvandlat indianerna från fiender till vänner? Ack, stackars Basil! Han hade lidit värst af dem alla! Jag skall säga er huru det var med honom.

Vid deras tillfångatagande hade Basil fått ett slag af en tomahawk, så att han blef fullkomligt sanslös, och fastän han sedan återkom till sans så pass, att han kunde rida till indianlägret, var det icke förrän efter neddoppningen i den kalla floden, som han riktigt återfick sina sinnen. Då tänkte han genast på det han bar på bröstet under sin jagtskjorta. Hans bröder hade verkligen påmint honom derom hvarje stund, och ängsliga uppmanat honom att begagna sig af en hemlighet, hvars egenskap ingendera af dem fullkomligt förstod. Men ända till denna stund var Basil så förvirrad af slaget, att han knappt visste till sig. Nu, sedan han återkommit till sig sjelf, gjorde han flera försök att nå snöret och draga den stickade pungen fram från bröstet; men hans händer voro bundna bakom honom och han kunde icke begagna dem. Han försökte då att komma åt det med munnen, men alla hans försök voro fruktlösa. Derefter ropade han till bröderna, att de skulle sträcka sig till honom och draga fram det med sina tänder. Men ack! de voro icke längre nära honom! Qvinnorna hade släpat dem ett stycke bort, och liksom på honom sjelf, voro deras fötter bundnatillsammans så att de icke kunde röra sig från det ställe der de blifvit lagda.

Basil såg allt detta med en känsla af fasa, ty att döma efter den grymma behandling, för hvilken de varit föremål, samt af indianernas uppretade och förbittrade sinnesstämning, fruktade han det värsta, och tviflade på att den talisman han bar kunde hjälpa dem. Han bemödade sig på allt upptänkligt sätt att komma åt denna, och då han fann sig ur stånd dertill, gjorde han tecken åt qvinnorna omkring honom, nickande med hufvudet och blickande ned på bröstet. De förstodo dock icke hans mening och skrattade endast åt hvad de ansågo som en komisk pantomim.

Under denna tid stodo de indianska männerna afsides, samtalande och synbarligen öfverläggande om hvad de skulle göra med sina fångar. Några af dem talade mycket högt och man såg af deras åtbörder att de voro uppretade. De pekade på en fläck af marken midt framför lägret. Fångarne märkte att bland dessa högljudda talare befann sig den vilde som Basil sårat. Han bar sin arm i band och hade ett ofördelaktigt och barbariskt utseende. Fastän gossarne icke förstodo ett ord af hvad han sade, kunde de af hans rörelser uppfatta att han talade emot dem. Till deras bestörtning insågo de slutligen att han och hans anhängare genomdrifvit sin mening, hvartill alla de öfriga syntes samtycka. Hvad kunde de hafva beslutat? Ämnade de mörda dem? Plågade af dystra aningar, följde gossarne med den största uppmärksamhet indianernas rörelser.

Plötsligt sågo de hvar och en af vildarne beväpna sig med en båge, medan två af dem buro en stor påle ut på öppna marken och nedsatte den stadigt i jorden. O Gud! den förfärliga sanningen framstod nu klar. Det var deras afsigt att fastbindafångarne vid pålen och begagna dem till skottafla för sina pilar! Gossarne hade hört att detta var ett bland indianerna vanligt sätt att döda deras fångar; och de uppgåfvo ett rop af fasa, då de varseblefvo de förskräckliga anordningarna.

De hade föga tid att ropa åt hvarandra, och hvad de sade öfverröstades af skriken från squaws och barn, hvilka hoppade och dansade på marken, synbarligen förtjusta öfver det förfärliga skådespel de skulle få bevittna.

Lyckligtvis utvaldes Basil till det första offret, hvilket företrädde utan tvifvel skänktes honom såsom varande den äldste och störste. Ett par indianer släpade honom vårdslöst till stolpen, der de började kläda af honom, för att få ett godt sigte på hans nakna kropp!

Så snart de lossat hans armar och ryckt af honom jagtskjortan, fängslade den stickade pungen deras uppmärksamhet. En af vildarne fattade den, och drog fram dess innehåll, hvilket befanns vara ett piphufvud af röd stenlera — den märkvärdiga speckstenen. Så snart vilden fått ögonen derpå, uppgaf han ett sällsamt rop och öfverlemnade piphufvudet åt sin kamrat. Denne tog det i sina händer, uppgaf ett likartadt ljud, och tagande det med sig, sprang han tillbaka till de öfriga. Piphufvudet gick ur hand i hand, dervid hvar och en noga undersökte det och gjord enågon anmärkning; men en indian syntes ännu mera än de öfriga intresserad af det, och efter att hafva betraktat det ett ögonblick, sprang han skyndsamt till Basil, åtföljd af hela stammen.

Det tillfälle Basil önskat sig, hade nu kommit, och då indianerna stodo framför honom och pekade på pipan, liksom väntande på en förklaring, gjorde gossen med händerna, hvilka nu voro fria, försigtigt och lugnt några tecken, som han lärt af sin fader. Dessa tecken förstodos genast af indianerna, hvilka sprungo fram, afryckte snörena som sammanhöllo Basils fotknölar, uppreste honom på fötterna och omfamnade honom under vänliga uttryck. Alla de öfriga indianerna kommo nu och fattade hans hand, medan några sprungo till Lucien och François, hvilka inom få ögonblick likaledes försattes i frihet.

Alla tre fördes nu till ett af tälten. Torra kläder sattes på dem och man skyndade att tillställa en fest för dem. Vildarne, hvilka ett ögonblick förut ämnade låta dem lida den grymmaste död, syntes nu vilja öfverträffa hvarandra i att ära dem. Den indian, som visat så mycket intresse vid åskådandet af piphufvudet, tilläts att hufvudsakligast uppvakta dem, och det var till hans tält som våra unga jägare blifvit förda.

Förmodligen undren I huru det kom sig att ett simpelt piphufvud kunde åstadkomma denna hastiga och hemliga verkan? Jag vill berätta er det i så få ord som möjligt.

I hafven utan tvifvel hört omtalas den namnkunnige indianhöfdingen Tecumsch af stammen Shawano, den mest framstående krigare som någonsin funnits bland vildarne. Kanske hafven I också hört, att Tecumsch, under det sista kriget mellan England och Förenta Staterna, begagnade sig af oenigheten emellan dessa nationer och försökte att uppegga indianerna till en allmän resning, för att bortdrifva alla hvita män från amerikansk jord. Tecumsch hade en bror, Elswatawa, mera känd under namnet »profeten». Denne broder önskade fullt ut lika lifligt som höfdingen sjelf att utföra denna stora bragd, och för detta ändamål företog han ett ströftåg till hvarje indiansk stam i Amerika. Han var en man af mycken förmåga och stor vältalighet, och som välvilligt emottogs hvar han kom. Den sak han taladeför vann genklang hos alla indianer, och han rökte *calumeten* med männen i

hvarje stam. Denna calumet, som profeten begagnat under alla sina vandringar, var just densamma som Basil hade, och som genom sina besynnerliga utskärningar och hieroglyfer genast igenkändes af dessa indianer, hvilka voro af osagestammen — en af de stammar som »profeten» besökt.

Men I frågan huru denna calumet kunde komma i Basils faders ego, och hvarför den tillförsäkrade ett sådant hemlighetsfullt beskydd åt våra unga jägare? Detta kan jag också förklara. Tecumseh dödades i kriget med amerikanerne; men »profeten» lefde i många år efteråt.

Kort efter sedan våra jägargossars fader, öfversten, emigrerat till Amerika, träffade han, under ett af sina ströftåg, nära S:t Louis denne sällsamme indian, och till följe af några särskilda omständigheter, blefvo han och öfversten trofasta vänner. Gåfvor vexlades dem emellan och den som öfversten emottog af indianen var den *röda calumeten*. Då »profeten» gaf honom den, underrättade han äfven öfversten, att om han någonsin behöfde vandra bland de indianska stammarne, kunde denna gåfva vara till nytta, och vid samma tid meddelade han honom kännedom om vissa tecken som han borde använda, i fall nöden så fordrade. I dessa tecken hade öfversten undervisat Basil, och vi hafva allaredan erfarit deras verkan. Indianen, som bäst förstått dem och på hvilken de mest hade inverkat, var sjelf en shawano — medlem af samma stam, till hvilken både profeten och Tecumseh hörde, och af hvilken nu endast några få individer återstå; ty de flesta af dem hafva dött eller blifvit spridda bland de nomadiska stammar, som ströfva öfver de stora vestrappriarierna. Sådan är historien om den röda calumeten, hvilken tjenstgjorde som beskyddare åt våra jägargossar.

Inom kort kunde de meddela sig med indianerna genom tecken; ty intet folkslag förstår ett sådant språk bättre än indianerna. Gossarne underrättade shawanoen om hvilka de voro och i hvad afsigt de hade begifvit sig till prairierna. Då indianerna blefvo upplysta om beskaffenheten af deras expedition, intogos de af förvåning och beundran öfver dessa unga jägares mod. De underrättade dem att de sjelfva voro ute på buffeljagt, att de befunno sig helt nära den stora hjorden, bland hvilken de trodde att en eller två *hvita* bufflar funnos. Vidare tillade de, att om gossarne ville qvarblifva hos dem och några dagar jaga i deras sällskap, skulle de icke spara någon möda för att döda eller fånga ett af dessa djur, som sedan skulle öfverlemnas till deras unga gästers disposition. Naturligtvis blef denna inbjudning med glädje antagen.

*

Jag kunde beskrifva många flera tilldragelser, som hände våra *jägargossar*, men jag fruktar att mina unga läsare allaredan tröttnat vid prairierna. Det är derföre tillräckligt att säga, att efter några dagars jagt, tillsammans med indianerna, dödades slutligen en *hvit buffel*, hvars skinn på ett lämpligt sätt aftogs och insmordes med en olja, som Lucien fört med sig, hvarefter det omsorgsfullt packades på Jeanettes rygg. Våra unga jägare togo nu farväl af sina indianska vänner och begåfvo sig på väg till hemmet. De åtföljdes till Louisianas gräns af shawanoen och några andra indianer, hvilka der togo afsked af dem. I rättan tid anlände de helbregda till det gamla huset vid Point Coupée, der jag ickebehöfver säga eder att de möttes med ett gladt och hjertligt välkommen både från deras fader och från f. d. »chasseuren» Hugot. Den gamle naturforskaren hade fått hvad han önskade, och var så lycklig som någon kunde vara, samt mer än någonsin stolt öfver sina *jägargossar*, sina »unga Nimroder», som han nu kallade dem. Mången vinterafton, vid den glada, sprakande eldbrasan, hade han ett nöje af att lyssna till berättelserna om sina gossars äfventyr *under sökandet efter en vit buffel*.

*

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/hvitbuffe/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-hvitbuffe>.

Filen skapad 2018-12-17 14:30:28.098715